

Srpen.

1.

Život sv. Eleazara.

Gedna z neysmutněgšich dob, kteráž kdy židovský národ potkala, byla, když král Antioch Epifanes nad Syrij vládu měl. Clowěk tento neschetný, a ani Boha ani lidí se nebogěj, obmyslel Židy buď od pravého a živého Boha oblauditi, aneb ge, nechťeli by se starých zákonů svých odřeci a modlám se klaněti, docela vyhladiti. I zhnocnil se proto Jerusalema, vybran-cowal a poskwrnil chrám, písma swatá pať po-bral a zničil. Nato zakázal Židům oběti Ho-spodinu přináseti, soboty a swátky swětiti a pa-cholata obřezáwati. Konečně wystawěl chrámy mrtwým modlám, nařjdl jim obětowati maso wepřowé a giná nečistá zwjřata, po domech a ulicích kadidlo páliť, a každého zabjgeti, kdož by koli se těm přikázánjm protiwil. I na oltáři Hospodinowě w chrámě Jerusalemském obětowalo se modle Jupiterowi Olympskému. Mnozi z Židů dali se owšem gednat tresty, gimíž se jim hrozilo, gednat welikými sliby a odměnami, a gednat wlastnj přewrácenostj swěsti, že Boha zapřeli, že geho swatého zákona se odřekli, a že národ swůg zradili; ale přemnozi ustanowili se na tom, že

nebudaŭ wěcj nečistých gisti, že nepřestaupj zákona Božjho a že raděgi umřiti wolš, než by se postwrnili nečistými pokrmy. Mezi nimi zwlášť paměti hoden gest swatý Eleazar, o kterémž se w druhé knize Machabegské asi následowně pišše :

Eleazar byl geděn z přednjch zákonnjků, muž giž sesslého wěku a obličege welmi pěkného. Z ten byl nucen, aby gedl swiňské maso; než on uložil w srdci swém, že se nesluffných wěcj pro zachowání žiwota nedopustj, nýbrž raděgi na poprawu pügde, než by hříchem a nessledetností žiwota swého postwrnil. Někteří z přjstogjcjch geho přátel, autrpností gsauce hnuti, pogali geg saukromj a prosili ho, aby gedl maso, kteréž by gisti mu domoleno bylo, a aby se stawěl, gaťoby dle králowského rozkazu z obětj pohanských maso gedl, a tať čině, aby se wyswobodil od smrti. Než Eleazar utwážuge si swau wzuessenost, swé počestné štediny a wyborne obcowání swé před Bohem i před lidmi od dětinstwj, odpowěděl : „Nesluffj se, řka, na náš wěť se přetwarowati, neboť by se tudy mnozi z mládenců domnjjwali, že gá gsa w dewadesáti letech přjstaupil gsem k cizjm řádům, a mohli by swedeni býti, a gá pať bych hanbu a postwrnu na swé štediny utwedl. A bychť pať i nynj uffel muť lidských, wššať muťau Wššemohaucjho ani žiw ani mrteu gsa neugdu. Protož raděgi zmužile z toho žiwota wystaupjm, a tať i mládencům dobrý přjklad zůstawjm, gestliže ochotnau myslj a statečně pro wzácné a swaté zákony počestnau smrt po=

staupjm." To když powěděl, hned geg na po= pravu táhli. Ti pak, kterjž ho wedli, a málo před tjm k němu litoštimj byli, popubili se hně= wem, uslyššewšse tyto řeči, neboť měli za to, že by ge z hrdošti byl mluwil. Měl pak swatý Eleazar ranami usmrcen býti. To když se dělo, wzdechł stareček, řka: „Pane, kterjž máš swatau známost wššech wěcj, zgewně Ty wiš, že moha od smrti wyswobožen býti, přehrozně na těle bo= lešti snáššjm: ale s strany dušse pro bážen twau rád to trpjm." A tať on na takowj způsob ži= wot swjg došonal, netoliko mladým, ale i wššemu národu památku smrti swé za příklad ctnošti a udatnošti pozůstawiw.

R o z g i m á n j.

Sw. Eleazar nechtěl ani dowoleného masa gjsti, aby nikoho nepohorššil, aby nikomu zlého příkladu nedal. Rozmysli se, křesťanská dušse, zda= liž také ty aužkoštimě o to pěci máš, abyš cho= wánjm swým a řečmi swými nikomu pohoršsenj nedala? Přemýššleg, zdali nechodjš do kostela při= strogená a wyššňořená, abyš oči wššech na sebe obrátila, a zdali se nestawjš na mįsta, odkud byš netoliko wšse widěla, nýbrž i sama widjna byla. Přemýššleg, zdali chowánj twé w chrámě Božjm se srownáwá s weleбноšti mįsta a s dů= stognošti služeb Božjch? Přemýššleg, zdali řečmi, posunky a wůbec wesskerým swým chowánjm ni= toho neurážjš, w níkom zlé žádosti nebudjš?

Přemýšleg, ždali neřážeš newěru, a neposlušnost
 k cirkwi, kbyž zákonů gegi neobáš, wjru swatau
 skutky zapjraš, Bohu a swátostem geho se rau=
 házš? Přemýšleg, ždali swau twrdosti k chubým
 gednať, a gednať swau rozmařilosti newywracu=
 geš základy lidské společnosti, a ždali lid chudobný
 a nuzný tjm newybjižš, aby záwiděli tobě gměni
 a zbožji twého? Přemýšleg, ždali hněwivosti a
 zlosti swau nepostwornugeš autlé dusse djetě swých,
 ždali nepodřymáš gegich blaženost, ždali neod=
 wracugeš od nich, klna gim, požehnánj Božjho?
 Přemýšleg, ždali gš čeládce příkladem ctnosti a
 obrazem křesťanské dokonalosti? ždali gš gi ho=
 spodářem dobrotiwým a raditelem opatrným?
 ždali bedlivě nad nj oko twé bdi, ždali gi od=
 wracugeš od stezeť nepravých a křiwých, slowem
 ždali tať důwěrně do budaucnosti hleděti můžeš,
 gať sw. Eleazar, an di: že rukau Wšsemohau=
 cijho neugde ani žiw ani mrtew. A kbyž si wšse,
 co tuto praweno, předložiš a rozmyšláš, pať si tať
 rozgimey následugcej slowa pšsem swatých:

„Toto suďte, abychom nekladli úrazu nebo
 pohoršsenj bratru“ (Řim. 14, 13.).

„Od wšseliké zlé twárnosti (od toho, což gen
 podobu něgakau zlého má) se zdržugte“ (I. Thej.
 5, 22.).

„Wizte, aby waffe swoboda nebyla k urážce
 (neb tu pohoršsenj) mblým“ (I. Kor. 8, 9.).

„Wšsečo mi slusj, ale ne wšsečo gest užitečné.
 Wšsečo mi slusj, ale ne wšsečo wzdě=
 láwá. Žádný nehledy toho, což gest geho (to=

lito svých věcí), ale což gest druhého" (I. Kor. 10, 23. 24.).

„Věda tomu člověku, strže něhož přichází pohoršfenj" (Mat. 18, 7.).

Modlitba.

O, Pane Bože, genž tomu chceš, abychom šwatě a dofonale žitwi byli, gačo ty šwatý a dofonalý gš, pohledni milostiwě, prosíme, na mblobu a slabost nassj, a wiz, že sami ze sebe nic dofonalého učiniti nemůžeme, nýbrž že dofonalost nasse z Tebe gest. A protož přigď, ó Pane, a wylig milost swau na náš bjdné a nužné, a rozšwět w náš swětlo prawé ctnosti, ať ge widj šwjtiti bratrj nassj a wzdáwagj Tobě pak čest a chwálu. To nám milostiwě propůgč na přjmluwu služebnjka swého sw. Eleazara strže Krista Pána nasseho. Amen.

Téhož dne:

Žiwot sw. Justina pacholjka, mučednjka.

Za času Diokleciana, cjsaře řjmského, weblo je křestaniim welmi zle; neboť tento cjsař si předsawzal wyznawače wjry Kristowy, stůg co stůg, wyhladiti. I přikázal přjsně, aby odpra= wen byl, kdož by Krista Pána stále wyznáwal. I stalo se, že nesčjslné množstwj lidu wšseho

statu, povolání, povolání i štáři raděgi život nasadili, než wjru zapřeli. A nim slusno také sw. Justina připočísti.

Sw. Justin se narodil w Antisiodoru, kdež byl otec geho Matus, muž počestný a spravedlivý, ušedlým občanem. Ten měl dva syny, Justiniana a Justina. Onen byl již před dáwnými léty, když Justin ještě na světě nebyl, od nepřátel gat a do cizí daleké krajiny kamsi odveden. Justin ale nábožně vychováván, prospíwal denně moudrosti a bázní Boží, a ačkoli gen pacholík, měl nic méně tak ušedlou mysl a tak dokonale mravy, že se nezdál pacholíkem, nýbrž anjelem gatým si s nebe poslaným býti. Zato ho ale také Pán Bůh milowal a takměř tomu na důkaz zgewowal mu hudauci věci, a mimo jiné mu i ukázal, že ubohý bratr Justinian u gatéhoš měšťana Lupa w Ambioně otrokem gest. Toto widění naplnilo Justina newymlnutau radostí, tak že ihned otce Matusse namlawal, aby se s ním na cestu wydal, zagehtëho bratra z otroctwí wykupit. Matus wěkem a chorobau sešlý zpěčowal se tak učiniti a tjm méně Justina s sebau wjiti chtěl, na geho dětinský wěť — bylť tenkrát teprw dewět let stár — a na dalekau cestu ukazuje. Justin ale odpowěděl, řka: „Gsem služebník Kristůw, w něho gsem wždy důwěřowal, gemu gsem se wždy poraučel. Bogdme tedy we gměnu geho, poručme mu cesty své, a čeho na náš sešle, trpělivě nesme.“ Těmi řečmi zpokogiw se otec, strogil

se hned na cestu, a netrvalo dlouho, putovali
 oba k Ambionu. Prvního dne dorazili do zámku
 Milidonenstého. U brány potkali gašého newi-
 domého žebráka, kterýž znamenage, že cizinci při-
 cházegj, snažně o almužnu prositi počal. Justin,
 gehož srdce milosrdenstwjim se hnulo, přimlauwal
 se za ubohého u otce a negen že hognau al-
 mužnu mu wyprofil, alebrž i nadto swrchnj štat
 mu darowal, kterýmž by nahotu swau přikryl.
 Což wida otec rozhněwal se poněkud, řka, že to
 zbytečná marnotratnost. Tjm wšak nedal se
 Justin mýliti, než odpověděl: „Megmenug, otče,
 marnotratnostj, zač si wěčné blahoslawenstwj ku-
 pugeme; neboť dj Zalmista: Blahoslawený, kte-
 rýž se smilowává nad nuzným a chubým, w den
 zlý wyswobodj geg Hospodin. Hospodin ostřeže
 ho, a obžiwj geg, a blahoslaweného učinj ho na
 zemi, a newydá ho w moc nepřátel geho. Wi-
 • djš medle, otče, gašau náhradu obdržjme, přispj-
 wáme-li nuznému z toho, což máme; protož ne-
 žel toho, což gsem žebrákowi dal.“

Konečně přišli do Ambionu a wstaupiwše
 do domu Lupa, prošli snažnými prosbami, aby
 Justiniana z otroctwj propustil. Lupus wyptaw
 se na gegich domow a na způsob, gašým Justi-
 nian do otroctwj přišel, i hned beze wšj wy-
 platy geg na swobodu propustil, ano i cizince
 po něgaký čas hostinský přechowati chtěl, dokudž
 by si od strastj cesty neodpočinuli. — Toho času
 wládl w Galii na místě cisařowě Nikciowarus,
 muž surowý, w pohanstwu zarytý. Ten se wšse-

možně snažil, ufrutným zákonům císařským zadošť učiniti, a aby tím snáze křesťanů se dobjil, vyslal na všecka téměř místa spěchýře, kteříž po nich tagně pátrali, a posléz, aby jim práci usnadnil, přikázal: že každý, kdož si potravu kupuje, nepřvé modlám obětovati má. Že vyslydili strážé ufrutného vládaře, že negaci křesťané do města přibyli, a ihned to u saudu udali. Že bylo uzavřeno, aby noční dobau w tichosti se gali a do wězení uwrhli. Sledetný Lupus domafaw se, gaťe nebezpečí hostům hrozí, wstal, když wše umřlo, a zbudiw ge, tagně propustil, kteříž se bez probleni na cestu k domowu wydali. Wídauce se pochopowé sklamány, rozprchli se na wše strany a ubohé pautníky stíhali, z kterýchž žádný nic zlého netuřil, gediny Justin předwýdal z zgeweni Božjho nebezpečenstwí, w něj upadnau. Wěc ta mu způsobila nemalé radosti, neboť chtěl dwogj palmy dosáhnauti: palmy za lářku k Bohu a palmy za lářku k bližnjmu. Přemlawmal tedy otce i bratra, aby se w blížky střeňjch ukryli, slibuge, že se o to postará, aby žádné křiwdy neutrpěli; sám ale zůřtal na řilnici, čekage přichodu pochopů. Konečně přišřli a gawře pacholjka tážali se ho po wjře a po průwodčjch geho. Justin odpowěděl: „S radostí. řka, wyznáwám, že gsem křesťan, a gelikož wy křesťany pronásledujete, nemohu wám wyzradit towarýřse řwé, aby gich řnad pro mne nic zlého nepotřalo.“ Ma to, an pochopowé řekli, že newyzradj-li průwodce řwé, a neodřekne-li se

Krista, smrti zahlazen bude, odpověděl pacholík: „Geliťož nám sw. ewangelium slibuge, že kdo pro Krista žiwot swůg obětuge, zachowáf geg na wěky, nebogjm se žádnych trestů pro něho, a žádám si raděgi umřiti, než hřisně před twářj geho obcowati. Co se ale týče průwodčich mých, těch newygradjm, neboť písma sw. náš učj, že Bůh náš sám učednjků swých zraditi nechťel, nýbrž gat byw pronásledownjkům přikazowal, aby jim wolně odegiti přáli.“ Těmi slowy rozpálila se frwežjznitwá wzteklost pohanů nad mjrů, tak, že, čjm pacholíkowi hrozili, w málo okamženi wykonali, hlavu newinnému řaziwšje. Drowným řizenjm Božjm wšřaf stalo se, že pacholík, ač mu hlawa šřata byla, na zem neklesl, nýbrž státi zůstal, gafoby na žiwě byl. Gož řbyž pocho= powé zočili, takowým strachem se zachwěli, že na hledánj ukrytých giž nedbali, nýbrž klopotně od hrůzného jim mřsta utřkali. Po dosti dlouhé chwili osmělili se otec Watauš a Justinian z skřesřj wyléztj a po Justinowi se ohlédnauti. Eli tedy na silnici, ale užřewšje geg mrtwého, ulekli se a hořce zaplakali. Poněwadž ale gisti nebyli, že podobného coš ge nepotřá, pohřřbili na blřžku tělo mučednjka Božjho, hlavu pař wzawšje domů do Antiřiodoru gi přinesli, a počestně nerpw w domě swém chowali, pař ale ř rozřazu biskupowu do kostela ř welikau sláwau odnesli, řbež se na geho přjnilumw a orodowánj welicj diwówé sláwali.

D o z g j m á n j.

Synowstá a bratrstá láska swatého Justina gešt zwlástnj úcty hodna. Pečowaltě negenom o to, aby bratra z otroctwí wyswobodil, ale i smrt podstaupil, aby drahého otce a milowaného bratra na živě zachowal. O, učte se, dítky, od pacholjčka Justina, učte se lásce k rodičům, a k bratrům a sestřám; neboť rodičové, gsauce po Bohu neywětšimi dobrodinci wáši, na neywýš toho zasluhují. Wšak srdce puťá bolestí, když si člověk wzpomene, že přemnohé děti sw. Justinowi zcela nepodobny gsau, ano puťá srdce každému dobrému člověku, když widí, že synowé staré rodiče své, od nichž odchováni gsau, opauštějí, že otcem, kterýž pro ně sešedivěl, a matkou, kteráž pro ně se sestarala, pohrdají a gich si newáží; že otci, kterýž w potu twáři své geživil, že matce, kteráž mlékem prsau swých ge napágela, w čas potřebí slusšnau wýživu odpírají, gich nenáwidí, ano ať djm, což neyhrůznější gest, že ge i proflínají a smrti gim žádagí. O, toto=li ten wděť za to, že wás, když nemohli gste bez cizí pomoci na živě býti, že wás wlastnj krmí krmili; toto=li ta láska za to, že wás, když gste choditi nemohli, na rukau swých nosili; toto=li ta odměna za to, že ústům swým utrhowali, aby gste wy nelačněli, že nauzi třeli, aby wám dobře bylo, že nespali, aby wy gste si odpočínauti mohli, že wás dnem i nocí ofsetřowali, když nemocí sfljčení lůžko opustiti gste ne=

mohli. Než řekne některý newděčný syn, nemohu otci nic dáti; neboť sám nic nemám, a děti mé mnoho potřebuji. Owssem, owssem pravda; zdali ale newjš, že Bůh slibuje požehnati dětem, kteréz své rodiče ctí? zdali můžeš dauřati, že se ti dobře powede, když přednj zákon Boží nohama sflapeš, genž přikazuje: „Cti otce svého i matku svou, abyš blaoho žiw byl, a dobře se ti we-
dlo na zemi.“ Než k čemu mluwiti o těchto wěcech slowy lidskými, nechť mluwj slowa písem swatých, kteréz dj:

„Kdož se bogj Pána, ctíť rodiče své a gaťo pánům bude slaužití těm, kterjž ho zrodili“ (Efl. 3, 89.).

„Zlořečený, kterjž nectí otce svého a matky“ (5. Mogž. 27, 16).

„Kdož by zlořečil otci svému, neb máteři, af smrti umře“ (3. Mogž. 20, 9.).

„Zlé powěsti gest, kdož opauřtí otce svého, a gest proflatý od Boha ten, kdož porauzi k hněwu matky své“ (Efl. 3, 18.).

Modlitba.

O, Pane Jesu Kriste, genž gñ Otce svého poslussen byl až k smrti, k smrti pak kříže, račiž, pro-
jme, dáti nám srdce poslussené a wděčné, tať abychom rodičů swých netoliko ochotně poslau-
chali, ale taťe ge ctili a milowali. S té milo-
sti nám propůgč dobrotiwě, abychom gim starosti
a péče, kterjchž s námi měli, odplatiti, a stáři

gegich oslabiti mohli. Tyš se sám, Pane Jesu Kriste, umjrage o Rodičku swau postaral, pěči a opatrowánj miláčka swého Jana gi poručiw: postarey se tedy i o nasse milé rodiče, když bychom my o ně staráti se nemohli, a těch milostj gim uděl, kterýchž potřebugj, by zde dokonale, swatě a spokojeně žiwi býti mohli; uděl nám to skrže zásluhy sw. Justina, genž gñi a kralugeš na wěky wěkůw. Amen.

Dnes se swětj takě swátek: Sw. sedmero bratřj Machabegských. — W Římě sw. panen: Wjry, Naděge a Lásky za cjsáře Sabriana umučených. — We Filabelfii arabšé sw. mučednjků: Cyrilla, Awila, Petra, Domiciana, Rufa a Menandra. — W Peržách panislšských swatých mučednjků: Leoncla, Atta, Alexandra a giuwých šestero sedláků za wládaře Flawiána umučených. — We Wjdni francauzské sw. biskupa Wera. — We Wintonii anglické sw. Ethelwolda a m. g. sw.

2.

Žiwot sw. Štěpána papeže, mučednjka.

Sw. Štěpán se narodil ať na začátku třetjho stoletj w Římě. Jeho otec se gmenowal prý Jowius. Štěpán mage wýborné dary dušewnj a nad to wýborně wychowán gsa, wynikl netoliko rozmanitými wědomostmi, ale i tak welikau láskou k Bohu a k blížnjmu plál, že pozornost duchowenstwa římského na sebe obrátil. Ohledem tak wýborných ctnostj byl w staw duchownj přigat a netrvalo to dlouho, stal se arcigáhnem. Úřad tento byl zwláště w oněch

dobách velmi obtížný, neboť kdož ho zastával, musel se o chudé starati, církevní gměnj zprawovati a mimo jiné služby kostelní zvlášť zagaté křesťany v žalářích navštěvovati, je těšiti a k zápasu nastáragjeimu sjiti, což powinnost byla, gať domysliti se lze, nad mjru nebezpečná. Ke wšsemu tomu bylo potřebj muže obezřetného, přičinlivého a jrdnatého a w pracjch neunaweného. Takový muž byl sw. Štěpán, kterýž úřad arcigáhna za papeže Kornelia a Lucia tu spofogenosti wšsech křesťanů tak dofonale zastával, že po smrti sw. Lucia r. 253 na stoli ci papežstau dosazen byl.

Doba, co církev sw. zprawoval, byla w dwogjm ohledu velmi smutná, gednať pohané církwi swaté nedali oddech, napořád wyznawače Kristowy pronásledugje a utracugje, a gednať rozmanitj facjřomé gi znepokogowali, učenj sw. podrýwagje. Nejwětšj bolešt ale způsobili mu někteřj i wysoce postawenj duchownj w Africe, křiwě a bludně o swátosti křtu učej. Swatá církev katolická wždy tomu učila, učj a na wěky učiti bude, že platnost křtu swatého a účineť geho nezámijj od wjry a od hodnosti člowěka křtjčjho, wýbrž že postačuje, když se při křtu swatém pilně a swědomitě zachowáwá, co církev swatá plniti a zachowáwati přikazuje, gelikož dárce křtu swatého a milostj s njm spogených gest Kristus sám, kdožli ale křtem swatým přisluhuge, tenť gest toliko nástrogem w ruce Běně a raurau, kterauž se milosti Božj na člowěka křtěnce wyléwagj.

Dpať učili ale někteří biskupové w Africe, twrdíce, že prý platnost a mocnost řítu swatého záwisi od hodnosti a swatosti člověka řítjícího, a následowně tedy, že člověk nemagjci plné wjry a hřissný, buď on kdo buď, žádného platně řítiti nemůže, byť by i wšse zachowával, co cirkew sw. při řítu sw. plniti a zachowáwati welj. A tomu gessťe přidávali, že prý se w této věci negebna o důležité učenj wjry, než gebiné o obřad cirkewnj případný, kterýž dle potřeby giný a giný býti může. Ale sw. Štěpán prohlédal hlauběgi; on widěl, že tauto nowotau základy cirkwe se podrywagi, že poslib dussj křesťanský se russj, že bludům nerozumantěgšim brány se otwiragi. A protož zasadiw se wšši šilau proti těmto bludným nowotám, psal biskupům, aby se nowot warowali, apostolského podánj přísně se drželi, křest od facjů udělený, pakli se důležité strážky zachowaly, za platný měli, a tak řítěné, wracugi li se, gen poňanjm a wfládánjm rukau w lúno cirkwe uwáděli. Tato pewnost s lástkau a mjeností spogená docílila, že blauidjci duchownj, gimž wšsem žiwá prawda nad žiwot dražši byla, poznawšse neblahý blud, upřímně s cirkwí se smjřili. — „Slovo sladké rozmnožuge přátely a ukrocuje nepřátely“ (Ekkl. 6, 5.).

Gafau horliwosti sw. papež o čistotu a přejnost wjry se staral, podobnau horliwosti snažil se wjru w dussich wěrných rozplameniti, umjragjci ožiwiti, a gi, kde gessťe nebyla, wzbuditi. Proto byl w úradě duchownjm neunawený, on

učil, těšil, pomáhal, kdož učenj byl žádostiv, kdož útěchy a pomoci byl potřeben. Dráhné množství modlárů uvěřilo geho přičiněním w Krista a dalo se křtiti. Meznámenitějši mezi nimi jsou: Memesius, plukovník u vojsk, a dcera geho Lucilla a Symfronius, zpravce statků geho; pak vrchní Olympius s manželkou Cruperij a synem Theodulem a Tertullius, vladař a zpravce statků geho, a mnozí jiní.

Toho času panoval nad Římem císař Valerian, kterýž nejprve nic protivného křesťanům nečinil, posléz ale šel muž pověrečný, čarodějný a modloslužebným kněžím svěsti se dává, frutě se pronásledovati počal; by pak tím snáze lidí se doptal, dal zákon, že kdo křesťana k úřadu donese, w geho gměni a zbožj umázati se může. Když se o tom zákoně doměděl sv. Štěpán, švolal duchovenstvo, a takto k němu řeče: „Bratři a spolubogomjci moji, pohrdejte zbožím pozemským, aby jste dosáhli královstwj nebeského! Nebogte se mocných tohoto světa, nýbrž modlete se k Pánu Bohu na nebesích a k Synu geho Jesu Kristu, jenž inocen gest náš všech z rukou nepřátelských vytrhnauti a milosti své účastny učiniti.“ A všickni gednomyslně odpověděli, ne zbožj toliko nýbrž i život pro wjru chceme obětovati.

Zákon císařský se neminul žábaucím učiněm; neboť není neschetnosti, kteréž by člověk lafomý schopen nebyl, a dříve než se kdo nadál, byli Memesius, Lucilla, Symfronius, Olympius,

Cruperia, Theodulus a Tertullianus, že křesťané
 gsau, obviněni, a gednať mečem, gednať ohněm
 odpraveni *). Konečně přišla řada na sw.
 Štěpána, genž k rozkazu Valeriana císaře s mno-
 hými duchovními gat a k řádu pohnán gest.
 Tu se otázal císař: „Ty-liš ten člověk, řka, co
 pofog westřeré země ruskjš, a lid od služeb bo-
 hům odwracjš.“ Štěpán odpověděl důstojně:
 „Gá neruskjím pofog země, nýbrž toliko lid na-
 pomjním, aby od služeb modlám odstoupil a pra-
 wému Bohu se klaněl.“ „Ty se rauháš,“ pra-
 wil Valerian, „než potupu bohů smrti zaplatjš.“
 Po těch byl sw. papež od wogáků weden do
 modlitebnice Marsowy, aby tam buď bohům
 obětował, buď smrt podstoupil. Řízenjm Bo-
 žjm wšak stalo se, že část modlitebny se šesula,
 načež wogjnowé se rozprchše, Štěpána pustili,
 kterýž se s zástupem křesťanů upřjmo k hřbitowu
 sw. Lucilly ubjral. Zde napomjnal lid šhro-
 mážděný k stálosti u wjře a k důwěrnosti w Boha.
 Na to slaužil mši sw. Když pak po službách
 Božjch na stolici biskupskau se posadil, přišli
 opět wogáci a šrazili mu hlavu, dne 2. srpna
 l. 257. Mrtwol geho pohřbili wěrnj křesťané na
 hřbitowě sw. Kalixta. Teď nalézagj se swaté ostatky
 geho w městě Pjše, hlawa wšak w Koljně nad
 Rhnem. Stolice frwj sw. mučednjka toho stro-
 pená ukazuje se w Řjmně až do dnešnjho dne.

*) Gogich památka swětj se dne 21. zárj.

Rozgjmání.

Gest to žiwá, swatá prawda, že biskupové a kněží gsau toliko nástroge, gimiž Bůh milosti swé wěrným křesťanům rozdává, že gsau toliko raury, gimiž pramen milosti Božich w dusse křesťanské wtěká, slowem že gsau, gať písmo bj, „rozdawatelé tagemstwj božských.“ Z čehož samo sebau plyne, že milosti Božich se neumenšj, pašli gegich rozdawatelé gsau křehcj, hřichy poskwrněnj lidé, gaťoť ani zlatý penjz ceny swé neztratj, byť by nám ho i posšpiněná ruka dávala. Pašli rozdawatelé swátosti gsau lidé hřjssnj a neschetnostmi poskwrněnj, do toho nám nic nenj, zato ať oni si odpowj. „Neyttrdbssj saub při těch, genž představeni gsau, wykonán bude“ (Maudr. 6, 6.). Zcela ginať gest to s námi, co swátosti přigjmáme. Chce-li člověk milosti aučasten býti, musj dusi a srdce ode wšseho trušj očistiti. Neboť gaťoť woda w ústa zawřená wtěci nemůže, podobně milost newstaupj w srdce náruživostmi a hřichy zatarasené; kde hřich si rozbyl stan, tam nenj pro trůn milosti žádného mjsta. Protož ućj swatý sněm Tridentšj, že swátosti působj w člověku dle geho přjprawy a spolupůsobenj. Čjm bedlivěgi tedy na swátosti se přjprawugeme, čjm pilněgi odstraňugeme ze srdce wšsecko, což by gegich blahému působenj bylo w cestě, tjm wjce budeme gegich působenj cjtiti, tjm wjce milost Božj w nás bude se množiti, tjm wjce budeme zřaušseti, gať sladko gest býti

srdce čistého, a Boha v sobě nositi. Že málo
 křeč a málo kdy těch sladkostí a účinků z svátosti
 pocházejících v sobě cítíme, že svátosti nám
 žádného užitku duševního nepřinášejí, že mi-
 lost v nás nerozmnožují, nás nešílí, jest zagiřé-
 gen naše vina. Mluví, kolikrátkoli tak vyprá-
 zdnil své srdce ode všeho neřádu hříšného, že
 milost Boží veň vejíti mohla? a vysla-li kdy,
 mluví, blaženo-li trpěl si v přibytí duše své?
 Vidíš člověče, gdeš-li k jakým radovánkám, k tanci
 a k veselí, jakého tu šrojení, a šintění a čistění
 a lícení! Často se mnoho neděl k tomu přípra-
 vuješ, nemluvíš o ničem, než jaké to bude vy-
 ražení, a ani dočkáti se času nemůžeš. Čekáš-li
 vzácného hosta, vymítáš každou kautek v domě,
 umýváš každou nádobičku, aby host přigda dů-
 stojně mohl býti přigat, aby z lenosti nekáral,
 nečistotou a špinou nebyl uražen. Gdeš-li ku
 stolu Páně, chceš-li přigmauti Boha, Pána nad
 pány, ach, jakého tu nucení a nudění! My-
 slíš, že učinil newjm co velikého a Bohu
 milého, proběhneš-li jen zběžně přibytek duše
 své, myslíš, řekneš-li knězi na místě Božím
 šedivému, co ti právě na mysl přigde, šlijš-li
 napraviti, byt by i nohata gessť stála na ce-
 stách zlých, myslíš, že vše učiněno, což činiti
 měl, a že milost Boží již volně a bez překážky
 v duši tvou vejde. O, nemýli se, milý člověče,
 Bůh nebývá posmíván, křeč již gsau Kristovi, tiš
 tělo své křijugí s hříchy a žádostmi (Gallat. 5.).

„Tak o náš smýšleč člověk, jako o pauhých služebnících Kristových, a rozdatvácích tagemstwj Božích“ (I. Kor. 4, 1.).

„Kterýž mne poslal křtít wodau, ten mi řekl: Nad týmž uzříš Ducha, šstupugjciho a zůstáwagjciho na něm, tenť gest, kterýž křtí Duchem swatým“ (Jan 1, 33.).

„Tak gest zagisté wíle Boží, poswěcenj wasse“ (I. Theř. 4, 3.).

„Napomjname wás, aby gste milosti Boží nabarmo nepřigjali“ (II. Kor. 6, 1.).

M o d l i t b a.

O, Bože Otče neymilostiwěgššj, Tyš powo=
lal nás k sprawedlnosti a swatosti; ale Ty wiš,
ó Pane, že pakli křehkosti naššj swau milosti ku
pomoci nepřigdeš, že těžko we sprawedlnosti
a swatosti trwáme, neboť swět a ďábel i naše
wlastnj tělesnost stoji proti nám. O, dobroto
naše, neprobλέwey milosti šwau, ale dey, ať
se dostatečně z hříchů swých kageme, pomá=
hej nám čistiti srdce, ať milost twá k nám na=
gde wolný přístup, a propůgč, ať s milosti Twau
spoluaučinfugje wěčné sláwy bogdeme, giž gediné
aučastni se stanau, kterjž čistého srdce gsau.
Amen.

Téhož dne :

Život sv. Alfonsa Liguory.

Sv. Alfons Liguory se narodil r. 1696 dne 27. září v Neapoli z rodičů velmi urozených. Jeho otec Josef býval námořním kapitánem v službě rakouské. Oba rodičové, zvláště bohabogná matka Anna, rodilá Kavaleri, dali si velice na dobrém jeho vychování záležiti, a již od dětinství ho naučovali službě a lásce k Bohu. Alfons velice prospíval, a s jímě ctností v mladistvé gestě srdce zasité počalo velmi časně kličiti a tak milostně rozkvétati, že mnozí urození mládenci, kteříž s ním rostli, vidouce jeho vážné chování a zbožnou a čistau mysl, dle něho se řbili. I ve vědách a umění nezůstal Alfons po zadu; Bůh sám otvíral mu rozum — neboť osvěta maudrosti od Boha — a zbožná duše jeho pronikala věci i nejtěžší tak bystře, že sotva 16 let počítaje, doktorem práv se stal. — Na něm naplnilo se písmo sv., genž bj: „Synu, gñi-li žádostiv maudrosti, zachovámev spravedlnost, a Bůh dá gi tobě; maudrosti zagisté a umění gest bázeň Páně“ (Efl. 1, 33. 34.).

Ozdoben mnohou maudrostí a učeností, a bázní Boží opatřen, nastoupil mladý doktor dráhu právníckau v rodinném městě Neapoli, kdež opustěným se stal záštitau, chudým ochra-
nou a spravedlnosti přítelem, a netrvalo dlouho, stalo se gméno jeho pověstné po celé zemi pro

poctivost, spravedlnost, učinnost a oštrovtip. Ale Bůh Hospodin povolal geg k jiné práci, než byla zastupování stran pro rozepře světské; On chtěl, aby se stal zastupitelem dušij, aby gich hágil před nepřitelem lidským, aby ge vytrhawal z moci ďábla, o otemýral gim brány nebeské, slo-
 wem Bůh chtěl, aby Alfons, opuště dráhu prá-
 wnickau, knězem a služebnjkem církwe se stal; k čemuž následugjci událost slaužiti měla. Sw. Alfons zastával gednoho mocného sšlechtice w gačesí weledůležité při s takowau důkladností a obratností, že wššichni saudcowé wjtěžstwjm geho gisti byli. Tu wššak wystaupil odpůrce geho, a ausřokem wy-
 dobyté wjtěžstwji na okamžik mu z ruky wy-
 mknul. Osřemetnost odpůrcowa tař zabořela Al-
 fonsa, že bez průtahy sijn saudni opustim:
 „Swěte, řka, teď gsẽm tě poznal!“ práwnictwjm na wzdy wyřost dal, a do duchownjho stawu wstaupiti si umjnil. Darmo se snažil otec w službě swěta geg udržeti; Alfons stál neustupně na swém, že knězem bude, a službě církwe se zaswětj. Konečně popustil wzbor otcůw, a Alfons gsa tenkrát 26 let stár, přiwtělil se k bratrstwju kněžj misřionářů w Neapoli, u nichž se gednař dořo-
 nalosti řřestanské učiti a gednař na úřad řaza-
 telský, k němuž zwlářstnj powolánj do sebe ctil, důřtogně se připrawiti chtěl. S pokročil w obém až řu pobitwu; a čím wjce se zdokonalowal, tjm wjce rostla i tauřa, aby řřitowu, giž mu Ho-
 spodin w milosti swé tař hogně propůgčil, běle bez úřoků ležeti nenečáwal, protož gař mile na

gáhna posvěcen byl, gal se hned slovo Boží w Neapoli hlásati. Wýmluvnost geho a ráz-
 nost řeči pronikala útroby wšech posluchačů. Powěst o tom roznesla se brzo po celém městě,
 a než se nadál, hrnuli se četnj zástupové zdaleka a zblízka na kázanj geho. Dwoce kázanj
 geho ukázalo se welmi časně, a gelikož nedlauho na to i knězem se stal, a naučowánj z úst geho
 w zpotwědnici tak libě plynula a tak srdce lid-
 ská pronikala, gačo geho kázanj, tedy bylo denně
 takměř widěti, že hříšníci prwé zatwřelj poznená-
 hla se obměččowali, napravowali. „Žitwá gest
 zagisté řeč Boží a mocná a pronikawěgšj nad
 wšeliký meč na obě strany ostrý a dosahuge až
 do rozdělenj duše i ducha, klabů také i mozků
 w kostech, a rozeznáwá myšlenj i mjněnj srdce“
 (č Žid. 4, 12.).

Toho času upadl sw. Alfons do těžké ne-
 moci. Pozdrawito se uzavřel zvláště na domluwu
 některých oswjcených a bohabogných osob, že
 zřjdi bratřstwo kněží k tomu konci, aby libu
 opuštěnému a zanedbanému po wesnicjch slovo
 Boží hlásali, geg wyučowali, a napravowali,
 we wšem následugjce Wykupitele, genž chobil
 po wšjch, městech a městečkách uče. Mnozi zra-
 zowali mu to a wšseligaké přetážky, gač obyčegně
 býwá, w cestu klabli, řikagjce, že we wšem,
 cokoli činj a gebná, zprawuge se gebiné sny a řečmi
 nemaubřých geptisseč, že prý gest zaslepený po-
 šetilec; a že k tak welikému djlu, gačé gest na-
 prawenj libu wenkowského, Bůh nepotřebuge

geho přičiněni aniž něčí pomoci. Než sv. Alfons, genž gebiné we wšsem lástau k Bohu se řjbil a ničeho dřjwe nepodnikal, leč by se byl prwé s Bohem porabil, od něhož pochází wšsecka rada a maubrost, nebal se móliti, ale w počte skloniv hlavu swau řekl: „Běřte mně, že ničby dle wůle swé negebdám, než dle wůle Toho, od něhož záwisjm. Gsemť přeswědčen, že Bůh k tomuto djlu mne nepotřebuge, ale gá potřebugi Boha a skutků geho, i daujám, že w tom wůli geho plnjm.“ Když konečně wšsedy i swé i cizj rozpačy přemohl: zřjbil 1732 w městě Skala to bratrstwo, genuž gméno dal bratrstwo knězi neyswětěgšjho Wykupitele*), a biskupu Kastelmarškému ge poručil a podrobil.

Prwnj knězi, co do towarýšstwa se dali, byli mužowé nad mjru zbožnj a pro blaho a spasenj lidské planauci; a protož nedbali toho, že w bjdných chatřjch přebýwali, dost nuzně žiwota hágjece, nýbrž magjece na myslj, že i lid, k němuž kázat chodili, nebyl wždy bohat, ani nezůstawal wždy w nábherných palácjch, uspokojili se tjm, co prozřetelnost Božj a lástka bratrská jim poskytla, a nezřjbdka sytili hlad a žjzeň swau slowem, kterěz z úst gegich vycházelo. Nedá se wypsati wšse to dobro, co bohabognj a horliwj tito mužowé w městech, w městecích, we wšjch a na wenku u lidu způsobili kázanjm, wyučowánjm a zpowjďanjm toliř zarytých nepřátel se udo-

*) Poněwadž Wykupitel po latinsku sluge Redemptor, protož se knězi tito wúbec gen Redemptoristé gmenugi.

břilo a smjřilo, kolik učiněných křimů se naprawilo, kolik po cestách hříchů blaudejících do ovčince Kristova se navrátilo. Blažené tohoto bratrstva působení rozšiřovalo se vždy dál a dále, a netrvalo dlouho, mluvilo se o zásluhách jeho netoliko po celém království neapolském, nýbrž i daleko za hranicemi v jiných zemích. Gebno bratrstvo nestačilo již ani náwalu duchovních, kteříž se chtěli dát zapřati, ani probám duchovních i světských vrchností, kteréž žádaly, aby také gegich ovčičky a poddané bratrstvem se vyučili, povznegli, napravili, usfledčili. S byl tím sw. zakladatel nucen podobná bratrstva i na jiných místech zakládati, gež swatý otec Benedikt XIV. wšse milerád ztwardil a zahágil.

Abý zbožná mysl we wšech bratrstwech se uchowala, aby horliwost gegich pro sláwu Boží a pro blaho bližních newyhasla, aby účiniwost gegich i na budaucj časy se udržela, rozmnožila, počládal sw. Alfons za prwnj předmět swého pečowání; sepsal tedy pro ně gafés zákoný čili prawibla, gimiž se řjbiti měli, on wýročně fažbé bratrstwo nawstjwil, a kdež se coš nenáležitého wpljžilo, odstranil to wážností a horliwostí swau; při čemž byl sám wšsem příkladem pokory a horliwosti, milowal kažbého z bratrů láskou nesyřdečněgšj, kažbému rabil a učil, kdož rady a poučení byl žádostiw aneb potřeben, ale i přísně káral tam a tenkrát, kdež a když důkazů lásky, upřímnosti a obětivosti přjstupu neměly. Medá se wypsati, co gebiný tento kněz

pro napravwenj člowěčenstwa učinil; málem není žádného města w králowstwí neapolském, kdež by byl nekázal, kteráž by apoštolským potem svým nebyl zwlažil. Gestě nebyly mišsie na gednom místě ufončeny, a giž na druhé ho zwali, aby i tam rozničil oheň žiwé horliwosti křesťanské, kteráž by ztráwila wšse, čímž se postwrňuje důstognošt lidská, čímž se uráží Bůh, stwořitel a spasitel náš. Než nelze bylo horliwému knězi, žádostem wšsedy osadníků wyhowěti, protož sepsal jim k libosti mnohé přewzácné knihy, nimiž se od prací a starostí zemských gafo na perutiach k Pánu Bohu pomoznáfeti a w stálém obcowání s Bohem udržowati měli.

Tak spasitelné působení našlo wšade za=
slauženého uznání a taťměř každá osada si přála
muže tak swatého, tak horliwého na wzdy za
swého pastýře a zpráwce duchowního mjeti. Ale
sw. Alfons nechtěl žádného místa přigmanti, a
když Karel III., král neapolský, arcibiskupstwí
salernitanské mu podáwal, zdráhal se a bránil
stromný Alfons wšsemožně, dohládage, že k ta=
kowému wznešenému důstogensstwí nemá důsta=
tečných schopností, a nad to že se takowá důstog=
nošt nešhoduge s zákony bratřstwa. Pro ten=
kráte se mu owšsem podařilo, že úřadu biskup=
ského ušsel, když wšak po některém čase papež
Klemens III. biskupstwu stolici u sw. Gáty mu
podáwal, tu nezpomohla žádná wýmluwa, aniž
se bral ohled na geho wysoký wěk, a tak byl
chtěg neb nechtěg r. 1762. w Římě za biskupa

wysvěcen. S biskupem gsa nezměnil w ničím života svého, nýbrž gako prvé byl we wšech věcech skromný, w hlásání slova Božího horlivý, a we vyučování a napravování lidu neunavený. Biskupství jeho stalo se w krátkém čase wzorem zbožnosti a křesťanské dokonalosti, a nebylo nikoho mezi osobami ani světskými ani duchovními, kteříž by milovaného pastýře rádi nebyli následovali. Sw. biskup ale čimil wše, seč síla lidská gest, pro blaho oweček svých. Vyučoval důkladně a zkaussel zpovědníky, zařizoval, aby duchovenstvo důstojně obcowalo, rozmnožil řady a založil nové kláštery, snažil se kleslé ženské na cestu kagienosti uweští, pomáhal pannám w nebezpečí čistoty gsaucím, aby se uchowaly, k chudým gewil lásku nelženau, a i wězným a nemocným upřímným bratrem se ukazoval. Bral srdečný podíl we wšech radostech i we wšech strastech cirkwe katolické, on modlilwal se za ni každodenně, a wšem věřícím gi a hlavu gegi widitelnau do modliteb poraučel; slowem on byl otcem mužných, potěšitelem zarmaucených a pomocníkem opusštěných. — Takový byl sw. biskup Alfons Liguory a tak pracował na sláwě gména Božího a na spasení člowěčenstwa po mnohá léta, aniž dbal churawosti a stáří svého. Konečně ale tak příliš slijčily nemoci bolestné tělo jeho, že nemohl giž déle těžkau powinnost swau zastáwati. S bože se, aby snad některá z duší gemu svěcených nezahynula, prošil snažně sw. otce Pia VI., aby

ho auřadu biskupského zbawiti ráčil, což se také konečně r. 1775 stalo. A nemýmluvné bolesti osadníků svých opustil toho gešttě roku sřbło své a odesel do Nocery k bratrřim svým, mage aumysl mezi nimi k smrti se pripraviti. Bolesti geho mnořily se, ale i také trpčliwost geho rostla, a kdo ho koli widěl, an tauřij se Spasitelem svým se spogiti, welikému pohnutj neubráníl se. Kdyř se proneřlo, ře staw geho se horřij, walili se takněř duchownj i swčtřstj lidé k němu, gednař aby ho gešttě gednau za řiwa uzřeli, gednař aby od něho pořehnati se dali. Slowa, kteráž w těch dobách k přichozim mluwil, wnikała hluboko do duře gegich, a newyřšla gim zagistě z paměti. Čas po čase bral také krucifix do ruky a obgimal obraz ukřiřowaného s takowau horliwostj, až oči diwáků se zaléwaly. Kdyř kněř newřwětěgřstj swátost podati mu pončřub meřřtal, řwolal w horaucnosti lářty své: „Bořb, ó Pane, a neproblijwey!“ a kdyř kněř s welebnau swátostj se bliřil, prawil: „Bořb, můg neymilegřstj Jeřřstj!“ Po swatém přigjmánj poofřálo i tělo i duře geho; on wřřař gřř gediné obřral se s řim, gehoř milowal a s njmř spogiti se tauřil. Co od té doby činil, nebylo nic, než widitelný důkaz horaucné lářty ku Kristu Pánu a blahoslawené Rodičce geho, tař ře gednař ten, gednař onen obraz na lářtau planauej řrdce tiřřl, až i u řřředu svých bratrř duchownjch čistau duřři wypuřřil dne 1. řřřna 1787, roků počřtage od narozenj 90. Řěta 1839. dne 26.

světlna prohlásil ho papež Řehoř XVI. za
svatého.

Rozgimánj.

Sm. Alfons Liguory poznaw marnost světa,
opustil geg bez průtahu, a gebiné o spasenj dusse
swé a o spasenj dusši bližnjch swých starati se
počal; nebo co gest platno člověku, by wšseděn
swět zjstal, a na swé dusši škodu by trpěl.
Muže křesťanská dusse, co smýšlíš ty o této věci
předůležité? — Polož ruku na srdce a myslí si,
že dusse twá w tomto gestě ofamženi tělo opustí,
a na saudu Božim státi bude a pať sebe se taž:
Co prospěge mi zbožj, sláwa, weselosti, krato-
chwile, kterýchž we swětě požjwám, nebudu-li se
starati o králowstwj Božj, o swé spasenj? Ach,
běda, přeběda, nic mi neprospěgi! Taž se předků
swých, napomjná sw. Bernard, chceš-li se po-
učiti a z bludu wygiti, taž se oněch boháců a
welmožů, kterjž tolik zbožj a statků, tolik služe-
bnjků a pohodlj měli; taž se oněch proslawených
mládenců a panen, co tolik hluku druhdy o sobě
nabělali, oněch mocných panownjků, před nimiž
se swět trásl a tořil; a oněch maudrých swěta,
kterjž w tak weliké wážnosti byli. Taž se zwláště
onoho bohatého, rozmařilého a pohodlně žigjeho
břichopásta; krásného Absolona; Alexandra We-
likého, pána to půl swěta; taž se wšsedh tak na-
zwaných filosofů a chlipnjků, kterjž nepečugje
o budaucnost, gebiné w přítomnosti neywětšj

blaho hledali, taž se tať mnohých giných krásných, silných, mocných, bohatých, učených, maudrých; taž se gich wšech, co gim prospěla krása, síla, welikost, moc, bohatstwí, čest a důstognost, učestnost a maudrost, pakli opominuli o spasení duše se starati a wšični odpowí: že nic a nic. Taž se konečně zatracenců samých slowy písma swatého: Což wám prospěla pýcha aneb bohatstwí? A na wýstrahu twau uslyššš ge, ani z ohně zžiragicjho wolagi: Wšechy ty věci pomínuly gaťo stín a gaťo střela wystřelená. Ach! my byli blázni, upí žalostně, že gšme nechodili po cestě spravedliwých. Ach! my poblaudili, že gšme nehledali přede wšim králowstwí Božího a spasení swého. Ach! my chodili bez swětla gaťo slepi; „swětlo spravedlnosti neswítílo nám.“ My nesstastnjci! „ustáli gšme na cestě neprawosti, abychom wěčně trpěli.“ Tať mluwí oni na wěky odšauzení k tobě, a budeš-li gich následowati, tentýž osud potká tebe. Neboť až tu na swětě wše gaťo stín pomine, i ty s nimi pak wolati budeš: žeš blázen byl, žeš nehledal neprawo králowstwí Božího, spasení a poswěcení swého, žeš slepý byl, a žeš od cesty prawdy poblaudil. Muže tedy, otewři oči swé, dokaď gestě čas, uwaž gať důležitá to wěc spasení a cizí škodau se řag. Od tohoto okamžení se snaž žiw býti tať, aby duše twá byla w ruce Boží, a nedotkla se jí muka smrti, a abyš počten byl mezi syny Božími, a mezi swatými byl lós twůg.

„Žiwť gšem gá, prawí Pán Bůh; nechci

smrti bezbožného, ale aby se obrátil bezbožný od cesty své, a žil byl. Obratěž se tedy, obratěž se od cest svých neuhoršších“ (Ezech. 33, 11.).

„Nebo gste kaupeni za welikau mzdu“ (I. Kor. 6, 20.).

„Ne porušíteelnými věcmi, zlatem, nebo stříbrem vykupeni gste, ale drahou krovj, ga-kožto Beránka newinného a neposkvrněného Krista“ (I. Petr 1, 18. 19.).

„Oslawugte a nosťte Boha w těle swém“ (I. Kor. 6, 20.), „a Pána Krista poswęcugte w srdcích svých“ (I. Petr 3, 15.).

„Nebuďte gafo kůň a mezeť, kterjž rozumu nemagj“ (Žalm 31, 9.).

„S což gessťe messťáte? Dusse wasse žiznj náramně. Děleyte djlo své před časem, a dáť wám mzdu wassi před časem svým“ (Sirach 51, 32. 38.).

„Gledeyte Hospodina, pokudž může nalezen býti, wzýweyťte ho, pokudž swau pomocj bljžko gest“ (Ž. 55, 6.).

M o d l i t b a.

Pane Jesu Kriste, Wykupiteli a Spasiteli dusj nassich? My bjdni hřjssnjci wyznáwáme, že až posud wjce starali gsine se o marnosti swětské, než o spasenj dusse, ach my zapomněli, že gen gediného gest potřebj — spasenj — a že člověku nic neprospjwá, by wšsecken swět zjšťal,

Tdyž na duši štodu trpí. Smilug se nad námi, Vykupiteli náš, genž nechceš smrti hříšník, a otevři nám oči, ať konečně nahlédneme, že nejsirnau cenu duše lidská má, a tu milost nám propuště, ať aspoň od tohoto ošamžení pečlivěgi o spaseň swé se staráme, kterěž Tyš nám smrti swau na kříži zgednal. Genž žito gš a kralugeš na věky věků. Amen.

Dneš se také svěť: W Nicei bytinské sw. Theodáth s třemi syny gegjuni. — W Africe sw. Rutilia mučedník. — W Padui sw. Marima biskupa. — We Weroně sw. Feliksa a Nycetia mučedníků. — W Angliču sw. Edelbrith pannu a m. g sw.

3.

Život sw. Waldena.

Sw. Walben*) se narodil w Angliču z rodiců welmi urozených, kralům angličým příbuzných, bez pochyby ku konci 12. věku. Že wolenau gest on nádobau Boží, gewilo se gíž, tdyž byl gestě pacholíkem; neboť kdotoli widěl při službách Božích geho horlivosť a wraucnosť, i chudým štědrotu a lásku, i blížnjmu úslužnosť a wldnosť, předpokýdal geho budaucj potwolání a swatost. Obzwláště chwálj se u něho, že měl na sebe wýborný pozor, aby newinnosť swau žádným hříchem nepostwornil, niťoho newázanau weselosťj neurazil, niťomu ani slowem ne-

*) Také Wallen i Walter.

ubližil, nikoho hrdau myslj nepohoršil. Mena= byl sice we školách welikého wzbělání, že ale byl bystrého wtipu, a čeho mu školy nedopřály, domácí pilnosti nahražowal: wynikl nad přemnohé učence sawěké gať maudrosti tať i wýmlownosti.

Ctnost, kteráž není zkauffena, žádnau není ctnosti, Waldenowa ctnost musela se teby gaťo zlato w ohni zkušiti a očistiti. Po smrti otce přišel Walden ke dworu Dawida, krále škotského, otcjma swého. Zde se ale ctnosti geho kladla rozmanitá osíbla; neboť někteří chtěli ho uwrhnaut u wir swětských rozkossj, jiní zase usilowali ho wehnati w tenata marné sláwy. Steholestněgi mu přicházelo, že mladí lidé, jinž čistý geho život uřawičnan byl urážkau a pohoršenim, k nešťydatostem ho swáděli, a když toho doměsti nemohli, žeť aťpoň mysl nečistými obrazy naplniti hleděli. Dlauho wzborowal jim bohabogný mladík, konečně ale přede by byl offemetnosti gegich podlehl, kdyby sami hru si nebyli pokazili.

Gaťaťi šlechetná dívka naklonila se k Waldenowi se wššj láskau čisté, neúhonné dusse a na důkaz upřjmnosti poslala mu drahocenný přjten, kterýž Walden nic zlého netusse, neopatrně přigal a nosil. To wida geben z dworenjnu wyprawowal to swým přátelům, řka: „Cyhle Walden učiněn geť gaťo geben z náš.“ Ale Walden zpozorowaw, že nezřjzená žádost w dusi geho se budj, hodil přjten do ohně. Byla to pro

něho výborná zkušenost, neboť se již nedůvěřoval ve svou pevnost, než vidá, že ctnost třeská gest nádoba, úplně k Bohu se obrátil, a aby podobným pokusem na vždy ušel, opustil tahně domow a země příbuzných svých, a dal se w Mostelu do kláštera, kdež mnichové dle řehole sw. Augustina Bohu slaužili. Zde se měl říce co nowáček ctnostem učiti, ale život jeho byl tak dokonalý, že všickni ostatní bratři od něho se učili Bohu slaužiti, sebe zapírali a kříž Páně trpčlivě nésti. S nezůstala swjce tato gasně swjtci dlouho ukryta; neboť když přemor umřel w jásebním klášteře, w Kirkehamě totiž, powolali osířelí bratři Waldena gednohlasně za jeho nástupce. Nebá se wypsat, co tento muž Boží w pomolání swém dobrého učinil, neboť negen že sám se stíwěl pokorau, bohabogností a wraucností gačo slunce mezi hvězdami, nýbrž i snažil se také, aby bratři, kteříž duffi swau w ruce jeho wložili, na wrch křesťanské dokonalosti se powznesli. S bylo mýlo je dýwati, s gačau horlivoostí řeholní synové příklad mistra a otce swého následowali, a gač krásný řád w tomto klášteře kirkehamském kwetl.

„Žádný, kdož wztáhna ruku swau k pluhu, ohlídá se nazpět, není způsobilý k králowstwí Božímu“ (Luk. 6, 62.). Těch slow prawdu a hluboký mysl uwažuge sw. Walden, nechtěl w horlivoostí swé ušíati, nýbrž láska pudila geg vždy ku předu. Protož poradě se s Bohem a s muži w bázni Boží sběhlými uzavřel zá-

kon sw. Augustina opustit a do řádu cisterciáků, u nichž tenkrát velmi tuhá kázeň panovala, wstoupiti. Powěst geho slavná připrawila mu snadné přigmutí. Nowiciat přestál w klášteře riewalemském s wraucnau horlivosťj. Teď ale nastalo tuhé pokusŕenij; neboť stawila se mu na oči s gedné strany weliká přifrost kázně, kterauž teď po wšedky dny žiwota bude musit zachowáwati, s druhé pak býwalá důstognoŕst, náklonnoŕst bratrj a pohodlnoŕst žiwota. Pokusŕenij toto rostlo den co den, tať že giž o swém návratu do kláštera kirkehamŕského přemýŕšlel. Nawyŕklý wšŕať ničehož před se nebrati, než by se s Bohem porabil, u něhož rada a maudroŕst gest, utwrhl se na zemi, a blauhaučwjlil leže z neyhlubŕŕj útroby se modlil, aby mu Hospodin pokusŕenij odegmanti a zgemiti ráčil, zdali se nawrátiti čili zůŕstati má. A hle an tať a podobně Boha o pomoc a útěchu žádal, pomínulo ho pokusŕenij, a radoŕst rozlila se po celé duŕŕi geho, že giž nestál na cestě doŕkonaloŕsti, ani nessel, wýbrž běžel, ano letěl.

Toho času wzdal se Richard, opat melroŕŕŕy, wlády swé. Dŕŕírelj bratrj dosabili bratra Waldena na geho mjesto, neboť geho ctnoŕti wůně přelibá i u nich byla welice cjtěna. Ze se w něm nezmyŕlili, gest wessŕerý následugicj žiwot neyŕŕkwělegŕŕim důkazem, kde se prawým opatem, to gest otcem, i gniěnem i ŕkutkem býti bratrům swým prokázal. Sám k sobě byl přjŕŕný, čaŕsto i wěcj neyŕotřebněgŕŕjch gŕŕi odpjrage, k bratrjŕm

ale byl nad míru láskavý a milostivý. Říkával, že raději chce, aby ho bratři milovali, než se ho báli. Z tenkrát, když někoho pro nějaký poklísek kárati musil, nebylo na něm viděti žádné přísnosti, žádné surovosti, než gebiné lásku a dobrotivost. Jeho řeč plna milostivosti a slitování pronikala srdce i neyzatvrzelegši, a co řeč nezlomila, to obměkčily slzy jeho. On také říkával, kdyby pro jednu z dvou věcí trestán býti měl, že raději pro veliké slitování než pro přísnost a neoblomnou spravedlnost trestán býti chce. Gať k bratřím dobrotivý a láskavý byl, tať byl i k chudým a uzným sstědrý, k nemocným pať a chorým milostivý. Namostěmowal každého nemocného, a rosil do semřených bolestí prsau netoliko rosu nebeské útěchy, nýbrž přinášel často i diwotwornau pomoc, a nebylo chudého, který by z ruky jeho sstědré almužny a hogné podpory nebyl obdržel, ano w čas hladu a nauze neussetril ani věcí, ani dobytka pro potřebu kláštera nevyhnutelného, gen aby hladu bližního umensšil, bjde jeho pomohl a wj se, že někdy i do 4000 i wjce lidí kolem kláštera je uhostilo, wssični nasyceni čekagje, čehož se jim i dostalo. Mohl tedy o sobě gať Job říci: „Od dětinstwí mého rostlo se mnau slitování: a z života matky mé wysšlo se mnau. Dbe-přel-li gsem, co chtjwali, chudým, a oči w domy nechal-li gsem blauiho čekati; gebl-li gsem stýwu swau sám, a negedl-li i sirotek z nj; pohrbal-li gsem hy-naucjm, protože neměl oděwu a bez při-

krýti chudým: rameno mé od kloubu svého nechť odpadne, a rámě mé s svými kostmi ať se rozlomí" (Job 31, 18. 16. 17. 19. 22.).

Tak žil gsa bez úhony před tváří Boží a před lidmi, rozšířil blaho po vsi zemi a slávu jména Páně rozšířil, dočkal se sv. Walden roku 1260. Ačkoli již drahý čas velmi churav byl, nepřestával předc povinnosti svého povolání co nešvědomitěji konati; síla ducha přemáhala chorobu těla. Gmenovaného roku přitížila se nemoc, že již ani lůžko opustit nemohl. Co otec starostlivý nepřestal ani v bolestech bratří napomínati, aby pamětliví povolání svého z cesty bázně Boží se neuchýlili. Byla to slova utěšená, slova lastavá, ale i slova poslední, neboť dne 3. srpna odebral se na věčnost, kde není více bolesti ani pláče a nářku.

Rozjímání.

Život sv. Waldena geť nám křesťm lidem výborným naučením, kterak se v čas pokušení chovati máme. Sličná a sledetná djvka poslala mu, genž gebiné Bohu slaužiti chtěl, drahý stkvostný prsten. Ubohý nezkušený Walden vezma geg, zaljbil si ho, a dal si ho na prst, a již patřil od polu gen Bohu, druhá polowice náležela djvce. Tu teprw procitna, odhodil prsten, a opět zcela Bohu se oddal. Co se sv. Waldenowi stalo, to se stává často i nám, i nám dává aneb aspoň slibuge ne síce djvka, ale pokušitel

pekelný, paſli ſi ho obľúbime a zamilujeme, drahé a ſtkvoſtné prſteny, totiž rozkoſſe a hŕiſſné radosti ſwětſké. Muže učinme gaſo ſw. Walden: hoďme dary tyto ďábelské od ſebe. Nechť přigbe ďábel, ſwět a těleſnoſt naſſe, nechť poſauſſegi náſ a ſ zlému ſwáběgi, učinme gaſo Walden, a odwrzme od ſebe wſſe, čímž náſ láſagi. Nechť ſlepagi na brány duſſe naſſi, gen gim neotewjreyme, nechť nám ſľibugi, co hrdlo ráčj, nepoſlaucheyme gich. A byli-li gſme tať neſſtaſtni, že gſme naſlauchali ſlow auliſných, že ſe nám zaljbila ſlowa ďábla mnohoſľibná, že gſme upoſlechlí rady a nutkání náruživosti, ach zotawme ſe a wywrzme wſſe, což ſe w duſſi naſſi hŕiſſného wpljžilo, zatarasme opět wſſecky brány, uzaſwjreyme uſſi, oči a wſſecky ſtěrbiny do ſrdce wedaucj a obraſme ſe modlitbau a poſánjm ſ Bohu, ať miľoſtj ſwau náſ poſlj, a pewnoſti a ſtáľoſti nám doďa, bychom aſpoň budaucně zmužile gim mohli odporowati, ge přemáhati. Dſtatně wěz, milá křeſtaňſká duſſe, že poſuſſenj gindy na začátku obrácenj naſſeho přicházjwá gaſo u ſw. Waldena, a to proto, abyhom wěděli, že život náſ geſt uſtawičný bog na ſwětě, bog gednať ſ ďáblem, gednať ſ ſwětem, gednať ſ wlaſtnj naſſj těleſnoſtj, abyhom uſtawičně bďeli nad ſebau a nad ſmyſſy ſwými a abyhom w poſoře a w důwěře Boha ſe upewňowali; a gindy zaſ poſauſſeni býwáme, řbyž dráhny čas ceſtau doſonalosti gſme byli ſľli, a to proto, abyhom citjce, gať ſľadký geſt Pán, neodſtraſjili

se následowati geg, a abychom, až pokussenj tuhá přigbau, připomínagjce si swaté prwněgšj obcowání, tjm pewněgi stáli a nepříteli wzborowali. Protož bj písmo swaté: „Wšicni, kterjž chtěgi pobožně žiwi býti w Kristu Ježíššj, protiwensstwj trpěti budau“ (II. Tim. 3, 12.).

Gesliže oko twé horššj tě, wylupiž ge a wrž od sebe: neboť gest užitečněgi tobě, aby raděgi zahynul geben aud twüg, nežli by celé tělo uwrženo bylo do ohně pekelného. A pakli ruka twá prawá horššj tě, utniž gi a wrž od sebe: nebo užitečněgi gest tobě, aby zahynul geben aud twüg, nežli by wšedko tělo twé uwrženo bylo do pekelného ohně“ (Mat. 6, 29. 30.).

M o b l i t b a.

Pane wšemohaucj, wčcný Bože! neumod nás w pokussenj, ale zbatw nás wšeho zlého. Pakli ale, ó Pane, bez pokussenj býti nemůžeme, dey nám aspoň dostatečnau sšlu, ať negen zmužile s pokušitelem bogugeme, nýbrž i swjtěžjine gaťož sw. Walden swjtěžil. O to prosjme sřze gebnorozeného Syna twého, Pána nasseho. Amen.

Téhož dne:

Žiwot sw. Auğustina biskupa.

Sw. Auğustin se narodil okolo roku 1278 w Dalmátšku. Otec geho gmenowal se Miku-

Iáš, matka Drahoslawa. Augustin gsa hlawa wtipná, učil se velmi dobře; ale pro vědy a umění světské nezanedbal učiti se také kázni a bázni Boží, kníž ho nábožní rodičové slovy i příkladem wedli. Kázeň Boží rostla s ním a zvěššowala se, a když do mládenectvého věku wstoupil, již tak w něm se utvrdila, že wíce Boha než rodičů poslauchage, místo stawu manželského staw panický si wywolil.

Toho času stál zákon kazatelský od sw. Dominika ustanowený w neykrásněgšim rozkwětu, a ctnosti a zásluby bratrů téhož zákona hlásaly se po celé Evropě od gednoho konce k druhému. Sv. Augustin uslyšew o tom o wššem, takowau náklonností k zákonu zahorel, že opustiw rodiče i svět za nowáčka do toho řádu se dal. Geho snaha, zdořonaliti se w člověka bohumilého, byla w skutku podimou hodná. K tomu konci snažil se zapomenauti svět, a což světského gest, mrtwil tělo tuhau kážnj, dusil wessferé nárůžiwosti, podrobował se i neypřísněgšim zákonům, pohrdal sebau, vůli swau zapjral, slowem wšsemožně giným člověkem státi se hleděl. — Po skončeném nowiciatě oddal se studijm bohoslownjm, w nichž tak znamenitě wynikl, že w krátce na kněžstwj wyswěcen, slowo Boží hlásati musil. Wyučował ale netoliko slovy, nýbrž i skutkem, a ztěžj nagde se ctnosti, gegjžto wzorem by Augustin nebyl. Dbýwálšstě milował modlitbu; modlitba byla mu žiwlem wšši dořonalosti, a aby gednať sebe, gednať bratry k modlitbě

porozbudit, domolával se vždy gmenowce swého sw. Auğustina, biskupa hipponenského, řikáwage s ním: „Dobře umj žiw býti, kdož se umj modlití.“ „Modlitba gest kljč k nebesům, modlitba wstúpuge wzchůru, a sňůry sstúpuge smilowánj Božj k nám.“ „A gakož poक्रमem tělesným tělo se žiwj, tak se také wnitřnj člověk modlitbami a Božskými rozmluwami žiwí.“ Slowem sw. náš Auğustin jnažil se wššj mocj sw. Auğustinu hipponenskému státi se podobným. Mimo sw. Auğustina hipponenského ctil zwlášť také sw. Hieronýma a sw. Ambrože, a kdykoli kázal, mjmwal vždy mnohé z průpowědj gegich na jnadě, gimiž řečem a slowům swým ráznošti a wáhy dodáwal. Neywětšj geho ctnost byla, že čemu učil, to neyprw jám swědomitě zachowáwal, učiněn gsa tak netoliko zwěstowatelem, nýbrž činitelem slowa Božjho. Dstatně ležel mu rozkwět řádu kazatelského welice na srdci, neboť dobře wěděl, že zwlášť zákon tento rozmanitým bludům odolá, kteréz tenkrát we wlasti geho a w zemjch sausednjch drze hlavu pomznássely, a dobrý mraw a wššj cirkew křesťanstau wywrátiti a zhladiti směrowaly. Z těch příčin založil na rozmanitých mjstech kláštery dominičanského řádu, w kterýchž se kazatelové a hagitelé sw. wjry katolické wzdělawati měli.

Wšsestranné působenj swatého tohoto muže nemohlo tagno zůstati, nýbrž o geho welikých zásluhách hlásalo se na bljzku i wzdálj. Konečně uwažuge papež Benedikt XI. wšše, což do=

brého a spasitelného muž tento pro spásení lidské
 slavy i skutky byl způsobil, a nechtě, aby tak
 gasná lampa pod nádobou déle se ukrývala, uči-
 nil ho, gaskoli se zpauzegjicjho, arcibiskupem zá-
 hřebstým l. 1304. Nedá se slavy wypsati, co
 wšse swatý a horlivý tento biskup w nové dů-
 stognosti své pro slávu gména Božího a pro
 spásu a dobro osadnjků swých podstaupil a pod-
 nil. Záhřeb město a wúbec wesskeré ty kra-
 giny ležely z části popleněny a zpusťlé od času
 gessťe swětoborných, ukrutných Tatarů. Kostely
 byly wywráceny, pobořeny, duchowenstwa gen
 porjdu, a to z weliké části neumělé, mrawů
 swětstých, wíce w krawém bogi, než w zápasu
 s hřichem ři libugjicj, lidé pak swětější hrubí a
 urputnj, pánowé nepokojnj, boge čtíwj, laupe-
 žíwj; wšsade hoře nad hoře. Toť malý obraz
 biskupstwj záhřebstého. — Swatý Augustin
 wida takowau zpaustu, zformautil se w dušsi
 své, a wšsack w důwěře, že Hospodin, pastýř dušsi
 neymyššj, práci geho požehná, bez mešštanj na
 zpusťlé roli pracowati započal. Neypřw wysta-
 wěl wedlé nowého chrámu biskupstého klášter
 pro zákonnjky řádu kazatelského, gednať aby při-
 kladem swatě obcugjicjch těchto řeholnjků kleslá
 kážeň duchowenstwa se pomznesla, gednať aby
 pracemi o spásu osadnjků umblenau dušsi swau
 w swatém obcowánj a w tiché samotnosti po-
 řilnil, občerstwil, poswétil; potom opravowal i
 i jiné kostely, rozmnožowal řary a duchowen-
 stwo, staral se o chudý a nužný lid, a každému,

kdož podpory a pomoci potřeboval, ochotným
 byl pomocníkem a rádcem. A když se upewnil
 w náklonnosti lidí a každýkoli chtěl nechtěl wyžná-
 wati musil, že swatý biskup nehledá, což geho
 gest, než co Boha gest a bližního: tu počal te-
 prw i na mratwnj náprawě duchowenstwa, pan-
 stwa i ostatnjho libu wššj silau a myslj neohro-
 ženau pracowati. Aby niho na něho ukazo-
 wati nemohl, že giným břemena nesnesitelná
 ukládá, gichž by sám ani prstem dotknouti se
 nechtěl, wedl život tuhý, gať se toho od tagicjho
 klášternjka požaduge; neznal žádné štkownosti,
 žádné nádhery, chobil po swém biskupstwj oby-
 čegně pěššty a od wššitacj osad nedal se ob-
 štrassiti ani powětrnosti, ani obtížemi cest, ani
 nebezpečenstwjm života, aniž ginými nehodami.
 Každé místo, kamž přišel, wjtalo ho gaťo an-
 gela štrážnjho, gaťo dobrodince swého neywětšj-
 ho; neboť ústa geho rořila w duřššj zřormauce-
 ných útěchu, posilňowala flegicj u wjře, a
 w řalu hřichů wězicj pozdwihowala; přestěbrá
 geho ruřa rozdávala nuzným hogné almužny,
 chorým zdrowj, hladowým pokrm a přiodjwala
 nahé. A slowům geho opausštěli zastaralj hřj-
 řnjci swé cesty hřjřné, pánowé, řterjž násilj a
 bezprávj poddaným, řostelům, klášterům aneb
 giným lidem učinili, naprawowali řřimby zpá-
 čané, řterjž w nepřátelřtwj spolu řimi byli, m-
 řili se, řterjž w proléwánj řřwe rozřoš mřwali,
 řtali se řiřř gaťo beránci. Slowem, přičiněnjm
 a pracj řw. biskupa a požehnánjm Božjm —

neboť Bůh jediné dává vzrůst — dostalo biskupství záhřebské novou podobu, novou tvář, v kteréž měl Bůh i lidé zalíbení. Obzvláštní horlivosti ale a pilnosti hleděl sv. Augustin duchovenstvo k prvotní svatosti a dokonalosti uzpůsobiti, neboť duchovenstvo má býti solí země a světlem, kteréž osvětlovati má všecky, kteříž na světě jsou. Z těch příčin obracel se při každé příležitosti k duchovenstvu a po dobrém, a když potřeba žádala, i po zlém geg k povinnosti jeho povolání dobánel. Zvláštního povšimnutí hodna jest řeč, kterouž gedentráte k duchovenstvu svému měl. V řeči té napomíná kněží překrásnými slovy: aby osadníkům dávali dobrý příklad, čistotu duše i těla zachovávali, zahálky utíkali, rukama svýma poctivá, pracovali, důchody své na dobrý úmysl obraceli, štědrých almužen udělovali, zákonů církevních svědomitě pilni byli, náruživosti zlé dušili, rádi se modlili, bedlivě se učili a studovali, wšednosti a hostinství pilni byli, a všemožnou péči o to měli, aby světlo gegich, kteréž všemu světu svítiti má, neudusily ani starosti pozemské, ani ziskuchtivost, ani zaneprázdnění světská, ani těla chlipnost. Těmi a podobnými řeči zlomila se zanedbaného duchovenstva svěhlať a světáctví, a pakli někde ještě známky nějaké starého kvasu zůstaly, nedal ji sv. biskup dříme oddechu, až i tyto úplně zmizely.

Než myšliti bychom se, kdy bychom se domnívali, že sv. Augustinu nebylo zápasiti s mno-

hým protivenstvím, anobř gafo každy wymolenec Boží na důkaz, že pravým následovníkem Kristovým gest, trpívá, i on mnohé příkoří a bezpráví snášeti musil. Toho času byl županem čili vladařem královským w Dalmátsku a Chorwátsku gakhýi Mladjn, muž lačomý, nespravedlivý, násilný. A ten nedbal napominání otcovského, gimž ho sw. biskup k spravedlnosti měl, nýbrž nabužiwage moci své, města, hrady a zámky cizí sobě oswogowal, zákony církevními pohrbal, biskupy, opaty a jiné církevní wrchnosti swéwolně z důstojenství gegich swrhowal, w zboží zádušnji se uwažowal, laupeže na zemi a na moři promožowal, slowem nespravedlnosti páchal takové, gačoby nebyl církewe synem, nýbrž zgemným gegim nepřitelem a zbogníkem. Sw. Auğustin činil, seč byl; wida wššak, že Mladjn čím dál, tím hůře hospodařj, že ani královských rozkazů si newššimá, že biskupa nenáwidj: opustil Záhřeb, a přigal na sebe zpráwu biskupství lucerinského, k niž ho papež Jan XXII. powolal. Auğustin našel biskupství své rovněž zpuštělé, a w něm wíce mahomedánských než křesťanských duššj. Mež ani tu nezaufal, nýbrž zdowogim, pokud možná, horliwost swau, porážel blud a potíral zastupitele geho, a ay pomocj milosti Boží poznenáhla blud mohamedánský swětlu křesťanskému ustaupil. Z toho měl radost nemypulurnau gen že krátka, neboť dokonaw úlohu swau, obrácenj osady lucerinské totiž, odebral se na wěčné odpočinutj roku asi 1323.

Rozgimánj.

Sv. Auḡustin chtě pracemi umblenau buŝŝi občerŝtwit, poŝwětit, wyhledáwal ŝamoty kláŝŝternj, tjm přjklad nám daba, žeť i my, má=li buŝŝe naŝŝe ŝwěťŝkýmj ŝtaroŝŝŝmj ŝeŝláblá ŝe zotawiti, do ŝamoty čaŝ po čaŝe odebjratj ŝe máme. Nežábá ŝe, ó buŝŝe křeŝŝanŝŝá, abyŝ do něgačěho kláŝŝtera ŝe zawřela, aneb na pauŝŝŝ káŝŝŝi zaŝŝla, než ge=biné, abyŝ utjkaŝj hluku lidŝŝěho wŝŝečy ŝmyŝŝly ŝwě do ŝebe a na Boha obrátila. Wjŝ to, buŝŝe má z wlaŝŝnj zkuŝŝenosti, že gŝauc we ŝwěťě a ŝ lidmi obcuŝj welmi roztržítá býwáŝ; mar=noŝŝi ŝwěta naplňugi ŝrdce, ŝtaroŝŝi pozemŝŝč zau=gimagi myŝŝ, žádoŝŝi wáŝŝnj znepoŝogugi weŝŝŝerau bytoŝŝ twau, niŝde nemáŝ obpočínku, niŝdy obdechů. O, gačá by to byla dobrota, kdybyŝ tať nědy zaŝedla gŝi do kautka, kde ŝwate ticho panuge, a kdybyŝ odwrátila oči a ŝmyŝŝlů ob pracj a ŝtaroŝŝi ŝwěťŝčy a do wnitřnoŝŝi a do útrob ŝwých nahlebla; gačá by to byla dobrota, kdybyŝ tať wzdálena hluku a lopotánj ŝwěťŝčěho proŝŝla gŝi myŝŝlenj, řeči i ŝlutky ŝwě, kte=rěŝ kdy měla, mluwila, činila! Gačý by to aŝi obraz byl, co widěla byŝ aŝi w zrcadle ŝrdce, co četla byŝ w knize žiwota ŝwěho? Widěla byŝ twář Boží poŝŝwrněnu, zohawenu, četla byŝ křwatýchmi pjŝmenami napsané hřjčy a neŝŝlechetnoŝŝi ŝwě, a zaŝtyděla byŝ ŝe, a zaŝkala byŝ nad hřjčy ŝwými, a napravwila byŝ žiwot ŝwůg. O, gdi buŝŝe, gdi a hledey gŝi taťowau

samotu, tam osvojti Bůh twůg dusi twau svě-
tlem nebeským, že uhlídáš marnost světa, čer-
nou bezbožnost hříchů, krásu nebes, i cestu k nim
vedaucí. O, gdi dusse, gdi a hleděy gfi tafo-
wau samotu, tam bude mluwiti sám Bůh k srdci
twému, tam udělí ti milosti swých, tam pomůže
tebe w radosti ragské a okáže ti propasti pe-
felné; ó gdi dusse, gdi a hleděy si tafo-
wau samotu, tam tě Bůh rozpálí k po-
hánj, tam rozbije a rozkotá wazby hříchů, tam rozjiti
w srdci twém oheň lásky, tam tě poučí, po-
hárá, očistí, uzdraví, oživí a s sebau spojí na věk.
Widíš, dusse má, dožadad negfi w samotě, nic
ti nespomůže wolánj Boží, neboť w ussich twých
ožývá se hluk světa, oči twé oslnuly leskem mar-
nosti, srdce twé přetypuje hřissnými žádostmi.
Bůh twůg mluwil k tobě w požehnánj a w ho-
nosti a tyš nelsyssela, On mluwil k tobě w hrů-
žách nepokoje a wálkách, a tyš nelsyssela, On
mluwí k tobě w neurodě, w drahotě, w nuzi
a hladu, a ty gessť nelsyssíš: tedy gdi do sa-
moty a uzavři za sebau brány světa, a pať
uslyssíš i hlas Boha wolagícího, an dī:

„Obrat se, hřissnjci, a činte spravedlnost
před Bohem, wěřce, že učiní s wámi milosr-
denstwí své“ (Zob. 13, 8.).

„Obrat se, hřissnjče, ku Pánu, a zanechey
hříchů swých; modli se před obličejem Páně
a nebdawey pohorssení“ (Žalm 17. a 21.).

„Když se budeš modliti, wegdi do (neywni-

trnějšího) potogija svého, a zatvora dvěře, modliž se k Otci svému skrytě“ (Mat. 6, 6.).

Modlitba.

O, Bože a Pane můj, Jesu Kriste, kdyžto dny a noci o samotě strávil jsem v modlitbách a v svatém rozjímání: račiž prosím duši mou nakloniti, aby světa utíkáje samotu svatou hledala. A až nadejde, ó Pane a Vykupiteli můj, ó mluv k ní, ó Pane, ó mluv k ní, a mluviti nepřestávej, dokud uslyší Tebe, když jí zůveš, aby byla obtížena, slyš k Tobě, k Vykupiteli svému. A kdybych pak, ó Pane, zblouhavě šel, zrychli kroky mé a táhni mne k sobě provázky té lásky, kteráž Tebe z nebes pro vykaupení a spasení mé na dřevě kříže přitáhla; když jsem a kráľuješ na věky věků. Amen.

Na dnešní den padá také svátek: Nalezení těla sv. Štěpána, prvního mučedníka, a těl sv. Gamaliela a Nikodema. — V Konstantinopoli sv. Hermella muž. — V Neapoli sv. Asprena biskupa. — V Augustodomu sv. Eusebia biskupa. — V Anagnini sv. Petra bisk. — V Filippii macedonské sv. Eudie. — V Verdi čtyři svatých žen: Marthy a Etry a m. g. sv.

4.

Život sv. Dominika.

Sw. Dominik, zakladatel řádu kazatelského čili dominikánského, narodil se roku 1170 v starokatolickém městě, Calaroga řečeném. Po-

cházel ze staroslawného sľechtičského rodu Guzmanů; otcí říkali Felix Guzman, matce Johanna Alza. Při narození jeho bylo prý lesklau hvězdu na čele jeho viděti, z čehož na budoucí slávu a svatost někteří saubili. Příkladem nábožných a bohabogných rodičů, zvláště pak výborné matky, působilo na autlé a citelné srdce Dominikovo velmi blahodějně, neboť w autlém gestě pacholeťstwj byl tak weliké nábožnosti, že w noci z postýlky wstáwával a se modlil, a že wětšj radosti neznal, než když do kostela giti mohl. Jeho mravnosti, jeho učenliwosti, jeho poslušnosti a dětinské pokore wšickni se divili. Už do sedmého roku doma wychowáwán, potom přišel k wychowánj k uci swému, kterýž byl arciknězem w Gumiel d' Izan. Pán tento učený a nábožný dal si welice na dobrém zdatu sestřence swého záležeti, a wšj bedliwosti k tomu hleděl, aby se srdce jeho usľechtilo, aby se mu rozum otewřel a oheň čistě lásky k Bohu a k bližnjm aby se w něm roznjtil. Swatá wzbuzowánj, nábožné čtenj a zvláště žiwý příklad byly taut pákau, kterauž se cje swého domáhal. Gijž w 15. roce swém odebral se Dominik na wysoké školy w Palencii. Zde se zdržel po 10 let a tak welice prospěl we wědách filosofických a bohoslownjch, že se w tom městě počital mezi ty neyučeněgšj muže. To se wšak nepřipisowalo tak skoro ani jeho dobré hlavě, ani neunawené pilnosti, gaťo zvláště uřtawičné taťměř modlitbě, s njž si studia osľazowal, a nepostručně

čistotě, gjž nad wšecky mladjky vynikal. Nad
tjmtó posladem newinnosti, kterýž gedemfráte zmr-
hán, na wěky se nenawrátj, bdel s neywětšj
pilností. Stawěl se ustatwčně w twář Boží,
postjwal se často a přjtre, spáwal na holé zemi,
a celé noci bdjwal na modlitbách, Modičku Boží,
Pannu panen, za ochranu wzýwáwage. S či-
stotau a bohabogností wzamáhala se také w duššj
geho láska a milosřdenstwj k bližnjmu tak we-
lice, že bez srdečné bolesti na bjdu geho bjwati
se nemohl. Když roku asi 1191 náramný hlad
w celé fragině palenšké panowal — měl s ubo-
hým lidem sw. Dominik takowau autrpnost, že
gim swé peníze, wesskerý nábytek, ano i knihy,
slowem wšse, co měl, darowal. Tato láska a
obětjwost mladjkowa hnula srdcem učitelů a spolu-
žáků geho i srdcem ošlatnjho měššanstwa, že wššj
mocj lid ubohý před hladem chrániti mu pomá-
hali. Ano i to pjše se, že gedemfráte stará ga-
fáš žena k němu přišla, prošje o přjspěwek, aby
bratra swého z otroctwj Maurů mohla wykoupiti.
Dominik ale nemage, čím by gj pomohl, řekl
k plačej: „Nemám ani zlata ani střjbra; protož
wššak nermuť se; umjm pracowati. Wezmi mne
a domeš k hospodári bratra twého, snad geg za
mne propustj.“ Než ubohá žena nechtěla tak
weliké oběti přjgmauti, ale hluboce w duššj po-
hnutá mládence opustila. — Dobré činje neustá-
weyme, nebo časem swým žjti budeme neustá-
wagjce (Gallat. 6, 9.).

Co Dominik w Palentii na swém zdořona-

lenj pracoval, gal se Martin z Bozan, biskup uraminetský, duchovenstvo své k prvotní prostotě a svatosti apoštolské přiváděti. Začátek těch oprav započal gať slušně s duchovenstvem vyšším, aby ostatní jeho příkladem se snáze zpravovati mohli. Dominikova tichá mysl, vraucná nábožnost a láska k chudým obrátila časně na se pozornost velebného biskupa, kterýž hned Didaka de Azevedo, muže to vědomostí a ctnostmi vytečeného, k němu poslal s pozváním, zdali by do kapituly biskupské vstoupiti nechtěl? Dominikovi se zdála žádost biskupova rozkazem Božím, protož se vůli biskupově úplně vzdal, a tak horlivě si na cestě k dokonalosti počínal, že nejenom sám mohutnými kroky ku předu krácel, ale i ostatní duchovenstvo vyšší i nižší k následování pohnul. Devět let byl tu v kapitole uraminetské žito, mluven a ctěn od bratří, a připravoval se po tichu na onen apoštolský úřad, ku kterémuž si ho prozřetelnost Boží byla vyhlídla.

Roku 1201 umřel biskup Martin z Bozan a Don Didakus de Azevedo ho následoval. Toho vyslal l. 1203 král kastilský Alfons VIII. do Dánska v gistých záležitostech. Sw. Dominik musil ho doprovázeti. Gdauce skrz gižní Francouzsko naučili se znáti sektu kacířskou Albigensů, a viděli na vlastní oči tu nesmírnou záhubu, v níž bludaři tito lid věřící utvrhovali. Učení těchto Albigensů byla směsice neymrzčegších bludů. Učili, že dva gsau bohové čili pramenové

všech věcí, geben dobrý a geben zlý, že děti
 křtiti se nemají, že ctění svatých jest zbytečné
 a oběti za mrtvé zpozdilé; zatvržovali stav man-
 želský, zatvržovali písmo starého zákona, kněž-
 ství i všechny svátosti, zato ale váleli se ve vše-
 líké chlipnosti, smyslili si sami gisté obřady a měli
 proti církvi a duchovenstvu nesmírnau zášť;
 posléz i to tvorili, že prý některj lidé v těla
 gsau uzatvěni, aby se od hříchů očistili, některj
 prý ale od zlého pramene zplozeni, a ty prý
 na věky všj blaženosti zbatveni budou. K těmto
 počtali každého katolíka, k oněm sebe samy.
 V čele mrzkých těchto bludařů stál Raimund VI.,
 hrabě tolosanský. Vidá Dominik tu nesmírnau
 mravnj zpaustu, kteréž tento blud přjčinau byl,
 a uvažuje, že to zlé co rať vždy dále se rozzibá:
 vzbudil v sobě tu myšlénku, aby nějaký řád
 založil, který by kázáním a vyučováním věřjci
 lid před nákazau zahágil, bludaře pať opět do
 církve přivedl. Navrátilo se z poselství svého
 odebrali se přímo do Říma, žádajce od sv.
 otce Innocencia o povolení, by bludařům albi-
 genským ve Francouzsku světlo pravé wjry zvě-
 stowati směli. A když šťastně porjdbili, očež byli
 žádali, putowali přes Cisstercium, kterýmžto
 gménem se nazýwal gistý stavný klášter, puto-
 wali do Montepesfulanum (Montpellier) a spo-
 gino se tu s třemi výbornými muži k témuž
 cíli od papeže vyslanými, s Arnoldem, opatem
 cisterckým, s Rudolfem a Petrem z Kastelnova
 započali svou spasitelnau práci. Nejprvé ne-

chtěla se práce bařiti; tu wšak ponawrhl biskup Azeweda, aby pustiwšse přisnost a nádhernost, šlowy dobrotiwými a žiwobytjm chudým, poníženyjm, apostolským zblaudilé bratry na cestu samospasitelné wjry uwésti se snažili. Z uposledli wšicni rady geho, a obcugjce před twářj bludařů w ewangelické chudobě a w fagienosti kázanjmi swými weřegnými i saukromnými obrátili mnoho dušj ob učenj šcestného k wjře swaté. Zwlašťte se dobře bařila bohumilá práce nábožnému biskupowi a sw. Dominikowi, tak že katoljci šličenj opět na duchu počali se zotawowati a w lepšj budaucnost daufati. Albiženšti šjřili blud swůg zwlašť tjm, že měli pro děwčata zwlašťnj šskoly, do nichž také djwky rodičů katolických brali, kdež ge pak bludům šwým vyučowali. To wida sw. Dominik, založil 1206 přispjwánjm několita biskupů na patě hor pyrenegských klášter paulianšj a swěřiw geg nábožným a welebuým matkám, chtěl tomu, aby djwky zwlašť wzáceněšjch rodin se wychowávaly a prawau a žiwau nábožnosti šjřenj se bludu albiženšćemu hájily.

Bohabogné obcowánj sw. Dominika i wšsech spolubělnjků geho na winici Páne, gegich ewangelická chudoba, gegich horaucj lásta k lidem činila na každého, kdož kázanj gegich šlyšel, welký bogem, a lid brzo rozezual, co jest prawá, w Bohu založená ctnost katolická, a ce lidc nábožnůstkářstwj bludařů. Šprostnost a šjla gegich řečj a přitom gewjcej se w nich blubotá učeněš, ráznost a pochopitelnost důwodů zastawila w frát-

ěm čase rozegjdagjci se blud, ano den ode dne
 aužila a potjrala geg. W Montrealu opustilo
 z gara I. 1207 nagednau 150 Albiğensů blud
 řmůg. W Pamieru se ale blud pod ochranau
 tamněgšj wrchnosti welice rozmnožil. Z usta=
 nowil se den, aby se bludaři s katoljky hádali.
 Katoljci důvěřugjce se w pravdu a w pomoc
 Boží, chtěli, aby arcifacjř gedem, Arnol kampran=
 hamstý, sám saudil učenj katoljků a bludařů;
 a hle, když se řeči a hádánj ufončilo, nawrátil
 se Arnold, a s ním mnozi ginj do lůna cirkwe
 swaté. Téhož rofu nawrátil se wýborný biskup
 Don Didakus de Azewedo do Uramie do bi=
 skupstwj swého, kdez také w krátkém čase umřel.
 Geho úmrtjm zdálo se, že toto blahonosné djlo
 opět zanikne, a že blud opět reddy swé bez
 přefážky bude prowáběti; neboť wesskerj duchownj
 a spoludělnjci, gež slowo zwěčnělého biskupa bylo
 swolalo, rozessli se, gediný Dominik zůstal as
 s dwěma neb třemi duchownjmi wěren powo=
 lánj swému. Z powznesli skutečně Albiğensowé
 hlav swých, gegich hořkost obrátila se opět na
 katoljky a papežstý posel, sslechetný Peter z Ka=
 stelnowo, padl na rozkázanj hraběte tolosanského
 Raimunda zbranj vražednickau. Umjrage pra=
 wil k wrahu swému: „Bůh ti odpust, gaťož gá
 ti odpauštjm!“ Z nesslechetného skutku toho
 powstala wálka s Albiğenskými. Hrabě tolo=
 sanský Raimund po drahný čas utiskowal sw.
 cirkew a wsseligakau dělal gj křmdu, tu ale
 bludařům rozhorčeným i s zbranj se probůgčiw,

wesskeré náruživosti gegich rozpásal. Země geho staly se shromáždístém wssch bludařů, u něho nalezl každy zbogník, každy poběhlík, každy lotr gisté útočístě, a we gménu geho páchala ta newěřci luza neschetnosti nad wsse pomyslenj; kostelowé se drancowali, klášterowé wybjegli, duchowenstwo se wraždilo, panny Bohu posvěcené se prznily, slowem hrůzau trásla se wsseda města w sausebstwj té pelesse. Křesťanstwj národowé nebyli by hodni béle mečů nositi, kdyby takowých ohawnosti nebyli mstit chtěli. Zabitj posla papežského roznjtilo dautnagjci gístru nenáwisti w živý plamen nepřátelstwj, a než se kdo nabál, setkala se wogsta katolíků a facjřů na bogísti. Bohužel, že rehowé, kterjž ukrutenstwj Albigensů brániti měli, powěst swau neposkwrněnau nezachowali.

Toho času, co wěci tyto se dály, byl gediny Dominik w gižnim Francouzsku podporau a záštitau katolictwa; neboť ho byli, gaž šwrchu řečeno, wssični téměř spolubělnjci opustili. On wšak nezaufal, nýbrž důwěřuge se w pomoc Boží a lástau k Bohu a k bližnjmu rozpálen neustal ani na okamžik w apostolském powolání swém i při nemyšlích obtížích. Warowal se wšak také pilně w frwawau wálku se mjechat, nýbrž učil blaubicj bratry gafo prawý apostol, napominal, těšil slowy, a skutky lásku k nim gewil, wsse s nemyšlji mjrnosti a srdečnosti. Geho nemyšlji zásluha gest w tom, že w náruživém počínání sawvěkého lidu podjlu

nemage, gen swatého powolání swého hleděl. Tím přemohl blud albiženský, genž neklesl pod smrticím mečem wogst křesťanských, owšem ale pod láskou a wýmluwností Dominikowau. Že od kacířů mnoho křiwů snášeti musil, nelze ani pochybowati, neboť ho tupili, posmíwali se mu, w twář mu plili, smrti mu hrozili, a giné gestě zlé způsobili; on wšak nesl wše trpělivě a zbraň, kterauž se hágil, byla mjrnost a tichost. Když gedentráte w Tolose uzřel, že zagatého Albižensa ku smrti obsaubili, ugal se ho a wyprositw mu život, prawil k němu: „Wjmě synu, že sice pozdě, že ale konečně přede spravedlým a swatým se staneš.“ Dřwobožený nawrátil se skutečně po několika letech do cirkwe a dal se pak do kláštera. Ač mjrny k giným, byl k sobě nad mjrnu přísný a práwě tato tuhost k sobě a to pohrdání swětem bylo ostrau zbraní, kteréž málo který bludař odolal.

Znamenage sw. Dominik, že málo pomocníků má, kteréž by bludné bratry práwě tím způsobem wyučowali, gakýž on za prawý byl šhledal, uzavřel konečně gakýs řád, o němž již dříwe byl přemýšlel, zříditi, a audům geho za přednj powinnost uložiti: kázání a wyučování libu, a při tom život tuhý a kagicj. Když r. 1215 wogsta křižácká pewného města Tolosy se zmocnila, přidali se hned někteří horliví mužowé k Dominikowi, mezi kterýmiž zwlášť wynikal Cellini ctností a bohatstwím, Thomas

le wýmluwnosti. Z gali se hned klášter stavěti: Dominik předepsal wšsem audům stegný děw z bílé a přes něj plášť a kapuci z černé vlny. Dořonaw dilo své, wydal se do Říma ádage potwizení nowého řádu. Papež Inno= enš III. přigal prosscijho Dominika welmi wlj= ně, ale řád od něho založený potwrditi zpěčo= val se, dořudž by se owocem blahonošným ne= rořázal. — Zde w Římě, w hlawním to městě řestanstwa, kdež wesskeré podnikání pro blaho= ussewní člowěčenstwa se poswěcuge, uwiděli se tenkráté poneypřw oni dwa welicí mužowé, gež Hospodin powolal, aby obnowili podobu swěta a sřlčené cirkwi byli podporau: sw. Dominik totiž a sw. Frantissek, kterýž w podobné záleži= tosti co Dominik do Říma byl přissel. Mužowé ito neznali se tenkráté; byli w Římě geden o druhém newědance. Tu měl Dominik geden= kráté, na modlitbách nočních trwage, widěnj: widěl totiž Spasitele na swět se hněwagjicjho; ale Řodička Boží předstawowala mu dwa muže, kterjž hřissnému swětu prostřednjky býti chtěli. W gednom z těch mužů poznal Dominik sebe, twář druhého byla mu zcela neznámá.

Z rána druhého dne wegda do řostela uzřel Frantisska, a hned w něm poznal muže, gehož byl we widěnj spatřil. A tu splynuly dusse gegich, ohněm lásky k Bohu rozřárané, w swaté přátelstwj, tak že napotom obá řádowé franti= sskánský i dominikánský wespolet co bratři se powažowali. — Nawrátiw se do Francouz do=

konal klášter a novému řádu dal za základní zákon reguly sv. Augustina, biskupa hipponenského; později přidal také úplnou chudobu; bratři měli si chléb žebrotou dobývati. Kázání bylo, jak řečeno, první a přední povinností řádu tohoto, obdržel mu také zákon kazatelský jinak dominikánský děli.— Zvláštní prostředek, čímž sv. Dominik na duše lidské působil, bylo uvedení růžence; kdež lid růženec rád se modlil, tam nemohlo se kacířství udržeti. Konečně roku 1217 a 1218 potvrdil papež Honorius III. řád od Dominika založený. Po těch rozestli se bratři do všech téměř končin evropských a zvláště v městech, v kterýchž vysoké školy se nalézaly, usaditi se všemožně hleděli. Dominik sám opustiv Tolosu do Bononie odešel. Nato založil také v Římě klášter sv. Sixta a klášter sv. Sabiny, a tím se Římanům velice zaměřil. Od té doby hrnuli se v kláštery dominikánské mužové všech stavů, tak že se Dominik toho dočkal, že bratři jeho skoro po vsi Evropy kláštery měli. Aby kázeň v nich nešlešla, bděl všemožně a proto také se pilně navštěvoval, a žádného uchýlení od prvotního zákona netrpěl. Když se gedenfráte v Lombardsku zdržoval, ustanovil tak nazvaný řád čili bratrstvo Tertiarium, do něhož každý světský člověk vstoupiti mohl, podvolil-li se gisté modlitby a pobožnosti, jakéž v řádu dominikánském se drživaly, věrně zachovávat. Tím bratrstvem se mnoho dobrého způsobilo, ani lidé

nepotřebujce opauštěti domow a rodiny swé, pokud možno bylo, života klášterního pilni býti mohli.

Mezi tím došli dnové Dominikowi. Wida, že bratři wšickni pro wjru a ctnost horlí, a že Evropa gegich přičinowáním se krásně omlazuje: počal snažněgi než kdy gindy bažiti po sgednocení se s Tím, gehož milowal, genuž wšse myšlení a wšse skutky swé obětowal. A ay tu je mu zgerwil, an právě na modlitbách trwal, mládenec překrásné postawy a prawil: „Pogď můg milý, pogď do radosti, pogď!“ Po někteřím čase upadl skutečně do těžké nemoci, z níž také wjce nepowstal. Znamenage, že mu dále žiwu býti nelze, složil celožiwotnj zpowěď a bratřím k sobě přigiti kázal, aby, než umře, s nimi je rozlaucil. Mluwilk k nim slowy srdečnými, mimno giné řka: „Kdo wěčného blaha dogiti chceš, pohrdey pozemským. — Milosřdenstwj Pánc ochránilo mau čistotu neporussenau; by také čistota wasše neporussená se zachowala, střežte se wšeho podezřelého obcowání s pohlawnjm ženským. Služebnjš Boží stane se čistotným obcowáním Kristu milým a wůně dobrého gména přinese lidu zisk, genu pať čest. Panictwj gest w skutku wěc melifá, brachá, kdož gi wšak chce zachowati, musš welifau bedlitwost mjeti. Kdo sám nad sebau umj panowati, a nepořádné nárůžiwosti swé w uzdu pogjmati, ten může celým šwětem wládnauti. Čistotau a chudobau zaljbjme je Bohu a prospěgem cirkwi. — Buďte horlímj

duchem, w horlivoſti ſetrujte a bez uſtánj Bohu ſluſzte." Když domluvil, přigal neyſwětčſſí ſwátost oltárnj a poſlednj pomazánj; na to žádal, aby ſe nad njm modlitby říkaly za umjragj. Když přišli k mſtu, kde ſe čte: „Bogd-tež mu angelé Božj wſtřj, a přigmauce duſſi geho, poſtaňte gi w twář Neywyſſjho!" umřel ſwátě a tiſſe dne 6. řepna 1221, mage let 51. Na geho orodowánj učinil Bůh mnoho zážraťu, načež geg giž r. 1234 papež Řehoř IX. za ſwátého prohláſil.

Rozgjmánj.

Sv. Dominik uwebl zwołáſſ užitečný způſob modlenj — tať nazwaný růženec. Růženec, gať známo, ſkládá ſe z wyznánj wjry, načež náſleduge wždy geben „Otčenáš" ſ deſatero, zdráwaſ a ſwátá Mlaria, a při každém deſátku má ſe rozgjmati některé tagemſtwj o životě, utrpenj a oſlawenj Páně. Modlitbě této ſinčgi ſe mnozi a tupj gi, říkagjce, že prý gi ſe tčkawoſt a roztržitoſt myſli budj a podporuge, prawá nábožnoſt ſe podkopáwá a důſtognost modlitby ſe urážj. Kdož tať o růženci ſaubj, buď geg nezná, aneb geſt wſſj wjry prázdnen. Suďte ſami Neymilegſſj, zdali co na růženci geſt, co by li-čným těmto námjtkám gaťeſi podſtaty a wáhy přidáwalo. Kdo může, kdo ſmj gſa prawowěrný katoljť káratj, paťli deunně ſneſſenj wjry apoſſtolſké obřikáwáme, tjm ſi na paměť utwodjce we-

šterý neybůležitěgšj částk wjry našj, na nichž spočívá naše časná spokojenost a budoucí blaženost; kdo, gsa prawowěrný katolík, může ká-rati, pakli si na paměť uvádíme stvoření, vykupaení a posvěcení člověčenstwa; pakli se pobuzugeme k stálosti u wjře a k jednotě w církwi; pakli obnovugeme w sobě památku, že jsme na zemi pomine a že i my, neybůstogněgšj tworé Boží na zemi, umřeme; kdo může ká-rati, gsa prawowěrný katolík, pakli w sobě wjru w budoucí wzkrýšení těl wobuzugeme, pakli wzpomínkau na saub věčný před hříchem se uchowati, a klesli-li jsme, naděgi milosrdenstwí Spasitelowo opět powzněsti se chceme; kdož konečně, gsa prawowěrný katolík, může ká-rati, pakli naděgi se kujeme, že tam w budoucnosti opět se sejdeme se swými miláčky, kterjž nás opustili, aneb gež my opauštíme, když na věčnost se ubjráme, a že obcowati budeme s wywolnými Božími w radosti nermutné. Co tuto o sněšení apostolském se prawilo, platí také o modlitbě Páně čili o otčenášji. Mluwte sami, může-li býti lepšj modlitba ta, kteréz nás sám Kristus Pán učil a kteráž krátce jsme w sobě zawjrá, čehož od Boha, od Otce swého, můžeme žádati, můžeme daušati; mluwte, může-li kdo právem něco na tom pozdrawení wytýkati, kterýmž sám angel Panny Marii, rodičky Boží, pozdrawowal, a gi nade jsme-čy ženy blahoslawil; mluwte, může-li mysl lidská státi se roztržitau, když si uwažuge wtělení Boží a tagemstwí vykupaení lidského, kteréz posel

Boží Marii Panně zvěstoval; může-li těkati duše lidská po věcech pozemských, když prosí a žádá matičky Boží, a aby se za nás za hříšné přimlouvala u Syna svého nyní i v hodinu smrti naší, když si rozgíná po každém angelském pozdravení některou událost z života, z umučení a z oslavení Páně, když si rozgíná tajemství vykaupení a spasení našeho, když sebe wzbužuge k rozličným ctnostem, když příkladem Páně a Rodičky jeho k dobrému a k dokonalosti se podněcuje, slowem když se snaží, aby se duše stala swatou a dokonalou, gaťo Bůh náš swatý a dokonalý jest. Kdo je tak různec modlí, ten má v něm knihu modlitební nepřehlednější, nepřeznamitější, nepřipravenější. Pravda, že se v různenci ty samé modlitby opakuji, to ale různenci není na uhm, neboť zbožné opakování téže modlitby jest Bohu milé a vzácné, anť i andělé v nebesích bez přestání prozpěvují: „Swatý, swatý, swatý Pán Bůh všemohoucí, kterýž byl, a kterýž jest, a kterýž přigiti má.“ Tak-li bude různec se modlitvati, jistě myslí naše budou vždy shromážděny, a nám vyplýne z té modlitby brzy tak veliký užitek duševní, že rauhací a utrhačí různé umlknu.

„Sedmkrát — často — za den chválu jsem vzdával tobě nad saudy spravedlivosti tvé“ (Zalm 118, 164.).

„Nedej sobě přefaziti, aby se modlil vždycky. — Před modlitbou připrav duši svou a

5.

Život sv. Alfy mučednice.

Duch svatý všude, kdež chce, a kdež hřích se rozhognil, tam rozhognila se také milost Páně. Živý důkaz flow těchto máme na sv. Alře a na společnicích gegj.

Svatá Alra se narodila w Augšburku. Matka gegj z Gypriu pocházegjce byla tak hrubě modloslužebnosti oddaná, že dceru swau Alru, přefrájně vyškvetagjce, službě chlipné bohyně Wenušje zašwetiwšši swůdnictwj a oplzlostem bedlitwě vyučila. Alře se zaljbiło brzo žiwobyti chlipné a prostopášně, že se stala zgerwnau hřjšnicj, mysljce, že tjm bohyni swě wzácnuu a milau službu profazuje. Co Alra tak hanebný život wewla s třemi děwkami swými, cyhle zawjtalala gj milost Boží a pronikšši dušši gegj uwešla gi na cestu bohumišlau. Náštrogem toho byl biskup sw. Marcijus a gaben Felir. Tito nábožnj a swatj mužowé utřagjce frwežiznimých zákonů, kterýmiž cjar Dioflecian cirkew sw., zwlášť we Španělsku, stjhal, přiššli do Augšburku, a u Alry, gegjž žlau powěšt neznali, hledali hořinského přistřešši. Alra domjwagjce se, že wážnj tito mužowé, gafo umozj ginj, w neporádném úmyslu u nj se byli zastawili, uwjtalala ge welmi wljdně, a co možná štkowšně ctila. Biskup mage k gjdlu jednauti, gal se modliti a zpjwati. Alra, gežto přiwé nišdy podobného coš nekyla widěla,

divila se nemálo, saubila, že nelze, aby tito mužové w aumyslu nepořádném byli přišli. Gegi pobívenj přěšlo ale u welikau bážen, když se dowěděla, že gedem z hostů biskupem gest křesťanským, a že křesťanům žiwot nečistý nepřewětšj gest mrzkostj. Tu se gi wšak dotkla milost Boží. Z otewřiny gsau oči gegi, i widěla wšedky oha-wnosti, kteréž byla spáchala, i wšedku chlipnost a nečistotu, gjž byla tělo i duši swau postwor-nila, a tak bolestný cit opanował wesseru wnitr-nost gegi, že klesši k nohaum biskupowým úpěn-liwě zvolala: „Pane, nehodna gsam, a nenj w městě nikoho mne horššjho!“ Sw. Narcisš nebyl muž twrdý a nemilosrbdný, nýbrž wěda, že Kri-stus Pán přišel, aby wšedky hříšnyky kagjci spa-jeny učinil, měl s ubohau Afrau welikau autr-pnost, a protož zdwihna gi, těšil gi a k důwěře w milosrdenstwj Boží wzbuzował, řka: že uwěř-li w Boha gediného a dá se křtiti, že wšedky hří-chowé gegi se odpustj a smažau, a že čistá bude gafo bjte teprw narozené.

Tato blahonošná slowa potěšila sklčené du-še ubohé hříšnice. Z powolala bez meškání společnice své w hříšjch, gimž Digna, Gwmenia a Gwprepia řikali, a wyprawowala jim wše, co byla od biskupa slyšela, řkauc: „Glowěť, co k nám dneš přišel, gest křesťanský biskup, a ten mi dal naběgi, že wšedky hříchy mé zhlazeny budau, uwěřim-li w Krista a dám-li se křtiti. Co wy o tom saubjte?“ A ony odpowěděly: „Ty gš nasse welitelkyně, a gelikož gsme tě následowaly

to nepravostech, proč bychom neměly s tebou
 jít žádat odpuštění hříchu. Tyš hlava nasse, a
 tam hlava gde, tamť musí i ostatnj údové."
 Mezi tím přiblížil se čas večernj. Sm. biskup
 dal se s Felixem do zpívání žalmů. Afra a to=
 waryssky gegi setrwaly u nich po celau noc mo=
 dlíce se a zpívajíce. Sotwa že se dnjti počalo,
 přišli někteří pohané, gimž se chování Marcířa
 a Felira zdálo býti podezřelé, a tážali se po mu=
 žích, co sem wčera byli přišli, řkauce, že zagisté
 gsau křesťané, neboť prý se ustatwčně křizowali.
 Afra znamenajíc, oč se gedná, zapřela ge, řkauc,
 že sice tu přenocowali, že ale časné ráno odesli
 do chrámu Jupiterowi obětowat. Po těch slo=
 wech odebrali se pohané, gen gediny zůstal, dá=
 wage pozor, gestli by z domu newyssli. Afra to
 pozorujíc, ufrýla ge w domě swém we lnu, a
 že se bála, aby gich pohané přede snad newysli=
 dili, šla k matce své Hilarii, wyprawowala jí
 wšse, co se bylo stalo, a co biskup jí byl sľibil,
 a žádala, aby ty muže do domu swého přigala.
 Hilaria sľyšíc tyto věci, welice se zaradowala:
 „O, kéž bych i já, řkauc, stala se křesťankau a
 odpustili se mi hříchové mogi!“ A obrátivši je
 k Afrě prawila: „A byť by i nechtěl, pros ho,
 ať se inně přigde.“

Když nastala noc, uwešla Afra biskupa w
 dům matky své Hilarie. Přichod geho způsobil
 neobyčegnau radost; Hilaria wrhla se mu k no=
 haum a co neysnázegi prosila, aby jí hříchů zba=
 wil. Wida Marcířus, že srdce wšsech wolná

gsau přigjiti učení spasonosné, učil ge po sedm dní wjře swaté a posty a ginými kagicjmi skutky na křest swatý připravowal; osmého dne ale pokřtil Hilarii a dceru gegi Afru i se všemi příbuznými a přátely gegich. Hilariin dům stal se kostelem, a tak naplnila se na něm slova písna, kteréž dj: „Bůh, kterýž gest bohatý w milosrdenstwj, pro welikau lásku swau, kterauž zamilowal náš, když i my gsme byli mrtwi w hřích, spolu obžiwil náš w Kristu“ (Efez. 2, 4.).

„Pane, smilowáváš se nade všemi, nebo všedco můžeš, a přehlídáš hřichy lidské pro poškání“ (kn. maudr. 11, 24.).

„Zdaliž wůle má gest jinrt bezbožného, prawj Pán Bůh, a ne aby se obrátil od cest swých, a žiw byl“ (Ezech. 18, 23.).

Rodina tato wedla od té doby žiwot tichý a kagicj, wzdalowala se všeho hluku a všeho lidstwa, a gať se na křšťana slusj, gediné Bohu, genž tak welikého milosrdenstwj s nimi učinil, slaužila w modlitbách a poškání. Mez nebylo gin přáno delšj čas swatého pokoge požíwati, neboť prostopášnj lidé zpozorowali brzy změnu, kteráž je s Afrau a s příbuzenstwjm gegi stala, a i hned saudili, že zagistě křšťankau gest je stala. S bylat také bez odkladu od chlipných lidi u saudu, že bohů wlastenstých se odřekla, obwiněna, zagata a k saudu pohnána. Sudj Čajus wyptaw je gi, gaťož to obyčeg přinášel, na gegi šlaw a t. p. prawil k nj: Obětug bohům, neboť

gešť ti prospěšněgi živu býti, než mučenjm zabynauti.

Afra. Došť mám na hříšňich, gichž gsem se, Boha neznagje, dopustila, to ale, co mi kážeš, nikdy neučinjm.

Gajuš. Gbi na kapitolium*) a obětug.

Afra. Mé kapitolium gešť Kristus, gehož před očima mám; gemu wyznávám denně nepravosti a hříchy své; a gelikož nehodna gsem obět mu obětowati, žádám si sebe gměnu geho w obět dáti, aby tělo, gimž gsem se prohřešila, přetrpěwšši muky, očistěno bylo.

Gajuš. Počud se doslýchám, gš i weřegná fregjřka; protož obětug, neboť Boha křesťanstého býti nemůžeš.

Afra. Pán můg Kristus Ježíš řekl, že k spaseňi hříšňňků s nebes sštaupil; a také swatá geho ewangelia prawj, že weřegná hříšňnice sšzami nohy geho smáčela, a odpuštěňi došla; on hříšňňky a publiťany nezapuzowal od sebe, nýbrž i gim powolil, aby s njm gedli.

Gajuš. Obětug, aby tě milownjci twogi milowali, gaťo tě wždy milowávali, a peněz ti nanegli.

Afra. Tak mrzkých peněz nikdy wjce nepřigmu; neboť i těmi, co gsem měla, gaťožto způsobem nenáležitým nabytými s pohrdánjm gsem powrhla; wždyť ani někteři z chudých bratřj mých gich přigmanti nechťeli, ať gsem gich snažně žáda-

*) Kapitolia býwaly hradn, w nichž žwlášť bohyně Juno a Minuerva modlitebny mjwaly.

la, aby gich přigali, a za mé hříchů se mobilili. Bašli tedy, což mé bylo opowrhla gsem, gaš meble mohla bych bažiti po wěcech, giniž gsem gašo blátem pohrdla.

Wajuš. Kristuš nežádá tebe. Marně nazýwáš ho Bohem swým, on tebe nepoznává za swau; neboť kdož fregiřkau gest, nemůže býti křesťankau.

Ufra. Nezasluhugiš owšsem křesťankau slauti a se gmenowati, než milosrdný Bůh, kterýž nesaubí dle zásluby, než dle milosti swé, přigal mne sám mezi křesťany.

Wajuš. Obřud to wiš, že tě mezi křesťany přigal?

Ufra. Že negsem zatvržena před twářj Boha, z toho poznávám, že se mi dowoluge swate geho gméno slawně wyznáwati, čímž že bogdu odpusttění hříchůw swých, perwně očekávám.

Wajuš. To gsau báchory; obětug raděgi bohům, abyš gimi k spaseňj přišla.

Ufra. Spaseňj mé gest Kristuš, kterýž pně na kříži lotru kagjcimu ragškau blaženost byl přisljbil.

Wajuš. Nuž! obětug, sic tě w twáři milownjku twých, kterjž hanebně s tebau obcowali, metlami mrškati dám.

Ufra. Gá se ničehož nestydjm leč gen hříchůw swých.

Wajuš. Obětug meble bohům; neboť mi potupau gest, že taš blažo s tebau tu se hádám; nechceš-li, šmrti umřeš.

Afra. To gest práwě, čehož si žádám, pakli ginať hodna gsem, abych tĭmto wyznánĭm obpočinutĭ wěčného nassla.

Gajus. Obětug, sic tě dām mučiti, a pak za žĭwa spáliti.

Afra. Nechť trpĭ tělo, gjmž gsem hřessila, muť gatkýkoli; swau dussi nepostwornĭm obětmi modlám

Po těch wida sudj, že wssě uamáhánĭ Afri od Krista oblaučiti marné gest, rozmrzew se, wynesl saub: „Boraučĭme, řka, aby Afra, wěregná fregjřka, gežto se přiznala, že křestankau gest, a obětowati nechťela, za žĭwa upálena byla!“ Tu wzali gi pochopowé a wlekli na ostrůweť řeky Recha, kdež gi z štatů hanebně wyswlekšše, ku stromu přiwázali. I zdwihla oči swých k nebi a modlila se, hořce plačjc: „Pane Jesu Kriste, wssेमohaucĭ Bože, kterýž nepřissels sprawedliwých, nýbrž hřissnjků ku poťánĭ wolat; gehož zaslĭbenĭ prawá a zgewná gsau, gežto řci si ráčil, že kteraufoli hodinu hřissnjť od neprawosti swé obrátĭ se, nebudeš zpomĭnati hřjchů geho; přigmi w tuto hodinu umučenĭ mého poťánĭ mé, a zbatw mne tĭmto časným ohněm, kterýž mne čeká, onoho wěčného ohně, co dussi i tělo pálj.“ To když se byla pomodlila, zapálilo se rošstĭ, kolem gi ležjcĭ, a ona prawila dále: „Děfugi ti, pane Jesu Kriste, žeš mne za obět ku cti swého gména přigmauti ráčil, kterýž gsi sám na křĭži za wessřerý swět obětowán byl, sprawedliwý za nesprawedliwé, dobrý za zlé, požehnáný za za=

tracené, hříchů čistý za hříšnější. Tobě přinášíme oběť svou, kterýž s Otcem a Duchem svatým žijí a panuješ Bůh od věků na věky. Amen."

Po slovech těch vypustila duši svou dne 5., aneb gať některý jiný myslí, dne 7. měsíce srpna léta Páně 304. Co sv. Afra časným ohněm oheň věčný hasila, stály tovaryšsky gegi Digna, Eumenia a Emprepiia z pozdálí na levém břehu řeky Lecha, divagice se na umučení velitelkyně své. Když pak byla bog svůj dokonala, a pochopové se byli odstranili, dali se na ostrov přewezt. Gelikož ale tělo velitelkyně své našly neporušené, vzkázaly to po pacholíkovi matce gegi Hilarii, kteráž noční doby s kněžkami přišedši, tělo Afřino vzala a v rodinné hrobce blíž Augšburka pochowala. Podobá se, že to bylo právě tam, kdež nyní kostel sv. Odřicha a sv. Afry stojí.

Netrvalo však dlouho, dowěděl se krvežiznivý Gajus, co se bylo s tělem umučené Afry stalo. I rozprchliv se hněvem poslal pochopy k hrobce, kdež právě nowořténé křesťanky pospolitě se modlily. „Gděte," řka, „a zimocněte se těch osob. Budau-li bohům obětovat chtíti, přiveďte ge se vsí počestností ke mně, ať ge co neysluffněgi odměním, uwidíte-li ale, že twrdosšigně wzdorugj a k obětování pohnanti se nedagj: pak šnefte w hrobku rošstj a suché křowj, dwěře za nimi zatvřete a oheň rozdělyte, aby žádná z nich neussla." I šli tedy pochopové,

a gať gim bylo poručeno, wěrně se zachowali; nepřivě wyžýwali přiwětivými slovy modljej se ženy, aby modlám obětowaly, na to gim hrozili, a když ani dobrá slova ani zlá perwnost modljejch zwiřlati nemohla, nanegli dřiwj, zawřeli hrobku, rozdělali oheň, a tať se stalo, že téhož dne, kteréhož sw. Afra život swůg tělesnj skončila, tať matka gegj Hilaria a towarýřřky Diğna, Ewmenia a Ewprepia foruny mučednické dosáhly a s nj žiwota wěčného.

Sv. Afra gest patronkau města Auğšburka. Po patnácti letech od umučenj gegj, roku totiž 1804., wyzdwiřly se opět sw. pozůstatky gegj, složily se w skřínku předbrahau a s welikau sláwau w oltáři gegjm ukřily.

Marcisřus opustil Auğšburk, než sw. Afra smrt podstaupila, a prawj se, že nawrátim se do wlasti i s gahneui sw. Felixem smrtj mučednickau umřel. Památka gegich připomjná se dne 18. března.

Ž o g j m á n j.

Za dnůw našřich nenalezneme tať snadno matky, kteráž by wybáwala dcery swé zgetwé nečistotě a chlipnosti, gaťož byla Hilaria s Afrau učinila; za to wřřať bohužel tjm wjce gest taťowých, kteréž marnomyřlnostj swěťřkau aneb nedbalostj pogaty, dcery swé taťměř mermomoci w časau i wěčnau záhubu uwrhugi. Podjwemyne se gen trochu do měst a na weně a s bolestj

wyznáme, že tak gest. Či newjdáme dosti zhuſta,
 an matky zprzněné duchem ſwěta dceruſſky ſwě
 giž ob neyautlegſſího dětinſtwí w ſtkwoſtnoſt a mar-
 noſt objwagi, a gaſ ſtrogiti ſe magi, aby ſe ſwětu
 zaljbily, gim oſazugi, ale w brněnj wjry objti
 ge a uſázati, gaſ ſrdce ozdobiti ſe má naběgi
 a láſkau, to drží za wěc ſproſtau, zbytečnau;
 newjdáme, že ge dáwagi učiti umělým krofům
 a tancům, huďbě a zpěwu, ale před Bohem ko-
 lena ſkláněti a ſtruny ſrdce k chwalozpěwům Boha
 natahowati, neučj gič, nebf to pry wěc babſká;
 newjdáme, že ge wyučugi pěkným ſlowům a li-
 čeným řečem, ale gaſ k Bohu ſe modliti, gaſ
 ſlowa útěchy a láſky w zarmaucená ſrdce liti, ne-
 uſazugi gin, neboť to wěc zaſtaralá a zpozdlá;
 newjdáme, že gič čaſně modjwagi w koncerty
 a beſedy, w diwabla a bály, ale w přjbytet
 Páně a w obydlj bjdy a zářimutku uměſti ge
 ſe ſtydj, neboť pry to wěc neſluſſná a nepřinále-
 žitá. Geſt to pať diw, když angel Páně zpláče
 nad ztrátau těch duſſí, když pláče nad matkami
 těmi, když pláče nad dcerami gegich, a nad za-
 ſlepenoſti gedněch a nad bezbožnoſti druhých. —
 A což wy matičky na wenku a mimo měſta, což
 wy ſi nemáte nic z ohledu dcer ſwých wytykati
 a předhazowati? Máte wždy bedlivé oko nad
 nimi? Bránjte gim, aby ſe noční dobau nepo-
 tulowaly po námſj, a aby ſe nepotlauſaly ſ muž-
 ſkými po hoſpodách a přáſtwách? — Ach gaſ
 čaſto, gaſ přeaſto dáwáte čáblům přjčinu, že
 radoſti ſe ſměgi, až peſla ſe otráſagi, když ſuahy

wasše widj, gašými dcerám swým ženichy opatrugete! — Gaš se wám aši, wy matky! powede, až se wáš spravedliwý saubce otáže: „Matko, kde gest dcera twá?“ Myšljte, že wám postačj wýmłuma: „Nemjm, Pane! zdaliž gšem gá strážná dcery swé!“ Takowau wýmłumu zawrhyne hlas Páně a odšaubj wáš, gašož byl Raina bratrowraha zawrhl a odšaubil. Paš teprw zwoláte š bolestj:

„Léve gest bez šynů (bez dětj) umřiti, nežli zůstawiti po sobě šyny bezbožné“ (Sir. 16, 4.).

„Metěš se w šynech bezbožných, aniž se šochy w nich, nenj=li bázně Božj při nich“ (Sir. 16, 1.).

„Máš=li šyny, cwič ge a šhýbey ge z mlábi gegich. Máš=li dcery, opatrug tělo gegich, a ne=ufazug weselé twáři swé š nim“ (Sir. 7, 26.).

M o d l i t b a.

O, Pane Jesu Kriste, učiteli a mistrě náš nehymaubřegšj, ošwěš, prošme na přjmlumu sw. Afry, ošwěš wšedchy otce a matky swatým swětlem swým, a nauč gich maubrosti swé, aš paš wobj šyny a dcery swé po stezkách a cestách twých; aš negšau wjce wůdci slepými djetě swých, nýbrž propůgč milostiwě, aby ge š tobě šfastně přiwedli, genž šaubiti budeš žiwých i mrtwých. Amen.

Téhož dne:

Život sw. Oswalda krále.

Sw. Oswald, syn Edelfrida, krále northumbričského w Anglicku narodil se aš roku 604. Otec jeho byl muž udatný, ale klaněl se ještě modlám a smyšleným bohům. Mež prozřetelnost Boží chtěla, aby Oswald opustě modloslužebnost otcůw swých, pravého a živého Boha poznal. I stalo se, že Edelfrid král w bitvě padl r. 616. Po jeho smrti dostala se vláda nad královstvím northumbričským do rukau Eadwina, kterýž chtě mstíti některých křivd, gichž prý mu nebožtík král Edelfrid byl učinil, wzal si Oswalda i wešškeré přibuzenstvo jeho w nenávist a krutě gich pronásledowal. Oswald utekl se před jeho hněwem do Skotska, a potudž Eadwin panowal, zdržel se tu. Zde smilowal se nad ním Hospodin, a dal mu poznati swatau wjru, bez něj žádného spasení není. Wjra tato nezůstala mrtwa; neboť Oswald gsa mladý srdce dobrého a wůle peroné, zamilowal si gi, a wešškeré obcowání swé dle zákonů Páně zřídil a zpořádal. Boěl co neybedlivěgi nad smysly swými, krotil swé žádosti, pomáhal utištěnému, zarmauceného těšil, chudého štědře podporowal; slowem nebylo dobrého skutku, na kterémž by nebyl měl podjlu, a nebylo ctnosti, w kteréž by se nebyl cwičil. Modlitby wděčného lidu byly mu za to neyblaženěgši odměnau. Mezi tím,

co na zdokonalení duše své pracoval, neopomínul také učití se všem těm věcem, kteréž se na muži vzdělaném vším právem požadují, a bez nichž se nikdo obegiti nemůže, kdo lid zpravovati má.

Toho času, leta totiž 633, zahynul král northumbričský Eadwin ve válce. Po jeho smrti padli nepřátelé bez odporu v osíralau zemi a ohněm a mečem ji plenili. Řík a nářek utištěného lidu pronikl až k všim welkobušného Dswalda. Š bylo mu ho velmi líto. Š přemýšlel, kterať by ho nepřátel zbatil; a ať tu se mu nabídl král škotský, že mu bude nápomocen, aby se mohl zmocniti otcovského království a ztrýzněnému lidu pokoj a mír zjednal. Dswald wida w tom we všem vůli Boží, wtrhl wálečnau rukau w zemi northumbričau. Stuka Páně byla s ním. Lid ho všude wítal s radostí srdečnau, a než se kdo nabál, byl Dswald pánem a králem northumbričským.

Sw. Dswald byl, gať jsme prawili, Kristu Pánu s tělem a s duší oddán. Štil w každém člověku obraz Boží a pochládal i toho neymizernějšího člověka za bratra svého. Protož chtěl také lidu svému býti, nikoli přisným pánem, ale dobrodincem a prawým otcem. A že žlučil, gať weliké dobro gest prawá wjra, zvláště w dobách strašných, když opustění a pronásledování jsme: zasábil se o to vši silau, aby také poddaní jeho drahého toho pohladu stali se aučastni; neboť věřice w Krista Ježíše, radovati se budeme

radosti newynlumnau a oslawenau, gať sw. Petr
 dj, a dogbeme spasenj dussj swých. A tomu
 konci powołal ze Skotška muže bohabogné, kterjž
 by lid w modloslužebnosti wězjej swaté wjře učili
 a swátostmi mu přisluhowali. Mezi nimi wy-
 nikal zwláště Aliban biskup, muž nad mjrnu do-
 brotivy, tichý a horlivý. Oswald sám tlumočil
 řeči geho, neboť Aliban neuměl gestě dokonale
 anglicky. I bylo radost se djwati, an swatý
 král a nábožný biskup gať o záwod po wssj
 zemi kostely stawěli, kláštery zařlábali, školy zři-
 zowali a hognými důchody wsse opatřowali, a gať
 tomu w zápětj wjra swatá se ugjmala, kwětla
 a bohomilého owoce nesla. Hlawnj etnosti, gi-
 miž se Oswald stkwěl, byly opatrnost, sprawedl-
 nost, mjrnost, důwěra a zmužilost; a byly tak-
 měř matkau, z kteréz oštatnj dobré wlastnosti geho
 wycházely: dobrotiwost totiž, nábožnost, zapjránj
 sebe a pořora i cokoli giného dobrého w něm se
 nalézalo; neboť „fbož gest wěrný w neymensšim,
 i w wětšim wěrný gest“ (Luk. 16, 10.). Gať
 dobrotivy sw. Oswald k swým poddaným, zwlá-
 ště k chubým byl, řaubiti se bá z následugicj
 události. Gedenkrátě ředal Oswald s biskupem
 Alibanem práwě k stolu, an geden dwořenju
 oznamowal, že drahně chubých kolem králowského
 palácu po ulicjch se rozložilo, almužny žábagice,
 a že wsse, co pro ně koli pohotowě bylo, roz-
 dáno gest. Tato zpráwa se hluboce dotkla do-
 brotivého krále; než dobrota geho swjtěžila nad
 wlastnj potřebau. I řázał bez odkladu swé po-

frmy libu dáti, střibné mšy pať rozlámati a mezi lid rozdati, bez pochyby tanula mu na myslí slova přisloví: „Kdož pohrbá bližnjm swým, hřešší: ale kdož se smilowává nad chudým, blahoslawený bude“ (Přisl. 14, 21).

Za tať zbožné obcowání a za tať welikau dobrotu měl ho netoliko lid welmi rád, ale i Pán Bůh dimotworně mu w nebezpečenstwj pomáhal. Tať se stalo ku p. rofu 635, když král brettonský Gebwala wálečnau mocj geg ponjžiti a sobě podrobiti umjnil. Geho wogsta walila se w neščjlných zástupech do země northumbrické, a zdálo se, že gim nikdo neobolá. Wšak sw. Oswald nezaufal, nýbrž důwěřuge se w Boha swého, genž krále mocné porazil, a lid gegich gafo plěwy rozplastil, táhl Brettoniim wstříc s malým sice, ale w Boha silně daušagjcm wogstem. Než se wogsta setkala, poslehl Oswald a modlil se wraucně, aby Bůh wěrným swým ctitelům w tať welikém nebezpečenstwj nápomocen býti ráčil. Na to postawil wlastnoručně weliký dřewěný kříž w zemi, a obrátim se k wogstu, zwolal silným hlasem: „Klekněte wšickni, a prosme wšsemohaucjho, žiwého a prawého Boha, aby náš nepřitele hrdého a ukrutného zba-wil a pro milosrdenstwj swé náš opatrowal. Wšak On zagistě, že gdeme pro swůg lid w sprawedliwý bog.“ I učinili wšickni, gaťž král nařjčil, a Bůh byl s nimi a pomáhal gim, že nepřitel poražen gest a na útěk se dal.

Deset let panowal sw. Oswald šťastně nad

libem svým a s velikau horlivoſtí rozſſířoval
 wjru ſwatau w blížých i vzdáleněgſſích kraji-
 nách. Tato horlivoſt ale pro zákon Páně a pať
 i wálečné ſtěſtí, kterěž mu Bůh dáwal, popudilo
 hněw Penby, krále mercického, w takowé mře,
 že ſi předſewzal Oswalda přemoci a wjru kře-
 ſtanskau wyhubiti. I ſtrhla ſe dne 5. srpna l.
 642 krutá bitwa; ale Hoſpodin dal tenkráte
 woge křeſtanské, gegichž trpěliwoſt a ſtáloſt žku-
 ſiti chtěł, w ruce nepřátelſké. I král Oswald
 zahymul w tom bogi, ſtár gſa let aš 38. Když
 nepřátelý obkličeni byli a widěl, že žádného wy-
 ſwobození z ruky gegich není, modlil ſe za wog-
 ſto ſwé, aby mu Hoſpodin miłoſtíw býti ráčil.
 Gať Pánu Bohu milý byl, obgewili po geho
 ſmrti mnozí zázrakowé, kteríž ſe na tom miſtě
 ſtali, kdež padl.

Rozgjmání.

Dokawad ſw. Oswald doma u otce byl
 a wſſi hognoſtí oplýwal, ſlaněl ſe nepravým
 bohům, a brodil ſe w modloſlužebnoſti; když
 wſſať z domu wyhnán před krwežiznitým nepřj-
 telem utíkatí muſil: poznal prawého Boha, a že
 ſe prawau wjrau we wſſem wſſudy řídil a zpra-
 wowal, dal mu Bůh opět trůn a králowſtwi
 oteowſké. A tať, neymilegſſí bratři a ſeſtry,
 děge ſe až poſud. Žádné neſtěſtí a žádná ne-
 hoda není tať zlá, aby něco dobrého s ſebau
 nenefla, a paťli ne pro tělo, zağıſtė pro duſſi.

Kdo štěstím oplývá, tomu se ustavičně dobře vede, ten vůbec žijda kdy na Boha myslí, žijda kdy s bídou a neštěstím autrpnost mívá. Když ale neštěstí náš stihá, když se nám zle vede, když od celého světa tašně opustěni gme: tenkrát odvracugeme mysl od země a obracugeme gi k Bohu, tenkrát wzrůstá naše důvěra, tenkrát se zmáhá w nás taucha po wěčném zboží. I nahledáme do duše své a uzřeme své hřích a swau bezbožnost, počnáme se káti a život naprawowati, a gelikož sami bídu swau těžce cítíme, také s bídou a s neštěstím bližního svého srdečnou bolest míváme. Ussat bohužel neprospívá neštěstí a nehody každému člověku; gsau mnozi, kteříž newrle, co Bůh na ně zlého poslal, snášegj, proti Bohu reptagj, giným štěstí gegich záviděgj, slowem, kteříž se domníwagj, že gim Bůh křivdu činj, že neštěstí a bída nezasluhugj, že ničím se neprowinili ani proti Bohu, ani proti sobě, ani proti bližnímu, že čeho pykati nemagj, že Bůh powinen gest gim žehnati a dobrotu a milost swau na ně wyléwati. Těm a takowým bídařům neprospívá pranic neštěstí a nehody, chudoba a nauze, neboť nemagj wjry, neznagj sebe, a protož ani s Bohem se smířiti, ani blaženěgšj budaucnosti čekati nechtj. Dwa=krát gsau nešťastnj, zde na zemi a budaucně po smrti. Protož wy, bratři, gste=li w bídě a nauzi postaweni, nahledněte do neyhlubšjch streysšj duše své, a nagedete=li tam té neyminenšj štwrny, děfugte Bohu, že na nás wzpomíná

a napraviti váš chce, gste=li čisti, kořte ſe mau=droſti a dobrotě Boží, kteráž blahoslavenſtvi waſſe. ugíſtiti a ubezpečiti hledj.

„Dobřeť mi geſť, že gſi ponižil mne, abych ſe naučil ſpravedlnoſtem twým“ (Zalm 118, 71.).

„Totot má zagíſťe každy, kdož tebe ctj, že život geho, oſtogi=li w zkuſſenj, korunován bude: paſli bude w ſauženj, wyſwobozen bude; a bude=li w treſtánj, ſ miloſrdenſtvi twému bude moci přigiti. „Ty zagíſťe nekočáſ ſe w zahy=nutj naſſem: nebo po bauři činjſ utiſſenj: a po pláči a křjlenj radoſť wléwáſ“ (Tob. 3, 21—23.).

„Blahoslavený muž, který ſnáſſi pokuſſenj, nebo když bude zkuſſen, wezme korunu života, kterauž zaſljbil Bůh těm, genž ho milugj“ (Zaſ. 1, 12.).

M o d l i t b a.

Přiſpěg mi, ó Pane, ku pomoci, abych ſtra=ſti a protivenſtvi, kteráž twá dobrota otcowſká na mne uwaluge, použil ſ očíſtěnj a ſ poſwě=cenj ſwému, a trpěliwoſti uſtawičnau ať život wěčný doſáhnu ſkrze Křiſta Pána naſſeho atd. Amen.

Na dneſnj den připadá ſwátek panny Marie ſněžné; w Aſkulu picenſtém ſw. Emgdia, biſtupa a mučednjka; w Antiochii ſw. Ewſignia, wogáka mučednjka ſw. mučednjků Kantidia a Kantidiana; w Katalaunum ſw. Memmia biſtupa; w Auguſtobunu blahoſl. Kaſſiana biſtupa a ſw. Mouny, matky ſw. Aehoře uazianſkého a m. g. ſw.

Život sv. Justa a Pastora, mládenců a mučedníků.

Když císařové Dioclecian a Maximian vj-
ru křesťanstvu vyhladiti u sebe uložili, byl jim
v tom Dacián velmi volným a ochotným ná-
strojem, neboť procházeje takměř všech země,
všude prováděl tento císařský rozkaz s krva-
vou ukrutností, zvláště v zemi španělské. Ko-
nečně přibyl i do Komplutum s tím aumyslem,
že i neposlednějši stopu křesťanstva vyhladí.
Strach a hrůza zmocnila se všech obyvatelů, a
každý se třásl, jednak o sebe samého, jednak o
své příbuzné a přátely; jedině Justus a Pastor,
vlastní bratři, nezachvěli se hrůzou, ač skoro gen-
pacholata byli. Neboť gať mile zaslechli, že Da-
cián do města přibyl, a že po křesťanech slijí,
zahořeli velikou dychtivostí po koruně mučedni-
ctví, a opustivše školy, veřejně, gakoby žádného
nebezpečnostij nebylo, na těch místech se ukazo-
wali, kdež Dacián je zdržoval. Na nich mělo
se naplniti, což se v písniě svatém čte: že totiž
„Bůh z úst nemluví nátek a těch, genž přijí poži-
magi, dokonat gest slávu svou (srov. žalm 8,
3.) a že to, „což gest u světa mblého, wymolil
Bůh, aby zahanbil silné“ (I. Kor. 1, 27.).

Některij zlowolnj lidé, užřevše, ani pach-
lci dychtivě čekaji, až stihánj křesťanů počne, a se-
těššice, že se dobrowolně k saudu došlawiti chtějí;

běželi neprobleně k Daciánowi, a co viděli a slyšeli, na pacholky žalovali. Nemožná a neláskavá žaloba tato pohнула žluč Daciánowau, že na neomyšl se rozhněval a pacholky i hned giti a nelidsky trýzniti kázal. Přikazoval přísně, aby se to tagně a skrytě děllo, neboť se bál, aby vážnost geho neutrpěla a wjra křesťanská se neutvořila, kdyby tak mladí žáčkové pro wjru weřegně umjrali.

Byťsše gati, než to k mučení přišlo, dobávali si srdce a k setrvání se wzbuzowali. „Nebog se, bratře, prawil Justus, časných muť a bolestných ran, ani se nehroz meče; neboť přestojme-li pomocj Pána Krista bolesti tyto, dogdeme foruny angelské; a gežto gsme zde na zemi gen maličko pobyli, staneme se tam věčných radostj aučastni.“ „Prawdu máš, bratře, odpowěděl Pastor, nebudiž nám za těžko pro wjru w Krista Pána krew swau wyléwati, abychom w nebesjch božskému tělu a předrahé krwi geho křiti se mohli. Medeyme se od předsewzetj swého láskau k rodičům a k přjbužným swěsti, aniž mládí swého plačme, nýbrž pospěšme na wýsost nebeskau, kdež odpusttění hříchů sobě i rodičům swým wyprostiti můžeme.“

Widauce mužowé, kterjž mládence odváděli, ani si takowými slowy k nastáwagjcjm muťám srdce a síly dodáwagi, zwěstowali wšse ihned Daciánowi, zwěděti žádagjce, co činiti magj. Dacián wyslyšew gegich zpráwu divě se, řekl: „Megsau hodni tito, aby stáli před twářj našj;

neboť gestliže nemagj žádného zalíbenj w mládj swém a nassim bohům čest wzbáwati nechtěgj, což asj učinj, pakli náš přemohau? Protož nech ať gsau bez obkladu odpraweni!" A tu ge wza=li opět pochopowé a webli za město, a tam ge, an žádný z nich neodporowal, mečem odprawili. Po smrti gegich pohřbili ge křesťané na tom místě, kde stonali, a napotom wystawili i kostel nad hroby gegich.

Rozjímánj.

Swatý Justus a bratr geho swatý Pastor obětowali život swúg, aby se stali aučastni krá=lowstwj nebeského. A kdož by jim toho nepřál, gestif to náš wšech newřelegssj tauha. Wšak člowěče, chceš-li tam gisté přigiti, kam se tito dwa žáčkowé dostali, uč se newprw cestu znáti, kterauž swatj a přátelé Božj do nebeského krá=lowstwj kráceli, pozorug pilně slopy gegich, chceš-li k témuž se dostati cjlí. Máš-li zalíbenj na gegich obměně, nešmjš se pracem a zápašům gegich wyhýbati. Nikdo nebude fortunowán, leč kdo řádně bogowal. Nemuseli-li podobně oni ga=fo Kristus pracowati a tať do sláwy wegiti? Či gsau galowá a planá slowa Kristowa, an bj: že králowstwj nebeské násilj trpj, a že ti, kterjž ná=silj činj, uchwacugjt ge? Zagisté welká to obmě=na, gjž Bůh připravil přátelům a miláčkům swým, ani oňo newidělo, ani ucho neslyšselo, ani na libské srdce newstaupilo, což Bůh připravil

milujícím geg. Ať však ani tebe, ó člověče, ta
 odměna nemine, budeš-li obcovati jako svatí
 obcovali v nevinnosti, a budeš-li srdce svého
 poznášeti k pramenu všeho dobra. Neboť se,
 Bůh sám s tebou gest pomocník tvůj; on tě
 bude předcházeti a poníží slavných světa. On,
 když byl svatým pomocníkem, neopustí ani tebe,
 nýbrž učiní, abyš krácel od ctnosti k ctnosti, až
 užijš s vyvolenými jeho tvář gasnau a opojíš
 se hogností domu jeho. Tvé posvěcení gest
 vůle boží; buď tedy svatý, jako Bůh svatý
 gest; z jeho svatosti všichni svatí čerpali, co-
 koli svatého do sebe měli. Mohli se Bůh Nej-
 dokonalejší a Nejsvětější nám za příklad a za
 wzor dáti; On však v milosrdenství svém
 chtěl, abychom na příklad vyvolených jeho hleděli
 a na příklad bratří svých křesťosti nám podo-
 bných, kteříž milostí Boží tělo, svět a ďábla pře-
 mohli. A co oni pomocí Páně mohli, my by-
 chom nemohli? My bychom nemohli přemáhati
 křesťosti těla, nemohli bychom nenávidět života
 svého pozemského, abychom získali si věčného?
 Nemohli bychom činiti si násilí pro život věčný?
 Vizme Justa a Pastora, oni se odřekli všech
 radosti, na něž věk dětský tak bohat bývá, aby
 radosti věčných dostli; nasadili život časný, aby
 neztratili věčného, oni podstoupili bolestnou smrt,
 aby získali Krista Ježíše; a to byli jen pacholci,
 a my, věkem a rozumem dospělí, nemohli
 bychom již aspoň z části následovati? Ano my
 nemůžeme jíti za nimi, proto že nechceme, ne-

chceme-li ale prostředků k cíli vedoucích, nebudeme se pak, když i cíle se mineme. Ohtěcimu, praví staré přísloví, křivba se neděje.

„Bogug dobrý bog wjry: a tať dosáhni žiwota věčného, k němuž gšl powolán“ (I. Tim. 6, 12.).

„Ty tedy, synu můj, posilň se w milosti, kteráž gšl w Kristu Ježíši“ (II. Tim. 2, 1.).

„Pracug gako dobrý rytíř Krista Ježíše“ (II. Tim. 2, 3.).

„Protož wy nyní posilňte se, a necht neoslábnau ruce wasše, nebo budau mjiť swau mzdu práce wasše“ (II. Paralip. 15, 7.).

„Ostříhej sebe samého a dusse své pečlivě“ (V. Mogg. 4, 9.).

„Abychom nebyli ošlamáni od satana; nebo negsau nám neznáma myšleni geho“ (II. Kor. 2, 11.).

M o b l i t b a.

O, gať blažený gšl člověk, kteréhož ty, Pane, wyučugeš, a kterémuž ty zákony své wykládáš. O pogď, nymilostiwěgššj učiteli, ó pogď, a nauč mne plniti vůli twau, neboť žádám aučastným se státi wšech bogjcjch tebe a zachowáwagjcjch přikázanj twá. A kdybych, ó Pane, někdy pokleš pro křehkost swau, zdvihni mne a posilň mne, a utveď opět na stezku zákonů swých, ať konečně dogdu toho cíle, pro něž swatj Justin a Pastor krew swau wycedili. O to prossim pro nyswětěgššj gméno tvé. Amen.

Téhož dne:

Život sw. Monny, matky sw. Řehoře.

K nejpřednějším ženám, o nichž dějiny posvátné se zmiňují, patří bez odporu svatá Monna; i zdá se, že milost Boží hogněgi na ni se vylila, než na kteraužkoli z žen křesťanských. — Gegi rodičové umřeli v powěsti swatosti, gegi manžel byl sw. Řehoř nazianský; a děti sw. Řehoř nazianský, sw. Césarius a sw. Gorgonia*). Magje tedy rodiče swaté, byla sw. Monna, gať se šamo sebau rozumj, také swaté wychowána. Z zdálo se, že v ni takměř wšsecky ctnosti v garden celeť splynuly. Několi ženšťa, měla nic méně mysl zmužilau a statečnau; nikdy ba ani v nejtěžším kříži nepobala se nemjrné bolesti, nikdy welikému smutku. Gj bylo neyswětěgšji powinnosti, we wšsech strastech a we wšselikém zármutku na Boha se spoléhati, a neywětšji sladkosti své záležitosti swětšké wůli Boží podrobovati. Z úst gegich newyššla, co živa byla, žádna lež ani nepravda, nikdy nepromlula słowa marného, nikdy słowa chlubného. Nemohla-li bližnjmu řeč swau prospěti, mlčela, neboť bázeň Boží šla gj nade wšsecko. Nikdy také neljčila twáři, nikdy nemilowala šperku a marnosti v oděwu; ale dušji swau — obraz to Boží — ozdobowala krásau ctnosti co neypilněgi. Mo-

*) Gegich swátých padagi na 1. ledna; na 25. února; na 9. kwětna, na 9. prosince.

blitba, swaté rozgjmánj a tuhé posty poslábala za neygistšj cestu k dočonalosti. Může se o nj že wššjm právem říci, co w knize přjslowj se čte (31, 30): „Oflamatelná gest milost a marná (gačo pára) gest krása; žena, kteráž se bogj Hospodina, tač chwałena bude.“

Alle dočonalosti neni, kdej se powinnosti powolánj wěrně a poctiwě neplnj, neboť „kdož by koli celého zákona ostrjhal, přestaupil by pač w gediném, učiněn gest wšsemi winen“ (Zač. 2, 10.).

To uwažugjc sw. Nonna, wšsemožně tač powinnosti dočonalé hospodyně pilna byla, a netoliko hospodářstwj swé w neylepšj pořádek uwedla a rozmnožila ge, ale i zbožnosti šwau dosáhla neywětšj stupně sláwy. Pravořt o nj syn gegj, sw. Stehor, že šwau pilnosti a bedlivošti tač stateč swüg rozmnožila, gačoby o bohabognost se nestarala; a že se Bohu a nábožnosti tač oddala, gačoby o wěci pozemské pranic nedbala. Při tom nebyla nábožnost hospodářstwj na přefážku, ani hospodářstwj nábožnosti, alebrž gebno wýborně podporowalo druhé. S neni diwu, že Nonna takowá gsauc žena, gaž gi král Šalomon w knize přjslowj kap. 31. mjtí chce, i libem i Bohu milá byla, a zwlášťt u Pána Boha wšseho se gi dostalo, začkoli profila na modlitbě wěřjc; neboť kdož se Bohu ochotně flanj, wyslyššan bude, a modlitba geho až k oblašum se wznese (Gf. Mat. 21, 22; Sirach 35, 20.).

A wššač negsme giž u konce s ctnostmi swaté ženy této, ale tačměř gen na začátku a

byla by těžká věc, kdybychom westeren gegi život popsatí chtěli. Ačkoli byla z rodu wznesse-
ného, držela přede gebiné zbožnost a pokoru za
pravau urozenost, a wážila si gebiné toho bo-
hatstwj, kterěz se nám odnjti nemůže. Protož
byla k chudému přibuzenstwu ku podiwu štědrá.
Chudým a potřebným, zwláště kteržž nehodami
o swau mohowitost přišli, pomáhati pokládala
za neywětšší čest a za neyšladšší rozkoš. Gegi
náslonnost a lásta k chudým byla tať weliká, že
pomáhowala westere gměni swé, i kterěz zděbila,
i kteréhož si pozděgi dobyla, gebiné za zhožj
chudých a nužných, gehož zpráwu gi Bůh swěřil.
Protož odkázala tať při smrti celé gměni swé
chudým, a kdyby toho byla žádala potřeba, byla
by snab z lástj k nim prodala i sebe i děti swé.
Neywětšší zásluha gegi w tom ale gest ta, že
swau štědrotau se nechlubila, nýbrž wšsemožně
gi ukrýwala, a protož gednala tať opatrně a
prozřetelně, že zhušta ubožj ani newěděli, od ko-
ho pomoci dostáwagj, a proto nežřidla i giným
lidem za to djky wzdáwali. Zachowáwalat swě-
domitě, co Kristus, Pán neyštědřegšší, přikazuje,
an dj: „Když dáwáš almužnu, netrub před se-
bau, gať pokrytci činj we školách a na ulicích,
aby ctěni byli od lidj. Amen prawjm wám,
wzali odplatu swau. Ale když ty almužnu dá-
wáš, tať čin, ať newj lewice twá, co činj pra-
wice twá; aby almužna twá byla w skrytě, a
Otec twůg, kterýž widj w skrytě, odplatj tobě“
(Mat. 6, 2. 3.).

Alle i giných skutků milosrdných byla sv. Nonna nad míru pilná. Byla podporou wdovám a sirotkům, útěchou zarmauceným a spomocnicí všem křesťanům. Glorii toho se ru-ka Páně těžce dotkla, tam byla Nonna přítomná, modlitbami, skutky laskavými a osobním přičiněním každému úlevu, útěchu, pomoc přinášejíc. Ku podivu gest, gáka úctu mívala tato služebnice Boží ke kostelníku a k službám Božím. V kostele jí nikdo neviděl všetečně se ohlídnouti, nikdo jí neslyšel mimo svatý zpěv promluvíti. Děti gegi bývaly upiatty gediné na to, což se dělo na oltáři Páně, uši byly otevřeny gediné k tomu, což kněz mluvil. Ano tak velikau uctivostí chovála se, že se ani neopovážila na zemi plinouti, aby neposkvrnila domu Páně, bo-gje se, a že vycházegje z kostela, nikdy k swatému oltáři zády se neobrátila.

Mez se s swatou Nonnou rozlaučíme, třeba geště zmjnuti se o lájce gegi k manželovi a k dětem gegim. Manžela swého ctíla vždy co hlavu a pána swého, a ve všem, což slusného gest, byla mu po vůli. Ale manžel gegi nebyl, když se oženil, katolíkem, nýbrž přiznával se k bludu Gypšistariů, kterjž učení židovské a pohanské w gedno mījice, zvláštnj gakeš náboženství si sestavili. Swatá Nonna nesla bolestně blauzení manžela swého, a magje za to, že staro manželský gen potud šťastný gest, poťubž manželé negen o časnu ale i o věčnu blaženost laškavě se staragj, neustála na manžela prosbami, po-

naučováním, slzami, lastavostí, úslužností a dokonalejším obcováním naléhati, aby opustě blud, wjru samospasitelnau přigal, a že wjra gest dar milosti Boží, modlila se we dne w noci za geho obrácení na uproštění smilování Božího tuhé posly a jiné kagicj skutky přidávajíc. Lastavost a ochotnost gegj, a swaté domlouvání, zwláště ale milost Boží obměčily konečně srdce manžela gegjho, že skutečně wjru w Krista Ježíše a s wěra i křest swatý přigal, a od té doby tak dokonale a právě křesťanský život webl, že swatá cirkew, gať šmrchu řečeno, co swatého geg wzýwá a ctí. I naplnila se tak slowa apostola říkajícího: „Posvěcení gest newěřící muž strže ženu wěřící“ (I. Kor. 7, 14.).

Gať byla swatá Monna wěrnau manželkau, tak byla také lastawau matkau. Reželo jí přede vším na srdci, aby se dítky gegj staly ctnostnými, bohumilými. Zwláště si dala na newstarším synu, sw. Řehoři, záležeti, neboť si ho na Pánu Bohu wyprofilá, slibujíc, paťli jí Pán Bůh synem obdarí, že ho Gemu zaswětí. I brávala ho nezřídka na flín, a wykládala mu, že Pánu Bohu zaswěcen gest, napomínajíc ho, aby swatých slibů matky své vyplnil, a žádným hříchem života swého nepostwornil. Podobně se starala i o mladšího syna sw. Césaria, a když ho do ciziny na studia a na zkuffenau poslala, takowau o něho měla aužkost, že ani spáti nemohla, a dnem a nocí za něho se modlila, aby Bůh ho wšeho hříchu zachowati ráčil. Starost a aužkost gegj

o něho nebyla zbytečná, gelikož tenkrát rozličnj
facjrowé pod rausskau hluboké učenoſti lid swá-
děli a sám bezbožný odpadljk, cjsař Julian, kře-
stany wſſeligatými auſtoky k modlárſtwj nutil.
Swatý Řehoř znage ſtaroſti a aužkoſti matčiny,
pſal bratru ſwému Céſariowi, řka mimo jiné:
že by to matka neſneſla, kdyby od wjry od-
padl. — Gednawagj matky za naſſich časů, když
děti ſwé do ciziny poſilagi, tať tať, gaťž ſwatá
Monna gednala? Mjwagi o ně tať ſtrach, aby
ge poſuſtitel pod krásným často pláſtjkem na
ně paſaucj o wjru nepřiprawil, z ceſty ctnoſti
ge neſwedl? —

Tať ſwatě a doſonale byla Monna živa
až do poſlednjho oſamženj. Manželky, matky,
hoſpodyně, ženy weſſtery magj na ni nevybor-
něgſſj příklad. Kdy umřela, newj ſe, ani žádný
z ſynů gegj nám o tom zpráwy nebal, to gediné
giſto, že we wyſokém věku nedlauho po ſwém
manželowi ſmrtelnau ſchránku duſſe ſwé opuſtila.

Rozgjmánj.

Podiwu hodná nábožnoſt a uctiwost, ſterauž
ſe ſwatá Monna w koſtele chowáwala, zahambuge
náſ welice, gežto ſe zdá, že koſtelu ſwatoſt ani
neznáme, a náſledowně w nich tať ſe chowáwáme,
gať bychom ſe w domě člowěka wzneſſeněgſſjho
neopowázili. O, lidé, což newjite, že koſtelowé
křeſtanſſj gſau prawj chrámowé Boží? Newjite,

že se w nich denně obětuge způsobem nekrwa-
wým taž obět, kteráž Kristus Ježíš způsobem kr-
watým na kříži za naše vykaupení přinesl?
Nemjte, že tentýž Kristus Ježíš, Syn Boží dle
svého Božství i dle svého člověčenství s tělem
i s duší w témže chrámu přebývá? Angelové
a archangelové, cherubini i serafini zastírají před
Ním tváře své, a my, mblí lidé, my se opo-
važujeme u přítomnosti Boha svého tak lho-
stegně, tak nezpůsobně, tak lehkomyslně se cho-
wati? Kde gest kdo, gežto by, pakli gen sám
chce, w kostele nedosšel všeho, čehož gen k časné
a věčné blaženosti potřebuge. W kostele tefau
prameny milosti Boží co neyhogněgi, w kostele
ožývá se slovo Boží nepřastěgi, w kostele po-
wznáší se duch k Bohu svému neysnadněgi.
Týž-li duši twau vědomi hříchů, gdi do kostela,
a služebníci církve smíři tě s Bohem; umblévá-li
duše twá pod břemenem starosti světských, stúně-li
ranami od hříchů, gdi do kostela, tam dogdeš
pořmu nebeského pro mblau a chorau duši svou;
walj-li se na tebe pokuseni, že silau swau při-
rozenau genu odolati nemůžeš, gdi do kostela,
tam tě Duch swatý oswití, posilní, poučí; tam
nagdeš útěchy w zármutcích, počoge w roztržito-
stech, odpočínku w pracech; tam gdi, duše kře-
stanská, tam „budau oči Boha twého otemřeny,
a uší geho pozorugici na modlitbu toho, kdož
by se modlil na tom místě“ (II. Paralip. 7, 15.).

Tak welikých milostí a dobrodiní an w ko-
stele nabýváme, měli bychom rádi w nich pře-

býwati, měli bychom w nich přebýwati s strau=ssenosti, horlivosti, měli bychom s pokorau a s upřímností wšech těch darů požíwati, kterýchž nám církev k posvěcení a k spasení našemu w kostelích podává. Kdo w kostele se chová nepo=čestně a neuctivě, dokazuje, že buď netvěří na přítomnost Boží, aneb že si welebnosti Boží ne=wsílmá. Na každý způsob gest horší než žid a publikán. Kéž budaucně aspoň chrámů Páně wíce nezneuctíváme!

„Na dům twůg přísluší swatost, Hospodine, na věky“ (Žalm 92, 5.).

„Aniž gest jiný národ tak weliký, kterýž by měl bohy přibližugice se, jako Bůh náš přítomen gest wšem prosbám našim“ (Deuter. 4, 7.).

„Ostříhej nohy své wcházegce do domu Bo=žjho, a přiblíž se, aby slyšel“ (Kazat. 4, 17.).

„Zdaliž pelessi lotrowskau učiněn gest dům tento, w němž wzníváno gest gméno mé před očima wášíma? Gá, gá gsem: Gá widěl gsem, di Hospodin“ (Jerem. 7, 11.).

„I wšel Ježíš do chrámu Božjho a wymítal wšecky prodavače a kupce w chrámě a stoly pe=něžoměnců a stolice prodávagicjch holubice, pře=wracel; a di jim: Pšánoť gest: Dům můg dům modlitby slauti bude: ale wy učinili gste geg pelessi lotrowskau“ (Mat. 21, 12. 13.).

M o d l i t b a.

Óaf přigemnj gsau přibytkowé twogi, Pane
 zástupů! Lepší gest geben den w sijnch twých
 nad tisíce dnů giných. Blahoslavenj, kterjž w
 domě twém přebýwagi, Hospodine; chwálj tebe
 na věky! Blahoslavený člověk, kterýž pomoc
 má od tebe. Mnohem raděgi chci býti neymen-
 šim w domě Boha mého, než přebýwati we
 stáncich hříšníků. Pane zástupů, blažený člověk,
 genž w tebe dousá. Amen.

Dnes se také světi swátek: W Římě sw. Řyša, papeže
 muč.; tamtéž sw. Hormisdhy papeže, w Ambyě sw. Jakuba
 poustevníka a m. g. sw.

Dne 7.

Život sw. Kajetána.

„Nepěcugtež říkajice: Co budeme jisti, a-
 neb co budeme piti, aneb čím se budeme obj-
 wati? Nebo toho všeho pohané hledaji. Wjť
 zajiště Dtec váš, že toho všeho potřebugete.
 Hledějte tedy nypřw králowstwí Božího a spra-
 wedlnosti geho, a toto vše bude wám přidáno“
 (Mat. 6, 31 — 33.).

Toto zaslíbení Páně učinil swatý Kajetán
 základem řádu, kterýž měl w služebnicích nábo-
 ženstwí onu dořonalost zbuditi, kterauž se nyp-
 řwonnějši zvěřowatelé swatého Ewangelium
 stwěl.

Svatý Rajetán se narodil roku 1480 ve Vincenci lombardské z rodu šlechtického, z rodičů proslulých nábožností a bohabogností. Otec jeho šaul Kašpar z Thieny a matka Maria Porta. Tato zaslíbila synáčka již při porodu službě Boží, a zvláštní ochraně blahoslavené Panny ho poručila. Z těch příčin neopominula s pravou mateřskou láskou s ním bohabognosti v autlé srdčko jeho klásti a slib za něho učiněný mu připomínati. Že Rodička Boží na pacholkovi zvláštní zalíbení měla, viděti z velikých milostí, kterýmiž svatý Rajetán již od dětinství vynikal. Počal již časně náruživostí své krotiti, a bedlivou stráž nad smysly svými míti. Byval již za dětinstvích let vždy vážněgši než ostatní děti; obyčejné dětské hry ho netěšily; geg wábila gen samota a kostel, geg těšila gediné modlitba a služby Boží. Milowal každého člověka láskou nepsrdečněgši, nespíše ale chudé a nuzné; rád se s nimi sdělowal o pořm, rád pro ně se postil, rád jim wšse obětowal, co měl, a nemohl-li jim něčehož dáti, sbíral pro ně almužnu u rodičů, u příbuzných i u jiných známých; krátce Rajetán stal se wzorem poslušnosti, pokory, tichosti a čistoty, tak že ho wůbec swatým pacholkem nazýwali. — Komu pak asi nyní matky obětowáwají syny a dcery své? Nebýwá to duch marnosti, duch swěta? A gest se co diviti, pakli přewrácené takowéto wychowáwání žádného owoce potěšitelného nenesé? „Zdaliž sbíragi s trní hrozny, aneb s bodláčí fity?

Takť každy strom dobrý owoce dobré nese; zlé pak strom zlé owoce nese" (Mat. 7, 16. 17.).

Základním počátkům literním učil se Rajetán v domě otcovském, a když toho věku dospěl, že se vyšším vědám oddati mohl, šel do Bado-
wy, kdež si brzo lásku představených získal, a pro svou snahu po etnosti a po vědomostech za vzor ostatním žákům představen byl. Wůbec gmenovávali ho tenkrát zrcadlem maudrých, uždau rozpuštěných a wzorem dokonalého mládence. Z literním umění wynikl swatý Rajetán nad ostatní žáky, tak že v několika letech mistrm se stal i duchovního i světského práwa. — „Cesty maudrosti gsau cesty krásné, a wšecky stezky gegi pokoguc. Stromem života gest těch, kterjž by gi dosáhli; a kdo by gi měl, blahoslawený gest" (Přijl. 3, 17. 18.).

Rajetán nechtěl nabytých vědomostí ginat užiwati než gen ke cti a k chwále Boží, ku spasení swému a ku prospěchu bližního. Z těch příčin se dal k staru duchovnímu, a aby ukázal, že opravdu to míní, wystawil we wsi Kampaz-
zo na své autraty a na autraty bratrowy kostel, a ustanowil při něm kněze, aby od far přijal vzdáleným osadníkům řádal a služby Boží konal. Doma se wšak blaaho nezdržel, wýbrž prahna po vyšší dokonalosti, odešel po smrti rodičů do Říma, a tam řagieně tráwil život w tuhé stý-
losti. Ale čím wíce se ukrywál, tím gashněgi swjtily wýborné etnosti geho, tím dále roznášela se wůně lásky geho. Z papež Julius II. do-

wěděl se konečně o něm, a vytáhna ho z sa-
fromnosti wnutil mu papežský protonotariat, a s
ním gebnu z neyznamenitěgšjch prélatur. Swa-
tý Rajetán se ale také zářil u papežského dwora
co gasná hvězda. Mešhlevalo se při něm žádné
ličené přjwětivosti, žádné dwornj auliskosti, žá-
dné chlubné marnomyšlnosti, nýbrž wšse bylo při
něm swaté, wšse dofonalé, a geho příkladem po-
wzbudili se mnozi z duchownjch, že horliwěji
Bohu slaužiti, wraucněgi geg milowati, statněgi
swětem pohrbati počali.

Toho času bylo w kostele swatého Silwe-
stra bratrstwo, řečené „bratrstwo lásky k Bohu“
zřizeno. Gjm se měla utuchlá láska k Bohu roz-
njtiti, wzniřagjcjm bludům přebegiti, flesagjcj
mravnost powznésti. Nad to nemohlo býti Ra-
jetánowi, gehož dusse od neyautlegšjho dětinstwj
láskou k Bohu plála, nic wjtaněgšjho, nic mileg-
šjho. I dal se také zapřati, a w krátkém čase
stal se dusšj bratrstwa. Od té doby počali i
ostatnj audowé mohutnými kroky k dofonalosti
fráćeti. Ale Rajetán předběhl wšsedy daleko.
Horaucj w něm láska stráwila konečně i poslednj
wazbu, kterauž k tomuto swětu upaután byl.
I pohrbl wššj stkwělau budaucnosti, pohrbl přj-
znj knížat, pohrbl bohatými důchody, gakoby to
pléwy byly, a gebiné Pánu Bohu tělem dusšj
slaužiti uzavřel. Počátek k předsowzetj swému
učinil tjm, že se 1516 na kněžstwj wyswětiti
dal. S gak přewelikau skraussenosti a čistotau
dusse k důstognosti této přewelebné se připravil,

ani wypsati se nedá, toliko tussiti to můžeme, umážíce některá slova, kteráž po wysvěcení k gebné klášterní panně psal: „Gá přigimám denně,“ píše, „Toho, kterýž ke mně volá: Uč se ode mne, neboť tichý jsem a pokorný srdcem, a gá hrdost svou nekrotím; denně přigimám světlo a cestu mau, a slyším Ho, an dj: Gá jsem cesta; a gá přede světa neutíkám. V ústech a rukou mých hoří onen oheň Boží, genž dj: Oheň přissel jsem pustit na zemi, a přede prsa má tuhnu studeným ledem.“

Od té doby, co se stal knězem, neměl w Římě již žádného stání; vše se mu zhnusilo, co ho ginby w swatém tom městě těšovalo; geho buše taužila gen po saukromnosti, gen po tichosti. J byl by byl za to newjin co dal, kdyby všech důstogností a hodností byl se zbawiti mohl. Ale ani sw. otec ani kardinálowé nechťeli mu býti po vůli. Konečně roku 1518 stal se žádosti své nymorelegšší účasten, načež složitá břemena, kteráž ho trápila, do Wicence se odebral, a tam obřeknuw se všeho hluku světského, w tiché skrytosti život tráwil. Lásko k Bohu a láska k bližnímu byla jediným pramýdkem gebuání geho. Toho času založili si řemeslníci a jiní sprostí lidé viceusští podobné bratrstwo, gakž w Římě bylo: „bratrstwo lásky k Bohu“ a po sw. Jeronymowi ho pogmenovali. Sw. Rajetán, prahna tauhaw po zbožnolení, dal se r. 1519 taktéž do bratrstwa toho zapřati. Příbuzní stawěli se mu owšem všeli-

gať w cestu, za hanbu to počítadajce a za ura-
 žení statku swého, kdyby s lidem tak sprostým
 obcoval. Ale on nepočítaje urozené dědy a pra-
 dědy, nýbrž jen ctnosti a dobré skutky, nedal si
 brániti a wstoupna w bratrstwo činům křesťanské
 lásky neyponiženějšim se wěnowal: podporowal
 chudé, posluhowal nemocným, byl útěchou za-
 rmauceným a sstjtem opusštěným; kdež se každý
 vyhýbal, tam spěchal lastawý Rajetán, kdež se
 někdo ruky pomocné přiložiti sstjtil, tam byl on
 pomocníkem neyochotnějšim. Geho přičiněním
 uabylo bratrstwo takměř nowého žiwota. Wzbu-
 diltě w něm žiwau wjru, rozžal wraucnau lásku
 a způsobil, aby častěji k stolu Páně chodili.
 Město Wicenca bylo wšak pro geho welkau lásku
 příliš malé; on chtěl wíce lidí prospěšným býti,
 wíce chudým pomáhati, a protož se odebral na
 radu swého zpovědníka, kněze Jana, do Wená-
 tek, a wzal si přibytěk w nowě wystawěném
 špitále. Geho láska k člowěčenstwu nedala mu
 odpočinutj, a gaťo we Wicenci, tak i w Wenátkách
 wěnowal wěškeré gměnj swé chudým, sily swé
 chorým, a ostatnj čas službám Božim, a wedl
 při tom tak swatý, tak boholibý žiwot, že ho
 wůbec gmenowali „anylem u oltáře a aposstole-
 m na kazatelně.“ Kněz, kterémuž se Rajetán
 w Wenátkách zpowídal, seznal brzo wýtečné
 ctnosti a wraucj lásku zpowídance, a mysl, že
 by to bylo prohřešení na blahu wěškeré církwe,
 by déle w Wenátkách mēškal, radil mu, aby se
 opět do Říma nawrátil, dāsfage, že tam silám

a hogné milosti w dusi geho přiměřený ofra-
nagde.

Přigda do Říma, dal se Kajetán bez prů-
tahů opět do bratrstva: „Lásky k Bohu,“ w kte-
rémž se tenkrátě několi nábožnosti a učnosti
proslulých mužů nalézalo, zapřati. S muži tě-
mito, mezi nimž zvláště Jan Petr Karaffa, ar-
cibiskup theatinský, vynikal, spogil se náš svatý
co nepůžegi, a denně s nimi se radil o to,
co by k dobru a k spáse církve svaté prospěšno-
býti mohlo. S bylo takových porad velmi za-
potřebi, považjme-li, že náboženský duch tenkrátě
we všech řádech a třídách lidstva hluboce byl
ochábl, že se zlehčovalo, což svatého bylo, že
slova Božího se nedbalo, že newěra mravni
a zpusťlost wjc a wjc se zmaňala, uradili se,
když by se onen oheň duchovenstwu wdech, kte-
rý apostoly rozplameňoval, že by se w brzkém
čaje mnoho zlého odstraniti dalo. S zarazili
k tomu konci zvláštní řád pro kněze, gehož
předním účelem bylo: aby duchovní údové g. ho-
w prostotě a dokonalošti apostolské živi byli,
aby slovo Boží lidu srozumitelně a důkladně
přednášeli, bludům odporovali, nemocným la-
skavě a pokorně slaužili, a úctu k náboženstwu
a k službám Božím budili a rozmnožovali. Při
tom měli zachováwati mimo obyčegné sliby,
zvláště chudobu, a to tak přísně, že netoliko
žádného gmění a zbožj mti, alebrž ani o al-
mužuu prositi nesměli; prožřetelnost Boží měla
dobrowolnými dary wěrných křesťanů gin při-

špěti a všim, čehož jim bude potřeba, gič zaplatiti, tak gať w dobách apóstolských se stávalo; neboť kdož ewangelium zvěštugi, z ewangelium ať živi gsau (I. Kor. 9, 14.) a dělnej hodent gest mzdy své (Luk. 10, 7.)

Hlavní podporovatelé tohoto pro křesťanstvo tak důležitého řádu byli mimo gmenowaného giž arcibiskupa theatinského a mimo sw. Rajetána Jan Conigliari a milanský šlechtic Bonifác z Kolle. Než, protože údomé řádu všech církewních hodností a důstojností odřici se musili, trwalo to gestě negatý čas, než arcibiskup theatinský domolenj obdržel, že smj důstojnost swau složiti. Konečně rofu 1524. ztwrdil papež Klement VII. nový řád. Nejprvnějši geho údomé byli geho zakladatelé, gmenowanj giž čtyři mužowé, kterjž gať mile pomolenj dostali, všechny hodnosti složili, všechny duchodů se odřekli, gmění a zbožj swá chubým rozdali a slib swatý, tak gaťo to stanowy řádu žádaly, složili. Ž netrvalo dlouho, a giž i ginj duchownj muži swatým slibem do řádu nového přigati byli, kterjž se buď theatinský nazýwal, protože arcibiskup theatinský prwnjm geho představeným se stal, aneb Rajetanský, protože sw. Rajetán o geho založenj a rozšířenj nevwětšj zásluhy měl.

Prwnj klášter theatinský byl z domu blažoslaveného Bonifáce z Kolle wystawen. Ten wšak musili giž rofu 1527. opět opustiti, neb cisař Karel V. dobyw Říma zbořil také klášter. Při té příležitosti zakusil zwlášť sw. Rajetán mnohých bolestj. Neboť gedem z cisařských wogáků, kterjž

druhdy u Rajetána w službě býwal, wcdral se k němu, a wěda, že bohat býwal, urputně žádal na něm peníze a drahé flénoty, a když ničehož neobdržel, aniž obdržeti mohl, ukrutně se na ubohém starci instil, a dříwe mučiti ho nepřestal, dokwadž hněw a wztek swúg nenasýtil. „Nad lafomce nic není neschetněgšsío“ (Sirach 10, 9.).

Vo těch odebral se Rajetán s špolubratry do Benátek. Slechetur Benátčané přigali gich mile rádi, postaupili gim klášter u šw. Mikuláše toletinského a také skutkem dokázali, že Bůh wšseho potřebného dá těm, kterjž neyprw hledagj králowstwj Božího a sprawedlnosti geho. Benátčané nedali Theatinům hladem mřiti. Toho času složil Jan Karaffa theatinský důstoguošt předštwenstwa, načež šw. Rajetán geduohlasně mįsto geho nastaupil l. 1527. Bylť pak on přednošta přewýborný! Bedliwostj, pracowitostj, pewnostj wynikal nade wšsecky, každému lahodnostj mrawů se lįbil, každému s lastawostj a ochotnostj slaužil; i bylo se co diviti, že wľidnostj geho wázňnost neutrpěla, a přįjnostj láška se nezmensšila. Wýborný Rajetán byl mocnau pákau, že i oštatnj bratrj, gať sľly gegich stačily, geho we wšsem dobrém následowali, a miláčky Benátčanů se stali. Tato nášlonnost wzrošľla a upewnila se mnohem wjce, když r. 1528 morowá rána wy-pušla, a po morowé ráně drahota a hlad. Tenfráte bylo widěti, co žiwá láška k člowěčenstwu gest, a gaťých obětj může člowěť přinesľi, kterýž gediné pro Boha pracuge. Tenfráte byl Raje-

tán a ostatnj duchownj geho gafo angelé štrážnj, k službě a k pomoci lidu štrápeného poslanj. Nebralif na sebe žádného ohledu, ale wšsecky jily své potřebám bližnjho zasmětiwše, widěli a ctili w chorém a nuzném bratru genom Krista Pána.

Pět let zdržel se sw. Rajetán w Benátkách, zbožnost plodě a lásku rozšiwage. Tu ho poslal papež do Verony, aby lid smjřil s biskupem, proti kterémuž se onen bauřil, protože dobrý pastýř tento starý cirkewnj řád a kážeň uwesti chtěl. Ale sotwa že Rajetán w městě se ukázal, eyhle utiřily se náhle wšsecky mysle a udobřily je s biskupem, a na domluwu swatého ochotně přigali, oč biskup k špašení gegich usilowal. — „Ať, gať krásné nohy zvěstugicjch pokog, zvěstugicjch dobré věci“ (Žf. 52, 7.).

Ukončiw uloženu jĩ záležitosť k obecnému špokogenj, odebral se do Neapole, odkudž ho obywatelé prosili, aby přigba, klášter swého řádu založil. Hrabě Dypido uprázdnil mu k tomu prostranné stawenj a dával mu k wýživě duchowenstwa znamenitých důchodů a polností. Swatý Rajetán nechtěl ale ničehož přigiti, neboť byl za prawidlo ustanowil, že spoluúdomé wessťerau starost o žiwobyti Bohu ponechaji a gediné dobrowolnau almužnau žiwiti se budau. Když se nábožný hrabě odbyti nedal, ano-brž wždy horlivěgi na Rajetána naléhal, aby uštaupna od příkrého zákona, obět geho přigal, řekl tento: „Gá mám zápis Kristůw wlastnj

geho krwi zapečetěný, kterýž mne a nashince s neyvětšj glistotau ubezpečuge, že, budeme-li wěrní w službě geho, nikdy nic nám scházeti nebude. „Hledeyte,“ bj on, „neyprw králowstwj Božjho a sprawedlnosti geho, a wšse, čehož potřebujete, bude wám přidáno! Protož se wšjm práwem bogjm, zdali my králowstwj Božjho a sprawedlnosti geho hledáme, to gest, zdali se opravdowě přičinugeme, abychom wěčného dobra dosáhli a zákonů křestanstých úplně zachowávali. Učinjme-li toto, pať nepochybugi ani při neymenšjm, že se vyplnj, co Pán prawj, že wšse, čehožkoli k zachowání žiwota potřebugeme, bez zwláštnj starosti našj, přidáno nám bude.“ Neauhonné swaté obcowání, wraucj láska a horliwost w službě Boží, kterauž se sw. Rajetán wyznaménával, způsobily w Neapoli, gaťo prwé w Benátkách, že duchowenstwo i lid poznenáhla žiwot swůg napravili a zákonů Páně dbalegšjmi se stali. Což nám diwno nebude, powážjme-li, že kdož na Rajetána pohledl, nemohl ginať, než wtělenau w něm ctnost milowati a ctiti. Onť byl žiw w neytužšj kázni, žjněný oděw swůg nikdy neodložil, denně se mrškal, na twrdě zemi lžhal, a tať střjdmý w gible a pitj byl, že se celý žiwot geho ustawičnému postu podobal. Spanj geho býwalo welmi fratické, wětšj částku noci ztráwily modlitby. On nikdy neotewřel ústa, leda aby Boha chwálil, aneb bližnjmu prospěl. O spaseňj dušj byl na neymýš starostliwý, tať že ho i „lowcem dušj“ nazýwali. Za to za

wssečo obdaril ho Bůh mnohými milostmi; tať že často při modlitbách u wytržení býwal, že bu-
daucj věci předpowjdal, a mnohé zážraky na
chorých učinil. Wsse to neposládal si k zásluze,
nýbrž byl, i když poraučel, i když poslauchał, ku
podiwu skromný a pořorný; „gá nehodný kněz“
aneb „gá bjdný kněz“ stáwalo při každém pod-
pisu geho. Dstatně má město Neapole mimo
Boha žwlášť bedliwosti tohoto swatého co děko-
wati, že neupadlo w blud a řacjřstwj Lutrowo;
neboť giž se byli někteří mužové, mezi nimiž
žwlášť powěstný řapucjn Bernardin Ochimus
wyniká, bludem tjmto nakwassenj, až do Neapole
prodrali, řacjřstwj toto žkážyplné po domech i
weřegně w řostelch rozhlašowali a řnihy řa-
cjřské nezřussenému a wsřetečnému lidu rozdávali.
S horliwosti wystaupil náš swatý proti tomu
bludařstwj a brzy přiwedl žblaudilé owečky opět
k řádu; řnihy byly popáleny a tať prawá wjra
w Neapoli zachowána a utworžena. — Prawá
wjra gest dar milosti Boží ten newětřřj; neboť
newěřjcjm neotewrau se nebeské brány. O gať
welikých djtů měli bychom Bohu přinářřeti, že
nás bez wsřj zářluhy k prawé wjře pomolal; gať
welice měli bychom se snažiti žiwota swého dle
žákonů wjry žpořádati; „neboť řomuž gest mnoho
dáno, mnoho bude od něho požádáno; a řluže-
bnjř ten, řterýž by žnal wůli pána swého, a ne-
činil podle wůli geho, bit bude mnohými ranami“
(Řuf. 12, 48. 47.).

Nic méně vznikly neblauho na to opět ne-

vole a nesnáze o mjrú; lid se rotil a reptal
 proti vrchnosti; i bylo se co báti, že v městě
 krmavé rúznice powstanau. Rajetánowi bylo
 toho weliký žel, že tak znamenité město v zřázu
 a tolik duššj v zahynutj přigiti má. J oběto-
 wal se Pánu Bohu na smjřenau, aby se nad
 městem smilowati a swatý pokog mu nawrátiti
 ráčil. J roznemohl se muž Boží na to na smrt,
 a oběti pamětliv v fagienosti trwal bez přestánj.
 Někteřj mu radili, aby si lehl na měčkau postel,
 on ale odpowěděl, řka: „Spasitel můg umřel
 na twrdém křjži, nechte, ať ajpoň na popeli
 umru!“ A po chwjlj přidál: „Nenj giné cesty do
 nebes wedaucj, než cesta newinnosti a cesta fa-
 gienosti. Kdož se od prwnj uchýlil, musí newy-
 hnutelně druhau nastaupiti, jic gest ztracen.“
 Duchownj bratřj neodešli ani na okamženj od
 lože geho, nechťjce ani gediného slowjčka z úst
 miléného otce ztratiti. Obrátě je k nim pravil:
 „Bratřj, pokud se pamatugi, zdá se mi, že niko-
 mu z wás gšejm neublížil. Kdyby pať někdo
 z wás mimo wědomj a wůli mau ode mne ura-
 žena aneb zarmaucena býti se cítil; prošjm ho
 na smrtelném loži pokorně za odpuštěnj.“ Po
 těch žádal welebné swátosti, gjž s newětššj skrau-
 řšenostj, leže na rauffe popelem posypaném, při-
 gal; na to obrátil zraků k nebi a — duššj swau
 čistau wypustil dne 7. srpna 1547. Po geho
 smrti utiřšily se hned wšecky rúznice a městu na-
 wrátil se pokog.

Rozgymánj.

Bratrstwa w duchu sw. cirkwe katolické založená, pro něž sw. Rajetán tolik horlil, gsau k oživení ducha nábožného a k utvození ctnosti nad mjru prospěšná. Není bratrstwo vlastně nic jiného než dobromolné smluvení se více dospělých osob katolických k tomu konci, že netoliko sliby na řtu šwatém učiněné obnowovati a svědomitě zachováwati chci, nýbrž že i všech církevních prostředků pro šnazší toho plnění užívati a nad to i některau zvláštní ctnost a zvláštní negatv dobrý skutek, kolikrátkoli mohou, wykonáwati budou. A tu slibuj gedni, že chci zvláštní úctau nejwelebnější šwátosti ctiti, že zvláštní službě Rodičky Boží je zasvěti, že za obrácení newěřících, kacířů, pohanů, židů, odtrženců a hříšníků je modliti, všech opogných a pálených nápojů se zdržowati a o newinnost a čistotu swau pečowati budou; gini, že budou nemocným posluhowati, nepřátelstwi mjřiti, hříchům brániti, newinnost ochraňowati, opustěných dětj se ujmati, mrtvých pochováwati, zanedbalých wychowáwati, zgewných hříšníků na cestu poání uwaďeti a t. d. Slovem není ctnosti, není dobrého skutku, kterýž by w cirkwi zvláštních pěstitelů aneb — bratrstwo nebyly měly. Zbali pak to není welebný, šwatý, bohumilý účel, gegž bratrstwa magj; může-li pak někdo právem něco proti tomu mjeti, že se lidé zvláštním slibem k dobrému zawazuj, může-li kdo mage wjru a svě-

domj brániti někomu těch prostředků hledati, gimž netoliko sobě nýbrž i bližnjmu prospěšen a užitečný býti chce? Řekne někdo, toť můžeme činiti i mimo bratrstvo! Nezapírám. Zdali se to ale státi může tak lehce a snadno jako w bratrstvu, zdali s tak dobrým následkem, giná gest otázka. Mimo bratrstvo neupjná člověka na geho powinnost nic než dobrá paměť, nic ho k plnění nepowzbuzuge, než dobrá wůle, ničdo ho neobsuzuge než vlastnj svědomj. Ginať to w bratrstvu. Ta medailka, kteráž audům bratrstwa na hrble wišj, ten kraužek, kterýž na prstu nosj, i ta rauffka, giž na oděwu magj, wšše to uwádj gim na paměť, že zvláštnjm slibem k dobrému se zawázali. A kdyby ge tyto věci na slib nepřipomenuly, připomenau gim ho neděle a swátky, připomene gim ho doba rannj a večernj, den aumrtj spoluaudů i giné slawnosti, powbožnosti a powinnosti bratrstwa. Zde bďj geben nad druhým, geben druhého napominá, geben druhého k horliwosti wzbuze a w dobrém utwzuge; zde se geben za druhého modlj, geben druhému pomáhá, geben druhého těšj a šlj. Častěgšj zpowěd nutj ge k poznáwánj sebe a k čistěnj svědomj; a častěgšj přigjmánj powznášj myslj gegich k nebesům a spoguge dussi gegich s Bohem. Protož kdokoli sebe zdočonaliti zamýšljš a příležitosti k tomu máš, následug w tom swatého Rajetána, a wstup do něgakého bratrstwa; a budeš-li wěrně dle slibu žiw, seznáš w krátce, že Bůh bližek gest těm, kteříž geg

Hledagi, a že kdež gsau dwa aneb tři shromáždění we gměnu Páně, žeť tu i Bůh u prostřed nich.

„Nesromávejte se s tímto světem; ale napravte se w novotě smyslu svého, tak aby gste zkusili, která gest to vůle Boží dobrá, a dobro-ljbezna a dofonalá“ (Řim. 12, 2.).

„Wšickni wy synové Boží gste strze wjru, kteráž gest w Krista Ježíše“ (Galat. 3, 26.).

„Což gednau wysšlo ze rtů twých, to zachováš, a učiníš, gačoť gfi sljbil Hospodinu Bohu svému, a z vlastnj vůle a ústy swými mluwil gfi“ (V. Mogž. 23, 23.).

„Hlediz, abyš nikdy nezapomenul na umluwu Hospodina Boha svého, kterauž učinil s tebau“ (V. Mogž. 4, 23.).

„Protož kdo by koli chtěl býti přítelem tohoto světa, nepřitelem Božím učiněn býwá“ (Saf. 4, 4.).

M o d l i t b a.

Djky tobě, ó Pane Ježíši Kriste, djky nevwrelegšj, že gfi náš do prawé cirkwe své povolati a tudy nám tolikero prostředků k posvěcenj a k spasenj našemu propůgčiti ráčil, že bychom neomylně královstwí Božího aučastni se stali, bychom gich wěrně a swědomitě užjwali. O propůgč, neymilostiwěgšj Pane, ať si prostředků těch, z nichž se milost twá tak přehogně přjstj, netoliko upřjmně wážjme, nýbrž gich i blewatě své vůle užjwáme; gačo služebnj twug

sw. Rajetán gich si byl wážil a gich užjwal, neboť, kterýš sebe samého nám za pokrm a za nápož ustanowil, učiniti také můžeš, abychom negedli a nepili si odsauzenj rýbrž spasenj. O to prosjme sřrže swaté gméno twé. Amen.

Dnešního dne swětj se také swátek: W Arcium w Tuscii sw. Donata, biskupa a mučedníka; w Římě swatých mučedníků Petra a Juliana; w Mediolánu swatého Fausta, wogáka, mučedníka; w Nowosomu swatých mučedníků Karpofora, Granta, Kassia, Severina; w Notomagu sw. Wiktricia, biskupa; w Mešsaně sw. Alberta řádu farmelitského a m. g. sw.

8.

Žiwot sw. Cyriaka, Larga a Smaragda, mučenníků.

W Římě gest gedno welikánště a přestřwo=stné stawenj, kteréž gméneim „Lázně Dioflecianowy“ známo gest. Ohromná tato budowa udržela se na wzdor nejmírným náwalům, kterýmiž toto město sřlčeno býwalo, až na naše doby. Zdá se, že prožřetelnost Boží proto gi uchowala, aby byla swědkem wšsem wěkům, že gi křesťané wšseho stáří, pohlawj a powolánj swým potem, sřzami, křwj na wěky utwrdili. Maximián chtěl totiž Dioflecianowi cisři, od něhož za spolucisře ustanowen byl, nádherný pomník wděčnosti své wzdělati. I gal se stawěti ohromný onen palác, a že chtěl gednat spěšně a lacině stawěti, a gednat se křesťanů, gichž litým byl protitvňkem,

zbarwiti, odsaudil ge f neytěžšij práci ruční a ne-
bera při tom žádného ohledu ani na věk, ani
na stav a sílu, držel ge velmi přísně hladem
a žizni ge moře. „Bezbožných srdce gest ufru-
tné“ (Přijl. 12, 10.).

Tím wzbuženo u zámožnějších měšťanů
mnohé autrpné srdce f chudým křesťanům, zvlá-
ště se wyznamenal gistý Thrason, kterýž gja
velmi bohat a tagný křesťan hogných darů po-
skytowal chudobau sličným. Když jám bez weli-
kého podezření darů swých potřebným dělníkům
přinesti nemohl, činili to we gměnu geho tři
přátelé geho: Gyriak, Largus a Smarağb. Těch-
to mužů obětivost a činnost byla tak weliká, že
papež Marcellin Smarağda na gahenstwj wy-
swětil a almužníkem ubohých f těžkým pracem
odsauzených křesťanů učinil. S dwogenau hor-
liwosti obětowal se nyní Gyriak powolání swému,
byl wšak od newěřících dostihnout, an právě
s wěrnými pomocníky swými ubohým křesťanům
almužnu rozdáwal, a za pokutu také f tuhé práci
odsauzen a s ním i pomocníci geho Largus a
Smarağb. Newychladla wšak tím láska těchto
služebníků Božích ani dost málo, alebrž gewila
se mnohem wraucněgi; neboť se velmi radowali,
gednať že pro Spasitele swého trpěti, gednať že
mysl pod těžkau prací klesajících siliti, gednať že
slabším a wěkem šeslegšijm nápomocni býti mo-
hau. To se stalo zvláště gednomu stařečku,
kterýž pod břemenem prací swých šlesl. Gyriak
a přátelé geho byli tu hned při ruce a smilo-

marosse se nad ubohým stařečkem, segmuli břimě geho, ano i dozorce nad dělníky prosili, aby šetře křehkého stařečka, práci geho na ně wkládal, bo slova tím plnjce rozkaz: „Geden druhého břemena noste, a tak naplnjte zákon Kristůw“ (Gal. 6, 2.).

Gaťož plné swětlo chorým očim gest nesnesitelné a slzy gim wynucuge, tak dráždivá wznesená ctnost bezbožníka k hněwu, ano i k wzteflosti, gaťož psáno gest: „Šřijšnij šetři spravedlivého, a šřijpi naň zuby swými (Žalm 36, 12.); a „w ohavnosti magi bezbožnj ty, kterjž na přimé cestě gsau“ (Přijl. 29, 27.); — neboť nelidský Maximián doměděw se, že Cyriak a pomocníci geho na slabých starcích tak šlechetně gednaji, rozhněwal se na ně welmi, a aby budaucně nikomu wjce pomoci nemohli, kázal ge utwrci do hnušného wězení. A wšak mnoho-li zmůže moc králowská proti moci krále wšech králů! Bůh totiž neplastawěgšji wzhledna na wěrné tyto služebníky, wylil na ně milost swau, že kdožkoli k nim přišel chorobau a nemocj štjfněný, plného zdrowi u nich nabył. Wěc ta donešla se až k cjsaři Dioklecianowi, gehož dcera Artenia od zlého ducha welmi trápena byla. Tato zpráwa wzбудila w dušši cjsařowě naděgi, že snad šrže tyto diwotworce milá dcera geho ke zdrowi přigde. W čas nauze chytáwáme se každého prostředku, był by i od neyhorššjho nepřitele přicházal, gen když se nám zpomůže. I dal tedy Dioklecian služebníky tyto Boží ke dworu

svému povolati a žádal gich, aby dceru geho uzbratwili, kterjž wěrní zákonu Páně: „Milugte nepřátely své, dobře činite těm, kterjž wás nenáwibj“ (Mat. 5, 44.), wzýwali nad nemocnau giněno Krista Ježíše, a duch zlý gi hned opustil, a ona dala se křtiti. Dioflecian gim bal na poběkowánj netoliko swobodu, ale i dům, w kterémž by w pokoji a w bezpečnosti žiwi býti mohli. Mezůstali zbe ale služebnjci Boží nečinnj, nýbrž pomáhali gako prwé utištěným bratřjm, a pohanům hlásali slowo prawdy. Dle staré gebné powěsti byli prý také ke dworu gebného perského krále pomoláni, aby prý geho dceru uzbratwili, což řdyž se stalo, dala prý se uzbrawená i s rodiči swými a s mnohými ginými křtiti.

Pob ochranau Dioflecianowau byli tři tito mužowé něgafy čas žiwi; tu ale stalo se, že cjsař na čas s Řjma odesšel úplnau wlábu Maximiánowi zanechat. A w tomto ufrutnjku neuhasla stará zášť proti křesťanům, nýbrž dautnala bez přestánj, a řdyž Dioflecian město opustil, wypufla opět w živý plamen. S bal wššecy tři zgjmati a nutil ge přísnými tresty, aby zapřewšše Krista k mobloslužebnosti se nawrátili, což řdyž oni neučinili, obšaubil ge i s dwadecti ginými křesťany k meči. Sv. Cyriak gsa statně myšli bodáwal wššem srdce, tak že wššecy mušy zmužile přestawšše l. 303 mečem zahynuli.

Rozgymánj.

Muže, milý křesťane! gať se ti ljbí chowání sw. Cyriaka a towarystŕů geho k bližnjmu wúbec, a k tomu starci zwlášť? Gšem přestwědčen, že welni dobře, a že si přegeš, aby se ti w podobné připadnosti také tak stalo. Než nahledni do žiwota swého a do žiwota bratřj swých, zdali wy tak k staršjim se chowáte, gať se sw. Cyriak chowal. Mjwáte k starcům onu uctiwost, kterěz wěť gegich zasluhuge? Poslaucháwáte rádi maudrosti a naučení gegich? Mjwáte autřpnost se slabostmi gegich? Snášjwáte trpěliwě gegich křehkosti? Ubělugete jim potřebné pomoci, když wás o ni požadugj? Profazugete jim onu službu, giž wěť gegich potřebuge? Ach, w té wěci zdá se mi, stáwagj se časté a welké chyby! Neb newjdáme-li dost často, že starcowé opuštěni býwagj posměchem dětem i dospělým lidem? newjdáme, že s křehkostmi a slabostmi gegich štrpenj nemjwáme, nýbrž newrle gimi co lidmi omrzelými pohrdáme? newjdáme, že starcům pod tjjj let flesagjcjm ruky pomocné nepodáwáme, napomjnagjcjm zpozdilců spjláme, káragjcjch tupjme, maudrosti učjcjm se směgame? Řekne někdo: nelze sněsti newrlost starců, požadowánjm gegich wychowěti, k zpozdilostem gegich mlčeti. Dobře! Řesnášjwali také oni newrlost, rozmazanost a rozpustilost twau, když gsi gešťtě dítětem býwal? Nebudeš také gedenfráte tjm, co oni nynj gjan? Gať ti bude milo, až mladjci a mladice k tobě —

řarci — tať se mĳti budau, gaťo ty se nynĳ
ř starcům máš? D, by gřte umázili řlow Řáně:
„Go chceř, aby tobě ginĳ libé činili, to gim taťé
čin,“ aby wáš nepotřal treřť řasný a wěčný.

„Řřed řředimau ĳlawau powřtaň a cti ořobu
řtarého“ (III. Moggř. 19, 32.).

„Nepohrdey řlowěkem w řtarosti geřo, neboť
i ř nář něřteřĳ řřtaragĳ se“ (Sir. 8, 7.).

„Mládenci buďte poddáni řtarřřim“ (I. Řetr
5, 5.).

„Řde řřau řarci, nemnořo mluw“ (Sir.
32, 13.).

Modlitba.

D, neřlařřawěgřřĳ Bože a Otče nář! řte=
rýř nář dle obrazu řwého řřwořiti ráčil, odpuřť
mi wedlé milořřdenřřtwĳ řwého, pařli řřem obraz
tento nectil a nemilowal ani na řobě, ani na
bliřnjim, gať ty dobřoto chceř, abyřom řo ctili
a milowali. Ty wĳř, že řlabĳ řřine, a že řami
od řebe nic dobřého nemůžeme, že wřřať nařře
dořřatečnosť ř dobřému ř tebe geřť. D, blauro=li,
Řane, budeme řekati, než nář nařřřřřwĳř? D pogř,
ó Řane, pogř, a rozněť w duřři nařřĳ ořeň oné
lářřy, řterařž neřřřw tebe, pať ale bliřnjĳho pro
tebe cti a miluge řřřze Řežířř Řřřřta, Řána na=
řřeho. Amen.

Téhož dne:

Život sv. Marina mučedníka.

Sv. Marin se narodil v Anazarbě, v hlavním městě země cilické za panování císaře Diokleciana, kdýž Lysias zemí cilickau vládl. Přiznával se již od dětinství k víře křesťanské, a dá se sauditi, že přísně dle zákonů gegich byl žito, neboť mládenec, gaž bj kniha Přísloví (22, 6.) poblé cesty své, také kdýž se štará, ne-
uchýlí se od ní. Tohoto času ale, o kterémž mluvíme, byl již stařeček přewelebný „gehož fortuna bylo mnohé umění, a sláva bázeň Boží.“ A tohoto stařečka gali v těchto dobách závištví pohané, a wlekli ho na saud do Tarsu, kdež tenkrát Lysias sídlil. Lysias se ho neprav otá-
zal, zdali se ke Kristu zná, což kdýž on doswě-
dčil, kázal mu bohům obětowati, slibuge mu při-
zeň císařskau a weliké poctivosti. Marin odpo-
wěděl, řka: „Poctivosti od císařů a přízně své nedbám, gsauť nestálé a pomigitelné; znám ale naděgi, kteráž gest w Kristu, Spasiteli mém. Wím, že život věčný těch čeká, kteříž k Němu se dostanau. Po ten život gde láska a tauha má. Modlám wšak obětowati nebudu; gsauť gen bjlo rukau lidských.“ Tau řeč rozhněwat se Lysias pohrozil stařečkowi velkými tresty, ne-
bude-li bohům obětowati. On wšak řekl: „Kdož u Krista býti žádost má, neodvrátí se od něho ani pohrůžkami ani mečem. Protož, objn w Kri-
sta, mukami pohrdám.“

Přesvědčiv se Lysias, že domlouvání i vyššího hrození statného starce nepřemůže, kázal geg mučiti. Tu ho vzali pochopové, štrhli s něho oděm, natáhli geg na zem a čerstvými metlami nemilosrdně mrškali, a nasytivše ukrutnosti své, v tuhé klády geg sevřeli a v hrozné vězení uvrhli. Z gitra druhého dne dal geg Lysias opět přivesti, táže se, řka: Řekni mi, starče, kterš běh života dokonáš, a u brány smrti stojíš, ujmýš si, že bohům oběti přineseš, či gešťe až posud v své zarputilosti trváš? Mačež stařeček: „Gá posilněn gsa věrau v Krista, dábům obětovati nebudu, nýbrž ctím Boha, genž učinil nebe i zemi, z ničehož ge stvořiv: gehož prozřetelnosti gešť wšše stvoření podroběno.“ Těch řečí nemoha Lysias dále sněsti, rozhněwaw se, kázal starce neoblomného za nohy powěšiti, a ukrutně mrškati. To řdyž se bálo, modlil se sw. mučedník řka: „Wiz mne, ó Pane, a pomozij, a uběl mi, bogownjku swému, trpěliwosti, ať prost wššj winy běh tohoto zápasu dokonám. Tyš, ó Hospodine, giž v mladosti mé udušil žádosti mých, a milosti, že pro tebe trpím, učiníš mne účastna, nebey, aby mne teš pokušitel přemohl.“ Čim wětšj byly muky, tjm wjce zmáhala se statnost mučedníkowa, ale tjm wjce také roštl hněw Lysiw, tať že konečně v neywětšjim wzteku, že nad starcem nigafž swjtziti nemůže, ukrutný ten rozkaz dal, aby živé rány se připalowaly, a řdyž ani to zmužilosti starcowy nepřemohlo, kázal ho Lysias štiti. Z wlekli geg pochopové

hned za město, a tam, gať jim bylo přikázáno, hlavu mu srazili, tělo však nechali ležeti nepohřbené, aby se psům a ptákům stalo pokrmem, za kterauž příčinou pilně ho strážili. Nic méně podařilo se gedné bauřlivé noci Xantiowi a Sapriciowi, tělo odnesti a počestně pochowati.

Rozgjmánj.

„Kdož ku Kristu přigiti chce, nedá se od něho ani pohrůžkami ani mukami odvrátiti,“ tak prawil sw. Marin k nešpravedlivému soudci swému, a následowně také k nám, kterjžto nápodobně ke Kristu přigiti taužjme. Než dáme-li bedlivý pozor na sebe a na swá myšlenj, řeči a skutky, pohřjchu šhledáme, že zcela ginať geduáváme, než sw. Marin. On snášel rozmanité tresty, aby ku Kristu mohl přigiti, a my se nechceme odřjci ani toho neymenšjho žjstu; on trpěl muky přeukrutné, a my nechceme ani té neymenšj křimdy trpěti; on byl mrštan až do křwe, a my ani té neymenšj radošti a rozkošse pro Krista prosti býti nechceme; on trpěl, když se živé rány geho připalowaly, a my nechceme oheň chlipnosti, když w audeč wře, hašiti; on obětowal život swůg, a my nechceme giž ani toho neymenšjho pohodlj pro Krista w oběť dáti; nechceme bližnjmu, bratru swému, nápomocni býti, nechceme přispjwati, aby se ta swatá mjsla, kde se spasenj nasse uskutečnilo, neměřjcmi nepoškwrňowala, nechceme ten mizerný haljř dáti,

aby se služby Boží důstojně konaly, chrámy Páně stavěly, aby se pohané na wjru swatau obraceli, aby královstwí Boží rostlo a gméno Páně aby se poswěcowalo. Mámi lomcugí gebiné žádosti a wáſſně, gim howěti poſlábáme za swatau powinnost; máme na očích gebiné pozemský zist, ten wyhledáwati zdá ſe nám potřebnějši než služba Boží; pautáme srdce gebiné na zboží časné, a to rozmnožowati geſt nám blaženosti neyšladšši. Bůh nám není nic, nic ſpaſení, nic zatracení, nic duſſe, nic časnost, nic wěčnost, gen když ſe w rozkoſſích kočáme, hodnotami ſe powznáššime, zbožím oplýwáme. Kdy, ach kdy budeme moci říci: že náſ od láſky Kriſtowy nic neodlaučí, ani ſaužení aneb úžkoſt aneb hlad, ani nahota a nebezpečení, ani protiwení a meč; kdy, ach kdy řekneme: Pro tebe, ó Kriſte, mrtweni býwáme celý den, pro tebe, gmíni gíme gaſo owce oddané k zabiti; ale w tom we wſſem ſnadně wítěžime pro tebe, který náſ zamilowal.

„Dokawadž kulhati budete na dvě ſtraně? Geſtiſ Hoſpodin Bohem, náſledugtež ho ſamého: paſli Baal, náſledugtež toho“ (III. Král. 18, 21.).

„Nemilugtež ſwěta ani těch wěcí, kteréž na ſwětě gſau. Miluge-liſ kdo ſwět, není láſky Otce wy w něm“ (I. Jan 2, 15.).

„Nemiluge-li kdo Pána naſſeho Ježíſſe Kriſta, buďiž proklatý“ (I. Kor. 16, 22.).

„Miloſt Boží buďiž ſe wſſemi, kteréž milugi Pána naſſeho Ježíſſe Kriſta uſtawičně. Amen“ (Efeſ. 6, 24.).

M o d l i t b a.

Nejlastawěgšši Ježíšši, prosím tě pro milosrdenstwj, kterěz gšl mně prokázati ráčil, wlig utištěnš w rány mé, aby se ztratila gedowatina žádostj mých, a gá se š prvotnj newinnosti nawrátíl; abych užjwage útěchy twých milostj, radostmi swětšými od srdce pohrbdal, protiwenstwjim od zákonů twých oblaučit se nebal, a pamětliv wěčných radostj, marnými rozkošsemi tohoto žiwota potwrhal. Medey, aby mně bez tebe něco sladkého, něco drahého, něco milého bylo. Bez tebe budiž mně wšse malicherné, wšse odporne. Což proti tobě gest, budiž mi protivné, twé zalíbenj budiž neustálau tauhaw mau. Každá radost bez tebe budiž mi nepřijemná, a radostj mi buď utrpenj pro tebe. Gmčno twé budiž mi posílau, wzpomínánj na tebe ustatwčné potěšenjm mým. Amen.

Dnešnjho dne připadá také swátek: Sw. mučednjšti Glemteria a Leonida; w Bersli sw. Hormisdhy mučedujša, w Giziku sw. Emiliana, biskupa; w Kretě sw. Myrona, biskupa, we Wjbní francauzššé sw. Severa, kněze, a m. g. sw.

9.

Žiwot sw. Fírma a Rustika, mučednjšů *).

Za panowánj bezbožného císaře Maximiána wypušklo tuhé pronásledowánj křesťanů w šjbelnjm

*) W kalendáti klade se dnešnjho dne žiwot sw. Domiciána, biskupa. Gelikož ale o něm gen welmi nepatrně zpráwy máme, opominul gšem ho.

měste Miláně, a přemnozi z nich dosáhli pro
 jméno Ježíš foruny a slávy mučednické. Těch
 časů byl živ v Bergamě gařs urozený, velmi
 bohatý a císari dobře známý člověk, jménem
 Firmus. Ten trwage na modlitbách a v postech
 dnem a nocí, ku Kristu se modlil, denně štědrých
 almužen udělowal a hostinský přigjmal ty, kterjž
 pro Krista stjhání byli. I doneslo se od kněžj
 modloslužebných k císari, že se Firmus křesťanem
 stal a bohům se rauhá, dábly ge nazýwage.
 To uslyšew císar, poslal wogáky, aby ho zatkli,
 kterjž přissedše, našli ho sedjícího v zahradě,
 an právě průpowěď čte, giž Kristus v ewan-
 gelium zvěstowal, řka: „Každý kdož opustí dům,
 neb bratry, neb sestry, neb otce, neb matku, neb
 manželku, neb syny, aneb pole pro jméno mé,
 stokrát wíce wezme, a životem věčným wlábnauti
 bude.“ Slyššice wogáci slowa tato wzali geg
 a zpautawše, do Mediolánu wedli. Když od
 města trochu poodessli, přissel jim wstřjč Rustikus,
 přibuzný a dobrý přítel Firmůw; kteréhož wida
 špautaného počal plakat, řka: „Kád s tebaw
 umru, milý Firme!“ a šsel za nimi pláče. Tu
 se ale obořili na něho wogáci: „Zbaliž i ty,
 řkauce, v témž bludu wějšš, že tolik za námi
 křičjš?“ On wšak prawil: „Megsem bludař, ale
 křesťan, kterýž pro Krista, genž za celý swět
 trpěl, špaután býti žádám.“ „Kdo pať gest to
 ale, co trpěl za wás?“ tázali se nynj wogáci, načež
 Firmus a Rustikus gafo gebněmi ústy odpowěběli:
 „Pán náš Ježíš gest Kristus, syn Boha živého,

kterémuž my slaužíme." Uwidjme, posmjwal se wůbce wogáfů, zdali wáš Kristus wáš wytrhne z ruky cjsaře, a spautawšše oba těsněgi, wložili na ně břemena swá. Tisse gako beránci fráčeli tito mužowé před se, gen čas po čase swatými pjsněmi čas si frátjce, a k důvěře w Boha se pomozbuzugjce. Negebdnau modlil se Firmus: „Potwrdiž toho, Bože, cožs působil mezi námi," a negebdnau zawzněla z úst gegich slowa: „Prowoď nás, Hospodine, po cestě své, ať fráčjme w pravdě twé," aneb „eyhle gať gest to dobré a gať utěššené, když přebýwagi bratři w gebnotě."

Ráno druhého dne dorazili do Mediolánu. Cjsař kázal ge prozajtj u Anulina, gebnoho z úřadnjků swých, zawřiti a oštrjhati. Druhého dne ale zasednuto k slawnému saudu, kázal Firma a Rustika postawiti a u přítomnosti četného lidu takto k nim promluwil: „Koliť máte bohů?" „My nemáme, odpowěděli mučednjci, mnoho bohů. Gebinů toliko gest a prawý Bůh, genž stwořil nebe i zemi, a moře i wšše, což w nich gest; tomu my křesťané se klanjme." „Obratť se ke mně, prawil na to cjsař, a obětugte bohu Saturnowi a Apollinowi, ať ugdete treštů a zůstanete poctiwými, gako přebkowé wassi byli; neboť přísáhám bohům, že na příklad ostatnjm wáš trestati budu, nebudete-li obětowati." „Učiň, co činiti chceš, odpowěděli mučednjci, a wěz, že nebudeme se klaněti modlám rukau učiněným, hluchým a němým, newidomým a necitelným, kterěž choditi nemohau. Grozeb twých se ne-

strachugeme, gelikož gen časné gsau, gačož i trá-
lowstwj twé gen časné gest a pomigitelné. My
máme Spasitele swého w nebesjch Jesu Krista,
gemu gediné se klanjme, gemu gediné za obět
dhwály dáti se žádáme."

To uslyšew cjsař welice se pohorššil a dal
ge ukrutně bíti a mrškat. Mezi tjm modliti se
mučednjci tito: „Spomoz nám, ó Bože, spasiteli
náš; a pro sláwu gména swého, Pane, wyswobod
náš; aby snad neřekli pohané: kde gest Bůh
gegich?“ Když byli zmršćáni, počal k nim cjsař
lahodnými slovy mluwiti a slibowal jim, pašli
odstaupj od učení swého, a Krista zaprau, že ge
nad ostatnj lid powýššj a přátely swými učinj.
Oni ale radugjce se, že pro Krista trpj, newššj-
mali si tať ossemetných řečj, ale sšládali důwěru
swau w Boha, kteržž jim wěčnau forunu na
nebesjch byl připrawil. Takowého wzboru se
cjsař nenadál, a protož na newýš hñěwem roz-
pálen, kázal ubohé mučednjky w klády dáti a do
tuhého wězení utwrci, mezi tjm na nowé mučy
přemýššlege. Anulinus znage dobře úmysl ci-
sařůw, a že by se mu nemálo zawěčil, wěda,
kdyby ty muže k mobloslužebnosti naklonil; poslal
k nim w těch dobách do wězení něteré wzácněgššj
osoby, aby ge domlawánjm a pohrůžkami gemu
po wůli učinily. Ale onino odpowěděli, řkauce:
„Gděte a powězte Anulinowi; že mučy, kterěž
nám připrawuge, gen časné gsau, že ale Kristus
w den sprawedliwého saudu daleko těžššjch muč
gemu ustrogil.“ Wida se Anulinus w očekáwánj

svém zklamána, rozhněvato se, šel k císaři a prošel, aby mu muže ty v moc dal, slibuge, že ge zagistě k obětování přinutí. I umínil si císař, než ge hrbla odsaudj, gestě gedentráte se pokusiti, zdali ge od Krista neoblaudi. I povolaw gich, prawil: „Muže co gste medle uzwřeli s strany blaha swěho?“ „Blaho nasse a život náš, odpowěděl mučedníci, gest Kristus, gehož duchem žigeme.“ Po těch slowech odewzdal ge císař Anulinowi a přikázal, aby ge utratiti dal, nechťeli-li by modlám obětowati.

Anulinus musil w těch dobách do fraginy benátské se odebrati. I poručil, aby Firma a Rustika swíjce a hladem a žizni mořice do Verony přivedli. Třetjho dne dospili určitého cíle. Gelikož Anulina gestě w městě nebylo, wzal ge gistý Ankarius, auředník městský, do domu swěho a střezil gich. Asi o půl noci zatřásl se dům Ankariu a hlasy zpřiwagjích daly se slyšeti: „Učiň s námi, Hospodine, dle milosrdenstwí swěho, ať uzří ge, kterjž nenáwidí náš, a zahanjí se!“ Wyběssen těmi wěcmi běžel Ankarius k wězení, a wida gasnotau nebestau ožáčené, sklesl jako mrtev k zemi. I přistaupna k němu Firmus, dotekl se ho, řka: „Wstaň a nebog se!“ A on wstana otázal se, pro kterau příčinu do wazeb přišli? A tdyž odpowěděl, že wšše to pro Krista snášegj, aby dospili života wěčného: pabl Ankarius na kolena a uwěřil i wesskerý dům geho.

Šestý den na to přišel Anulin do Verony, a i hned dal hlasatelem po městě oznámiti, aby

Id na podjwanau přissel. Usslyssow to Profulus, biskup, genž se s několika křesťany pro strach pohanský blizko města ukrýwal, že Anulin některé křesťany pro wiru saubiti bude; zůstal po celau noc na modlitbách, prose Hospodina, aby geg společenstwí mučedníků aučasna učinil, ráno pak wstana, oznámil křesťanům, že půjde do města nawssitwit mučedníků Božích. Když wstoupil w dům Antariůw a spatřil Firma a Rustika, poljbil gich radostně, řka: „Dobře, že gste sem přissli, bratři! Posilňte se w Kristu Ježíši, a wezměte mne s sebau k zápasu; taužjmeť wassim býti společníkem, abychom magjce geduu wůli a flegný bog pro Krista u wěchnau sláwu wegiti a gméno geho swaté na wěky welebiti mohli.“ „Amen!“ odpowěděli na to muži Boží gednohlasně.

Mezi tím, co se mužowé tito k nastáwagjcím mukám modlitbami a swatými rozprávkami hotowili, přissli poslowé od Anulina a wzawsse Firma a Rustika i biskupa Profula, postawili ge před Anulina, kterýž u přítomnosti mnoha lidstwa na saubnau stolici se byl posadil. Wida Anulin tři wězně na místě dwau, otázal se na Profula, co to za starce gest? Poslowé wyprawowali, že ho u Firma a Rustika našli, že gest křesťanem, a že také pro Krista umřiti chce. „Což newidjete,“ odpowěděl Anulin, „že ten starc s rozumem se minul?“ Po těch slowích rozpustili služebnjci sprawedlnosti wazby Profulowi

a pohaněwše a ubiwše geg, z města wyhnali. Profulus se ubíral z města zarinaucen, že s mučedníky trpěti nebude, a přišel k swým wěrným, wše, co ho potkalo, zewrubně wyprawil. Když Profulus z města wyšel, obrátiv se Anulinus k Firmowi a Mustikowi, otázal se gich řka: „Chcete bohům nesmrtelným, gimž sám cjsař se koř, obětowati čili zahynauti?“ „Dáblům,“ odpowěděli tito, „obětowati nebudeme, neboť psáno gest: Nechať gsau gim podobni, kterjž dělaji ge: i wšicni, kterjž daušaji w ně.“

Reč tato rozpálila Anulina na neywš, tak že hněwu swému uzdu pušiw, kázal mučedníky nahé neyprw na ostrých a žhawých střepinách wáleti, potom ale na hranici spáliti. Diwným řizením Božím neusskobil gim plamen ani w tom neymenšim, což když lid widěl, počali gebni Boha křesťanského welebiti, ginj Anulinowi hroziti, an třetj zas w dábelsté zaslepenosti k nowým trestům ho wzbužowali. Anulinus wida lid tak rozgitřený a horššjho čehoš se obáwage, kázal ge za město wleci a tam hlawy gim fražiti. Mufarius a dwa příbuznj umučených mužů bděli času nočnjho u mrtwol těchto, aby ge před drawau zwěři ochránili. Tu přišlo ale sedm mužů kupců, kterjž ta těla w drahá raucha zaobaliwše, wzali a do Karthağa odwezli, a počestně pchowali, odkud pať pozděgi neyprw do Istrie, potom ale do Verony se převezly, a tam až posawad obpočiwaji.

Mozgimánj.

„Kdo pař geřt to, co trpěl pro wáš?“ tá-
zali se mogáci řwatých Ğirma a Ruřtika? Ğ ga
se táži wáš, mili bratrj a řestry: Kdo pař geřt
to, co trpěl pro náš? Wy mlčjte? Geřt to Ğri-
řtuř Jeřjř, ten Syn Bořj, w řterémž se Otci
geřho nebeřřěmu dobre řaljbilo (Mat. 3, 17.),
řřrže něhož řřworeny řřau wřřeřř wěci na nebi
i na řemi, widitelné i newiditelné, buřto trů-
nowé neb panownjci, buřto řnjřatřřwa aneb
mocnořti (Řolof. 1, 16. 17.). Geřt to berá-
neř Bořj, řterýř řnjmá řřjchy řwěta, geřt to
oběř řřitowánj řa řřjchy nařře, a netoliřo řa
řřjchy nařře, ale tařé řa řřjchy celého řwěta
(I. Ğan 2, 2.); geřt to ten Ğriřtuř, řterýř
dal řebe řamého řa náš, aby náš wyřaupil
od wřřeliřé nepratwořti (Tit. 2, 14.), geřt to
ten Špratwedliwý, řterýř řa řřjchy neřřratwedli-
wých umřel, aby náš řřiwedl ř Bohu (I. Petr
3, 18.); řlowem: On geřt Syn Bořj a prawý
Bůh, On geřt náš Řán a učitel, náš wyřupitel
a Špařitel. — Co pař řřme ale my lidé, pro
něž Ğriřtuř, Syn Bořj, byl trpěl? — Wy řřme
bjlo ruřau geřho, a Šřworeřtele řwého nepozná-
wáme; my řřme geřho řoddanj, a uřřawičně proti
němu ře řřauřjme; řřme geřho učednjci, a učeni
geřho nepořřaucháme; řřme geřho wyřaupenci a bez
řřeřřánj w otroctwji řábłowo leřeme; řlowem my
řřme newděčnj a řřurnj řřjřřnjci, řterjř řřdořti
řřau hlavu Špařitele řwého, hlavu Syna Bo-

žjho znova trnjam forunugeme, swau nesprawedlnosti geho ruky ranjme, swau chlipnosti geg obnažugeme, swými zlými úmysly bož geho probodáme, swau ochotnosti ku každé neschetnosti nohy geho k dřevu kříži přibijame. O, kěz bychom konečně sebe poznali a pykali, že gšme opustili pramen žiwota a běželi za žádostmi swými; kěz bychom se konečně obrátili na cestu dokonalosti, a počali milowati toho, genž náš dřiwce, když gšme byli gestě nepřátelé geho, milowal, i nepochybugi, že pať budeme tať mezi wywolеныmi, kterjž na wěky na twář Spasitele swého patřiti a bez uštání prozpěwowati budeme: Swatý, Swatý, Swatý Pán Bůh wssemohaucj! Sláva budiž Bohu Otci, Synu a Duchu swatému, gaťoť bylo na počátku i nynj i wždycky až na wěky wěkůw. Amen.

„Syn etj otce a služebnjš pána swého: protoť gestližeť gšem gá otec wáš, kdez gest čest má? a gestliže gšem gá Pán, kde gest bázeň má, prawj Hospodin zástupů“ (Malach. 1, 6.).

„Kdo nectj Syna, nectj Otce, kterýž ho poňal“ (Jan 5, 23.).

„Každý, kdož zapjrá Syna, ani Otce nemá; kdo wyznává Syna, máť i Otce“ (I. Jan 2, 23.).

„Kdo prawj, že geg (Krista) zná a přikázani geho neostřihá, lhář gest, a prawdy w něm není“ (I. Jan 2, 4.).

„Kdo prawj, že w něm (w Kristu) žůstává, máť, gať on chobil, i tento tať choditi“ (I. Jan 2, 6.).

M o d l i t b a.

Neysladší Kríste Ježíši! prosím, naplň srdce mé neuhasitelnou láskou k tobě a vzbud v duši mé ustavičnou památku na tebe. Dey, neysladší Ježíši, ať tebe miluji, a ať toužím po tobě, obložím břímě tělesných žádostí a nesnesitelnou tíhu pozemských náklonností, duši mau snižujících a mučících, abych bez překážky mohl jíti za tažením milosti tvé, a nasytiti krásou tvou, genž gš žítí a kráľugeš s Bohem Otcem i Duchem swatým na věky věkůw. Amen.

Téhož dne:

Život blahosl. Jana firmanského.

Blahoslawený Jan narobil se r. 1259 v městě Firmě, odkudž firmanský sluge. S ním byla milost Boží giž od dětinstwí, i bylo widěti, že nebude-li gi samochtě odporowati, že wznesšeného stupně křesťanské dokonalosti dosáhne. Neb když byl aš sedmiletým žáčkem, byl takowau wraucností k uřizowanému Kristu naplněn, že poťždě oči horkými slzami se mu zaléwaly, kdykoli na swatý kříž pohledl, a že nezřídka i w noci polstáře slzami smácel, když procitna musy uřizowaného Spasitele na mysl si u wádel.

Pacholík tak vážné myslí nemohl žádných radostí míti w dětských hrách, gemu byla samota

nad vše vyražení, modlitba a kánj se nad libé rozmluvy a smích. Že pak se v otcovském domě ani volně modliti, ani kagienosti bez přetáčky oddati nemohl: chodíval rád do vinic otcovských, a tu pod širým nebem poklekna na tvrdou zemi ruce i mysl k Bohu pozdvíhoval, a aby již ani na počátku tělesnosti vzniku nedal, ač jen pacholík, kopřivami nezřídka se mršťoval. — „Kdo rozkošně chová od dětinství služebníka svého (tělo své), potom bude ho míti zpuřného“ (Přisl. 29, 21.).

Znamenajce rodičové, že synáček Jan světu takměř již umřel a jediné Bohu žito býti tauží, dali ho do kláštera k zákoníkům svatého Augustina v městě Fírmě. Od té doby, co na sebe vzal oblek řeholní, již nekrácel mládeneček Jan aužkau cestou dokonalosti, nýbrž běžel, ano letěl, tak že v krátkém čase všem mladším, ba i starším bratrům stal se wzorem a příkladem. Nyní obětoval veškeren čas svůj svatému rozjímání, a nezřídka zastihla ho gitřenka na modlitbách, v kteréž se byl k večeru pohřížil; postíval se velmi tuze, a takměř každodenně, na nahém těle nosíval brnění aneb se přepásal drsným provazem. A však nečinil toto z chlauby aneb pro marnou chválu, nýbrž co možná se všim se ukrýval, a aby ničím od jiných bratří se nelíšil, mýval šat svrchní vždy čistý, ba i šikmostný, a z každé krmě, kteráž se na stůl dávala, jídal, ale s takovou střídmostí, že každodenně hladový od stolu chodíval. Jediné v pá-

tež se zdržoval všech úpravných jídel, nepoživage toho dne nic než suchého chleba a vody.

Toto tuhé a příkré kání se téhož aš 11letého mládenečka wzbudilo pozornost všech bratrů a představených zvlášť. Z radovali se z toho všickni, že milost Páně w takové hognosti na mládenečka se wylila, a welebili z toho Boha, ale že se báli, aby zbratř přehorlivého pacholka netrpělo, bránili horlivosti geho, gať gen mohli, a uzavřali gi w meze slusnosti, řikajee mu přitom nezřjda: „Z tebe by byl wýborný menší bratr!“

Tato slowa častěgi opakována wzbudila pozornost Janowu. Z wypytal se bedlivě na menší bratry čili na frantiskány a dowědew se, žeť nikomu meze nekladau, nýbrž všemožně fagicného ducha podporugi a tělo i žádosti geho příliš tuze umrtwugi: rozpálil se k tomu řadu takowau náflonnosti a lástau, že stůg co stůg, do zákona toho dáti se uzavřel, a také dřjwe si pokoge nedal, až konečně předsewzeti w skutek wywedl. Frantiskané přigali mládenečka tenkráte 13letého welmi rádi. Z ačkoli se žádné přefážky geho fagicnosti nekladly, nic méně nelissil se po čas nowiciátu ani oděwem ani strawau od giných bratrů, a aby nikoho nepohoršil, tuhan kázeň swau potud možná tagil a ukrýwal. Když wšak nowiciát swůg dokončil, tu giž horlivot geho a činnost neměla taťměř žádných mezi. Z byl poslán, gať si to byl přál, do osamotnělého gebného kláštera, w kterémž se

zvoláště w mlčenlivosti a w počore cwičiti chtěl. Zbál se tu býti takměř dušši wšech bratrů; wařil pro ně, strogil jim na stůl, pral jim, a kdy a kde bylo třeba, posluhoval; zastával službu kostelníka, byl wrátným kláštera, kantorem w kostele, ba i w zahradě pracovával. Ačkoli takměř dnem a nocí zaneprázdněn byl, a ani tělu ani duchu žádného odpočinutí nepřál: mýval nic méně wšfky smysly své tak pohromadě, že ať činil co činil, gediné na Boha myslil, gediné s Bohem se objíral, gediné k němu dušši a srdce své powznášfel. Zachováwal do slova rozkaz apóstola: „Buďte že gíte, nebo pigete, neb cožkoli giného činite: wšefco k sláwě Boží čňte“ (I. Kor. 10, 31.).

Téhož času čítal bedlivě život zakladatele Menšich bratrů, swatého Františka, a upozorowaw, že úplná chudoba od něho za základní a hlavní ctnost je wychwaluge, usnesl se sám u sebe, že úplna wšeho se odřekne, co by se magetnosti gatěš podobalo, a že wygimage šat na těle a breviár w ruce nic pod swětem swým gměnjm nazýwati nebude a míti nechce. Tjinto odřeknutím se wšši magetnosti praskla poslední wazba, kterauž k swětu upaután byl; od té doby neměl giného smyslu, než gen pro Boha, a často zbálo se, že giž ani těla, ani tělesných potřeb nehledí, ba že wšfery tělesné žádosti w něm umřely. Než ten není člověk dokonalý, co udušil w sobě žádosti těla, nýbrž kdo tam, kde žádosti tělesné přestaly, kwitka nebeských ctností sází. To wěda

Jan, a protož nezaložil, gaťoby giž dokonalm byl, leniwě ruce, nýbrž snažil se, co mohl, we wšech wěcech wěrně wůli Boží plniti a státi se podobným tomu, genž dj: „Učte se ode mne: neboť gsem gá tichý a pokorný srdcem.“ A ze snahy této wykwetlo mnoho krásných ctností, kterýmiž se Jan stkwěl, gaťo gasná hwězda na nebi. Obzwláště welebí se geho neoblomná pewnost wůle, a hluboká pokora a neljčená lastawost ke každému i sebe bjdněgšimu člowěku, pro něj se neopomážíl nikoho, ani duchowní, ani swětstau, ani wysoťau, ani nižťau osobu buď pomlawati aneb proti ní reptati. Z té přičiny prawil taťe gedcnfráte k bratřim giných posuzugjcjm: „Bratři! nepřissli gste giných posuzowat, nýbrž myslí swé Bohu obětowat, a geg we wšsem za wšse, což nám učinil, welebit.“ Gať tiché a přjkré žiwobytí nyní wedl, ani wypsati se nedá; žiwobytí geho podobalo se ustatwicznému kání se, wždy se w giném a w giném způsobu gwcjcjmu. Gednau k. př. negjbal po celý půst nic než denně hrst bobů; gindy zas celý ten čas gen zeleninami se žiwil; gindy opět nesnědl po čas postu 40dennjho gen 46 gečných chlebjčků *), tať že až k wjře nepodobno, aby člowěk tať žiw býti mohl, obzwláště když pomážíme, že při tom celé noce probděl na modlitbách trwage a w swatém rozgjmání. Gen když kázati měl, neboť i na kněžstwí poswěcen byl, upustil poněkud od přj-

*) Z welikosti koláče.

trosti a we wšsem gafo oštatnj bratři žiw byl. A když k lidu mluwil, býwala slowa geho mocná a wníkala w nehyhlubšši útrobu posluchačů, tak že ho mužowé učenj i sprostj, duchownj i swětšši netoliko rádi poslauchali, ale i radau geho se šprawowali. Bůh sám mu dal maudrost, naučil ho mnohým wěcem, a otewřel mu hluboký smysl pšsem swatých, že ačkoli školnj učenosti neměl, přede každým geho rozumu, wtipu a maudrosti se díwil. „Gestif zagistě, gať prawj maudrý král, bázeň Hospodinowa počátek maudrosti, nebo Hospodin dáwá maudrost, a z úst geho pochází opatrnost a uměnj“ (Přjisl. 1, 7; 2, 6.).

W tuhé této kázni byl sw. Jan žiw až do smrti, ušlawičně zbožnost plodě, chwálu giněna Božjho rozšširuge, hřích pleně a sebe zdošonaluge. Š chtěl Bůh, aby i úmrtj geho bylo důkazem geho swaté horliwosti. Na den Panny Marie sněžné, dne 5. srpna, roznemohl se. Bratři nawšštwiwšše ho radili, aby se s lékaři poradil. Š neodpřjal, řka: „Gá odemždal dušši Kristu Ježíšši, tělo své dáwám wám; můžete-li uzdrawte ge. Ačkoli nemocen neopominul mšši swatau šlyššeti. Wo mšši swaté dal se zaopatřiti a na to padl u wytrženj myšli. Š bylo na twáři geho widěti neypraw diwnau gakaufi přjšnost, pať ale rozlila se nebeská gakaš radost po celém obličegi geho. Když zase k sobě přišel, tážali se ho někteřj důwěrněgšši z bratři; co byl aš widěl? On ale odpowěděl, řka: „Co žádáte wěděti mimo Krista? Kristus gest cesta, prawda a žiwot.

Chcete=li mĳti dobré a čisté swědomĳ; hleďte ať giného nic newĳte než gen Krista, neboť on gest cesta, on gest slovo s přirozeností našĳ slaučené, kterěž buſſe naſſe ſpaſiti můž. Chcete=li maudroſt mĳti; hleďte, ať nic newĳte, než gebiné Krista; neboť on gest prawda, onť gest, kterýž náſ od hřĳchů naſſich očĳſtuge a ſebĳ na prawici welebnosti Božſké. Žádáte=li přĳĳti ku cti a buſtognostem, hleďte ať nic newĳte než Krista; neboť on gest žĳwot, on gest prworozený z mrtwých, w kterémž wſſecka plnoſt přebýwá, a ſtrze něhož Bůh náſ s ſebau ſĳnjřil, ať krew geho ſwatá mĳr uáin zgednala na zemi i na nebi.“ Tať mluwil ſw. Jan k bratrĳin ſwým po deſſſĳ chwĳli. Konečně umblelo tělo. Bratrĳ widauce, že k hodbince pracuge, počali ſe mobliti. Jan moblil ſe s nimi, až ducha wypuſtil r. 1322 dnc 9. ſrřna, ſtár gſa let 63.

Ro z g ĳ m á n ĳ.

Sw. Jan firmanšlý ſe neopowázĳil niťby žádného člowěka pomlauwati, aneb řřiwě o něm ſaubiti, aniž to trpěl, aby ginĳ to činili. — Geſť to w žĳwotě poſpolitěm coſť obecného, že lidé bratra ſwěho pro nic a za nic w pobežřenĳ heran, aneb řřiwě o něm ſaubĳ. Geſť to wěc negen zpozďilá ale i hřĳſſná. Zpozďiloſť to bratra bržeti za neſſlechetného proto, že ſe tobě neſſlechetným býti zdá; zpozďiloſť to proto giž geg odfuzowati, že ginĳ krátkozracĳ lidé geg odfuzugi;

zpozdílost to hleděti gen na škořepinu, na skutek, pro gádro ale, totiž pro úmysl, kterýž bezpochyby dobrý a swatý gest, očj nemíti; zpozdílost, ano hřích gest marné podezření své giným bez příčiny sdělovati, tím bratra o důvěru ohrádati, o vážnost připravovati, z srdci lidských vytískovati. Kdo tě ubezpečil, že co o bratru smýšlíš, skutečná prawda gest? Kdo tě ubezpečil, že tě smyslowé twogi nezklamali, neklamau! že dobře widíš, dobře slyšíš, dobře šaudíš? Pohleď na pawauka; on šjage z kwětu ged, odkudž by wčela med šfála. Chorý žalaudek obracuge wšse w žluč; na žlautenici nemocnj widj wšse gen žlutě. Proč negš wčelau? proč nemybjráš z činů bratra med, proč gediné ged? proč nemáš očj pro šlechetnost geho, proč se gen w hanebnostech rýpáš? Nikdo není tak nesslechetný, aby mnoho dobrého do sebe neměl; proč raděgi hledíš na geho pokléšky a nedostatky, než na geho ctuosti? Bezpochyby proto, že ofo twé nesslechetné gest. Kdož sám dobrý gest, smeyšlí také dobře o giných; nikdo nehryze tak rád na pokleščich giných, gako kdo gich sám w klně swém má, šaudjť totiž ze sebe na giné. A posléz newíš, že sám Bůh šaudce gest? Proč se pleteš w úřad geho? On zřussuge srdce a ledwj a wážj smýšlenj; my šotwa na pjš widjme, a tu toliko kůru gen, a chceme býti šaudci celého swěta. Počkejmež, až přigde onen weliký den a pať se uřáže, gať křimj, gať zpozdíli byli naši šaudowé. Mnozi swatj žigj w šřtyosti, nic slawného na ofo ne-

činje; sláwa ale gegich tym wětšši bude, čim bedliwěgi ctnost a swatost swau očim lidstým ukřýwagj.

„Protož nešudte podle twářnosti, ale spravedliwý šaud šudte“ (Jan 7, 24.).

„Nemůžješ se wynlaumati, ó člowěče, kterýž šaudješ. Nebo w čem šaudješ giného, sám sebe odsuzugeš, poněwadž to též činješ, což na giném šaudješ“ (Řim. 2, 1.).

„Ty co šaudješ bratra swého? aneb ty proč pohrzješ bratrem swým? Wššični staneme před (šaudnau) stolicj Kristowau“ (Řim. 14, 10.).

„Kterak džš bratru swému: Nech, ať wyrhu mrwu z oka twého; a ay břewno gest w oku twém“ (Mat. 7, 4.).

„Nesudte, abyste nebyli šauzeni nebo gačým šaudem šauditi budete, takowým budete šauzeni“ (Mat. 7, 1. 2.).

Modlitba.

O, Pane Ježíši Kriste, slyš, ach slyš bídu a nauzi mau! Ach, kolikráte gsem se učinil šaudcem bratra swého, kolikráte gsem ho wzal w podežrenj, a winil ho aspoň w dušši swé z myšlenj, řeči a skutkůw, kterýchž neucinił, nemluwil, nemyslił. Š odpust mi, Wykupiteli můg, že gsem se toho opowážil; šlibugi, že nebudu milostj twau bratra šauditi, abych sám nebył šauzen, šlibugi, že budu k němu milosrdným, abych sám milosrdenstwj došel. O, šmilug se nade mnau, do=

broto nestončená, a až na saubu twém státi budu, učin še mnau ten saub, kterýž nyní s bližnjm gá učiniti slibugi. O to prosjm strze neysvětěgšj gméno twé. Amen.

Dnešnjiho dne připadá také swátek: W Řjme sw. Romana mučednjka; w Toskáne sw. mučednjků: Selundiana, Marcelliana a Veriana; w Africe sw. Numidika wyznawače a mnohých mučednjků; w Konstantinopeli sw. Juliana a Marciana, kterjž pro ctěnj obrazů swatých umučeni byli; w Katalouně sw. biskupa Domitiana a m. g. sw.

10.

Život sw. Sixta *) papeže a sw. Wawřince gahna.

O swatém Sixtowi aneb Xystowi došly náš gen kusé zpráwy, z nichž co plnau prawdau býti se zdá, tuto wybéřeme a položíme.

Swatý Sixtus byl rodem Athénan a následowně také w Athénách wychován. Z počátku přiznáwal se k wjře pohanské a welice w hlubokých wědách, zvlášt we filosofii, zběhlý byl. Gelikož giž rozumem swým marnost a geštitnost modloslužebnosti nahlédal, byl tomu welmi rád, když se s křesťanskau wěrau seznámil. Gegi hluboká prawda, krása a welebnost naplnily geho dussi tak, že wesskeré swé smýšlenj a konánj

*) Sw. Sixta připadá wlastně na 6. srpna. Gelikož ale geho život a utrpenj od utrpenj sw. Wawřince oddělit se nehá, protož tuto gsme geg položili.

cířkwi swaté zasvětil. J uznaly se dobré geho wlastnosti a weliké o cířkew zásluhy tak úplně, že po smrti sw. Štěpána r. 257 gednomyslně za papeže ustanowen byl, gsa toho gména druhý. Za panowání geho nebyly časy příliš dobré, bylat cířkew znepokogowána zwenku od pohanů a modlářů, uwnitř od některých mužů přehorlivých aneb i kacířských. Byloť tedy zapotřebí, aby hlawau cířkwe byl muž obezřetný a stálý, kterýž by gednat prawého učení uměl hágiti, a gednat se nebál náwalu nepřátelského na cířkew Kristowu, a takový byl zagisté sw. Cířtus, kterýž mjrností a lastawostí swau udušil až posud cířkew rozrýmagicí swáry a hádky, zdali křest, od kacíře w plném smyslu cířkwe sw. udělený, platný gest čili nic, hágil také učení o nesywětěgšší Trogici proti kacíři Sabelliowi, wysílal kněze a biskupy hlášat sw. ewangelium, konečně prý také těla sw. apóstolů Petra a Pawla přenesl a w sluffná místa položil.

Wšak nebylo přáno swatému nástupci blahoslaveného Petra apóstola dlawho starati se o blaho cířkwe a o spaseu duší lidských. Už následugjícího roku 258 musil wyznání Krista Zejše křwj swau zapečetiti. Stečeného roku totiž psal císar Valerián k senátu, aby biskupové, kněži a gahnowé na hrdle se trestali, senátorové pak a ginj mužové urozenj a rytíři římskí nepřw wšech hodností a wšeho zboží se zbawili, a pak teprw smrti propadli, pakli by od křestanstwj neustaupili; ženy magj se zboží zbawit

a pak ze země wypowieděti. Krwarvě se vyplňoval tento rozkaz jako vůbec po celém mocnářství, tak zvláště v Římě. Nejprvnějši, kteréhož určitý trest zastihl, byl sw. Sixtus, tenkrát věkem sesslý a welebný již stařeček. Noční dobau gestě, snad aby hluk nepowštal, byl stařeček s saudu cisařowu pohnán, kterýž se ho tágal:

Valerián. Všeli, proč gš zatknut a proč stogš na saudu?

Sixtus. Wjm to, a dobře to wjm.

Valerián. Teby obětug bohům nesmrteľným, a staneš se knížetem wšech kněží.

Sixtus. Já obětowával wždy i obětugi nynj Bohu Dci, wšemohaucímu, a Ježíšsi Kristu, Synu geho, i Duchu swatému oběť čistau a neposkwrněnau.

Valerián. Šetři pak věku swého, jakož my tebe šetřime....a obětug; nebudeš-li obětowati, zahyneš giným na příklad.

Sixtus. Giž gsem řekl, že obětugi oběť Pánu Bohu swému a Synu geho Ježíšsi Kristu.

Po těch přikázal Valerián wogácům, aby ho wezmauce, do chrámu Marsowa wedli a nechtěl-li by obětowati, do žaláře mamertinského uwrhli. S nutili wogáci sw. papeže, aby se poskwrnil nečistými obětini; on ale wzdoruge gim řekl: „O bjdný libe, že obětugeš molám němým a hluchým, kteréž ani sobě ani wám pomoci nemohau. Slyšte mne a zbaňte duše swé věčného trestu. Nebogte se těchto muť, než věčných se hrozte, a čňte pokánj, že newědauce marným

modlám gste se flañeli." Ale wogáci neuposlechli dobromyslné rady sw. papeže, nýbrž učinili, gatz gim Valerián poručil, a umrhli ho do wězení s dwěma gahny Felicišsinem a Agapitem.

Usslyšew arcigahen sw. Wawřinec, že papež sw. Cirtus opět do žaláře se weđe, prodral se strz zástup diwáků až k papeži a horké slzy wyléwage, že spolutrpeti nemůže, takto k mistru swému wočal: „Kam gdeš, otče, bez syna? Kam pospychaš, swatý kněže, bez gahna swého? Wždyž gš gindy swatau obět bez služebníka swého nekonáwal! Co pak se ti na mně zneljbiło, otče? Ci gš mne nalezl newěrna mé powinnosti? Přesvědč se, zdali hodný služebník gest, kterémuš podávánj krwe Páně swěřil. Nechceš, abych podjl měl we wylitj krwe twé, kterémuš dal podjl při udělowánj swátosti? Sled se, aby se ti newytýkalo, žeš mne sobě wymolil, co se zatjm twá statečnost w mukách welebiti bude. Učiteli býwá ke sštodě, když pohrdá žákem swým. Slawni a wýtečni mužowé zápasem žáků swých často slawněgi swjtězugi než wlastním zápasem. S Abraham obětowal syna swého; a Petr předeslal Štěpána k umučenj; — očaj i ty, otče! šlu swau w synu swém. Obětug syna swého, byš spokogenau myslj, žeš mne sobě wymolil, w průwodu sšlechtném foruny došsel!" Gluboce pohnut tauto lástau odpowědel neywššji pastýř: „Gá tě neopaušštim, milý synu, ale tobě nastanau gestě tužšji boge pro wjru. Wy starcowé dokonáme lehčjm bogem, tebe mladjka slawněgšji wjtězstwji

nad ukrutným očeňává. Brzo pŕigbeš za mnau! Přestaň plakatí. Po třech dnech pŕigbeš za mnau! Tobě není potřeby přeb mistrém svým wjtěziti, gaťobys pomociňka hlebal. Tobě zanechám celé bēdictwí boľestí svých. A čemu si žádáš mé přítomnosti? Slabí učebníci nechť předcházegí mistra, filní ho následugtež. Eliáš Elisea opustil, moc wšřak mu neobňal."

Řeč tato naplnila statného gahna newýmľuwonau radostí, i běžel, aby posľady kostelní, gať mu byl sw. Sirtus přikázal, chudým rozdal, nebt nemělo gměni cirkewní a zádušňi do rukau modľářských padnauti. Ta myšľenka, že se w frátce s svým milým wrchním pastýřem na wěčnosti shľedá, dodala lastawosti geho síly a pružnosti. S chodil dnem a nocí po Římě po wšřech křesťanských domech, po wšřech kryptách, po wšřech skřýšřich, wšřude, gať přikázáno měl, gměni zádušňi rozdáwage; a netrwalu dľauho, a ay giž wessřeren posľad w rukau chudých a nuzných, wdow a sirotků, žen a panen se nalezal. Wni swatých nádob nešťetřilo se, neboť se prodaly a ztržené peníže rozdaly. Kdoľoli po umučení taužil, nesměľ myšľ k wěcem zemřřým upautanu mĕti.

Mezi tĕm, co toto se dľalo, stalo ře, že sw. Sirtus a dwa gahnowé Felicišřinus a Agapitus opět k řaudu se wedli. Gĕřar Valerián posadim ře k řaudu, domľauwal řařičřému papeži, aby modľám obětowal a řařičřého wěřu swěho řřetřil. Ale Sirtus, „gemuž žiwu býti byl Řristus a umřřiti zřřřř," neľbal řeč těchto. Wĕda tedy

cijař, že wšse domlawánj marné gešt, obsau-
 dil Cirta i s gmenowanými giž gahny k meči.
 S gbaucjmi setkal se sw. Wawřinec, kterýž uzřem
 gich počal wolati: „Neopausstěg mne, swatý otče,
 neboť poklady, kterýchś odewzdal mi, giž rozdal
 gsem.“ Tu gali ho wogáci, a wrchnjku gatěmusi
 Bartheniowi k ostrjháni dali, od něhož pať k Hip-
 politowi wrchnjku se dostal. Cirta ale přiwedšse
 na pahorek, kdež modla Mars se ctila, hlavu
 mu fražili i dwěma gahnům Felicišsinowi a Uga-
 pitowi dne 6. srpna.

Dowěděw se mįstowládař, že Wawřinec gat
 gešt, a že poklady kostelnj ukrjwá, kázal ho
 i hned přiwesti a mnoho gessitněho pronuluwio
 o welikých pokladech, kterěz přj křesťané magj,
 přjšně mu welel, aby ge bez obkladu wydal, že
 gich cijař welmi potřebuge. Wawřinec odpo-
 wěděl slušně ale rázně: „Cjrkew nasse má o-
 wšsem weliké poklady a daleko znamenitěgšj, než
 má sám cijař, a dáš-li mi lhůtu tři dni, uweda
 wšse w pořádek, poklady ti ukáži.“ Mįstowládař
 ginať nemysle, než že Wawřinec o pokladech
 swětjých mluwj, a giž pánem nad nimi býti se
 domnjwage, powolil mu rád tu fratičkau lhůtu. —
 Tělesný člowěk nechápá těch wěcj, kterěz gsau
 Duchu Božjho (I. Kor. 2, 14.).

Sw. Wawřinec šwolal mezi tjm weškeren
 chubý lid, kterýž od cirkwe byl žiwen, postawil
 geg w dlouhých řadách bljž kostela, ššel pať
 k mįstowládaři a wybjzel ho, aby se ššel podjwat
 na poklady. Mrzutě bral se tento řadami šle-

pých a chromých, nuzných a sirotků, wdow a panen, a konečně hněvivě se otázal: „Kde pak gsau ty poslady, kteréž gsi ukázati sljbil?“ Wawřinec odpowěděl s důstognau wážností: „Proč se hněwáš? Co se ti tuto neljbi? Zdá se ti býti malicherné a nepatrné, co tu widjš? Zlato, po kterémž dychtjš, gest plod pozemských žiwlů a pramen mnoha zlého; prawým zlatem ale gest swětlo nebeské, kteréž tyto ubožátka oswěcuge. Ačkoli na zbožj chudj gsau, předce na ctnosti bohatj; oni gsau ty poslady kostelnj, kterýchž gsem ti ukázati sljbil; a w těchto pannách a Bohu poswěcených wdowách okazugi ti nasse perle a braché kameny. Přewezmi gen tyto poslady; gimi ozdobjš Řim, obohatjš cjsáře, ano sám zbohatneš.“ — Zklamany lafomec stál wztekem gafo bez sebe, a křičel: „Wysljš, zlosyne, že bez trestu se mnau žerty tropiti smjš? To mi smrtj zaplatjš, ne wssaf rychlau, nýbrž pomalu a bolestně tě dám trápiti, až ducha wypustjš.“ I dal ho neyprawufrutně zmrskati, pak kázal železný rossf rozpáliti a Wawřince na něj wložiti, aby se poznenáhlým pálenjm a pečenjm muky geho zwětšily a problaužily. Nowě křtěnj křesťané widěli twář mučednikowu stkwjti se nebeskau zářj a přeljbeznau wůni z těla wycházet ctili. On zdál se k wssem mukám býti gafo necitelný; a když gedna strana gjž dost pečená byla, zwolal: „Na gedné straně gjž gsem dost upečen, dey mne obrátit!“ A mjestowládař dal ho obrátit. „Gjž gest upečeno,“ prawil Wawřinec pokogně, „ljbo-li tobě, wezmi

a gez." — Nepřemožitelný mučedníku, bylo tělo tvé železné aneb kamenné čili gfi byl bez citu? J nebyl! Ale oheň lásky k Bohu, w tobě hořící, byl, gať sw. Ambrož bj, daleko silněgšji, než oheň, kterýž tě zevně páčil; silau myšli své přemohlš přirozenost ohně! Pro taužebnost po Spasiteli necitíš muť tělejných. O, wyproš tať nám milost wraucné lásky k Hospodinu. Po těch modlil se Wawřinec za město Řím, aby se brzo sw. ewangelium po wšši zemi rozššřilo a pať umřel w Pánu dne 10. srpna l. 258. Geho sw. pozůstatky byly od křesťanů še wšši úctau pochovány. Ušlechtilost duše geho wryla se hluboko Římanům w duši, že se walně od model odwraceli, k prawé cirkwi se utřagjce.

Rozgjmání.

Co se napracugeme a nalopotjme, namyslíme a nastaráme, nabdjme a naběháme, abychom doššli pokladů pozemských! My zpozobilj posetilci, wjme, že není wšše zlato, což se leštne, a přede držíme to bjdné zemské zboží za skutečnou blaženost; to zboží, kterěz nás nečinj spokojenými, kterěz nám dělá nesmjrných starostí, kterěz nás samo o sobě ani nemocj neuchowá, ani života nám neprodlaužj, ani smrti nás neubrání; zboží, kteréhož umjragjce zanecháme; kterěz nám ani neučinj Boha milosrdbněgšjho, ani bran nebeských nám neotewře; zboží, o němž Duch swatý pra-

wj: že w den hñemu Hospodinowa nebude moct wyswoboditi nás (Sofon. 1, 18.) a že neprospěge w den pomsty Boží (Přisl. 11, 4.). To mwažugjce sw. Xistuš a sw. Wawřinec nedbali poslabů na zemi, fbež rez a mol řazj, a fbež zloběgi wykopáwagi a řadaw, ale slábali sobě poslaby w nebi, fbežto ani rez, ani mol neřazj, fbežto zloběgi newykopáwagi, aniž řadaw. A tážete se, gaťe to gsau poslaby? — Nasse newětšj dobro a nepdražšj poslab gest Bůh! Geg fbož má, prawj sw. Ignác, byt by sic ničehož neměl, tomu nic neščázi. „Geg fbož má, prawj wěčná prawda, má s njm i bohatstwj a sláwu, zbožj nádherné a spravedlnost“ (Přisl. 8, 18.).

„On naplňuje dobrými wěcmi žádost našj“ (Žalm 102, 5.) a nasycuge nás, fdyž se uťáže sláwa geho“ (Žalm 16, 15.).

„Boháci mjtawgi nedostatek a lačněgi negednau: ale ti, kteřjž hledagi Hospodina, nebudau mjtj nedostatku w ničemž dobrém“ (Žalm 33, 11.).

Tohoto předražěho poslabu řazbý dobýti může, neboť blizeš gest Bůh těm, kteřjž ho hledagi a fbož řmj lačného, dáwá nápoge žizníwému, přigjmá hosti, nahého přiodjwá, nemocného a w žaláři uwězněného nawštěruge: ten řmj, a napági, a přigjmá a přiodjwá i nawštěruge samého Syna Božího, neboť „cožkoli gste učinili gednomu z bratřj těchto mých neymenšjch, mně gste učinili,“ prawj Spasitel a Wykupitel náš.

„Blahoslavený ten člověk, jehož gest gméno Hospodinovo naděje jeho, a neohlédl se na marnosti a bláznovství křivá“ (Žalm 39, 5.).

„Blahoslavený lid, jehož Hospodin Bohem gest“ (Žalm 143, 15.).

„Kterž by ostrjhal zákon mého, dám jim domě svým místo, a gméno věčné dám jim, kterž nezahyne“ (Išaiáš 56, 4. 5.).

Modlitba.

O Bože, tebe miluji, a žádám vždy víc a víc tebe milovati. Tyš mi sladší nad plášť, chutnější nad mléko, gasnější nad světlo. Protož gš mi také milejší nad zlato, stříbro a drahé kameny. Co gsem počal sladkost a krásu domu twého milovati, nic z toho víc se mi nelíbí, co až posud na tomto světě milé a vzácné mi bylo. O, by má láska neochladla, učin pro své swaté gméno. Amen.

Téhož dne připadá swátek: M Beržamě sw. Asterie, pannu a mučednice; w Alexandrii památka swatých mučedníků, kterž w protivenství Valeriána csaře rozličnými a přetěžkými mukami blažho trápeni byli, a rozličnan smrti formu mučednickou dostali. M Kartagině swatých panen a mučednic: Bash, Pawly a Agatoniky, w Římě sw. Bohdala wyznawce, kterž to, co bo ižhodne rukama svýmá práci wybělal, w sobotu mezi chudé rozdál a m. g. sw.

11.

Život sw. Susanny, panny mu=

čednice.

Sw. Susanna byla dcera sw. Gabina, genž byl bratr sw. Řája, papeže a blížký pří= buzňý — totiž bratrowec — Diofleciana císaře. Gabinus wychováwal dcerussku co nepřechlívěgi a Susanna wywinula se pod geho opatrnu rukau w pannu přesličnu. Gegj dusse hořela niewraucněgssim ohněm lásky ke Kristu Pánu; swět, a co swětského gest, bylo gj gen marností a legnem. Byla sice živa na zemi, ale obco= wánj gegj bylo w nebesích, odkud Pána swého Jesu Krista očekávala. Pro Krista žiti a umřiti bylo gj zist, gemu slaužiti rozkoš. Š zasljbila se, že mu ustawičným panenstwjm slaužiti bude, a že stůg co stůg za muže se newdá. Dozwě= děm se Dioflecian o sličnosti a o weliké mau= drosti dcery bratrowce swého, poslal gistého Klau= dia, syna sestry swé, ke Gabinowi, aby žábal o rukú Susanninu pro Maximina, kteréhož gest byl za syna přigal. Gabinus zarmutil se ne= málo tauto zpráwau; neboť gebnať znal sines= sslenj dceřino, a gebnať se do nj tolik pewnosti nedůwěřowal, aby tať slawným sňatkem pohrdla. Š wzaw š sebau bratra Řája, wessel š nj, a wyprawowal, co Dioflecian obmýsslj. Susanna Duchem swatým posilněná odpowěděla řkauc: „Pamatugi se, otče, žeš mne učjwal, abych či=

řtotu zachovala a Kristu gi w oběť přinesla. Gsauc službě geho oddána, nikdy w manželstwí newstaupjm, komuš mne gedemfráte odemždal, tomu budu pomůždy slaužiti a w něho se spoléhati, tent zná srdce mé!" Potěšení a posilnění těmito slovy poslali Gabinus a Kájus pro Klaudia, a řekli, aby giž sám s Susannau promluwil. Klaudius megda chtěl, gať to mezi příbuznými w obyčegi býwá, neť w lje poljbiti, než Susanna wyhnemssí se, řekla: „Ghraň Bůh! aby se mne ústa mužská dotkla, zwlášť oběťmi modloslužebnými poskwrněná, třebaš by i ústa příbuzného byla." Tato slowa zarazila Klaudia, neboť byl pán dobrotiwý a čistého srdce. S otázal se, co mu gest činiti, aby škwrnu modloslužebnosti smyl. Susanna znamenagje, že Klaudiowa dusse po prawdě prahne, počala mu wykládati posšetilost a nerozum modloslužebnosti, důstognošť pať a welebnost učenj Kristowa ljećila tať důsledně, tať rázně, že Klaudius nemoha důwodům odolati wjru křesťanstau přigal, on i žena geho Präpediğna, i synowé Alexander a Kuciaš. Mohla tedy o sobě říci gaťo swatý Pawel: „W Kristu Jezjssi sřze ewangelium gá gsem wáš zplobila."

Klaudius přigal šwatau wjru plnau dussj a wjra otewřela mu oči, že užřel tu propašť peřelnau, do kterěž by byl, nepoznatw Krista, upadl. S počal toho srdečně pyřati, že w službě šwěťské toliť newinné řrwe křesťanské byl prolil, a že tať blauiho w službě modloslužebnosti Boha,

stavořitele a vykupitele svého, byl urážel. Aby to zlé, což ovšem nemědomky zpáchal, aspoň z části napravil: prodal vše zboží své a peníze rozdal chudým; navštěvoval vězně, polehčoval jim bídny stav gegich, flekal před nimi a snažně za orodování u Boha prosil; konečně modlitbami, posty a tuhou lagicností na nastáwagjci bog, kterýž předzvídal, připravití se snažil. —

Po několik čtyřiceti dnech dal se císař Dioflecian Klaudia, o němž se pověst, že nemocen gest, transfila, skrze jeho bratra Maxima optati, gať to s námluvami Maximina a Susanny srogj. Maximus nassel bratra, an w žně odjn se modlj. I podivil se tomu nemálo. Když wěc, pro niž poslán byl, wyřjdl, pogal geg Klaudius a uwecl w dům Gabinůw, kde se mu užitečnost a krása wjry křesťanské s takowau obšjrností a důkladností ljčila, a tať srdečně, aby pustě modloslužebnost w Krista uwěřil, domlawalo, že netoliko se křtiti dal, ale i statky své skrze dáwnjho přjtele svého Thrasona k prospěchu chudým prodal, muže to welni dobrotiwého a wznesšeného, kterýž se potagmu ku Kristu přiznáwal, nočního času po žalářich a kryptách chobil, křesťanům, gať mohl pomáhal, a činy a skutky gegich spisowal.

Po patnácti dnech dowěděl se Dioflecian o všem, co se bylo přihodilo. I kázal w hněwu swém gistému Juliowi, aby Klaudia, Maxima, Präpedignu i syny gegi na hrdle trestal, Ga-

bina pať a Susannu do wazby dal. Paděšáte
 dni stráwila ubohá Susanna we wězenj; po
 těch powolal gi cjsař fe dworu a kázal cjsařowně
 Seréně, manželce své, aby gi f šňatku zmjné-
 nému přemluwila. Seréna ale gšauc sama
 tagná křesťanka, negenom gi nebdmlauwala, ale-
 brž wšši silau w swatém a bohomyslném úmyslu
 utwřowala. Leď se proměnily komnaty cjsařowy
 gaťo w chrám Páně; Susanna a cjsařowa
 trwaly takměř dnem a nocj na modlitbách, a
 fbež prwé šnad gen pjsně swětské se ozýwaly,
 tam bylo nynj slyšeti gen chwalozpěwy Boží.
 Susanna dobáwala cjsařowé odhoblanosti a dů-
 wěry, a cjsařowa Susanně bezpečnosti a ochrany.
 Tak to trwalo po belšši čas, niřdo se neopowá-
 žil swatým těmto ženám překážeti, aneb ge pro
 wjru týrati. Susanna se chowala u dwora
 zwlášť gaťo wtělený angel, kteréhož se chlipnj
 dworáané štitili i báli. Tu uhobil Dioklecian
 na Serénu a bdwěděw se, že gegi namáhánj
 marné bylo, a že Susanna gaťe žiwa f šňatku
 manželskému neswolj: propustil gi a domů se
 nawrátiti powolil. Zde wššať čekal gi bog ba-
 leťo tužšši, než gaťý posub postaupila. Maximin
 totiž cjsařewic, cjtě se uražena, že se rukau geho
 pohrbá, wstaupil gedné noci w pokog Susannin
 w tom bábelském úmyslu, že panně násilj učinj.
 Ale Bůh, genž gest milownjš čistoty a opatro-
 wnjš newinnosti, přispěl své služebnici w čas
 nehwěťšji potřeby. Susanna se práwě modlila,
 fbyž chlipný Maximin do komnaty wstaupil.

Tu ale obklopila nebesťá záře pannu se modlící a zastřela ji. Což když Maximin uzřel, zděšiv se, utekl kwapně z domu. Wěc ta popudila Diokleciana k náramnému hněwu, neboť ginať nemyslí, než že se to gakýmisi kauzly stalo. J poslal gistého Macedonia, muže surowého a bezbožného, aby Susannu buď přinutil modlám obětowati, aneb gi, kdyby nechtěla, aby gi utratil. Macedoniowo snažení bylo marné, protož ubil gi náramně, a potom gi hlavu šrazil. Seréna wzala gegi tělo a zaobalimoffi ge w drahá raucha, pochowala ge na hřbitowě sw. Alexandra. Dům, w kterémž mučednickau forunu wzala, proměnil se w kostel, kterýž se gegi památce zasvětil.

Ro z g i m á n j.

Neykrásněgi nade wsšecky ctnosti w životě sw. Susanny stkwj se zwláště gegi stydlivost, o nīj sw. Bernard aš následowně píše: „Nerwmj,” bj on, „žbali w mrawech lidských lžbezněgssjho čehosi nad stydlivost naležti se dá. Stydlivost gest zagisté okrasa každému wěku; neygasněgi ale a neykrásněgi stkwj se milost stydlivosti we wěku mladistwém. Co gest krásněgssjho nad stydlivého mládence? Ah gať gasně, gať krásně stkwj se tento drahý kámen w twáři mládencowě! Stud gest wěrný a gistý posel pěkných naděgi, žwěstowatel sšlechtné mysli. Stydlivost gest káragjci metla tomu, komu pokušení na-

stává; gj udržugi se w kázni lehká hrutí a lehčí činové autlého věku, násilněgšji pať se ubussugi. Neboť kdož giný zamezuje wsseliké hanebné řeči, a brání každému nestydatému slowu než stydli=woť? Stydlivost gest sestra zdrženlivosti, a gsauc neygistěgšji znamení holubí sprostnosti gest i ru= kogenstwj newinnosti. Stydlivost gest gasná lampa čistému srdci, tať že se nic hanebného, nic nepočestného weň wlauditi nemůže, aby se hned nezpozorowalo. Stydlivost přemáhá zlé, ochraňuje přirozenau newinnost, prawau to čest swědomí; ona hági dobruu powěst a ofrassluge život. Stydlivost gest sřdlo sřly, prworozená z ctností, sláva přirody, neywětšji ozdoba cti. Zarděni na twáři stydlivosti zpusobené uděluje obličegí lřbezne půwabnosti a krásy. Wěru wý=borný řel gest w dušsi lidské stydlivost, tať že byť se člowěk i nestydel zlé páchatí, aspoň při zlém dopadenu býti se stydij. — Tať sw. Ber=nard. — O, by se stydlivost niřdy nesetřela s twáři wassich, ó by taťé u wás zwcřtowala sřle=chetné smýšslení wasse a byla poslem dobré na=děge, že neřpácháte hřřich, pro něgž se twáři wasse rděgi. O, by byla stydlivost taťé wám lampau oswěcugjci dušsi tať, abyste i té neymensšji skwrny w nj užřiti mohli, pať zagistě i ochraňi wassi dobruu powěst, ofrassli život wáš, a ozdobi wassi čest, a bude wám anjelem strážnjm, řterhž s wámi lěhá a s wámi wřtává; s wámi gest w řamotě i w řpolečnostech, s wámi gest we dne w noci, a wřždy, řdykoli něco myřlřte, řly=

šlite, mluvte a činíte. Dbeytež, prosím, na angelčka toho a řdyž se vám na tváři zgeru, uposlechněte ho; neuposlechnete-li, zapudíte ho, a pak snad nikdy, nikdy více se nenatvrátí k vaší škodě a k zarmaucení každého šlechtěného.

„Milost nad milost gest žena swatá a stydlivá, a wšseliká wážnost není hodná zdrželivé duše“ (Sir. 26, 19. 20.).

„Gest zagisté štud, který uwodí slávu a milost“ (Sir. 4, 25.).

„O, gať krásné gest čisté šplození s gasností (w lestu ctnosti)“ (Maudr. 4, 1.).

„Nemzhledey na pannu, aby snad nepohoršil se na kráse gegi“ (Sir. 9, 5.).

Modlitba.

Pane Otče a Bože života mého! Medey se potvysťowati očim mým, a wšselikau žádost žlau odwrac ode mne. Dbegmi ode mne obžerstwoj a šmilnost a chlipnost ať negjinagi mne, a žádosti nestydaté a nesmyslné nepoddátwey mne, aby hříchowé mogli se nerozhognili, a abych nepadl před obličegem protivníků mých, a nerabotal se ze mne nepřitel můg. Amen (Sir. 23, 5. 6. 3.).

Téhož dne:

Život sw. Gauđerika aneb Gaurika.

Gauđerikowi aneb Gauđerichowi rodičové, Gaudenc čili Radjm a Mustadiola, byli lidé velmi urození a bohatí v městě francouzském Emsium. Živá wjra, pevná důvěra v Boha a hluboká pokora byly jim však daleko přetněšší okrasou než urozenost a bohatství. Jim se narodil mezi rokem 614 a 622 synáček, gemuž Gauđerik aneb Gaurich říkali. Ten byl obzvláštními dary od Boha nadán, z nichž některý na budoucí povolání a svatost dítěte saubili. Když dospěl věku, že mohl se učit, byl poslán do škol. Gaurich se učil pilně a zvlášť mjal radost na náboženství a na službách Božích, tak že často druhdy Maria u noh učitelů a kněží sedage s pozorností a s dychtivostí slovo Boží poslauchával a věrně v duši, což byl slyšel, ukládal. Pro horlivost takowau stal se miláčkem netoliko duchowenstwa, ale i světských lidí s gausi uctivosti k němu se měli; neboť ctnosti nemohau wážnosti odepřiti ani neyhoršší nepřátelé gegi. Toho času přišel biskup trewirský, sw. Mağnerik, za povoláním auřadu svého do Emsium. Wykonaw swaté obrady, a co úřad biskupský kázal, otázal se tamněššího faráře, zdali lid pobožný gest a swatých zákonů cirkewních pilen, a zdali a kdo mu při oltáři swatém přisluhugé? načež farář odpowěděl, řka: „Gest zde

gistiŝ Gauđerik, kterýž, ačkoli gen takměř pacholík, nic méně nad ostatní vyniká i swatau horlivosťi i swatostí. On se sice teprw učj začátkům literním, a wišak počestností mravů wěť gewj giž dospělý. Neboť gať mile k hodinám sezwáněti slyšši, zanechává wšse, což w ruce má, a spěchá do kostela. We škole pak gest mezi rozpustilými mravný, w řeči přiwětivý, w jídle střidný, w bdění ustawičný, w almužnách štědrý, w modlitbách neunawený, a šmýšlenjm i dobrými skutky nad wěť swůg wyniknauti se šnažj. Mezřidka také, co ostatní žákové obědwagi, se postjwá a pořm swůg chudým dáwá." Tak a podobně wychwalowal dobrotivý farář Gaurika, což se swatému biskupowi nemálo líbilo. Aby se přesvědčil, zdali chwála tato sprawedliwá a zaslawžená gest, dal si pacholíka zamolati a šhledaw, že gest učeníwý a že zpráwa farářowa gest šprawedliwá, uložil mu, aby se žaltáři na zpaměť naučil, že mezi duchowenstwo přigmauti ho chce. A Gauđerik učinil negenom dle žádosti biskupowy, nýbrž wšši šilau se wynasnažowal, aby k šlawu duchownjmu těch wlastností přinesl, kterýchž se právem na každém dokonalém duchownjm požaduge. — Po některém čase, když biskup opět do Emusium přišel a Gaurika hodnosti duchownj důstogna šhledal, wyswětil ho neyprw na gahenstwj, a pozděgi i na kněžstwj. Gať dokonale se sw. Gauđerik w důstogenstwj swém chowal, gať horlimě powinnosti šwěho powolání plnil, nedá se tať snadno wypsati. Pracowalš neuna-

wenau horlivoſti na winici Páně, neumělé učil, zatvřelé hřiffnjky naprawoval, chybugjci na cestu prawdy umáďel, na myſli klefagjicjch poſilňowal; ſlowem wſſeďky Kriſtu ziffkati hľeděl. Aby pak ukázal, že ſám zákona geſt wěrný plnitel, a nikoli pauhý gen učitel, ſnažil ſe wſſem wýborným příkľadem býti. Wyhýbal ſe ſpolečnoſtem panſtwa, ale mezi ģudými a ſproſtými rád ſe zdržowal; nad nikoho ſe nepowýſſowal, ale milerád každy mu ſlaužil; ģodnoſti a boģatſtwj měl za mrmu, ale zboží ſwé rád a ochotně s ģudými a potřebnými ſďelowal. ģhud ģhtěl ģudého Kriſta náſledowati. ģģoditi do ģhýſſeť nuzoty, namoſſtěrowati lůžka ģorých, pomocnikem a potěſſitelem býti wſſem ſtjnněným bylo mu rozkoſſi neymilegſſi. — Že Bůģ ģoſpodin na ſmýſſlenj, na řeċeģ a na ſtutċjch toģoto muže zmláſſtnj zaljbenj měl, neģednau ſe zágraċným způſobem ukázalo. ģedenkrátě ģda ģať obyċegně do koſtela ſe moľlit, potkáľ ģlowěka, dwogj ģorobau ſľjċeného, ģterémuž ſe lidé zďaleka ģiž wyhýbali; bylť totiž nemocen na duchu, ģſa pohřjzen w temnoty moľloſľužebnoſti a hřjċů, a nemocen na těle, an malomocenſtwj m poražen byl. ģlowěka toģo ſlitowalo ſe ģauđerikowi, i přiſtaupna domlaumal neſſfaſtnému tať ſrďeċně, že ubohý w ſľzáģ taťměř pľyna ſwých hřjċů litowal, w Boha uměřil, a křtem ſwatým poſwětiti ſe ďal. Mezi tjm, ģo ſe křeſtu ſwatému přiſrawy ſe ďěľy, moľlil ſe ģaurik, aby Bůģ ģlowěka, ģteréhož poſſwrny moľlářſtwj zďawil,

také od špíny malomocenství očistiti ráčil. A ať, když člověk vyšel z kaupole swatonosné, byl čist netoliko na duši ale i na těle. Gauđerik vzdal Bohu za tak welkau milost díky neywraucněgšj, pogal swého Maamana do domu swého a staral se o něho, jako se dobrý otec o dítě své starává, a vyučoval ho slovy i skutky wšemu dobrému, tak že ten člověk i do kláštera wstaupiti a pak i na kněžství wysvěcen býti mohl. Tím wšim rostla geho powěst, mluwilo se o něm daleko šíroko, a wšude gsau lidé obzwláštnj úctu k němu na gewo dávali; i bylo se nadíti, že Bůh muže tak dokonaleho a horlivého brzo postawi na swjcen, aby swětlo geho swjtilo před lidmi, a ti kterjž ho widj, aby slawili Otce swého, genž gest w nebesjch. I stalo se skutečně tak.

Tohož času umřel Bedulf, biskup kammeracenský. Osíralá osada, mnohými welkými nebezpečensťwimi obkličená, wzala útočistě k Bohu, a modlitbami a posty prosili, aby jim dal pastýře, kterjž by osadu netoliko dobře zprawoval, ale i Bohu samému milý byl. A ať když přišlo, že ustanowen měl býti nowý biskup, počal wšteren lid kammeracenský wolati, aby muž Boží Gauđerik za biskupa jim dán byl, a hned také ku králi Gildebertowi posly wyprawili, kterjž geho šwolenj wymoci měli. Welmi rád šwolil král, neboť nebylo nad Gauđerika tenkrát muže biskupské hodnosti důstogněgšjho, ale Gauđerik nigať se podrobiti nechťel, gebnať swau neumělost a nezkušenost, gebnať swau mladost, gebnať swau ne-

dořtatečnost a hřřřnost přebřřage. Konečně ale na neustálé domlauwání krále a dwořanjnů geho, a na domlauwání biskupů přebce w důřtognost biskupřkau uwázati se řřibil, a hned také do Ğemeže se wyprawil, aby od Ğğidia, tamněğřřjho arcibiskupa, pořřwěcenj obdržel.

Radořř a plěřřanj w Kammerace byla neřřmjrná, řřdyž se proneřřlo, že Ğauđerik biskupem kammeracensřřým se řřal. Ğéměř celé měřřto hřřnulo se mu wřřřje a co uřřimowřř a lářřka wymmřřliti řř to geřř, wřřře uřřinilo se, aby důřtogně řřádaněho pařřřře přřimřřtali. Ale i Ğauđerik dořřázal, že řřláwy a lářřky řřeto hoden geřř. Ğebořř gda w řřlawném tom přřimwodu do řřostela muřřil okolo wěženj. Pohled na mřřřta tato řřelu a boleřřti pronřřř řřdce geho. řř prořřil i hned u přřebřřstawenřřřwa, aby uwěženěnj na řřwobodu se puřřřili. Ğemuřř řřdyž se neřřwřřlilo, odeřřel řřmuten, a řřeho u řřibj wymmoci nemohl, o to se řř Bohu wraucnau modlitbau obrátřřl, prořře, aby Bůh, řřterýř neřřce řřmrti hřřřřnjřřa, řřěm uwěženěncům řřwobodu propřřğřřil, neřřenom od wazeb, nýbřřž i od hřřřdwů, pro řřterěřř do wazeb přřřřřli, a aby ge na řřeřřtu pořřanj mřřlořřřwě obrátřřl. A hle, an řřak modle se řř řřostelu řřráčřř, ořřewřřely se dwěře řřalářřnj, a wěğnowé řřwobody dořřstawřřře u přřřmo řř řřostelu běğželi, a pořřtawřřwřřře se řřdceňé dřřřř mu wğdāwali, že se gřřř ugal a na řřwobodu Ğim pomohl.

Přřodřřwu hoden geřř, co wřřře dořřřěho uřřřinil, řřdyž na řřolec biskupřřřř dořředl, gařř dořřonale přřed Bohem a přřed řřibmi obcowal, a gařř wřřře-

čeu lid Bohu zjstati welice se snažil. Byltě
 bedlivý pastýř, horlivý kazatel, maubry rádce,
 dobrotivý faratel, nábožný kněz. On chtěl, aby
 osadnjci geg milowali, nikoli aby se ho báli.
 Gednal s každým dle powahy: toho napominjal
 weřegně, onoho potagmu; gednoho milostiwě fá=
 ral, k druhému ukazowal přisnost; doma byl
 otcem, u weřegnoſti předstaweným, a wúbec učil
 wíce skutkem než slowem, wíce k následowání
 nabádal příkladem než řečmi. Zwláſtě ſi ale
 dal záležeti, aby zpupnosť se zlomila, swáry se
 utiſſily, poruſſené přátelſtwj opět se obnovilo,
 ſprawedlnoſt se zachowáwala, chudj se podporo=
 wali, nemocnj nawſſtětowovali, cizinci se při=
 gimali, zarmaucenj se těſſili. Slowa geho hři=
 mala, když k zatworzelcům mluwil, gaſo ſlowa
 rozhněwaného ſaudce, aneb libě plynula gaſo
 nářek boleſtjci matky; tu uwáďel na paměť pi=
 ſma ſwatá, onde zaš důwody z rozumu wzatými
 ſlowům ſwým wáhy a rážnoſti dobáwal, a to
 tať blažým následkem a průchodem, že laſomci
 ſtali se ſſtědrými, chlipnjci zprželiwými, pyſſnj
 pokornými, ſlowem: kameny ſtali se ſyny Abra=
 hamowými. On ſám ale byl ſlepým zrak, kul=
 hatým noha, mblým hůl, hladowým poſrm,
 bjdným naděge a oſiřalým otec. Slowem on
 byl, tať řka, ſſlab wſſech ctnoſti křeſtanſkých, kte=
 réž, čím bedliwěgi ge uſtrýwal, tjm gaſněgi se
 ſſkwěly, tjm přiřgemněgſſi wůni wybáwaly. Nad
 giné ctnoſti welebj se geho dobromyſlnoſt a ſſtě=
 drota k chudým a opuſſtěným, gež co wlaſtnj

děti pěstoval, nikdy prosjech o almužnu neoslýchage, nikoho prázdna nepropaustěge. Gediným pochlebníkům a břichopáskům a lehkomyslným útratám byla štědrá ruka jeho zavřena, sic bylo vše, což měl, statkem chudých a gměním potřebných, pro sebe nic giného nežádage než oběv a chléb. Tuto božskou ctnost štědroty, kterauž sám tak dokonale plnil, vši silau chtěl, aby také ostatní lidé bedlivě zachovávali, protož gi také velmi zhusťa v řázaních svých a v řečech schvaloval a poraučel. Gedenráte byl ke králi Klotarovi povolán, genž dychtiv byl s mužem Božim, o němž tak divných věcí byl uslyštel, seznámiti se, a o záležitostech spasení porozprávěti a se poraditi. Gauđerik přigda vyfládal po učenj dychtivému králi zákony Boží, konečně ale geg napomenul, aby bohatštwj svého a královské moci své použíwal ku ctnostem a k wydobýwánj královstwj nebeského. Blahoslawenj gsau, prawil mimo giné, milosřdnj, neboť milosřdenstwj dogbau; a gať woda uhaššuge oheň, tať šhlazuje almužna hříchj. J činte tedy sobě přátelj z manonj neprawosti, kterjž by wás přigali do věčných stanů. A ta slowa pronikla srdce králowo i slitowaw se nad sebau a nad chudými, dal sw. biskupowi weliký poslad, aby geg chudým, gať uzná, rozdělil, což on tať věrně učinil.

Tať žiw gsa v řázi a bázi Boží sestaral je Gauđerik. Wida že bližj se hodinka, a že Bůh déle žiwiti ho neráčí, wyhljdl si hrob svůj a wzdělaw tam kostel a klášter w tichosti poslední

hodinky čekal. Duse geho pohřžila se w Boha a magje na myšli newýmlywnau krásu Božj taužila giž, aby zawjtalala doba, kdej Boha uzři od twáři w twář: „Běda mně!“ řikáwal roztaužen po Bohu, „běda mně, že tať blauiho pohostinu gsem! přebýwal gsem s obymateli Cedar, blauiho pohostinu gest duse má. Kdy přigdu a státi budu před twářj Božj?“ Tať tauže po Bohu, po newětšjim to dobru, necitil ani bolesti, kterýmž tělo šklíceno bylo, až pať konečně swé newětšji tauhy staw se aučastným k rešmjrnému zármutku wšech osadnjkůw tělesnau schránku opuřtil, panowaw nad biskupstwjm asi 39 let.

R o z g i m á n j.

Sw. Gauđerik byl člowěk wýborný, we wšech skutejch dokonalý — swatý. Kdo pať gest ale wlastně dokonalý? tážeš se, křesťanská duse, bez pochyby ten člowěk, kterýž dobré skutky koná. Inu owšem, rozmilá duse, kdo dokonalým býti chce, musí dobré skutky konati, sic by byl neschetnjš a zgewný hřjšnjš. Gest wšak gestě něco, což k dokonalořti náležj, a bez čehož na dokonalořť ani pomysliťi nelze. Tážeš se: co to gest? Odpowěď měg: Dobré skutky musí se tať dobře konati! Wiš, žeť to dobrý skutek, almužnu dáwati? Kdybys ale almužnu dáwal newrle a mrzutě, kdybys wytrubowal po wšech libech, gať šřědrý a dobrotiwý gšj; kdybys s opowrženjm

na žebráka hleděl, z nespravedlivě nabytého ště-
 drý byl, chudáku chudobu jeho vytýkal, pak ko-
 náš sice dobrý skutek, ale nedobře. — Dobrý to
 skutek ano povinnost náš všech, na služby Boží
 pilně choditi. Kdybys však w kostele se choval
 gafo w hospodě, kdybys oltář držel za bitvablo,
 a slovo Boží potahoval gen na giné a na
 sebe nic: tuť bys opět dobrý skutek nedobře ko-
 nal. Dobrý skutek gest nemocné navštěwovati,
 ale nedobře se koná, když nemocného gen bá-
 chorami vyrážjme, a o Bohu se ani nezmiňu-
 geme, genž nemocni nás navštěwuge; když ne-
 mocného napomjáme, aby věci pozemské w po-
 řádek uwebl, ale když nečinjme zmjny, aby
 učinil pořádek s Pánem Bohem; když mu ne-
 bezpečj ukrýváme, a když ho k tomu nemáme,
 aby se co křesťan k smrti připravowal. Dobrý
 zagisté také skutek gest, pilně pracowati a o bla-
 hobyť rodiny své se starati, ale zle se koná, když
 ani sobě ani čeledi oddechu nepřegeme, když ge
 i w neděli i we swátek k těžkým pracem nutjme
 aneb aspoň těžce pracowati powolugeme, když
 noční gegich potulky trpjme, a nebránjme, aby
 wýdělek swüg nestřjdmostí, marnostmi a ginými
 nešťlechetnostmi neutráceli. Dobrý zagisté skutek,
 ale nedobře koná ho ten, kdož uřawičně náš
 k dobrému napomjná, kdož nám wychwaluge
 sladkost milowání Božjho, kdož wzbuzuge k lásce
 blížnjho, kdož ponauká k štědrotě, k střjdmosti,
 k tichosti a mjrnosti, když sám hřích za hřichem
 pásse, pro každau věc hned se durdj, nestřjdmě

se chová a bližnímu, kdy a jak genom může, ubližuje a škodí. Vidíte, mogli milí, z několika těchto příkladů, že není již dokonalý, kdož jen dobré skutky koná, nýbrž dobrý skutkové mu-segi se také dobře konati, mají-li nám k zásluze býti. Kdož dobré skutky, ale nedobře koná, podobá se zedníku, kterýž co gednau rukau stawí, druhau zaś boří, aneb malíři, kterýž, což namalował, opět maže. Protož wy, drahé duše, hleďte vždy k tomu, aby gste každý dobrý skutek dle zákonů Páně konaly, aby gste je konaly w určitý čas a určitým způsobem, a aby gste se ani od gednoho ani od druhého ani za máš neuchylowaly. Na tom nezáleží, zdali kdo rychtářem, ale gským gest rychtářem, ani na tom, zdali kdo bohat, ale jak s gním nafláda, a to pozorujce i wy oné dokonalosti dosáhnete, kterauž sw. Wauđerik se stwěl.

„Sprawedliwě, což sprawedliwého gest, učině“ (V. Mogž. 16, 20.).

„Kteržž ostríhati budau sprawedliwých wěcí sprawedliwě, osprawedlnění budau“ (Kn. maud. 6, 11.).

„We wsseliých prácech swých buď přewy-slugicj (wýtečný)“ (Sir. 33, 23.).

„Tato chudá wdowa wíce uwrhla, než tito wssični, kteržž metali do pokladnice. Nebo wssični z toho, což gim zbýwalo, metali: ale tato z své chudoby, wssedco což měla uwrhla, wssedcu žiwnost swau“ (Mar. 12, 43. 44.).

„Svůjce těla tvého gest oko tvé. Bude-li oko tvé sprostné, vssecko tělo tvé bude světlé: a pakli bude nespšlechtné, také i tělo tvé tmatvé bude“ (Luf. 11, 34.).

Modlitba.

O, Pane Jesu Kriste, mistré a učiteli můg! Gať possetilý, gať zpozdilý gsem byl gá, twůg učednjš, že gsem hleděl gebiné na skutky a na činy své, aby byly dobré, ó bohdežž byly gsau wždy dobré, ale na to gsem nehleděl, abych ge také dobře konal, gať swatá wůle toho žádá. Gá podobal se fariseowi, kteržž hrdě se wyppjal, že není ani wražednjšem ani laupeznjšem, a že dešátky dáwá ze vssech wěcí swých. Teď cítim, gať welice gsem chybowal, gať welice gsem tebe urážel, neboť we vssech skutcích mých není žádné pokory, žádné lásky, žádné dobré wůle a žádného dobrého úmyslu. O, nechod še mnau, milý Ježíši, nyní w šaub, ale té milosti mi propůgč, ať aspoň budauci činy a skutky své dobře konám a za minulé dostatečně se řagi a co zlého gsem zpáchal aneb co dobrého zle gsem učinil, za to ať žadost učiniti mohu tobě sprawedlivému i milostiwému šaudci Ježíši Kristu, Špasiteli mému. Amen.

Dnešnjho dne gest také swátek: W Šjmě sw. Tiburcia mučednjša; w Románě w Pentu šw. Alexandra biskupa; téhož dne sw. Rufina biskupa; we Francanzštu sw. Taurina biskupa; w fragině Walerii sw. Gfwicia opata; w Lubertu sw. Digny panny a w. g. sw.

12.

Život sv. Kláry.

Sw. Klára se narodila w Alsfjich roku 1193. Rodičové gegi, Faworino Skyðso a Hortulana, byli w celé Umbrii negen wznesšenosti rodů swých a bohatstwim, nýbrž i pobožnosti ducha slowůtnj a dobře známi. Hortulana, nosjic Kláru gestě pod srdcem a za šťastný porod se modljic, zdála se slyšeti hlas: „Nebog se, neboť porodíš swětlo, kteréhož lesť wesšterý swět ozáří.“ Z té přičiny dáno noworozeňátku na křtu swatém gméno Klára, to gest gasná aneb stkwaucj. Tito rodičové byli nad mjrú pečliví o dobré wychowánj dítěť, gichž několiť měli, a giž w autlá srděčka gegich sjmě zbožnosti a lásky kladli, kterěz zwláště u Kláry brzo w pěkný strom wzesslo, gehož owoce bylo plamenná láska ku Kristu Ježíšsi.

Giž co autlé děčko wynikala Klára zbožnosti, tichosti a mravnosti nade wesšecy děti celého okolj. Metěššily gi hry dětské, aniž se gi libil hluk swěta. Býwalaf neyraděgi sama, a co ostatnj děwčata weselými hrami se bavily, sedávala si Klára do temné komůrky a myšlila na Krista Ježíše, na geho přehořkau smrt, a na nesmjrnau lásku k člowěčenstwu. Takowými myšlénkami denně se zabýwagjc umřela záhy swětu welmi. Swět a rozkosse geho ztratily pro ni wšši wonadu. Za to se stal Kristus předmětem neywraucněgšši lásky gegi; na něho myšlila wstá=

wagje, léhagje. Gemu se líbiti, byla nepřed=
něgšší snaha wšech sil gegich; a ačkoli takměř gen=
běčo, wymolila si nic méně giž tenkrátě swého
miláčka, Krista Ježíše, za chotě. Po Spasiteli
swém milowala také bližního, byltě to gegi bratr,
wykaupený krmj miláčka gegjho. Pro bližního se
postila, pro bližního ufládala lahodných pořmů,
gichž se sama nikdy nedotkla, pro něho obracela
wšechen penjz, který od rodičů k swé potřebě aneb
k swému wyražení dostala. Prostý oběw býwal
gi neymilegšší, a musila-li někdy štkowšněgi se
ustrogit, tuť ukřýwaly kment a hedwábí hrubé
raucho že žinj na nahém těle přilehlé. Powěst
gegi hlásala se giž tenkrátě w celém wůkolj,
a rostla w té míře, w kteréž wěkem prošpýwala.
Mnozi wýbornj mladjei byli by gi rábi ruku swau
dali, ale Klára zůstala wěrna choti swému ne=
beskému, kterémuž se giž w dětinstwj ušlawičnau
čistotau byla zasljbila. Když gi rodiče nutili,
aby se za muže wdala, odpowěděla důwěrně
a pewně: „Gá si wymolila Krista za chotě s do=
brým rozmyslem; a toho se nikdy nepustjím!“

Tohož času chodil gegi kragan, sw. Frantisek,
weden Duchem swatým, po městech a wesnicích,
wšude w prostotě duše slowo Boží káže a tak
mocně na mysl působě, že i neyurputněgšší hří=
šníci na pokání se dávali. Powěst o geho ctnostech
hlásala se we wšech takměř končinách. Klára,
gegiž duše po nebeských věcech prahla, umjnila
si s tímto swatým se segiti a o spasenj swém se
porabiti. Příležitost se brzy udála, a Klára se

giž po prwnj rozprávce tak walně rozhorlila swatým ohněm, že swět opustiti a w klášternj samotě žiwu býti si umjnila. Úmysl tento wzrůstal a twrdil se dalšjim wyučowánjm, a konečně tak dalece dozrál, že gen přjhodného času k promědenj geho čekala. Ž nečekala dlouho, neboť giž na neděli swětnau r. 1212 oběslal gi Frantissef do Porciunkule (do kostela aš hodinu cesty od města vzdáleného), že gi w oděw zákonnj obleče. Hořjc nesmírnau láskou k Bohu, vydala se tagně na cestu. Některé nábožné panny wyprovázeli gi. Sw. Frantissef a bratři geho očekávali gi s toužebnostj, a s hořjcimi swjciemi uwešli gi do kostela k oltáři matky Božj. Zde obložila stmwostný oděw; a na to uštrjhl Frantissef dlouhé gegj wlasj, oblékl gi w štat kagici a odewzdal prozatjm Benediktinkám u sw. Pawla. Klára byla tenkrát 18 let stará.

Když se ta událost byla roznesla, počali takměř wššicni lidé swětáctj, gať obyčeg býwá, přehrozně křičeti, prawjce, že to křof nepředložení, hanebný, rodinu hanobjci, a přjbuzensstwo chtělo gi i násiljm z útočiště gegjho wytrhnauti. Než Klára stála pevně w úmyslu, a chytivšj se oltáře prawila: „Kdož se opowáži sáhnuti na to, což Bohu zaswěceno. Gá zagistě celau dušj oddala se gemu, a ženichu swětského neuznám.“ Tauto řeči utiššila se bouře. — „Gestližet wás swět nenáwidj, dj Bán, wězte, žeť gest mne prwé než wás w nenáwisti měl. Wy gste byli z swěta, swět, což bylo geho, milowal by:

že pať negste z swěta, ale gá z swěta wywolil gsem wás, protož wás swět nenáwidj. Pama-
tugte na mau řeč, kterauž gsem gá mluwil k wám.
Menj sluzebnj wětšj nežli Pán geho. Poně-
wadž se mně protiwili, i wám se protiwowati bu-
dau" (Jan 15, 18—20.).

Pro wětšj gislotu byla Klára teď do klá-
stera benediktinek u sw. Angela dána. Zde se
gi zastesklo po sestře Anězce, kterauž nad mjru
milowala, poněwadž byla dusse čistá. S obrá-
tila se ku Kristu Pánu wraucně prosje, aby
Aněžku marnému swětu wytrhnauti a sobě za-
snaubiti ráčil. A hle než minulo šestnáct dnj,
stála Aněžka w kláštere snažně o přigmuti pro-
sje. Tu powstala ale nowá bauře. Rozhořčené
přibuzenstwo wrazili násilně do kláštera, wytrhli
čtrnáctiletou Aněžku z náručj sestřina a wlekli
gi potupně a násilně z kláštera. „Pomoz mi
sestřičko, wolala Aněžka w rukau surowých přj-
buzných, a nebey, aby mne od mého Krista Je-
žíše odtrhli!" a na modlitbu Klářinu stala se
ubohá dítka tať peronau a těžkau, že wšj silau
z mjsta gi hnauti nemohli. S nechali gi wí-
dauce w tom prst Božj; w tom přišla ale Klára
a odwedla gi bez přetážky zpět do kláštera, na-
čež gi sw. Frantisek w oděw zákonnj oblékl
a za duchownj sestru přigal. Mezi tím kaupil
Frantisek blíž kostela sw. Damiana, gegž nád-
herně byl ozdobil, nepatrný domeček a darowal
ho oběma sestřám, w kterémž ony gašo w kláštere
žitwy byly gediné Bohu slaužjce a tuhau kážnj

sebe zbožňovaly. Z tohoto kláštera vycházela taková müně swatosti, že urozené a bohaté, ano i rozkošné paní a panny jako o závod w něj se braly, za léta minulá káti se a w budoucích gedině Bohu modlitbami, posty, pokorau a dobrowolnau chudobau slaužiti žádaly. Mezi nimi vynikají zvláště tři z urozeného rodu Ubaldinů w Florencii a Klárina matka Hortulana. Příklad wznesených a urozených wábil i některé z statku městského, a tak poznenáhla powstal obzvláště přičiněním sw. Kláry a sw. Františka nový řád, genuž po Kláře, kteráž ač bezděky wchni geho zpráwu na sebe wziti musila, řád Klarisinek řekli, a kterýž se w krátkém čase nejen po Italii ale i po jiných zemích rozšířil. „Gesli Bůh s námi, kdo proti nám“ (Rim. 8, 31.)! Hlavní pravidlo a tak říkaje základ tohoto řádu duchovního byla dobrowolná chudoba. Gegich strawa, oděw a byt byly jako u žebráků. Neměly žádných gistých důvodů a žádných statků; důwera w prozřetelnost Boží, ruční práce a sštedrá láska wěřících byly gegich sšpižirny a zásoby. Z dědictwí po otci rozdala chudým, ničehož pro klášter nepodržewši, neboť měla za to, že řeholníci tím méně dbají o Boha, čím wíce se starají o zboží pozemské, a že nikdo dokonalým nebude, kdož se úplně od swěta neodlaučil. Od příjné chudoby takové nedala se žádným domlawáním a žádnými důwody odwesti, ano wymohla si u papeže Innocence IV. zvláštní list, kterýmž se powoluge, aby zákon Klarisinek při pr-

motní apoštolští chudobě nechán byl. — Gegj pewná důvěra w Boha nezklamala se ani gednkrát, a když nauze byla w klášteře neywěťši, přicházjwala wždy náhlá pomoc, a negebnuw stalo se, že se zázračným způsobem poslední sausto chleba tak rozmnožilo, že se jim nasýtilo 50 sester, aneb nádoby prázdne olegem se naplnily. S gahý to diw! Zdaž není Bůh náš Bůh, genž spasený náš činí (nám pomáhá), genž činí diwne věci, gehož welebnosti naplněna buď wšedka země (Žalm 67, 21; a 71, 18. 19.).

Tu chudobu, kterauž sestřám svým tolik schwalowala, a nad kterauž tak bedlivě bděla, zachowávala Klára sama co neyswědomitěgi. Nosjwalaf hrubý oděw, spávala na twrdé zemi, ano někdy i na střížkách a na flesti, nepožjwala w čas adwentní a postní nic než chléb a wodu, ano třikrát w týhodni i toho pořmu se zdržowala; chobila, pokud žiwa byla, bosa, nosila na nahém těle drsný šat a giné a giné tuhé kagici skutky konala s takowau přjkrostí, že i sw. Frantisek k mjrnosti gi musil napomjnat, a gi nutiti, aby aspoň w čas nemoci své w posteli odpočjwala. Při tom býwala wždy ponjžená a ztraušená. Nikdy se nad ostatní sestry newybjnala, nikdy si neosobowala žádné cti aneb wážnosti, nikdy nežádala žádné přednosti aneb w pracech úlew; ano sama mýwala sestřám noby, posluhowala jim při stole a w nemocích, konala ty neytěžši práce a ty neyomrzelegši služby a zdálo se, že gest spíše služebnicí než

představenau kláštera. Při tom při všem ukrý-
wala beblivě, ano aužkostlivě vše, což koli gi
tu chwále a ke cti býti mohlo. Swatému Fran-
tisku byla z celé duše oddána a ctíla ho co
otce. Co on pravil, toho uposlechla, čemu ne-
chtěl, toho se vždy stranila, a tak plnila slova
Páně, kteráž nám strže Mogžisse zgewil, an dj:
„Učinjš, cožkoli řekau, kterjšž gsau představeni
místu, kterěž by wzwolil Hospodin a čemuž by
učili tebe wedlé zákona geho, a následowati bu-
deš wýpowědi gegich, neuchýljš se od nj ani na
pravo ani na lewo“ (V. Mogž. 17, 10. 11.).

Widauce sestry přednostku, ana tak zmužile-
si počíná a tak trpělivě na cestě k došonalosti
křjš swüg nese: snažily se, pořad sjla gim sta-
čila, we všem gi následowati, tak že kagienosti
gegich wšim právem se diviti, ale i zastyděti se
musíme, že an duše tyto skoro newinné tolik se
kály, my hřišnjci, gačo bychom králowstwjm ne-
bestým gisti byli, w hřišnjch dřepíme. Do nebes
newede giná cesta než cesta newinnosti a cesta
kagienosti. Na které stogíme ale my? —

Klára milowala nad giné skutky modlitbu
a tolik si w modlitbě libowala, že se zdálo,
gačoby mimo modlitbu nic giného na starosti
neměla. Kdykoli se w modlitbu aneb w swaté
rozgjmánj pohrauzila, zdálo se, že gi twář hořj,
a wnitřnj ten plamen na twáři se gewicj roz-
něcwal i řeči gegi, tak že kdokoli gi na bljško
přišel, sám tjm ohněm k milowánj Boha a do-
broty geho rozujcena se cítil. Nemylegšjim

předmětem gegiho rozgjmání býwala přítomnost Páně we welebné swátosti oltární, a geho narozenj a utrpenj. W swatém tom rozgjmání stráwila flečje denně mnoho hodin, a welebná tato tagemstwj tať mocně dorážela na autlau dušši gegi, že nezřjdfa w slzách plynula, w slzách radostných, že gsme takowého dostali Wykupitele, a w slzách žalosti, že sám Syn Boží tať ohawnau smrtj pro nasse wykaupenj umřiti musil. Gať welice tato nábožnost u Boha zaljbenj došla, widěti na následugjcjch událostech: Když cjsař Bedřich I. w Italii polem ležel, wtrhl gedon oddjł wogsta geho též do okolí asfisstého. Wogsto cjsařowo šestáwalo z welikého djlu ze Saracenů a giných newěřjcjch, kterjž straffně proti obywatelům zuřili. Taťtéž gednoho dne na klášter sw. Damiana útokem hnali a gižgiž hradeb ode wssad dobýwali, ano giž ge i slezli. Tu Klára boleštnau nemocj sšlčená dala se na nádwořj wynešti a newswětěgšši swátost před sebe postawiti. Zde pozdwiħnuwšši rukau swých, zwolala: „Připustjš-li, Pane na nebesjch! aby slabé a bezochranné služebnice twé, kterýchž gá mlékem lásky twé krmila, w ruku padly newěřjcjm? Mně gich nelze déle chrániti, i swěřugi ge tobě, ó Pane, prosjc, abyš mne i ge z toho přewelikého nebezpečj wytrhl.“ A tu pozdwiħł Hošpodin hlasu swého, a postrassil nepřátely, že strachem na útěf se dali, a mnozi z nich zahynuli. Pro tuto událost malugi maljři sw. Kláru, ana sw. monstraci w ruce drží. Gindy opět, když se cjsařšy wůdce Betališ Aversa

brannau rukau o Alsiß potaussel, a báti se bylo, že dobuda města, w hněwu swém ge poplenj: posypaly si sestry k rozkazu Kláry popelem hlato swých, a dnem a nocj se za sklíčené město, z něhož nevyjce dobrodinj dostávaly, modlily. A hle tu odtrhlo náhle času nočního mogsťo od města, a wůdce geho ztratil brzo na to i život. Dwa a čtyřicet let stráwila sw. Klára w tuhé kagienosti klášternj, ale giž osm a dwadcet let nepožjwala tato swětice lahodného zdrawj. Ale nikdy ne reptala proto proti Bohu, spisse blaženu se cjtíla, že gafo Spasitel náš trpěti mohla. Z prawila: „Tomu, genž Boha miluge, není nic nesnesitelné, žádná kázeň, žádné utrpenj, žádná nemoc; owšem ale těm, kterjž se ho zpusťili. O, gať potěšitelná to wěc, z lásky ku Kristu něco trpěti!“

Konečně přiblížila se doba, w kterauž Klára s nebeským chotěm dusse swé na wěky spogiti se měla. Z cjtíla i předzwjídala, že se blíží angel smrti, protož se dala zaopatřiti. Téhož dne nawšťiwil gi sw. otec Innocenc IV. s mnohými kardinály, udělil gi swého apostolského požehnanj a plnomocných odpustků, gať si toho byla žádala a přála. Aněžka stála welmi smutná u lůžka umjragjci sestry, a prosila, aby gi blažho na zemi osířelau nenechávala. Račež Klára: „Twüg čas gestě nepřissel, ale není daleký; dřjwe wššaf od Hospodina welkého potěšeni nabudeš.“ Z ostatnj sestry stály u lůžka gegjho plačje, k nimž ona se obrátiwšši, řekla: „Napominám wššech sester

to Kristu Ježíšši, aby se ustativně snažily fráčetí cestau swaté sprostnosti, pokory a chudoby, aby byly živy to počestnosti a swatosti, dobrau pověšti byly přigemnau vůnj všem, z lásky ku Kristu sebe wespoleť milowaly, a tu lásku, giž to srdci nosi, také wně skutky milostnými ukazowaly, by příkladem gegich ponuťnuti také ginj to lásce k Bohu a k bližnímu rostli."

Pracugjc k hodince, dala ji čisti utrpení Páně a to posledních tazích prawila k dušši své: „Ubírej se důvěrně z tohoto světa; nebog se, máš dobrého vůdce a sprowodníky! Ubírej se důvěrně; neboť ten, co tě stwořil a posvětil a gafo matka milowal, hotow gest tě přigmauti. — A ty, Pane a Bože můj, kterým mi dal bytost a život, buď pochwálen a weleben na wěky!" A tak domluwivši, usnula tiše a pokogně dne 11. srpna r. 1253. magjc let šedesáte.

Papež Innocenc IV. a mnozi kardinálowé byli na gegim pohřbu, a papež Alexander IV. gi připočetl giž po dwau letech to řadu swětic a wywolených Božích.

Rozgjmání.

Wto to klademe sw. Kláre za obzwláštní zásluhu, že řeholi Klarisíneť založila, ale mnozi lidé, z nichž se někteří i katolíky gmenugi, řiči bez přestání na kláštery, že prý obecnému dobrému gsau ku škodě, a že nebude lépe, doťudž se nerozwmihnu, a obywatelé gegich nerozženau.

Muže čim pať šťodj klášterowé obecnému dobrému, že se někteří na ně tolik šápagi? Snad tím, že pečují o wychování a vzdělání mládeže, že pomáhají w duchownj zprávě, že hlásají i š nebezpečím života wjru neznabožům? či tím, že obstarávají choré, podporují nužné a pěstují maličké? aneb dokonce tím, že Pánu Bohu slauží, nezřízené náklonnosti těla swého duši a wšsemožně zdonaliti sebe se snaží? Když medle těmito věcmi nešťodj se obecnému dobrému, ano pať obecné dobré gini se podporuje, což gest medle tať šťodného, gežto klášterowé do sebe mají? Nic, zhola nic, co by před saudem zdravého rozumu neobstálo! Gen galowý řiř to lafomců, kterjž to těžce nesau, že nemohau z klášterů nadělati fabriř, kterýmiž by na zřázu cizjho blahobytu žili a tyli, řiř to newěřicjch a neznabožů, kterjž se hněwají, že pořub klášterů bude, že newěry a bludů swých tať wolně nebudau moci rozšiřwati; řiř to chlipnjšů, gimž protiwno, že se řdoš postem a zdrženliwosti řage, co se sami w rozkořicjch a tělesnosti wálegj: řiř to lenochů a rozmazlenců, gež to hněte, že řdost Bohu slauží, co sami po řčmách a besedách rozkořj a řratochwile hledj. Šsaut snad pamětnjci, že tu neb onde před léty klášter stáwal, řdež nynj towárny mamonu zaswěcené hrdě temeno swé ř. nebi pnau, nuže weče se tu lépe, než tu druhdy býwalo, řdyž nábožné zpěwy ř nebesům wřstupowaly gařo řauř řadibla? Pařli klášterowé tať šťodnj řsaw, proč se zařládají nowé w těch práwě mjřtech, řdež gindy býwali, ale gich wjce tam nenj. Měřto

Asijsi nemělo zagisté žádné přičiny toho pykati, že na blizku byl klášter Klarisinek. A gať Asijským, tak se nezřídka wedlo i giným městům, krajinám a královstvím. Gako Bůh w starém zákoně pro pět spravedlivých města Sodomy usšetřiti chtěl: tak stalo se w nowém zákoně mnoha městům pro kláštery. Zbožnost klášterníků odvrátila od nich hněw Boží, gegich kagicj skutky směřily spravedlnost uraženého soudce, gegich horlivé zpěwy wyprosily jim opět odpustění a milost. Tož uznával sám císař Justinian, an dj: „Klášterníci gsau proto zde, aby modlitbami swými od zemj a od říši odvrátili hněw Boží; i musil by swět zahynauti pod metlou Boží, kdyby nebylo swatých duší na zemi. Podobného coš prawj také sw. Augustin: „Klášterníci,“ dj on, „gsau tu proto, aby chválili Boha, kteréhož ty urážjš; aby se káli, gežto ty hřešjš.“ Z řečeného widěti, že libé tomu se rauhagi, čehož neznagi. Blažený člověk, kteréhož Bůh w klášterni samotu uvedl. „Tam,“ prawj sw. Bernard, „gest člověk žim čistěgi, klesá řiděgi, umjrá důvěrněgi, očistuge se dřjwe a bohatěgi se odměňuge.“ Protož i wy, bratři a sestry, osob těch, kteréž se zvláštnjimi sliby k službě Boží zawázaly, w uctivosti měgte a swých powinnosti pilni buďte, činjce ge wždy wzhledem na Boha. Na Boha wztaħugte swé mysslenj, řeči, skutky a wsšedka ħnutj srdce swěho, tjm negsauce w kláštere, stanete se wýhod klášterů aucastni.

„Buďtež dofonalj, gako i Dtec wáš nebeský dofonalý gest“ (Mat. 5, 48.).

„Každý, kdož opustí bům, neb bratry, neb sestry, neb otce, neb matku, neb manželku, neb syny aneb pole pro jméno mé, stokrát více vezme a životem věčným opládnouti bude“ (Mat. 19, 29.).

„Hospodin gest díl dědictví mého a kalicha mého: ty gfi, kterýž natvratíš mi dědictví mé. Provozové mé pabli mi na místech výborných: nebo dědictví mé výborné gest mi“ (Žalm 15, 5. 6.).

„Blahoslaveni, kteříž přebývají v domu tvém, Pane: tiť na věky věků chváliti budou“ (Žalm 83, 5.).

„O půl noci vstávám, abych chválu vzdával tobě z řádu spravedlnosti tvé. Účastníť gřem gá všech božicích se tebe a ostrýhajících přikázání tvých“ (Žalm 118, 62.).

Modlitba.

Učoli, ó Hospodine, věci pozemské mnoho řásti a wnady bo sebe mají, přebce nám tolik radosti uedělají, gaťo ty, ó Pane Bože náš! Neboť v tobě raduge se spravedlivý, protože láska tvá tichá a klidná gest a že srdce, kteréž máš, tichostí, sladkostí a pokojem naplňuješ. — Protož prosíme, vytrhni srdce naše, ať nemilujeme nic pozemského a světského, nýbrž ať rychle a rádi tvého hlasu následujeme, a horlivě a tať, gať se ti líbí, tobě slaužíme a na svém spasení pracujeme. Amen.

Na dnešní den připadá gestě svátek: V Kataně sv. Trojstva, gahna, mučedníka; v Augšpurku sv. Hilarie, matky sv. Atry muč., v témž městě sv. Kviriala, Earchia, Krescen-

ciana a giných sw. mučednjů; w Syrii sw. mučednjka Mar-
faria a Juliana; w Nikomedii sw. mučednjů Aniceta a Fon-
tyna, geho bratra; w Falerii sw. Graciliana a sw. Feliciosny
panny, mučednjů; w Brixii sw. Perkulana biskupa a m. g. sw.

13.

Život sw. Hippolyta, mučednjka.

Za oněch časů, když římská ufrutnost, dytje
křesťanstwj vyhladiti, wěrné syny cirkwe od Krista
založené gimala a mučila, padá také smrt sw.
Hippolyta. Tento swatý mučedník přiznáwal je
dřjwe k bludnému učenj Nowatowu *), nablédnum
ale blud swůg, nawrátil se opět w cirkw kato-
lickau a wjru swau i krmj swau zapečetil. Byl
kněz a stařeček giž welebný, když ho protivnjci
gměna Kristowa gali a na sand wedli. Twář
geho stkwěla se radostí, neboť se těšil, že smrti
dané pohoršfenj smaže. Wítězstwjm gsa gíst, trácel
pokogně stařeček, kam ho rozpásaná luza pohanská
wedla. Mnozi křesťané a učednjci geho pro-
wázeli geg. Gestau otázali se ho z nich někteřj,
které učenj gest prawé: wjra-li katolická, či učenj
Nowatowo. S pozastawil se Hippolyt a wý-
mluwným gazykem promluwil k nim, řka: „Uti-
tejte prokletého bludu Nowatowa a nawraťte je
w cirkw katolickau. Gediná gen gest wjra a sice,

*) Novacian a Novatus twrbili, že cirkw nemá moci fle-
slého křesťana swátostj pokánj w lúno swé přigmanti,
a učinj-li to, že se postwrňuje a přestává prawan cjr-
kwj býti.

giž Petr a Pawel učili. Ěemu gsem gá učil, toho želim welice a ěci giž smrti dořázati, že welmi etjm, což gsem prwé tupjwal." Tať mluwice přicházeli k bráně tyberinské, kdež ukrutný wůdce římský saubnau itolici postawio, ustawičně nowá a nowá trápení a mučení pro neschastné oběti wymeysslel: pro ty, kteříž nechtěli se Krista a wěčného spasení odríci. Tu se přihnala pohanská luza, wedauc starce pewně smázaného. „Tenť gest hlawa křesťanstwa," wolali, „žabi-geš-li toho, budau opět wššicni Římané bohům obětowati. Nowau neobyčegnau smrt wššak musíš wynalezti, by si druzí z něho wzali příklad." Sudí hrdě se pozdwihnuw, otázal je: „Gaf se gmenuge tento?" „Hippolyt!" odpowědjno mu. „Muže tať at ho, gafž gméno geho prawj*), diwocj koně roztrhaji," poručil ukrutný saudec. A hned se přivedli dwa plassíwj koně a Hippolyt byl k nim za nohy utwázán. Surowci pohanskí počali teď do konj mrskati. „Tito wemau mi žiwot, ty, ó Kriste, přigmi mau duffi!" zwolal sw. mučedník a giž s nim pábili koně přes hory a doly, kamením a trujm, blátem a kalužinami, wššude zanechawajice kusy těla rozedraného. Tu přišli ale wětjci a jebrawšše s uctiwostí částky od těla oderwané, pochowali ge w gedné gestyni w Římě, a wystawiwšše oltář nad hrobem geho, konali tam služby Boží. To se stalo okolo roku 252.

*) Hippolyt znamená tolik co „činní roztrhaný."

Mimo gmenovaného Hippolyta etj se w cirkwi swatě téhož dne gestě giný Hippolyt, gehož umučení a smrt podobna gest usmrčení gmenovaného giž sw. Hippolyta. O něm wypravuge se, gaž následuge:

Swatý Hippolyt byl wrchnj tělesnj strážce cjsařské a zarýtý pohan. Když ale vlastnjma očima ty zárašy widěl, kterěz sw. Wawřinec na slepých a chorých konal, když geho sslechtnost w mnohých věcech zkusil a zmužilost, kterauž neyukrutněgšj mušy z lásky ku Kristu snášel, seznal; tu se roztála ledowá kůra na prsau geho, a srdečná tauha powstala w geho dušsji po oné wjře, kteráž toliž zmužilosti dobává, tať bitné věci koná, a člověka toliž usslechfuge. Z dal se tedy s celým domem swým křtiti, a welice si přál, aby tať před swětem uřázati mohl, gať pewně wěřj w Spasitele swého. Příležitost nedala dlawho na sebe čekati. Neboť když sw. Wawřinec bog swůg slawný byl dokonal; wzaw Hippolyt geho mrtwolu, pochowal gi s pomocj kněze Justina uctiwě a nábožně. Dowěděw se o tom cjsař, dal si Hippolyta swázaného přiwesti, a přisně se tágal; zdali prawda, že křesťanem gest. Swatý Hippolyt nezapjrage, odpowěděl zmužile: „Ano gsem křesťanem, a pewně předsewzetj mám, co prawý křesťan žiwot swůg dokonati.“ Cjsař, genž si ho byl po wšsecky časy welice wáždwal, šnažil se gednat sliby, gednat pohrůžkami od Krista ho odlauditi, nemoha wšak ničehož pořjediti, dal geg mučiti. Z wzawšse ho nemilosrdnj

pochoptomé a štrhnuwše oděm s něho tať ukrutně holni, ołowem nalitými, do něho prali, až se myslilo, že nelze, aby dále žiw byl. Než Hospodin ho zachował zážračně na živě. „Gá gsem křesťan, trpím pro Krista!“ byla gediná slowa, kteráž poťud mohl mluwil. Po dlouhém a ukrutném mučení byl konečně do wězení umržen a hrdla odsauzen. Mezi tím, než se ten trest wykonal, šel wládať k rozkazu cisařowu do domu odsauzeného Hippolyta, aby se wšeho gmění geho zmocnil. Gestau dowěděl se, že netoliko Hippolyt, nýbrž wěšterá geho čeleď Krista wyznáwá. Tau zprawau na nemyšl rozhněwán, kázal wládať wšecken lid z domu Hippolytowa wyhnati a stjati, Konfordii ale, někdegšj Hippolytowa chůwu, ženu wysoťého wětu, holni až do smrti ubiti, proto že ostatnj čeleď k stálosti a setrwánj měla. Potom dal Hippolyta wywesti a na ocašy dwěma bugným koňům přiwázati, kterjž ho tať dlouho přes kámenj wláčeli a šmejkali, až duffi wypustil.

Rozgjmání.

Gať swatj Hippolytowé, tať i my woláwáme: „Gá gsem křesťan, přigmi, ó Pane, duffi mau!“ Důwěrně můžeme se k Pánu Bohu modliti; aby duffi nassi přigal, pakli skutečně křesťany gšme. Tu se mi wšak zdá, že bohužel mnozj, přemnozj z náš ani newědj, co to gmiéno „křesťan“ zna=mená! Křesťanem sluge kažďý, kdož w službu Krista

Ježíše wstaupil, pod forauhem geho se dal, a přísáhl, že zákonů geho chce býti poslušen, ďábla ale a pychy geho se odřekl. Muže giž uvaž, křesťanská buše, zbalíž bylaš živa dle učiněné přísahy, dle zákonů, k nimž giš se přiznala, dle gména, kteréz máš. Nechci ti na mysl utvábeti křiwau příjahu a wěrolomnost twau, ale běda tobě, ó člowěče, kterýš wůdce swého Krista Ježíše zrádně opustil, běda tobě, kterýž marně a nehodně gméno geho nosíš, kterýž se nazýváš křesťanem, ale gím negi, kterýž ústy geg wyznáváš, skutky ale zapíráš! Daleko prospěšněgi bylo by ti, abys byla nepoznala cestu prawdy, než že gi znáš a gi nefrácíš; daleko prospěšněgi bylo by ti, abys byla newstaupila pod forauhem Kristowu, než že gi zrádně opauštíš. A proč opauštíš forauhem Kristowu? proč nechceš slaužiti pod tjm wůdcem, genž gest cesta, prawda a život? — Pro hřích — pro marnau žádost — pro ošamžitau rozkoš! „Pro wěc tedy taš nepatruau, táže se sw. Cyprian, opauštíš stwůritele a otce swého a gdeš w službu ďábla, z gehož podružstwí Kristus swau wlastnj křwí tě wykaupil. Giž celý giš byl Kristůw. . Geho službě giš se oddal, genuž giš se při křtu sw. zapřal, gehož swátostmi giš poswěcen, od něho giš dostal dary a záwarwek ducha; a abys nepochybował o odměně, wypořáděls ďáblu wěčné nepřátelstwí, odřekl se wšší geho pychy a rozkošší a přísáhl na slowa swého wykupitele.“ Gaf meble můžeš, ó křesťanská buše, domýšleti se, že tebe Kristus za učedníka uzná,

gežto geho fázeň nenámíjš, a řeči geho ob sebe odmrhúgeš? Gať můžeš daufati, že služebníkem geho budeš, gežto k němu woláš: „Pane, Pane!“ ale wůli geho neplníš? Proč se nemýdáwáš, gať Boží služebník, w mnohé trpěliwosti, w sauzení, w potřebách, w úzkostech, w ranách, w žalářích, w různicích, w pracech, w bdění, w postech, w čistotě, w umění, w blaohočekání, w dobrotiwosti, w duchu swatém, w lásce neoffemetné, w slowu prawdy, w moci Boží, sřrže oděnj sprawedlnosti na prawo i na lewo, sřrže sláwu i pohanění, sřrže zlau i dobrau powěšt; gaťožto saudecowé, a gsauce prawdomlunni; gaťožto neznámj, a gsauce známj; gaťožto umjragij, a ay žiwj gsme; gaťožto potrestanj, a neumrtwenj; gaťo smutnj, a wžbyčy se radugjce; gaťo potřebnj, mnohé pať obohacugjce; gaťo nic nemagjce, a wšřať wšřemi wěcmi woládnauce (II. Kor. 6, 4 — 10.). Zdá se ti těžké býti následowati Krista? Muž hled aspoň zdálj se přiblížowati a tať dosáhnutí určité mzdy. Pohled gen na syny tohoto swěta: ay s gatau pilnosti hledagi bohatstwj a důstogenstwj, s gatau wytrwalosti snažj se swětu a lidem se zaljbiti, s gatau pečliwosti a poslušnosti stogi o přízeň knížat a náklonnost mocných swěta! S gatau odwázliwosti a ochotnosti nasazuje wo- gáf žiwota swěho, s gatau odhoblanosti pausřti se kupec na šřiroké moře! A gatau odměnu we- zmau za toliť práce, za toliť potu? Což giněho, než kus země, páru a dým a trápenj ducha! neboť wšře to geřt marnost, wšřečto to pomine

gako stjn. Tolik práce a násilí nestojí tě služba Boží, tolik namáhání a tolik obětí není potřebí k dobytí království Božího, než věčné gest. Proč tedy miluješ marnost a hledáš lež? Proč chodíš po stezkách obtížných světa a těla? Vyhle na cestách hříšníků gest žel a neštěstí, ale cesty Páně jsou krásné, jeho gesto sladké a břemeno lehké; on učiní řízné věci příjemné a ostré cestami rovnými; on blaďící navracuje, pracující občerstvuje, setrůvavající korunuje. Gdi tedy, duše má, gdi za ním a následug geg. — Slavné gest následowati Pána, neboť kdež On gest, tam bude i služebník jeho a bude tam míti království, kteréž mu připraveno gest od počátku světa.

„Pracug gako dobrý rytíř Krista Ježíše. Žádný, kdož rytěruge Bohu, neplete se w světské obchody: aby se líbil tomu, od kohož gest zvolen. Nebo i ten, kdož boguge w bogi, nebývá korunován, leč by řádně bogował“ (II. Tim. 2, 3—5.).

„Kdož slib učiníš Hospodinu Bohu svému, nebudeš probléwati splniti ho: nebo vyhledáwati bude toho Hospodin Bůh twůg a budeš-li mészati, bude tobě počtěno za hřích“ (V. Mogg. 23, 21.).

„Geden gest mistr náš Kristus“ (Mat. 23, 10.). „Toho poslaucheyte“ (Mat. 17, 5.).

„Kdož prawí, že w něm zůstává, máf gafž on chodil, i tento tak choditi“ (I. Jan 2, 6.).

M o b l i t b a.

Nauč mne, Mistře, plniti vůli twau, neboť v pravdě učíš cestám Božím, gaťož moc máš. Propůgč, ať následugeme tebe a cest svých zprawíme dle cest twých. Neboť kterž předzvěděl Dtec twůg, ty i k tomu předzřidil, aby byli připodobněni obrazu Syna geho. Dej mi, ó neymilejší Ježíši, té milosti, ať, gaťož gsem až posud nosil obraz člowěka swětšého, od nyněgšsta nosím obraz člowěka nebesčého a hledím připodobněn býti ne swětu mrzkému, než tobě. Kterž tebe následugi, kamkoli gdeš; neboť kdož prawí, že v tobě zůstává, máť gaťož tys chodil, i on choditi. Že gsem ale až posud tať daleko tebe se zpusťil a nessel cestami twými, než těžkými cestami hříšníků, račiž mi milostiwě odpustiti a wztyč před očima mýma swatý kříž twůg; ať widím, kudy giti mám, abych se dostal tam, kdež ty gš, Pane, Spasiteli a Wykupiteli můg. Amen.

Léhož dne:

Život sw. Kasiana mučedníka.

Gatého národu sw. Kasian byl, zdali Němec či Říman, newí se. Dwořem ale pocházel z rodu šlechticčého a wynikal obzwlášťnj učeností a žiwota swatostí. Horle slowo Boží rozšširowati, přišel do Sabiany, do města ležejčho v

Alpách rhétických. Gednať wyučowánim, gednať wyborným příkladem přitwedl dráhně obywatelů do sw. církwe, wystawěl gim kostel ku cti blahoslawené Panny Marie a stal se i prvním toho města biskupem *).

Požehnané účinkowání swatého biskupa popudilo hněw a záwist modloslužebníků. Kasian musel z města i z celého okolí uteci. Šel do Říma, snad aby se s swatým otcem poradil, co činiti a kam se obrátiti má. Přigda ale do Forum Kornelii, nyní Smola w zemích papežských, uzřel, že lid tu gestě wesskeren we tmách modlářstwí wěží. To mage za pokynutí s hůry, zůstal w městě a uzavřel, že děti literárnímu umění wyučowati a při tom i půbu wjře samospasitelné pripravowati bude. Do školy chodilo brzo mnoho pacholat, učit se umění swětšému; ale Kasian tať uměle o wssch předmětech mluwíwal, že se ditky netoliko mnohým wědomostem naučily, ale i nerozum a zpozdilost modlářstwí nahlébly a welebnost a důstognost wjry křesťanské nahližeti počaly. —

Co sw. Kasian takto w tichosti šimě učení Kristowa rozšíwal, wypuklo na poručení císaře Diokleciana weliké protiwenstwí křesťanům. Krwežíznivé zákony císařowy dostaly se, gať se rozumj, tať do Smoly. Gelikož wyučowání Kasianowo giž po delší čas u mnohých w podezření bylo, že se gim podrývá náboženstwí wla-

*) Objed přeneslo se později sídlo biskupské do Brixenu.

stensté, obvinili ho někteří u vládaře fragišého z wjry křesťanské a aby proto sauzen a trestán byl, žádali. Vlášar pohnatw ho před saub, otázal se, zdali křesťanem gest a čím se zaměstnáwá? Mačez Kasian upřímně a neohroženě odpowěděl, řka: „Gá gsem křesťan a zvěstugi uřizowaného Krista Jezisse, Spasitele swěta, těm, kteříž ho neznağı.“ Po těch naléhal na něho vlášar, aby upustě od wjry a učenj swého, bohům obětowal a mládež wyučowal úctě wlastenstým bohům powinné; ale Kasian pohrdl tau radau pewně a rázně, pamětliw slow písma: „Nemožné gest těm, kteříž gednau gsau oswjcení a ofusili daru nebeského, a účastnjci gsau učinění daru Ducha swatého, ofusili také dobrého slowa Božjho a mocj wěku budaucjho, a padli, zase obnowiti se ku pořánj, znowa křizugjce sobě Syna Božjho, a w posměch wydáwagjce“ (Žid. 6, 4—6.)

Takowau statností naneywš rozhořčen wymyslił ufrutný vlášar nowé a neslýchané mučy. Dowědew se totiž, že Kasian mnohé z žáků káráwal, ano i tělesně pro posléšty gegich trestáwal, a od nich proto nenáwiděn gest, wydal ho w moc gegich, řka že s njm učiniti mohau, co se gim zljbj, aniž se trestu báti co magj. A tu wrhli se bezbožnj pacholjci na welebného učitele s ďábelstau radostí, přimázali ho k slaupu, strhli s něho oděw a bodali a pjchali ho železnými rafigemi, kterýmiž se tenkrát na dubowých tabulkách psáwalo, tlaufli ho w twář swými tabulkami, a co neyhorsšjho při tom posmjwali

a rauhali se mu, gať geu uměli a mohli. Zfrwácen a po celém těle probodán a zpichán řekl Kasian k wzteklým žákům: „Nebogte se a zdmogte přičiněnj swého, a co pro wěť nemůžete, to wynahraďte ukrutenstwjm!“ A mladj ti zlosynowé také neustáli dřjwe bodánjm, pichánjm a tlučenjm, až welebný učitel po blauhém a bolestném mučenj ducha wypustil. Sw. tělo geho odpočjwá w hlawnjm chrámě imolstém.

R o z g i m á n j.

Nemůžeme si nic hanebněgšjho a ohawněgšjho pomyslit nad žáky imolsté, co učitele swého sw. Kasiana tak bolestnau a ukrutnau smrtj ze swěta zpromodili, podobni w tom učiněni židům, kterjž Wykupitele a Spasitele swého na dřewo kříže ohawně přibili. Wjnf, lastawý čtenáři, že se s osslivosstj odwracjš od bezbožnjků těchto, řka: „Nebyl bych s to, abych to učinil, takowé newděčnosti negsem schopn!“ Muže polož ruku na srdce a rozpomeň se, zdali wždy wděčen býwáš Bohu stwořiteli, zachowáwateli a spasiteli swému? Seči, můžeš-li ty dary a ta dobrodinj, kteráž denně z ruky Boží břeš, seči ge a pať přirowney welikost a množstw gegich k welikosti djků twých, ach, gať se zardjš hanbau, gať se zastydjš, žeš tak newděčný byl a až posud gš. Bůh gest otec twůg, kterýž tebe stwořil, foyž gestě nebyl gš, on tebe žiwj, gaťo matka djtě swé žiwjwá, on

tebe zachovává, tebe pěstuje, tebe miluje, ano i angely své tobě k službě sesílá, abys o kámen neurazil nohou svých, slovem, on si tě vychovával za syna a vymýšlil tě, a nic není, co bys od něho nebyl vzal (Jf. 1, 2.). A také díky mu za to vzdáváš? také mu oběti přinášíš? — Měl zná hospodáře svého a osel gesle pána svého, ty pak Boha, opatrovníka a dobrodince svého, nepoznáváš. Lítý lev zřetne dobrodiními, ale člověk krotký obrací se proti Bohu a pohrdá jím, a uráží ho. Tyš byl otrokem ďáblovým, a křesť pekla a potravou věčného ohně, a Bůh smilovav se nad tebou, krvi gebiného syna svého tě vykoupil, ztracená synovská práva tobě navrátil, a sňbilo me věčné slávy připravil. A také díky mu vzdáváš za nesmírné tyto milosti, a také oběti mu přinášíš? Ty kteréhož dušiči Spasitel si za choť vymolil, ty běháš za gínými milostmi; cestu, kterauž on tě vésti chce, opouštíš a raději umblévaš na cestách nepravosti, zákony kázně a života, gež ti zvěštoval, pohrdáš a libugeš si v hořké kázni světa. O, kolikrátkoli tě volal, neslyšel gš, kolikrátkoli wztáhl ruku, pohrdlš. A on gessťe čeká, gessťe tě trpí, gessťe tě živí. On tě mohl gafo pyšné angely na věky odsauditi, fbyž gš pýchau se nadýmal a zákonům geho wzborowal, ale on se smilovav nad tebou, čeká, až se poznáš a pokoríš před ním; on tě mohl ohněm s nebes gafo Sodomu sežžiti, fbyž ohněm chlipnosti úby twé hořely, ale on ti dáwá darmo milost swau, abys ubuřil

plamen nečistoty: on tě mohl wodami gaſo Egyptſké přefwačiti, když gſi bratřim křtíwdu dělal, ale on ti přege chwíle, abyſ ſe naučil bližního milowati gaſo ſebe ſamého; on mohl učiniti, aby tě gaſo Dathana a Abirona země pohltila, když gſi proti němu reptal a gemu ſe protiwil; ale on tu ſnáſſi tě, a dáwá času k poſánj. A co ty, ó člowěče, co ty gemu za wſſe ta dobrodinj přináſſiſ za oběť? gaſé mu wzdáwáš díky? Co učinjſ Hospodinu za wſſe, co učinil tobě? Nežádáſ mnoho na tobě, a nežádá těžkých wěcj. Budeſ-li geg milowati nade wſſecko, dáſ-li mu poſorné a ſtrauſſené ſrdce, uznáš-li geg za Otce ſvého, nezapomeneſ-li na wěky ſprawedlnosti geho, budeſ-li geg chwáliti, že dobrý geſt a že na wěky trwá miſoſrdenſtwj geho, a opuſtiſ-li bezbožné ceſty ſvé a neprávě myſlenj ſvé a nawrátjſ ſe k němu: ſlitugeſ ſe i Hospodin nad tebau, neboť hogný geſt k odpuſtění, a geho ſtědrá ruka otewře ſe a naplnj tě ſwým požehnánjm.

„Díky činjce wzdycky ze wſſeho dobrého, we gménu Pána naſſeho Ježíſe Kriſta Bohu a Otci“ (Eſeš. 5, 20.).

„Požehnánj, a gaſnoſt, a maudroſt, a díky činěnj, čeſt a moc i ſjla Bohu naſſemu na wěky wěků. Amen“ (3ger. 7, 12.).

„Dobrořeč duſſe má Hospodina: a nezapomjney na wſſecka dobrodinj geho“ (Žalm 102, 2.).

„Wſſecko, cožkoli činjte w ſlowu neb w ſtu=

tku, mŕŕeĉo ĉĩte we gměnu Pána naſſeho Je-
žíſſe Kriſta, dĵky ĉĩnce Bohu a Otci ſtrže něho"
(Kolof. 3, 17.).

„Wĵdyĉky ſe radugte. Bez přeſtání ſe mo-
dlete. Ze mŕſſeho dĵky ĉĩte: nebo ta geſt wůle
Boĵi w Kriſtu Ježíſſi o mŕſſech wáſ" (I. Theſ.
5, 16. 17. 18.).

Modlitba.

Oſlawowati budu tebe, Pane králi, a ĉhwá-
liti tebe, Spasitele mého. Oſlawowati budu gmě-
no twé, že gſi ſpomocniĵ a obrance můg byl.
Tyſ mne wyſwobodil z zahynutĵ a wytrhl gſi
mne z ĉaſu zlého. Protoĵ oſlawowati a ĉhwá-
liti budu tebe, a dobrořeĉiti gměnu Páně. Ano
oſlawowati ře budu, Hoſpobine, celým ſrdcem ſwým :
wyprawowati budu mŕſſeĉky diwné ſkutky twé, a
dĵky ĉiniti ze mŕſſeho dobrého, kterěſ mi učinil.
O, přigmi proſſim, ó Pane, ſtrowné tyto dĵky
mé a nehleď na nedokonaloſt mau, ale na wůli,
kterauĵ tobě, Pánu Bohu ſwému, dobrořeĉiti ĉci
ſtrže Kriſta Ježíſſe. Amen.

Dneſ ſwětĵ cĵrkew ſwatá taĉé ſwátek : W Lubertu ſw.
Kaſſiana, biſtupa muĉedniĵa, rozĵitný od ſw. Kaſſiana, gehoĵ
umučení gſme popſali; w Burgiſ ſw. muĉednic Centolſy a
Heleny; w Konſtantinopoli ſw. Marima mnicha; w Němeĉky
ſw. Wiĵberta kněze; w Piſtawu ſw. Rabegundy králowy
a m. g. ſw.

14.

Život sw. Eusebia.

W čas třistaletého protivenství nebyli vždy císařové, co křesťany pro víru w Krista Ježíše mučili a usmrcovali, zhuště stávalo se, že vládařové a jiní úředníci z vlastní vůle je ghmali, saudili, trýznili, hrdla obsuzovali. Viděti což podobného také w umučenj sw. Eusebia.

Tento swatý byl muž velmi zbožný, kněz nad míru horlivý, a hlasatel víry w Krista Ježíše neunavený. Dowědew se o něm Maxencius, vladař palestinský, dal geg, ačkoli tenkrát císařové na křesťany nových zákonů nemýbali, o své ugmě giti a na saud ho postawiti. Abyž welebný tento služebník Boha nevyššího k we-regnému saudu se dostawil, učinili pohané nefmjrný ryť, vladař ale prawil k němu, řka: „Obětug dobrovolně, sic tě přinutjm.“

Euseb. Toho zákona držeti se třeba, genž bj: „Pánu Bohu swému flaněti se budeš, a gemu samému flaužiti budeš.“

Maxenc. Buď obětug aneb se na těžké muky připrav. Wol, co se ti libj!

Euseb. Nemaudré gest, vladaři, flaněti se mrzkému kamenu aneb křehkému dřewu.

Maxenc. Gest to lid swéhlavý ti křesťané, gim zdá se býti milegšji umřjti než žiwu býti.

Euseb. Bylo by nesmyslno temnotě báwati přednost nad swětlo.

Maxenc. Dobrota činj tě twrdossigně=ssim; poslyš tedy: Nebudeš-li obětowat, budeš za žiwa upálen.

Grseb. Bohrůžky twé nestrašsji mne; čím wětšsji mučy, tím slawněšsji odměna.

Čim wládař hrozil, to teď i wykonat řázał. Pochohowé museli Grsebia na škřípec natáhnuti, a bohy ostrými křikami mu trhati. W tom se modlil Grsebius: „Pane Ježíssji Kriste, wyswoboď mne, neboť ať žigeme aneb mřeme, twogi wždy gsme, pakli se nad služebnřky swými rozpomenauti ráčjš.“

Shledaw Maxencius stálost Božjho mučednřka, řázał geg že škřipce fundati, řka: „Wjš, že má ble zákonů každy člowěk bohům obětowati?“

„Mezi zákony lidskými a božským,“ odpowěděl Grsebius, „gest weliký rozděl, onyť gsau časné, tyto wěčné a oněch wznešeněšsji.“

Takowau statnostj na neyweyš popuzen, odsaudil wládař Grsebia ku hranici. Z ubjral se Grsebius tisse. a peroným křokem. Ale práwě ta pokogná mysl a ta důstognost gewjcy se na twáři a w celé postawě odsauzence, wzububila podiwenj u wšsedy diwáků, ba ani Maxencius nemohl se gakémuš pohnutí dusse wyhnauti. Z zawolaw odcházegjcyho na zpátek řekl: „Proč pospycháš tolik k smrti, gjž ugiti můžeš? Twé twrdossignosti nepochopugi. Usmysli se přede k něčemu lepššimu!“ Grsebius odpowěděl: „Přirážal-li cjsař, abych zapře prawěho žiwého Boha, mrtwěmu kowu se klanil: possli mne, prosim, k němu!“ To ale řekl proto, že tenfráte cjsa=

řomé křesťanů nepřonásledovali. J kázal vládař stráž, aby odsouzeného až do druhého dne ve vězení ostrýjali, sam ale wegda k císaři, řekl: „Pane, přivedli mi člověka odbogného, a což více rozkazů tvých nedbalého, kterýž i v mé přítomnosti drze mocnost bohů zapírá, a tvrdopřigně na svém stoji, že nebude ani jim obětovati, ani tvému gměnu se kláněti.“ „Přiveďte mi geg!“ kázal císař. „Pane,“ řekl kdoš z přítomných, „Pane, pohleďš-li na něho, bez pohnutí nezůstaneš.“ „Což,“ otázal se císař, „ten člověk by měl mau myslj hnauti a gi změnit?“ „Negen tebe, ale i wesřterého lidu pohne,“ odpowěděl vládař, „neboť kdo zhlédne geho twář, naklonj se k němu.“ — Widěti, že prawá ctnost i u nepřátel wážnosti si vymáhá.

Teď přivedli, gať bylo nařizeno, Eusebia. Příchod geho dogal podivně každého, kdož tu stál; neboť w twáři geho zářilo se což božského, oči se giskřily radostí, srdečností, statností a celá postawa budila uctiwost. Císař pohlédna na něho, zarazil se, po chwylce ale zpamatoowan se, řekl: „Starče, proč tuto stojš? Mlum a nebog se. Odpowjdej na otázky, kteréž ti dám; chci tě při životu zachowati.“ Eusebius odpowěděl: „Žádám-li spasenj od lidj, nemohu dauřati spasenj u Boha. Ačkoli důstogností a mocj nabostatnj lidi wynikáš, gš předc gať oni, člověk gen smrtelný. Dřatně, co gsem giž prwé řekl před lidem, tať před tebau řici se neostýchám. Gá gsem křesťan a protož nemohu ani řamenu,

ani dřewu se flañeti; gá se flañjm gebiné pra= wému Bohu, kteréhož znám a dobrotu geho gsem žkusil." —

Ž řekl cjsař k Maxenciowi wládaři: „Ne= naléžám w tom žádně winy, že člowěť tento bo= ha ctí, gegž brží za neywyššjho nade wšfecty, ofstatuj.“ „Pane, nemyli se; což on bohem gme= nuge, není což ty myslíš, on tím rozumí gakehož Ježíšse, kteréhož přebkové naši neznali, aniž ho který národ zná.“ „Gdi tedy,“ řekl cjsař, „a wezmi toho starce a suď ho dle spravedlnosti, gá tu saubcem býti nemohu.“ A Maxencius wygda ob cjsaře, posabil se na saubnau stolici a kázal ctihodnému knězi Boha neywyššjho, aby bohům obětował. „Těm, kterjž newidí a neslyší, obě= towati nebudu!“ odpowěděl Gwsebius. „Obětug,“ dorážel wládař, sic tě k hranici obsaubjm, a ten, kteréhož se bogjš, nebude moci tě wyswoboditi.“ „Ani oheň, ani meč,“ odpowjbal Gwsebius, „ne= přitwebau mne na giný úmysl. Dey tělo mé na kusy rozsefati; učín še mnau, co ti ljo: má dusse, genž Bohu patři, mukami takowými žádné štkody newezme. Gwatého zákona, kteréhož od dětinstwj pilen gsem byl, i nyní se nezpustjm.“

Leď ztratil Maxencius wšfectu naděgi, že fby bogownjka Kristowa přemůže a obsaubil Gw= sebia k meči. „Pane Jesu Kriste,“ zwolal na to Gwsebius; „děfugi twé dobrotě a welebjm moc twau, že žkusim mau wjru, mne osubu uče= bnjku swých hobna uznáwáš.“ A fbyž přišli na

misto popravní, poslehl a sklonil svou hlavu k stěti. —

Mozgimánj.

Nápadný, ano podivuhodný gest onen pokog dusse a ona weselost myslí, již sw. Emsebius na gewo dáwal, i když před wrchností stál, i když muky trpě snášeti musil. Z bude si mnohý z nás přát, řkage: též se i mně w strastech a starostech mých podobného pokoge a podobné weselosti myslí dostane. A proč by se nedostalo? Čhtěg toliko, člowěče, čhtěg opravdově, a pokog dusse twé žábinká wěc na swětě nezrušši. Ptáš se, gať se to může státi, na to sw. Tomáš kempenský w zlaté knize odpowjda, an pišse (kn. II. kap. 6.): „Sláwa dobrého člowěka gestif swědectwí dobrého swědomí. Měg dobré swědomí a budeš wždycky wesel. Dobré swědomí může welmi mnoho sněsti, a gest welmi weselé w protiwenstwích. Zlé swědomí gest wždycky bogácné a nepokogné. Lihě odpočineš, ne-bude-li tě srdce twé kárati. Nečhtěg se weseliti, leč když gšī něco dobrého učinil. Zli nemagi nišdy prawé radosti, aniž také wnitřnjho pokoge nepocitj; nebo není pokoge bezbožným, prawí Pán Bůh. A kdyby hned řekli: „Čsmel w pokogi, nic zlého nepřigde na nás, a kdož se opowáží nám škoditi?“ newěř gim; nebo nenadále powstane hněw Boží, a w nic obráčení budau skutkové gegich, a zkažena budau myšlenj gegich.

Chceš-li teby, synu, mnohého pofoge užiti,“ mluvi Kristus w téže zlaté knize, „bey sobě pozor we wšech věcech, co činíš a co mluvíš, a wšechen aumysl swůg na to obrať, abyš se gebiné mně libil, a from mne ničehož nežádal a nehledal. Ale ani o řecech aneb skutcích giných libi opomázlivě nesuď, ani se do věcí nemíchey, kteréž nebyly tobě nařizeny; a tať bude možno, že málo aneb zřídka zarmaucen budeš. Takového pofoge ale nehledey, kterýž by pokusšení neměl, aneb co protivného necítil, alebrž i tehdáž měg za to, že gfi pofoq nalezl, když gfi rozličným trápením cwičen, a w mnohých protivnostech zkušten byl. Pravíš-li, že nemůžeš mnoho trpěti, kterať pať sneseš oheň očistcový? Mezi dwogim zlým wždy se má menší wywoliti. Protož, abyš mohl budaucích, věcných muk užiti, snaž se, nyněgší zlé pro Boha wolně snášeti. Protož, synu, po žádostech twých nechod a od wůle své odwrať se. Kochey se w Hospodinu a dáť tobě žádosti srdce twého. Nebo žádáš-li se opravdu kochati, a ode mne potěšen býti: hle w potupení wšech swětských věcí, a w oblaucení se ode wšech pozemských rozkoší bude požehnání twé, a mnohonásobným potěšením bude tobě odplaceno. A čím wíce se ode wšeho potěšení, kteréž ze stvořených věcí pochází, vzdálíš, tím libezněgší a mocněgší we mne potěšení nagdeš.“

„Pofoq Boží (spokogená mysl) přemysšuge wšeliký smysl“ (Filip. 4, 7.).

svjtzjím, a at buſſe má ſe přilne k tobě, od něhož wſſecka čiſtota a prawý poſog přichází. Amen.

Těhož dne:

Život ſw. Urſicina mučedníka.

Geben z neyukrutněgſſich protivnjů gměna křeſtanského byl cijař Maximin. Mezurił proti křeſtanům gen z částky, nýbrž ſlibil po nich u wſſech národů, we wſſech městech, we wſſech wſich, ba i po polích a po paufftich ge ſtíhal. Nikdo neměl ukrutných rukau geho ugiti, kdož gměno Kriſtowo wzhýmal. Z není divu, že za panowánj gebiného Maximina toli křeſtanů ſe umučilo, gaſo ſnad za panowánj wſſech oſtatních cijařů dohromady, ano i wjce. — W řadě gegich geſt ta kě wýborný ſw. Urſicin, z Sibentu w fragině illyrſké pocházegici. —

Urſicin ſlaužil we wogſſtě cijařſtém od mládenectwj, ale že byl od rodičů wýborně we wjře křeſtanské wychowán, zachowal wěrnost Bohu po celý wěť neporuffenau. Před lidmi ſe ukrýwal a tagil, gať gen mohl, Bohu wſſať, genž tagnoſti ſrdci zná, ukryt a tagen nezůſtal. A wſſať nebylo mu přáno po celý wěť perlu wjry ukrýwati, přiffelf čas, že chtěl-li býti korunowán, Kriſta weřegně wyznati muſil. Giſtý Kappadočan Walenſ, ta kě wogáf, wida, gať Urſicin ſe opatrně chowá, a gať wſſech ſpolečnosti ſe ſtrani,

počal tuffiti, že křesťanem gest. Tato myšlénka, giž mu sám ďábel wňukl, nezpustila se ho wíce, nýbrž mořila ho ustawičně, wedla ho k lichoměrnosti a k přetvářenj, až ho k zrádě přinutila. Wy se totiž přesvědčil o swém podezřenj, wplížil se pod pláštěm přátelstwj w srdce dobromyšlného Uršicina, a gakés takés důwěry u něho si wymohl. Pokud oba tito přátelé na stegném stupni hodnosti stáli, ukrýwal Walens prozřetelně zrádnau a nepřátelskau mysl swau; když wšak Uršicina pro statečnost we wálkách a srdnatost w bitwách na důstognost tribuna čili wrchnjho powýššena uzřel: nemohl giž dále smýšlenj swého tagiti, a odhodim raussku přátelstwj, oddal se záwisti a nenáwisti, a giž počal zgemně o zahubenj přjtele gednati, a w tom aumyslu geg u Kandibiana, wůdce tělesnj stráže cjsařské, že křesťanem gest, obwinil. Kandibian oznámil wšše, což byl slyšel, cjsaři tenkrátě o wálce s Armény přemýšlegjimu, kterýž se té zpráwě nemálo podiwil, a že by Uršicin, rozššafnostj a statečnostj wěhlasný a pro hrdinské skutky tak wyneššenaui důstognostj poctěný, wjru křesťanskau wyznáwal, wěriti nechťel. Když wšak to Kandibian ztworowal, přikázal Aristidowi, wládari té země, aby Uršicina wyslechl, ale z uctiwosti k němu neyprwco neyššetrněgi s njm gednal. „Pašli by gšhledal,“ doložil dále, „že poslussen gest zákonů našich, possli geg k nám do tábora, pašli by ale, čehož bohové uchoweytež, giné od našeho rozdjlné náboženstwj wyžnal, pať odegma mu wššedku

ozdobu a důstojnost wogenskau, hanbu a potupu naň uwal, ať se mukami přemožen buď zákonům podrobí, aneb, zůstal-li by w bludu swém, ohavnau smrti segde."

Bo dwau dnech dal wládař Aristid Urficina powolati a promluwil k němu takto: „Byš byl člověk nám neznámý, gednal bych s tebau dle práwa, že ale negen nám, ale i samému císaři wyborně znám gš, pustice wšecky okolky, tážeme se zkrátka: Zbali gš žiw dle spasitelného náboženstwí pohanů čili dle mrzkých powěr křesťanů?“ „Negsem ani pohan," odpowěděl Urficin, „aniž s pohanů pocházím, nýbrž gsem křesťan, narozený s rodičů křesťanských, a w té wjře žádám si s pomocí Kristowau umříti.“ „Proč k vůli nesmyslným powěrám swých rodičů wzdoruges zákonům římským?" otázal se Aristid. „J gá poslauchám zákonů římských," odwece Urficin, „počub přikazugi žiwot pořádný, a počub tomu, což zakázáno gest, laupeži totiž, cizoložstwu, nesprawedlnosti, krádeži a wražbě brání, sprawedlnosti pať a míru ku každému hági. Strze wjru wšak a strze lásku k Bohu nemagi u mne weliké ceny: nenij nad dušsi nic dražšího, a ta se neylépe zákonem Kristovým zprawuge.“ J řekl wládař: „Gelikož se powěr křesťanských držíš, proč gš wstaupil do wogsta pohanů, a proč gš přigal bary a té wznesšené důstojnosti od císaře?" „Wně se těch věcí dostalo," prawil Urficin, „ne pro omrzelau dotěrawost, nýbrž sprawedlivým saudem za odměnu mé wálečné sta-

tečnosti, již Kristus ve mně sílil, a vítězstvím nad nepřáteli mne daril. I newím, proč bych nesměl užívati tělesných sil proti nepříteli, duchem pak proč bych neměl sloužiti pravému Bohu, jenž mi všeho dobrého dárce jest." Co se tak a podobně sw. mučedník hágil, pravil nevyšší dozorce nad žaláři Albianus k vládaři: „Vane, to pokolení křesťanské jest ob přirození mnohomluvné: budeme-li s ním strpení míti, nezbojíme se ho. Rjbo-li, dey Uršicina mučiti!" To však nepravil pauze sám od sebe, nýbrž posílán gsa od bídneho Valence, kterémuž závist a nenávist ani oddechu nedaly, a kterýchž duem i noci přemýštal, kterak by se Uršicinowi trestů a bolesti přibalo. Dlauho vzdoroval vládař krvežíznivému ukrutníkfu, image pro Uršicina melikau wážnost, konečně však drzosti Albianowau překonán, kázal sšlechtného Uršicina ke čtyrem slaupům přivázati, žilami mrskati, a aby zapřem Krista, modlám obětował, napomínati. Uršicin však newššímage si ani bolesti ani domlouvání potud mohl wolal: „Vane Jesu Kriste, přispěh služebníkfu swému ku pomoci!" Znamenage vládař, že mučedníkowi sil ubývá, dal geg do žaláře odvesti.

I gitra druhého dne, pořídito záležitosti občanské, dal Aristid na dotírání Albianowo Uršicina opět zawolati, a otázal se: „O čem si, Uršicine, po celau noc přemýšlel?" „Gá u sebe ustanovil," odpověděl tento, „že se nikdy nespustím Boha, kterýž mne učinil a od dětinstwí až po tu chwíli

réhož neznáš, nepohrdeň! Wiž, co ti úpěnj Uršicina způsobila. Teď nechť přigdau bohové twogi, a pomohau ti!"

Spravedlivé tyto výčitky rozmnožily Olbianovu bolest; nahlídl nesmírné přečinění své, ale již bylo pozdě. Zaufaloť zmocnila se duše jeho. I obrátil se k bohům svým, ale gen aby se jim rauhau a ge tupil a zhaněl. Bolesti rostly. I řval bolestí, škřepěl zubami, kausal si pyšty a gazyť a — bjdně zahynul. Dowědew se wládař Aristid o bjdném zahynutí Olbiana, zarazil se a swolatw auřednjky a rady své, tázal se, co by činiti bylo, aby se gednať wůli cjsářowě zadosť stalo a gednať sslechetného Uršicina se usšetřilo. Tito prawili, aby mu gest gednfráte domlawau, by obětowau bohům; nechtěl-li by ale obětowati, aby ho k meči odsaudil. I dal si wládař skutečně druhého dne Uršicina postawiti na saud a wjdně mu domlawau, aby zapřew ufrizowaného Krista, nesmrtelným bohům obětowau. Tento wšak řekl: „Gediný gest nesmrtedlný nade wssecky Bůh, gemuž se wsšicni wěrnj w Trogici klaněgi a gegwelebj. Kterěž ty gmenugeš bohy nesmrtedlnými, ti gsau dāblowé, kterjž zhřessiwosse, u wssech křestanů w opowrženj gsau, we wás ale, w synech newěry, sjdla swá magj.“ „Gož neumřel na křiži Kristus ten, kterémuž ty se klanjš?“ tázal se Aristid. „Dwsssem že umřel,“ odpowěděl Uršicin, „ale w pismech nassich také psáno gest, že z mrtwých wstal, a že sedj na prawici Dce swého.

Věřš-li onomu, věř také tomu." A když vládař
 neustál dále na něho naléhati, řekl: „Zdá se mi,
 že nemáš co dělati. Giž tolikráte gsem ti to řekl,
 a pravim to opět nyní, že, byš byš i ďábelš
 muš na mne vymyslí, byš byš tělo mé na kausky
 rozšetal, aneb mne upálil, mne nepřemluvjš, abych
 obřekna se pravého Boha nečistým duchům oběto=
 wal.“ Po těch wida vládař, že wšse marné gest,
 obšaubil ho k meči. Ušlyšew své obšauzenj, ubjral
 se mučednjš Pane wesele a radosten na místo po=
 prawnj. Zde użřel Walence weseleho welmi a
 radostného. Obrátiv se k němu, pořáral ho a
 bjdné, brzké zahynuti mu předpowědel, řka: „Po=
 spjcháš, abyš uwiděl smrt mau, gjž sobě žádám;
 pád ale swüg a neočekáwané, brzké zahynuti své
 ani newidjš ani nepozorugeš. Giž wynesšen gest
 na tebe šaub od spravedlivého a pravého šaudce,
 hněw Boží spočiwá na tobě, a zlych angelů ne=
 ugdeš.“ To domluwiv, požádal od wogáků geg=
 wedaucjch, aby mu maličko se pomodliti dovolili,
 a pať poslešna, řekl: „Neymocněgšš Pane Bože,
 běfugi tobě, žeš mi popřiti ráčil, abych we wjře
 Kristowě umřel, přigmi ducha mého w pokoj,
 a pro mau smrt a pro krew mau učiniti račiž,
 aby přestalo protiwensstwj cirkwe twé. Slowa
 tato žněla nemile w uššich Walencowých, kterých
 nemoha se dočkati smrti nenáwiděného wrchnjho,
 wytrhl šatowi z ruky meč a šal po Ursinowi, ale
 že mu gednau ranau hlavu nesrazil, máchl po
 něm po druhé i po třetj. Tu powštal w lidu ná=
 ramný lomoz a hluk a muži a ženy, ano i děti

chápali se kameni a házeli ge po bídneém zrábci, kterýž bšstěni kameni ugiti nemoha, na tom místě uházen zahynul. Když se lid rozessel, poslala Simplicia, gistá nábožná žena, čeleď swau s mnohými wzácnými muži, aby tělo sw. mučedníka stkmoštně pochowali.

Rozgimánj.

Kdo se z nás nezbrozi čta o náhlé a nenabálé smrti Albiana a Walence, zarytých těchto hřššnjků a pohanů; an se toho ani nenabáli, přišel ten nezwaný host a zachwátil ge w hřššjch gegich. S nedá se nic horššjho pomysliť nad smrt hřššnjkowu. S život minulý, i ten swět, co opaušstj, i ten Bůh, w kterého newěřj, to wšse mučj a mořj ho nesmjrně a přiwádj až k zausánj. Neboť widj, že musí opustiti wššecy přátely a weselé towarýsse a towarýšstj, s nimiž život w radostech a rozkoššjch tráwjal; widj, že musí opustiti wšse to žbožj a wššecy ty statky, na nichž si tolik zakládal; že musí opustiti i ty hodnoti a důstognosti, po nichž tolik bažjwal, a že z toho že wššeho nepügde s ním nic, což mu býwalo milého a wzácného; že což našhromáždil, bude podjlem giného, že tělo, genuž tolik howěl, stane se pokrmenem čerwům, a že se rozpadne w prach. — Marné byly tedy wššecy štarosti a práce, marné wššecfo bďenj a pachtěnj, marné wššecfo lafotěnj a namáhánj! A sotwa že nahljdl hřššnjk marnost swěta, a uznal pomjgegicnost wššech těch wěci,

w nichž swau blaženost zafládal, tu otemře se
 náhle zrakům geho ona weliká swatoswatá kniha,
 giž swědomj gmenugeme. A w té knize nagde na-
 psány wšsecky skutky swé, kterýchž se kdy dopustil,
 wšsecky ty ausťoky a podwody, wšsecky lži a kři-
 mé přisahy, gimiž zboží pozemského dobýwal;
 nagde napsanau wšsecku chlipnost a nečistotu,
 wšsecku nestřidnost a obžerstwí, gimiž prznil
 chrám Ducha swatého — tělo swé; nagde na-
 psanau wšsecku lichwu a nespravedlnost, wšsecku
 hrdost a pýchu, wšsecku nenáwist a zášť, wšsecko
 nepřátelstwí a mstu; toto wšse, ano mnohem
 wíce nagde napsáno w knize swědomj, w něj
 wol newol čisti musj; musj w ni čisti we dne,
 musj čisti w noci, musj čisti, když spanj mu oči
 zawře, musj čisti, když bdj. — A když přečetl,
 co byl kdy ohavného a mrzkého spáchal, co byl
 kdy dobrého a sšlechetného opominul, tu proměnj
 se náhle kniha a běře podobu lidstau, a hřjšij, než
 se naděge, widj před sebau státi wšsecky ty
 wdowky a šrotky, kterýmž kdy ublížil, wšsecku tu
 čeleď a dělňky, gimž mzdu zadržel aneb odňal,
 widj státi tu newinnost a dobromyslnost, giž pod-
 wedl a gi potlačil š celým tjm řetězem nešćisl-
 ných hřjchů, kterěz od té doby byly se spáchaly;
 widj ty potoky hořkých slz, kterěz bezbožnosti
 swau bližnjm wynutil, slyšj ten nářek, to wzdy-
 chání, kterěz zlowolně byl způšobil, slyšj to pro-
 klínání a to raubání, kterémuž přćinu zawdal,
 widj to zaufání, to hyuutj, to wěčné mučení, do
 něhož bratry swé uwrhl. Marně tu odhání ty

obrazy, marně křičj w bolesti své: „Gděte mi wy potvory z očí, neznám wás!“ darmo jim wythýká: „Proč gste byli tať lehkowěrnj, tať zpozdilj, tať hlaupj a dali gste se podwesti, oflamati, offiditi!“ Ustawičně derau se mu na oči a ustawičně mu wolagj w usši, proč nebyl gšj sprawedliwý, poctiwý, rozššafný, proč gšj neměl kusa lásky, proč gšj neměl kusa svědomj, proč gšj neměl kusa bázně Božj? A ay an se taťto s člowěčenstwjm hádá, tu přicházj hodinka, že se dusse od těla má oblauciti. On to cítj. A gaťo blešť pronikne ho ta myššlénka: co pať se s tebaw nyní stane? kam pať se dostane twá dusse, až opustj tu smrtelnau schránku? A giž tane mu na myššli sprawedliwý Bůh, kterýž wšše wj, což w knize svědomj napsáno gest, a s Bohem pogj se věčnost, ďábel, nebe, peřlo a nesmrtelnost dusse. On cítj a wj, že bude odsauzen, že věčných trestů neugde, že wššicni činowé geho u saubné stolice proti němu svědčiti budau. J nevěda, gať uraženého Boha smjřiti, počne zapjřati Boha a s Bohem wessťerau věčnost. W ďábelstě své zarytosti wolá a křičj: Neni žádného Boha a žádného ďábla, a dusse má zemře, gaťo dusse howada. Bůh nesmj býti, gá to nechci, aby byl Bůh, dusse má nesmj býti nesmrtelná, gá to weljm, že musj zahynauti; neb by byl Bůh, byla by dusse nesmrtelná; by byla dusse nesmrtelná, byl by věčný saub; by byl saub, bylo by odsauzenj; by bylo odsauzenj, byl by ďábel a peřlo a věčný oheň a věčné trápenj.

Není, není Boha! by byl Bůh, svědčili by skutkové proti mně, stáli by všichni lidé se mnou na saudu, žalovali by na mne, odkryli by všecken život můj, a já bych se musil hanbiti před těmi sprostáky . . . a tak hádage se v šílené zafalošti se svým svědomím, a raubá se Bohu ne-li gazykem aspoň myslí a zdechne — a již stojí před tím Bohem na saudu, kteréhož zapíral; blázen ten, gaťoby proto světlo přestalo, že ho slepý newidí.

„Hříšník užij a hněvati se bude, zuby svými šřipěti a chřadnauti bude; žádost hříšníků zahyne“ (Žalm 111, 10.).

„O smrti, gať gest hořká památka tvá člověku, kterýž má štěstí v zboží svém“ (Sir. 41, 1.).

„Smrt hříšníků gest nehyhorší“ (Žalm 33, 22.).

„Hrozněť gest upadnauti v ruce Boha živého“ (Žid. 10, 31.).

„Obšlčily mne bolesti smrti: a nebezpečností pekla našla mne“ (Žalm 114, 3.).

„Zhrzli jste všelikau radau mou, a domlouvání mého zanedbali jste, pročž i já také v zahynutí našem smáti se budu, a posmívati se budu, když přigde na vás to, čehož jste se báli“ (Přísl. 1, 25. 26.).

Modlitba.

Stačíž mne, ó Bože a Pane živých i mrtvých, na přijmlutou služebníka tvého Urficina

wsšeho hřichu uchrániti, a té milosti mi propůgč, at se ze zpáchaných dostatečně kagi a w lásce twé umru. O Ježíši, genž gší wzkrjssenj a žiwot, neopausstěg náš ani w žiwotě, náhle neočekáwané a zlé smrti náš zbatw. Amen.

Dnešního dne swětj se také swátek: W Římě swatého Eusebia, kněze od arianského císaře Konstancia pro wjru pronásledowaného; w Africe sw. Demetria, mučedníka; w Apamei křstě swatého Marcella, biskupa mučedníka; w Tubertu swatého Kallista, biskupa mučedníka; na ostrowě Egina tečeném swatě Athanasie, wdowý a m. g. sw.

15.

Žiwot sw. Arduina aneb Garduina.

Sw. Arduin se narodil desátého stoletj w Arimině *), w městě na břehu moře jaderského ležícím. Když dospěl do let pacholetských, dali ho rodičowé do škol, w nichž on netoliko tělesně ale i duševně prospjwal. Když do těch let přišel, že swatým prawdám důkladněgi porozuměl, počal také rozkošsemi swětskými pohrdati, wsšj snahau pať po slávě nebeské taužiti. A milost Božj byla s nim, a šlila ho we wsšem dobrém předsewzetj a wobila od ctnosti ku ctnosti. Tak dospěl věku, že se k stawu některému odhodlati měl. Slowa Páně: „Každý kdož opustj dům, neb bratry, neb sestry, neb otce, neb matku, neb manželku, neb syny aneb pole pro giněno mé,

*) Ted Arimině.

stokrát wjc wezme a životem věčným vládnouti bude," rozhodla budoucnost jeho. I opustiv matku — otec již dříve umřel, a cožkoli ve světě měl, vstoupil w stav duchovní, aby po celý věk Bohu slaužil. W oněch dobách postorněno bylo duchowenstwo zhusta rozličnými poklesty, zvláště tím, že zřegmě w manželstwi žiwi byli a že za penjze w duchovní zpráwu se wšupovali. Arduinowi bylo těch věcí žel velmi veliký, a welice se bál, aby se nestal gegich spoluwinníkem, a zlým příkladem gegich aby se svěsti nebal. Protož utíkage společnosti gegich, přidržel se gistého Weneria, opata kláštera sw. Řehoře, muže výborného, prose, aby ho pod swau ochranu wzał a křesťanské dokonalosti učil. Wenerius wida w Arduinu muže wzdělaného a pro Boha horlivého, přigal geg s radostí. I slaužili tito dwa mužové Kristu Pánu s plamennau horlivosťi a s železnau wytrwalostí; Arduin poslauchal Weneria co Boha a ctil ho co otce; a Wenerius milowal Arduina co syna, a co s přítelem a bratrem s ním radu bráwal. Geden wzděláwal se příkladem druhého, geden rozhříwal se plamennau lástkau druhého, a gafo se železo železem brausjwá, tak podněcowal geden druhého k horlivosťi a k wytrwalostí.

Arduinowi, genž mlád byl, a gať se domjwal, teprw na začátku křesťanské dokonalosti, zdála se nábožná cwičenj a rozmanitj kagicj skutkové, gež společně s mistrem Weneriem konáwal, příliš nepatrnj a nepostačitelnj, než aby

se gimi k oné došonalosti doštal, po nějž toliť
 buše geho taužila. Protož si uložil zvláštní
 gašas cwičenj a štutky tagicj, gať se mu podo-
 balo, k cjlí určenému lépe se hodycj a prospěšněgšj.
 Z počal tuhými a častými posty tělesnost mrtwiti,
 ušlawičnau modlitbau a bděnjm wraucnost a ná-
 božnost buditi a šjliti, šstědrými almužnami lásku
 k bližnjmu ukazowati a ožiwowati, a co k službám
 Božjim patřilo, do neymenšj částecy co nespřě-
 domitěgi zachowáwati a plniti. Gedenkrátě seděl
 s mistrem Weneriem sám a sám o Bohu a o wě-
 cech Božjich wřeale rozmlauwagje, tu prawil tento,
 řka: „Synu, gest mi toho žel, že přebýwáme
 s muži, genž cjrkewnj kážně neznagje gj ne-
 ššetřj; gest tedy potřebj, abychom, utjtagje hluku
 swěta, s pomocj Božj na místo se odebrali, kte-
 réž by bylo gistěgšj a šlibněgšj.“ A Arduin
 mu dal odpowěď, ž kterěž gebnať widěti gest, gať
 welice w dobrém giž se byl utworbil, a gebnať
 gať welice wlastnj wůli swau umrtwil a ubušil.
 Z odpowěděł řka: „Ačkoli, otče swatý, u štredu
 libu bezbožného žiwot šprawedliwých čhwalněgšj
 gest a žaslaužilegšj, neboť i apoštol Páně čhwáli
 učednjky swé, an bj, že u prostřed národu zlého
 a přemráceného switj gaťo swětla nebestá na
 swětě, nic méně, že se tobě tať lépe býti zdá,
 nuže změňme přjbyteť swüg! Z šlli za město, a
 usabili se bliž kosteljčka sw. Apollináryšse, kterýž se
 gim ochotně postaupil, kdej si několiť přjbyteců
 wzbělali. Zde gich nic nermautilo, nic gim w
 službě Božj nepřekáželo, nic ge ž swatého roz-

gjmánj nemytrhowalo. By také tělo mělo potřebné zaměstnání, počali zemi kopati, zahrady rozdělovati, vinice zakládati, aneb sady svolazovati a zaljvati, a tak neusslo ani ošamženj, kdej by buď nečtli, aneb nezpjwali, aneb se nemoblili, aneb rukama nepracovali. Takovými swatými věcmi ustawičně se bavjce, kráčeli rychle cestau k dofonalosti. Zwlastě se přičiňowal sw. Arduin, neboť gsa w plné mužské síle, musil mnohem tužšj zápas s swau křehkostí a tělesností bogowati než Wenerius, u něhož mnohé wá-
 sšně gednat ustawičnau kážni a gednat wěkem utuhly. S čítal, kdykoli mohl, knihy a maudrá naučenj starých otců, a zprawowal gimi život swůg; bu-
 sil a mrtwil posty a těžkau pracj tělesné nespo-
 řádané žádosti, bděl bedlivě nad smysly swými, a nedáwal žádného wzniķu tomu, což hřjššného bylo; časem mršťáwal i tělo swé, aby ge w kážni udržel a w poslušnosti, a slowem ničehož neopo-
 minul činiti, čím mužowé dofonalj a swati wj-
 těžstwj dobyli nad tělem, nad swětem, nad dá-
 blem. W tom se řjdl úplně slowy apostola
 Páně, an dj: „Mrtwěte audy swé, kterjž gsau
 na zemi“ (Kolof. 3, 5.), a opět: „Duchem
 choďte, a žádosti těla nemykonáte; nebo tělo žádá
 proti duchu: duch pak proti tělu. Tyto zagisté
 věci wešpolek se sobě protiwj, aby gste ne hněd,
 což by gste chtěli, to činili. Gestliže pak duchem
 wedeni býwáte, negste pod zákonem“ (Gallat. 5,
 16. 17.), neboť gať tentýž apostol prawj:
 „Sprawedlivému není zákon uložen“ (I. Tim. 1,

9.), neboť sám sobě zákonem gest; a zákon není dán duševním, nýbrž tělesným.

An sw. Urduin byl takový bogomijf pro zákon Páně, není divu, že jeho pověst brzo po celém okolí se hlásala, a že lidé ze všech končin, ano i z vzdálených krajin k němu o radu a naučení chodili, a z hříchů svých gemu se vyžnávali. A on gsa muž obratný a lásky i wliďnosti plný, gednal s každým, gať toho potřeba žádala; ginať zacházel s pokornými, ginať s hrdými, ginať s mladými, ginať se starci, ginať s bohatými, ginať s chudými. Mimo to byla do něho taková myšli neohroženost, a taková odhodlanost, obzwláště, když za něčoho nuzného se přimlauwal, že se zdálo, že bázně nezná. — „Bázně není w lásce,“ dj apoštol (I. Jan 4, 18.), ale dokonalá láska wen vyhání bázeň.“ Z té příčiny neoblomilo také nic jeho perwnost, nic nezměnilo jeho úmysl; on se zdál w štěstí i w neshěstí necitelným býti; w štěstí se nenabýmal, w neshěstí netratil dobré myšli a naděje; nebál se ničehož, než hřichu, ničehož se nezhrzil, než uraziti Boha, a tato bázeň Boží byla mu také počátkem maudrosti. — „Blahoslavený muž, kdož se Boha bojí.“

Lidé, co k němu chodili na radu aneb z lagicnosti, přinášili mu rozmanité dary ze svého nadbytku, které wždy a bez odporu přijímal, ne sice gaťoby peněz byl žádostiv, aneb gaťoby naděgi swau w zboží pozemské sfládal; neboť mimo oběw a strawu nepotřebowal pro

sebe pranic, nýbrž, aby, což dostal, aby opět rozdál chudým; neboť bez přestání tanula mu na myšli věčná pravda říkající: „Buďte milosrdní, jako otec váš milosrdný gest; a blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou.“ Děteby boháče, za něž se ustavičně modlil a mši svatou obětovával, gassi připravil, tím zas hleděl chudým prospěti.

Toho času umřel opat kláštera sv. Gaudencia, blíž města ležícího, a nebylo, genž by se v úřad ten těžký uvažal. Tu sešedše se bratři klášterní, vymolili si na radu biskupa ariminského gednohlavně nábožného Weneria za opata, kterýž tu důstojnost teprv po welikém zdrahání a mnohém domlouvání zvláště od Arduina přigal. Arduin nemoha se od milého mistra svého odloučiti, šel s ním, a možná-li swau horlivosť pro Boha zdwožil a dával všem bratřím nevyborněgšij příklad dokonalého křesťana a bratra. Na něm mohla se widěti nelícená pokora, ochotná poslušnost, oddaná trpělivost, sprostá tichost, wůbec ctnosti tak rozmanité a wzácné, že se o něm říci mohlo: že přemýšlel o zákonu Páně dnem a nocí, a že byl jako strom, kterýž štipený gest podle tečutých wod, a genž wybává owoce své časem swým.

Než se s swatým Arduinem rozžehnáme, gest záslusno, abychom se gestě zvlášť zmjníli o geho postech a o geho nočním bdění. Co se těchto věcí dotýče, wynikal nad ostatní duchowensťwo. Gjbal wždydy sám a sám, gjbla wšak

swá dáwáwal tagně chudému lidu, a sám buď tím, co bylo nespůsobivého, sytíwal swůg hlad, aneb se buď úplně wšeho gíbla zdržowal, aneb tak skromniče gídal, že se zdálo, že nelze, aby člověku na živě tak zůstati lze bylo. Gebiné když u přítomnosti něgakých hostj a weřegně gífti mu bylo, ruffil tuhý púst swůg, nechťe ani, aby za pokrytce držán byl, ani aby, kdo negsa powolán, o tuhé kázni geho zwěděl, a ode wšech gídel, kteráž na stůl z uctivosti k hostům přišla, ochotně gídal; neboť „wšeliké stwoření Boží,“ prawj apóstol Páně (I. Tim. 4, 4.) „dobré gest, a nic nemá býti zamítáno, což se s djkůčiněním přigimá. Poswěcuge se zagistě to (což se gi) strze slowo Boží a modlitbu.“

Gsa we dne zaměstřnán gednať pracemi klášternjmi, gednať wyučowánjím lidu, gednať starostmi o chudý a opustěný lid, a následowně tolik času modlitbám a wnitřnjmu rozmlawání s Bohem wěnowati nemoha, gať si toho přál, wyuahražowal to nočnjm bděnjm. Ale tímto ustawičnjm takměř bděnjm a tuhými oněmi posty tak hrubě zesláblo tělo geho, že se mnozi domýšleli, že nelze, aby gen gebiného dne na živě zůstal, aneb, když se na lože odebral, aby pro slabost ráno wstáti mohl. Ale ohen lásky k Bohu w údech geho háragicj přemáhal slabost tělesnau, a Arduin wida, že bratři w spánek gsau pohřženi, wstal s rychlostj a posleřna u oltáře Páně celé takměř noci probděl, moha s Žalmistau prozpěwowati: „Bože, Bože můg! K toběť z gitra

bdím. Žijni po tobě duše má, mnohonásobně po tobě práhne tělo mé. V svatyni ukázal jsem se tobě, abych viděl moc tvaou a slávu tvoou. neboť jest lepší milosrdenství tvé nad život. Ktožé mohl chváliti budou tebe a ve gměnu tvém pozdvihovati budu k tobě rukou svých nebo byl jsem pomocník můj, mne přigala pravice: tvá“ (Žalm 62.).

„Tyš Bůh můj a Spasitel můj, protož nepoklešnu; v tobě jest spášení mé a sláva má; tyš škála má, a naděje má v tobě jest“ (Žalm 61, 7. 8.).

Tak prožil sv. Arduin mnohá léta, učetností a wzbuzuje k milování Boha, a čemu učil a k čemu wzbuzoval, sám svědomitě zachovával, až při věku a zásluh dne 15. srpna r. 1009 w Pánu umrl, aby že věrný byl nad málem, nad mnohem byl ustanowen a wešel w radost Pána svého. Pohřben byl w kostele sv. Gaudencia, kdež je pak mnozí divové na chorých stali, kteříž tu na přimlwení jeho plněho zdraví nabírali.

Rozgjmánj.

Svatý Arduin a mistr jeho Wenerius nezaháleli nikdy, vždy bez přestání něco pracovali. buď tělesně, buď duševně se zabawugje. A tak bys i ty, milý bratře, činiti měl; a kdybyš věděl, jak hanebný hřích jest zahálka a k jakým hanebnostem nás vede, nepochybi, že bys je

gj na wžby obřekl. — Widjš, Bůh tě k práci powolal, neboť ti dal dvě ruce, a wýbornými smysly tě obdaril, a ty práce utíkáš? Bůh tě k práci obřaudil, řka: „W pracech budeš gjsti z země po wšsech dnech života!“ a ty se domníváš, že život w zahálce tráwiti můžeš? Není to hanebno, protiviti se přirozenosti, protiviti se zákonu Božímu? Nemysli jš, že nemáš co pracowati, a že ginj lidé pro tebe, za tebe a na tebe pracugj, a následowně, že se ten zákon tebe netýče. Možná, že gjš něgaký fabrikant, a že necháwáš za sebe, pro sebe a na sebe na sta giných lidí pracowati, aneb že gjš něgaký bohatý kapitalista, kterný uložiw penjze své na weliké úroky, o nic se štarati nepotřebugeš, než kterať důchody své utratjš a stráwjš. Ale co pak ne-gjš nic než fabrikant, nic než kapitalista? a nic než člověk k tomu zrozený, abys štráwíl, co ginj mozoly swými wybělali? Negjš také křesťan? a nemáš tudy žádných powinností? Gjš-li ale křesťan a nemáš-li giných powinností tomu přefážegjcch, gdi a nawšštěwug nemocné, těš zarmaucené a pomáhej chubým, a budeš mjtí dosti práce, práce, kteraž tě newýslownau radostí naplnj, a wěčnou odplatu ti zgebná. Gjš-li křesťan a nemáš-li co bělati: gdi, podjwey se do kostelů a widjš, že se tam pro tebe dost práce nagde. Nemyslim tu na modlitby, na služby Boží, a na giné swaté pobožnosti, ač i těch níkdy pro živý svět se zanedbati nemá, neboť gsau přebnj a hlawnj powinností — ale ozdoba a ošrasa

kostelů tane mi na mysli. Ažť krásně štkvěli
 by se naši chrámové, kdyby mnohá z wznesse-
 ných hospodyn a panen, gimž čas dlahý gest,
 na štarost šť ge wzali, a uměnjm šwým k ozdo-
 běnj a očistěnj raucha messnjho přispjwaly!
 A ažť krásně by gim to sluffelo, kdyby nechatwse
 čtenj románů a daremných náwštěw a marných
 wyraženi raucha wyssjwaly a připrawowaly, w
 kterýchž se neyšwětěgšj šwátost konati má! Možná,
 že to mnohá z nich udělá, až uwáži, že zahálka
 gest počátek wšseho zlého, a že mnohému zlému
 učj. Že zahálel Dawid, zhřěšil očima, žádosti
 a skutkem; a Sodoma, ažť prorok Ezechiel
 prawj, byla také pro zahálení wywrácena. Za-
 hálciwý člowěk gest wšseho zlého schopen; ďábel
 má k němu še wšsech štran wolný přjstup, a metá
 do něho šjpy šwé, a ani gebiným se cile šwého
 nechybji. Kdež se uhošti zahálka, tam utjká ctnost.
 Kdož zahálj, co pať může také dobrého učiniti?
 Nic, zhola nic. W duššj geho se tworj mysslěnty
 marné, mysslěnty possetilé, mysslěnty zlé a ha-
 nebné, a gim w zápěti gbau žádosti, a za žádostmi
 skutky. A pohlednauce na přjčiny, proč mlábež
 tak zhušta w prostopáššwosti padá a wšsem zlým
 wáššujm howj, giných nenalezneme, než zahálku;
 deyte gim djlo a práci, ať mysslěnty gegich šwě-
 tem neblaudj a napravwjte ge. Ctnosti nenabu-
 deme leba pracj, a cesta do nebe gest obtjžná
 a dršná, bez násilného pracowánj nířdo gj trá-
 četi nemůže. Wol šť teby gebno z dwau: Buď
 pracug wěrně a uštarwičně, ažť ažť toho od tebe

řwatá wjra twá žádá, a těš se na wěčnau odměnu, aneb zaháley a dáwey mįsta ďáblu, genž tě w frátce sobě podrobį, a uwrhne tam, kdež budeš wěčně wěfůw boleřtně pracowati.

„Člowěk rodį se ku práci a ptáť k létánį“ (Job 5, 7.).

„Mnohé zlosti naučila zahálka“ (Sir. 33, 29.).

„Dokudž čas máme, činnme dobře“ (Gallat. 6, 10.).

„Kdo umį dobře činiti a nečinį, hřįch má“ (Jaf. 4, 17.).

„Neužitečného služebnįka utvřzte do temnosti zewnitřnįch“ (Mat. 25, 30.).

Modlitba.

O, řwřchowaný Bože a Pane, tobě wzďáwám díky neysrdečněgřřį, žeš mne řtworiti a tať wřbornými duffewnjmi a těleřnjmi dary nadati ráčil. Gá wjm, ó řtworiteli mřig neymilegřřį, žeš mi těch darů gen proto udělil, abyř gich ř poznánį a ř zwelebenį twěmu a ř zdokonalenį řwěmu užįwal, a že přįřné aučty gedekřáte ode mne požádáš, gať gřem těchto hřřwen použil. ř propřgč mi, prořřm, té mřlořti, abyř darů těchto a hřřwen tať wřďby užįwal, gaťž toho řwatá wřle twá žádá, a abyř, až mne ř aučřřm řawoláš, řřci mohl: „Pane, pět hřřwen dal řř mi, ař gřnřř pět na to zřřřal gřem gimi.“ ř to prořřm ua přįřnluwu služebnįka twěho řw. Arbuina řřřze Řřřřa Řřřa nășřřho. Amen.

Na dnešní den padá také svátek: Na nebe vzeti nepřítelů Boží Panny Marie *); v Římě sv. Tarfia, mučedníka; v Tagaste v Africe sv. Alipia, biskupa; v Eveshamu sv. Arnulfa, biskupa a m. g. sv.

16.

Život sv. Mocha.

Ačkoli jméno sv. Mocha v církvi velmi slavné jest, nicméně nemáme o životě a skutcích jeho mnoho podstatných zpráv; ty však, kteréž máme, naplňují náš velikau úctau a láskou k témuž svatému, jenž byl mešterý život svůj z nečistší lásky k Bohu službě bližního zasvětil. Co o něm víme jest, gať následuje: Sv. Moch je narodil r. 1295. v městě Montpelier (mons Pesulanus) nynějšího Francouzška. Jeho otec Jan a matka Libera byli manželé vysoce urozeni, vzácní a možní. Ale nad urozenost a nad vládu byla jim ctnost a bohabogost. Bohu slaužiti, svých náklonností přemáhati, bližnímu pomáhati, bývalo jim radostí nejsladší a zaměstnáním nejmilejší. Jedna věc jim rmautila je, neboť žádný člověk na světě nebývá úplně sfašen, totiž že po blažený čas žádných dětí neměli. Zbožná mysl gegich welebje v tom vůli Boží, ipokogila se sice, ale i modlitbami a hognými almužnami k Bohu je obrátila, pro-
je, aby jim dědice milostivě uděliti ráčil, si-

*) O Rodičce Boží a o svátcích gegi bude zvlášť gednáno, protož se tuto i na ostatních místech svátkové gegi vypaustěgi.

bugje, že ho službě Páně zasvěti. A Hospodin vyslyšel snažné prosby gegich, neboť blizeť gest iěm, kterjž geg wzhýwagj s důwěrau. Synáček, kterýž ie gim narodil, dostal na řtu šwatém aměno Rochus. Na důkaz, že ten slib Bohu milý gest, a na ošwědčení, že dítě w sšlepěge Spastrelowý wstaupiti a geg následowati má, narodil ie Rochus mage na prsau čerwený řijžef. Nemlumněte budaucj šwatost ošwědčowala ie obzwláště tjm, že w duy pošnj gen gedentráte pršu mateřiného žádawal. Otec i matka dali si na wychowánj gedináčka šwého nad mjru zále-žeti, protož geg giž w dětinstwj nawykali poštům, modlitbám a giným nábožným štukům, a aby také wzdělali geho rozum, pošlali ho pilně do škol. Wynikal-li Rochus doma poslušností, myšlj zbožnau, a nad šwüg wěť wážnau a zwláštuj čistotau duše, wynikal také we školách negen wlností a wybornými pokroky, ale i mravností, wšidností a úslužností. Zwláští kbyž někomu pomoci mohl, býwal welmi rád. Měl-li kby pochwjli, neobracel toho času k hranj, gať wůbec mládež dělawa, a k běhánj, nýbrž k modlitbám a k cwíčení ie w pobožnosti. Wůbec dáwal bedliwým přemáhánjm šebe a ochotnau poslušností na gemo, že pemného gest úmyslu, cestau k do-fonalosti wedaucj kráceti, a pilně ššetřiti šlow apoštola řkaucjho: „Mládenčjch žádostj warug ie: ale následug šprawedlnosti, wjry, lásky a po-foge s těmi, kterjž wzhýwagj Pána z srdce či-štěho“ (II. Tim. 2, 22.).

Rochus dospěl až 15. neb 16. roku, an se jeho otec Jan těžce rozstolal; kterýž wida, že Hospodin ho wolá, dal si Rocha zawolati, a takto k němu wece: „Widjš synáčku, že brzo umru. Poslednj wůli swau obfazuji ti wesskeré zboží své, a mimo to gesťte tyto čtvery věci: předně, abys Kristu Ježíšji, gafo až posud, bez přestání slaužil. Za druhé, abys pamětliv byl wdow a sirotků. Za třetj, abys gměnj, kterěz ti obfazuji, k dobrým účelům obracel. A za čtvrté, abys nawšťěwował špitály chudých a nuzných.“ Rochus sljbil, že wšse swědomitě vyplnj. Brzo na to umřel otec Jan. Rochus stal se teď pánem znamenitých statků a welikého bohatstwí, a mohl si udělati radostj, gačýchž gen srdce ráčilo, a w rozkošsích mohl se broditi těch neyrozmanitěgsích. On wšak znage nebezpečj swěta, w kterýchž přemnozi giž byli zahynuli: nedal se ani marným lessm bohatstwí swěsti, ani rozkošim swětšým podmaniti, nýbrž pozdwihna i oči i srdce k nebesům, uzavřel tam si pokladu sfládati, „kdežto ani rez, ani mol nekazj, a kdežto zloběgi newyřopáwagj, aniž řabau.“ Protož učiniw poslednj otcí powinnost, počal bez prodlenj wůli jeho plniti. Zdmogilť takněř nábožná swá cwičenj, a wšsemožně rozněcował lásku swau a živil; on wyhledáwal mįsta bjdy a nauze, a gafo angel s nebes poslaný pomoci jim nenadále přinuáffel; on zaopatřował chudé choré wšim, co potřebowali, wzbuzował ge k trpěliwosti a k důwěře w pomoc Boží, a sám kde

věděl, čím radil a pomáhal; on ujmál se opuštěných wdow a sirotků a sladká slova útěchy a důvěry v sličnou srdce gegich rošil; on vybíval a wyrobával chudé newěsty, podporowal, kde podpory bylo potřebi, těšil, kde byl zármutek, powzbuzowal, kde byly mysle skleslé, slowem ničehož neopominul, čím, že otcowě wůli zadost učinj, se domýšlel, a co vlastnj náklonnost konati mu kázala. Z mohl o sobě říci, gačo Job šwatý o sobě byl gešt powěděl, řka: „Gá gšem wyswobozowal chudého křičejcho a sirotka, kterýž neměl spomocníka. Gá potěšowal srdce wdowy, očo byl gšem slepému a noha kulhawému; otec byl gšem chudých a potěšitel smutných“ (Gron. kap. 29.).

Několik roků na to umřela také matka Zibera. Rochus nemage teď potřebi na nikoho ohled bráti mimo na sebe samého, rozdal saufromně wsse zbožj, kterč rozdati mohl a šměl; co zbylo, a nad čímž pořjediti nesměl, šwěřil šwému štrýci a wezma na sebe oděw pautnický do Řjma, aby na hrobě sw. apostolů oheň lásky a zbožnosti swé geště wice rozháral, se wydal.

Mladý pautník — Rochus byl tenkrátě až 20 let stár — přišel cestau swau do města Akwapendenta, kde právě dráhne lidj na morowan ránu mřelo. Celé město bylo nad mjrú sličeno. Wěc ta pronikla náhle dussi Rochowu gačo gistra s nebeš, i mage to za zvláštnj pokynutj s hůry, uzavřel, že w městě zůstane, a službě

těch se zasloužili, kteříž se na morovou ránu roznemohli. Z wessel neprobléwage do špitála a pomoci své nakaženým obětował. Čím wětšich obtíží bylo mu snášeti, čím wětšji bylo nebezpečí, w němž ubíhal, tím wětšji byla geho horliwost, tím wětšji činnost. Napomínal-li ho někdo, aby šetřil života svého, říkával: „Z můj Spasitel za mne umřel.“ Rochus zdál se morem nakaženým angel býti strážný; kde je obgewil, a kříž nad nemocným udělal, tam přestala hrozná tato metla Boží. A to se stalo uetoliko w městě Altwapendente ale i we wšech městech, kam swatý tento sluha Boží připutował, ano i w hlawním městě křesťanstwa, w Římě, kdež po tři léta morovou ranou nakaženým ochotně slaužil a lastawě jim pomáhal. — „Láska gest trpělivá, láska wšechť snáší,“ dj apóstol (Kor. 13, 4. 7.). Z Říma odebral se Rochus do Placencie, neboť byl uslyšsel, že i tamnějšji obywatelé tauž metlou ostře bičováni gsau. Z zde obětował se zcela službě nakažených, a tak dlouho powinnosti křesťanské lásky u nich konal, až jám zachwácen, těžce se roznemohl. Bolesti geho byly tak náramné, že hlasem křičet musil. Trápný geho staw wzbudil u wšech saucitu a slitování. On wšak nechtě ostatním nemocným křikem svým býti obtížen, wlekl se, ač welmi těžce, z nemocnice wen, a žádným způsobem k nawrácení přemluwiti se nedal. Mnozi magice ho proto za smyslem pominulého, opustili geg a ošubu geho zanechali. Ať gať snadno, gať rád zapo-

muja svet služeb gemu prořazaných! „Lépeť gest,“
 di Žalmista, „dařat w Hospodina, nežli dařati
 w člowěka; lépe gest naděgi miji w Hospodinu,
 nežli naděgi sřlábati w knížatech“ (Žalm 117,
 s. 9.).

[illegible]

w chatř a Rochowi, o němž, že muž Boží gest, tuffil, své pomoci nabídl. Rochus, namyšlý vůli Boží bez ohledu se podrobovati, přigal pomocné ruky dobromyslného Gottharda a za to geg frmil chlebem nebeským a dusewnjch léků mu podával. Slova Rochowa padala gafo rosnj kapky w wypráhlaui dussi Gotthardowu a naplňowala gi radostj a tauhau po životě wěčném. Z zůstal u něho, slauže mu s ochotnostj, po kub nemoc geho trwala; a ruka Páně opatrowala ho, že nic zlého geg nepotkalo. Když Rochus se uzdrawil, nawrátil se ta ké Gotthardowu, ale dussi geho nechutnal wjce swět, ani rozkoffe geho; láska Boží giž přiliš rozehrála srdce geho, než aby déle wnitřnjmu ohni odolati mohl; protož spořádaw wšsedy věci pozemské, rozdal, co měl chubým, a odřekna se swěta w skryté kagicnosti Bohu slaužiti a na swém zdonalenj wššj silau pracowati počal. — Žáduau wěc duchownjho života se týkajcej neměli bychom ni kdý za nepatrnaui držeti; co se nám zdá někdy býti nepatrné, mjmá kolikráte do sebe zárodek blažené wěčnosti. „Blahoslawenj, kterjž ostrjhgaj saubu, a činj sprawedlnost každého času“ (Žalm 105, 3.).

Když se byl uzdrawil, nawrátil se, gafož mu bylo zgemeno, do své wlasti, nemage giného úmyslu, než že doma powede život saukromný, tuhý, kagicj. Gotwa wšsať domowa doffel, byl gat, neboť tenkráté diwá wálka w zemi se wztekala, a gafoby wyzweďač byl, k wládaři mě-

sta weden. Byl to geho wlastnj strýc, ale ten nepoznal geg, tať welni byla se geho twář a podoba změnila. Rochus se těšil z toho, že neznán gest, a pro živý swět se prozraditi nechtěl. Byl tedy k wězení odsauzen. Wděchnau a tichau myslj ubíral se w místo wykázané, ale místo stezku a žalu bylo mu místem útěchy a radosti. Co tělo neslo hnušnost wězení, byla duše u Boha a kochala se w swatých modlitbách a w ljbezných zpěwch a pohřžowala se w rozgimání milosrdenstwí a lásky Boží. Geho wůle spočíwala gediné we wůli Boží, a on giž napřed čil radostí wěčných. —

Za wálečných nepokogů přišel swatý wězeň w úplné zapomnutí, že pět let we wězení stráwil. Předwjdage z wnuřnutí Božího, že čas blízko gest, že bude z temnoty swěta k swětlu nebesťemu powolán, žádal, aby mu pro kněze poslalí, kterýž by ho zaopatřil. Kněz přigda, podíwil se nemálo užřem žalář gasným swětlem ošwícený a twář wězně nebestau zářj se střwaucj. Z toho saubil, že mu činiti gest s mužem swatým. Rochus přigal neyswětěgšj swátost s neywětšj strausseností a pokorau. Wykonaw kněz powinnost swau šel upřjmo k wládaři, a oznámil mu, co widěl. Wládař divě se té zprávě poslal bez mešťání do wězení, ale swatý wězeň giž byl w Pánu. Pod geho hlavau našla se tabulka, na njž mimo gméno geho i to bylo napsáno, že fdokoli ho w čas moru důwěrně za orodowání u Boha prositi bude, že nebude oslyšán. Když

se ta věc roznesla, pobauřilo se taťměř celé město; každý chtěl toho muže viděti, kterýž přišel do svého, a kteréhož swogi nepoznali. Zvláště vládař se rmautil, že vězeň, na kteréhož po pět let ani nezpomněl, bratrowec geho gest. I chtěl aspoň tím křivdu swau poněkud naprawiti, že mu stěmostný pohřeb wyprawil; a když uštwičně zágrafy na geho přimluwu se dělly, že k geho cti pěkný kostel wystawěti dal.

O z g i m á n j.

Gako sw. Mochuš a gako ctihodný otec geho Jan, tak by každý člověk věci své šwětště a záležitosti pozemské záhy, a dořawad gestě zdráw gest na těle a na duši, w pořádek měl uwesti. Gá myslim, že by za zdráwj měl porřizenj učiniti o wšsem co má, že by, co cizjho gest, měl nawrátiti, že by účty šwé měl uřončiti, i což nad to třeba gest, zařjdi. Odřlábati tjm až na hodinku smrti gest wěc nebezpečná, gest wěc negistá; gest nezřjda šřkodná i duši i wšji čeledi. Neboť kdož gest tjm gist, že nebude zachwácen šmrti, kdož se toho neynéně nadá? kdož wj, že až nemoc přigde, podrži wšřech šmyslů a zdráwj řaub? Aneb že pař poslední wůli šwau tak zřjdi w stawu bude, gať by si přál, aby zřjena a učiněna byla? O gať mnoho, přemnoho swárů a růžnic, gať mnoho nepřátelřtwj a řaubů, gaťého řlenj a řlořečenj zniřlo práwě z toho, že

poslednj wůle buď docela nemohla býti učiněna, aneb že zle byla učiněna! A což není to také prohřešení proti vlastnj dušši, proti vlastnjmu špaseň, když wěcj tak přebůležitau, gafo křast gest, na hodinku šmrťi obkládáme? Ten čas a ta doba měla by býti zaswěcena gebině dušši twé a špaseň twému, a ty gi vyplňuješ starostmi zemjými; když bys měl dělati pořádnost s Bohem a s jebau, pořádáš teprw záležitosti šwětšké, a když bys měl nahlédati do knihy šwědomj swého, nahlédáš teprw do kněh, w něž wepsány gšau wěci, kterěz s tebau na wěčnost nepůgdau. Než wšse uspořádáš, zaflepá angel šmrťi a zawolá tě, abyš klabl aučty Bohu. Gať aš obštogjš? Proto, že časně na pořádek mysljš, nemusjš hned umřiti, aniž proto přestáváš býti hospodářem, žeš o šwé zbožj pořizenj učinil, aniž z toho následuge, že žábných změn w poslednj wůli učiniti nesmjš, nýbrž gest to gen prozřetelnost, kteráž tě k tomu webe, gest to gen autlá starost o blaho twé rodiny, gest to powinnost k dušši twé. — Mimo to, když poslednj wůli děláš, nechť se to děge kdy chce, buďž sprawedlivo a nikomu neubližug: máš-li co cizjho, nawrať, šřtodu učiněnou nahraď, bané bohoršsenj naprav. Nespoléhej se tjm na dědice swé, čehož sám učiniti nechceš, gať můžeš mysliti, že učinj ginj, když sám o swé špaseň nedbáš, gať ginj o něg budau dbalegššj? Mimo to hleď, ať poslednj wůle twá gest také křesťanšská. Nezapomjney w nj chudých a kostelů aneb giných dobročinných ústawů. Neboť co těmto

dobrého učinjš, sámému Kristu učiněno gest, a wjš, že almužna přikrege množstwí hříchů. Dwořsem bylo by lépe, když by tě milosrdné skutky k saudu spravedlivého Boha předcházely, a za tebe se již přimlouwaly, dořawad gestě na saudu nestojš, než aby teprw prosit a přimlouwat se přicházely, když již na saudu rozhněwaného Boha stojš, aneb dořonce již odsauzen gš, ale nicméně i takowá almužna, kterauž křřastem swým dáti přikázal, bez ceny u Boha není, zwlášt přichází-li z mysli čisté a sřlechtné. Máš-li něgačého protivníka, od srdce mu odpusť, a možná-li něco mu na památku a na důkaz dobré vůle odkaž. Slowem poslednj vůli swau tak zřiditi hleď, abys starage se o věci pozemské, neztratil věčných, a aby bylo widěti, že wíce ti na mysli ležj věčná budoucnost než pomigegjci časnost.

„I dal Abraham wšsecky věci, kterýmiž wlád, Isákowi, synům pať ženin swých dal dary, a obdělil ge od Isáka, syna swého, když gestě sám žiw byl“ (I. Mlogž. 25, 6. 7.).

„W den dořonánj dnůw žiwota swého, a w čas skonánj swého rozděl dědictwí swé“ (Sir. 33, 24.).

„Synu, máš-li, učiň sobě dobře, a Pánu Bohu hodné oběti obětug. Pamatug, že smrt neměšťá, a smlauma s hrobem že ukázána gest tobě: nebo smlauma tohoto swěta gest, že každý člowěk smrtj umře. Před smrtj učiň dobře přáteli swému, a poblé možností swé wztahuge ruku

dávky chudému. Před skonáním svým čin spravedlnost" (Sir. 14, 11. 13. 17.).

"Nic jsme nepřinesli na tento svět: bez pochyby že také nic odnésti nemůžeme" (I. Tim. 6, 7.).

M o b l i t b a.

Prosíme tebe, ó Bože neylaskavější, račiž nám na přímluvu služebníka svého Nocha té milosti propůjčiti, abychom se vyžuli ze vši náklonnosti k zboží pozemskému; a milostivě učin, abychom, čeho nám štědrá ruka tvá nadělila, užijvali k oslavení a k zvelebení nejsvětějšího jména tvého, k oblažení bližního a k spasení svému, jenž jsi živ a králugeš na věky věků. Amen.

Toho dne světi se také svátek: v Krakově sv. Špascinta; v Římě sv. Tita gahna; v Nucei bithynské sv. Diomeda, lékaře a mučedníka; ve Ferintu sv. Ambrože, setníka a mučedníka; v Mediolánu sv. Simpliciana biskupa; v Antiochii sv. Eleuteria biskupa; v Nikomedii sv. Arsacia vyznavače; v Římě sv. Sereny císařovny a m. g. sv.

17.

Život sv. Liberata.

Gako pohané a neměřící proti katolické církvi brogjmali, a až posud, gak mohau, proti ni brogj, tak bývalo také a gest až posud kacířům

a od pravé cirkve odtržencům wšse, čímž se život katolický gemj, co sůl w očích. To widěti zwlášť w Africe, kde Wandalové, arianského kacířstwj přivrženci, katolíky, gať gen mohli, utiškowali, a kdež králové gegich, w témž kacířstwj zarptj, o nic menššího nestáli, než o vyplnění až do kořene cirkve katolické. Mezi nimi zwlášť gest Hunerich powěstný. Tento bezbožný král propuštěním aulickým řečem arianských biskupů ochotného sluchu, zasabil se roku 483 proti církvi a biskupy a kněžstvo gegj rozmanitě týral, hladem moril, a konečně takměř wššedky do fragin dalekých a do vlasti cizích wyhnal, kdež museli mnohonásobné strasti a smjzle snášeti. Když pať šílená geho ukrutnost tjm geště se nenasytila, kázal wššedky kostely katolické zabyti, kláštery pať mužské i ženské i s obyvateli gegich poháním gednať prodal, gednať darowal. Mářek a bédowánj utištěných rozléhal se tenkrát po celé zemi, ale s nářkem rostla také tauha, za swatau wjru život nasaditi. Mluzi důstojnj a wznesseni byli tenkrát olaupeni o gmění, o čest, o život; urozené panj a autlé panny byly weřegně bičowány, rozličně mučeny a umrcowány, wšse bez počtu a bez mjry, ano i newinná pacholátka a maličké holčičky raděgi opausštěly své rodiče a snášely wšseliké hrůzy smrti, než by wjry své w Krista Ježíše a w nejsvětěgšj Trogici byly zradily a opustily.

A mužům těch dob umučeným náležj také obyvatelé kláštera w Rapse, w fragině byza-

censté ležcejho. Byloť gich počtem sedm, gmenowitě opat Liberat, gahen Bonifác, podgahni Serrus a Rustifus, pak mnichowé Rogatus, Serrimus a Maximus, wšech sedm wěhlašných wřelau horlivosťi pro prawau wjru a šwatým obcowánjm. Těch je zmocnili tedy Ariané a přiwedjše ge do Karthažy neyprw gim po dobrém domlawali, aby se wjry katolické odřekšše t bludu ariaustému se obrátili, šlibugjce gim při tom čest, a bohatštwj a přjzeň králowu, a newjm co wjc. Tito ale odpowěděli gato gedněmi ústj: „Geden gest Bůh, gebna wjra, geben křest. Učiňte s námi, co je wám zljbj; raděgi ponejeme maličko trestj časné, než bychom jnásšeli trestj wěcné. Nechte šobě, co nám šlibujete.“ — Tak gasné a tak šmělé wyznánj wjry nebylo kacířům po chuti. S šwázawšše ge těžkými řezj utwřili w temný žalár, kdež ge hladem, žjžnj a ginými hrůzami mořili a mučili, daušagjce, že štatná gich mysl poznenáhla je oblomj a podá. Tu ale ugal je lid karthažineustý, wěren šwaté cirkwi šwé, odsauzených, a wymohl toho dary na štrážnjch žalářů, že ztrýzněným bratřjm nerolifo potrawu mohli dodátwati, ale i nočnj dobau gich nawšštwowati. Zde je wyraželi we špoleť šwatými rozinlawami, utwřowali je we wjře, těššili se blažené budaucnosťi a rozněcowali t žmužilostj a t štatnosťi. S nebylo nikoho mezi nimi, kterýž by pro Krista žiwota našaditi hotow nebyl.

To kbyž se t usšim Gumericha frále do=

neslo, řádal tento wztekem a zuřivosti gafo bez
šmyslu mučedníky přetěžkými řetězy swázati a mu-
čiti, a mezi tím přemýšlel, kterakým způsobem
by ge zahladiti měl. Konečně mu napadlo, aby
dal wetchau loď připrawiti a chrastim naplniti,
na ni pak mučedníky přikowati a na hlubokém
moři pak wšše zapáliti. Gať si umjnil, tať
i vyplniti welel. Mučedníci ubjrali se k bře-
hům mořským, gafo by šli k weselosti; řinčej
řetězy zdály se jim býti okrajau a ozdobau; ra-
dost a weselí zářila se jim na twáři, a hlučné
zpěwy naplňowaly powětrj. „Sláva budiž Bo-
hu na wýsostech a pokog wšsemu lidu, kterjž do-
bré wíle gsau,“ znělo z úst každého. „Tento
den gest den nám přezádaucj a nade wšsecky
slawnosti slawněgšj. Uj nyní gest čas přj-
gemný, aj nyní den spašenj, že pro wjru Pána
Boha našeho určené kárání pouesem, abychom
oděnj wjry swé neztratili.“ Tať zpjwali, tať
mluwili s plěšánjm. Nesčjslné množstwj lidu
prawowěrného prowázelo ge, a srdečného bralo
na gegich wjtězosláwě podjlu. To widauce mu-
čedníci, mluwili k nim spasitelná slowa: „Ne-
bogte se, řkauce, lide Boží, a nestrachugte se ani
hrozeb ani muť wezdegšjch: raděgi umjreyme
pro Krista, gaťož i on pro nás byl umřel, an
nás cenau krowe swé wykaupil!“

Mezi odsauzenými byl nejmłodšj Maximus,
mládenec sličné twáři a sličněgšj duše. K tomu
měli mrzci kacířowé zwlášť swé žrenj, a úlisnosti
a sliby na něho doléhali, aby Božskau podstatu

Kristowu zapřew, žiwota fratického zahágil: Mládenče, proč tolik k smrti pjlíš, prawili k němu, upušt od těchto posetilých mužům, a slyš rady našj, ať žiwota zahájíš a staneš se přítelem královým. Ale Maximus, ačkoli gen mládeneček wěkem, myslj wšak muž, odpowjbal hlasem, že wůbec slyšán byl: „Mne nikdo neoblaučj od otce mého Liberata, a nikdo od bratrj mých, kteříž mne w kláštěře byli wychowali. S nimi gsem obcowal w bázni Boží, s nimi taužjm smrt mučednickau utrpěti, s nimi i daušám sláwy wěčné dogiti. Nedomnujwente se, že mne, an mlád gsem, swedete. Sedm náš Bůh w gedno swolal, i učiniti ráčj, aby wšsich sedm pospolu umučeno bylo. Neboť zapřjm-li ho před lidmi, zapřeť mne i on, a wyznám-li ho, i on mne wyzná před Otcem w nebesjch.“

S sli tedy weselými kroky k mjestu hrůzy a smrti gako k něgakému kwasu. Přissedšse na břeh, byli dle rozkazu na lodě wloženi a přikowáui, lodě pak odstrčena a zapálena. Ale Bůh wšsemohaucj ukázal wšsemu lidu, že mocen gest swé wěrné chrániti, a protož dopustil, že plamen opět a opět na lodi náhle uhašl. Tjm wšak rozhorečilo se srdce ukrutnjka krále, a aby ukázal, že mocněgšj gest než Kristus, genž moři a ohni přikazowal, dal wšsem sedmi mužům lebky we slami rozbiti a mrtwoly w moře wmetati. Ale moře nepohřbilo těla swatá, než na břeh ge wyneslo, z čehož byl kacjřům weliký strach a

hrůza, katolíkům ale náramná radost, kteříž ta těla vzavše s nehmětnější počestností je pochováli.

Rozgimánj.

Ještě známo, že Ariáné upjrali Božství Kristu Ježíši, a následovně, že newěřili nehmětnější tajemství wjry křesťanské, tajemství o nehmětnější Trojici Boží. Toto tajemství, Křesťanství, nedá se rozumem lidským vysvětliti, nedá se postihnouti krátkozrakému člověku, a to proto, abychom nezhrdli na rozum svůj, a abychom nemyslili, že není něčehož na světě, co bychom newěděli a neuměli. Rozum lidský wypátral běh slunce a hvězd, vypočítal gegich vzdálenost, a zná ty dráhy, kterýmiž se pohybují; podrobil všefco živly službě své; parau žene je po železných dráhách rychlostí ptáka, opovážil je ljtati w powětří, widj w každé věci i w té neymenší kapce wody neščislných živočů je hemžiti, a může okamžikem, rychlostí blesku, na tisíce mil vzdáli myšlení swá sděliti; slowem člověk rozumem svým wypátral jly přirody, wnikl do dlny gegi, odtrhl ji zákony, kterýmiž ona je řídí a spravuje: a tím složil ji neščislných strojů, nad gegich působením sám člověk trne a gim je divoj. O, jak lehce, jak snadno mohl by tentýž člověk w hrdošti své říci: Rozumu mému nic není tagno, nic ukryto, já jsem sám ten Bůh, kterýž všecko wj, vše zná, vše může. Ale tajemství o nehmětnější Trojici froti jeho hrdošti,

uvrhuge ho opět w prach, z něhož tak směle Bohu se rovnati opovážil, tak že není-li zkaženího srdce, w prach se kloní a to tagemstwj neysvětěgšj Trogice, rozumu lidskému newystihlé, ducha w pouta pokory a poníženosti gjmagicj, welebí. Ostatně není potřeby, neymilegšj, abychom tagemstwj toto o neysvětěgšj Trogici rozumem jwým pochopili. My wíme, že tři gšau, kterjž jwědictwj vydáwají na nebi, Otec, i Slovo, i Duch jwatý: a že ti tři gedno gšau, neboť tak tomu Kristus Ježíš sám učí skrze ústa Jana apóstola; my wíme, že Otec gest Bůh, že Slovo gest Bůh, že Duch jwatý gest Bůh, a že nicméně negšau tři bohové, než že gen gediný Bůh gest, neboť tak tomu učí Duch swatý skrze ústa cirkwe jwaté; my wíme, že negen jw. Liberat a jw. Bonifác a jw. Marimus a ostatní mučedníci dnešj, nýbrž že i nešjšní gini jwatí a jwětice Boží newómluwných muk a bolestí pro wyznáwání neysvětěgšj Trogice snášeli, neboť tomu učí náš děginy. Když tedy wíme, že troggediný gest Bůh, Otec, Syn i Duch jwatý, tedy wšsetečně nepátrejme po tagemstwj tomto přecelebném a nepauštěgine se w zbytečné hádání o něm; raděgi wrzme se na kolena a welebme tuto neysvětěgšj Trogici, kteráž uskutečnila wykawení, poswěcení a špášení naše: neboť Bůh Otec šelal Syna swého na jwět: Syn Boží gest obět jmjrná za hřichy naše, a z Ducha jwatého počala Rodička Boží; — Duch jwatý dal jwědictwj o Kristu a wyučuge cirkwe prabám

Božským, náš pak posvěcuge a oswěcuge. My jsme tedy synové Otce, učedníci Syna a chrámy Ducha svatého. Zbali pak ale i tenkrát syny Otce jsme, když těžce hřešime, aneb učedníky Syna, když zákonů jeho se nedržíme, aneb chrámy Ducha svatého, když se nečistotau posvěcujeme? —

„Kdo skaumatelem gest welebnosti, zachwácen bude od sláwy“ (Přisl. 25, 28.).

„Gdauce učte wsecký národy, křtjce ge we gměnu Otce, i Syna i Ducha svatého.“

„Tři gsau, kterjž swědectwj wydáwagj na nebi: Otec, Slovo a Duch swatý: a ti tři gedno gsau“ (I. Jan 5, 7.).

„Pokřtěn gsa Ježíš wystaupil i hned z wody: a ay otewřjna gsau mu nebesa: a widěl Ducha sšstupugjećho, gako holubici a přicházegjećho na něg; a ay zamžněl hlas š nebe řkaucj: Totot gest Syn můg milý, w němž mi se dobře zaljbilo“ (Mat. 3, 16. 17.).

Modlitba.

O, tři spolurowné a spolurěčné osoby, Bože gebiný a prawý, Otce i Synu i Duse swatý, kterýž sám přebýwáš u wěčnosti a w swětle nepřístupném. Kterýž gšl založil zemi w moci své, a zprawugeš okřsleš maudrostj swau, Swatý, swatý, swatý Pane Bože zástupiw, hrozný a filný, sprawedliwý a milosrdný, přediwný, chwály

a milování hodný. Geden Bože, tři osoby, gedna podštato, moci, maudrosti, dobroto, gedna a nerozdílná Trojice. Otevři mi wolagjicmu brány spravedlnosti, a gá wegda w ně welebíti budu tebe Hospodina. Wššedka chwála, wššedka mocnost, wššedka čest a welebnost, wššedko blahoslawenstwj, wššedko milosrdenstwj buď Bohu Otci, i Synu, i Duchu swatému. Amen (sw. Auğustin).

Téhož dne :

Žiwot sw. Elia aneb Eliáše.

Sw. Eliáš, muž přewýborný, narodil se w šicilském městě Enně z rodičů wysoce urozených a ctnostmi křesťanskými welice se stkwaujcich. Matka dala mu na křtu swatém gméno Jan. Když r. 831 mohamedánští Saracené město Ennu wylaupiti se strogili, wzawšše rodičowé gediné dítě a něco málo zboží swého utekli se na hrad, swatá Marie řečený. Zde wychowávali Jana co neypečlivěgi, a widauce že chlapeček tenkrátě osmiletý gest posluffný a mravný a bohabogný, nad mjrú se z toho radowali, a poťub možná, pilně k tomu hleděli, aby synáček gať wěkem tak i milostí prospjwal před Bohem a před lidmi. Gedenkrátě se mu w noci zdálo, že slyší hlas řkauci: „Jene, ty mušš za otroka do Afriky, abyš mnohým, co we wjře utworzeni negsau, na cestu ctnosti ukázal a w dobrém ge utwrdil.“

To když se rodičové doměřeli, počali se o gebináška swého strachovati, a střehli ho gafo oťow hlavě a ani za brány města wygiti mu nepomolowali. Ale Janowi hlas ten nemypabl nišby z paněti, proto se každodenně modlilwal, řka: „Bane Jesu Kriste, genž wůli naplňuješ bogicjch se tebe a modlitby gegich přigjmáš: wi-dj-li se dobrotě twé: rač prošjm učiniti, abych se aspoň k člowěku dobrému dostal!“ Od té doby stal se také na sebe pozorněgšji a we wšech pracech swých přičinlivěgšji. On neopominul ani gebenfráte ráno a wečer zvláštnj modlitbau srdce swého k Bohu pomznesti, on čítal welmi pilně w písmech swatých, horlivě o tom, co byl četl, přemýšlel, řeči a skutky swé dle učenj wjrw upřjmně pořádal a zprawowal, a takměř giž nynj na statw, k němuž powolán byl, se připravowal. Slowem Jan giž tenfráte, ač mládenček teprw dwanáctiletý, štkwěl se mezi špolužáky gafo slunce mezi hwězdami i maubrostj i newinnostj i dofonalostj.

Tato šnaha Janowa posmwětiti se a zbofonaliti nalezla u Hospodina weliké zaljbenj. Toho na důkaz dostal od Boha té milosti, že budau-cjch wěcj předzwjbdal a předpowjbdal. Gmenowitě předpowjbdal smutný osud městu od Saracenu hrozicj. To uslyšewšse lidi a lépe wěc šeznati taužjce hrnuli se k mládenci; on wšak Duha swatého gsa pln otewra ústa napomjnal gich k pokání, aby hřjchů a zločinů se zdržowali, žiwot ctnostmi ozdobowali, prawé lásky pilni byli

a posvětití se snažili, bez čehož člověk Bohu líbiti se nemůže, hroze při tom, že každý strom, kterýž nenese ovoce dobré, bude podřat a do ohně uvržen. Slovo těch si jen někteří všimnuli, ostatní, ať obyčejně bývají, divili se tomu, co slyšeli, ale jako kdyby jiný život trávili v rozmarilostech a hršcích. J. mohl zagistě Jan nad městem plakat jako Kristus nad Jerusalemem šplakal, a říci: „O kdyby poznalo i ty a to v tento den můj, kteréž by věci tu potogi tobě byly.“

Když Jan aš patnáctého roku dosáhl, ztratil otce. Po smrti otčově stávala se mu na mysl mnohem živější ona slova, která za pachtivost byl jednou ve snách slyšel, že totiž do Afriky za otroka prodán bude. J. přemýšlel o té věci ustavičně, a aby v mysli nešlechl, pořád si připomínal, že Bůh nám všude přítomen jest, a že mnohem snáze v cizině a v strastech Bohu sloužiti možno, nežli doma mezi přáteli a v hoonostech a rozkoších. An se těmi myšlenkami bez přestání obírá, tu se mu zdá, že opět slyší hlas řkavý: „Vygi z země své a z příbuzenstva svého a pogiž s námi do Afriky, gať ti přet časem ukázáno bylo.“ Jan nepochyboval, že nyní domow a milenau matku opustiti musí. A hle, gať tussil, stalo se. Ne dlouho po tom widění wtrhli nepřátelé brannau rukau s městu a mnohu lidu zgimawše, do Afriky ge za otroky prodali. J. Jana potkala tato, owssem nemilá, ale gí báwno předpowěděná a očekáwaná nehoda. Jan

doštal se, gať si toho byl na Pánu Bohu wymodlil, t gednomu bohatému a dobrotivému muži křesťanskému; kterýž wida gasnau mládencowu twář, oťo upřimné, cit gemný a chowánj mravné, welni si ho zamilowal, a řdyž byl také geho poctiwost a wěrnost i opatrnost zkusil, swěřil mu wesskerý dům swůg a wšsecko zboží swé — byltě koželuh — a wložil obchod swůg w ruce geho. Jan byl pánu swému za tuto dobrotiwost a důwěru welni powděčen, a také geg niťby ani w tom neymensšim nezklamal, nýbrž wšsemožně dobra a prospěchu geho hleděl. Přede wšim ale cítil se Pánu Bohu t řeywřelegšim díkům zawázana, že proseb geho neoslyšel a do tať wolného ano i přjgemného stawu geg postawil. Šmažil se wššj šilau, ginať wděčnost swau prokázati nemoha, žiwot swůg a swé obcowánj tať rozpořádati, gaťž myslil, že to Bohu bude nymilegi. Protož měl bedliwau stráž nad řinyšly swými, podrobował wšsecky swé žádosti zákonům Božim, bugnost těla krotil modlitbami a pošty, škljčeným otrokům nosil útěchu a ulehčení, gať gen wěděl a uměl, a tjin wšsemu lidu i křesťanskému i mohamedánskému nad mjru wáženým a milým se štal.

Nepřítel wššať wšseho dobra těžce to nesl, že Jan š milostí Boží w dobrém roste a se žmáhá, i uzavřel w řábelšké swé záwisti geg gaťymkoli způsobem z cesty šprawedlnosti buď odwratiti, buď zničiti. Š umalowal na něho pofussenj ta neryozmanitěgšj. Tu plodil mu w do=

snácnosti wšseliké mrzutošti; tu ho wytrhowál, když w modlitbách pohřžzen Bohu se modlil; tu mu uwáděl na mysl opuštěnau matku stawěl na oči bídny gegi staw, představowal snadnost útěku a co giných wěcí wjc. Mež Jan, čím těžšši bylo pokuseni, tím wíce pnul se k Bohu, tím wraucněgi o pomoc wolal, tím bedlivěgi nad každým hnutím w dušši swé stráž měl. Wida tedy sšřudce wěčný, že nad mládencem takto nepřitěží, ginať o něho se pokaušseti počal. Mělk totiž Janůw welitel ženu welmi marnomyšlnau a chlipnau, kteráž autlocitého a sličného Jana, gaťo někdy Jošefa žena Rutifarowa, k těžkému hřichu swěsti chtěla. Ale Jan mage Boha před očima ani myššlenjm, tím méně skutkem k žádnému hřichu nestwolil. „Gyhle, řekl k ženě nestydaté, welitel můg swěřil mi wššecky věci jwé, tať že ani sám newj, co wšše w domě swém má. Nic newj, co by w mé moci nebylo, aneb co by mi nebyl odewzdal mimo tebe, kteráž žena geho gš. Gať bych medle mohl hřěšiti proti weliteli swému? A kdybych se přede toho hřichu opowázil, nemusel bych se báti, že mne země w propašť pohltj aneb blešť nebestj zabige?“ Tať promluwim obrátil se, a opustil ženu žádosti chlipnau hořicj.

Teď ale nastaly Janowi kruté doby, nebo „malá gest wšseliká zlost proti zlosti ženské,“ dj Sirach (25, 26.). Widauc tedy hřjšná žena, že se gj pohrdá, a nadto i neschetnost wytyká, proměnitwšši wilnau wášeň w plamennau nená-

wist, běžela w zápětí k manželu a gizliwým gazykem žalowala, že prý gi Jan k hanebnosti přemlaumal a ku hříchu láfal. I byla by prý dala geg potrestati, by se, že uteče, nebyla bála. Lehkowěrný manžel přidál řečem auskočné ženy wjru, a proměním náhle náslonnost w frutý hněw, Jana gednať bičowaním, gednať žalářem, gednať hladem mučil a trýžnil. Jan snássel wšše toto bezpráví a wšši tuto křiwdu myslí gagsnau a trpěliwau: daušalt gest ne w přijeň libškau ale w milost Boží, a protož se i modlil: „Kdo nás oblaučí od lásky Kristowy? zdali jaužení aneb úzkost? nebo hlad? zdali nahota? čili nebezpečenství? zdali protivenství? čili meč?“ (Řim. 8, 35.)

„Pán Bůh dopuští, ale neopuští.“ Pravdu tohoto příjlowí zkusil na sobě také Jan. Neboť když takměř od celého swěta opusštěný bjudu a strast swau Pánu Bohu w modlitbách nočních přednášel, naplnila žarnaucenau geho dušši podobná gafáři útěcha a s ní i důwěra, že trubný geho staw brzkého skončení wezme. I štalo se, že dwa dni na to welitel geho o newěrnosti, lžicoměrnosti a mrzkosti swé manželky se přeshwědčiw, z domu gi wyhnal. Wěc ta otewřela mu giž poněkud oči, když mu wššak ostatní služebníci wyprawowali, že Jan obětí gest nesprawedliwého hněwu swé welitelsyně, protože gi w hříchu po wůli býti nechtěl, a že šmysleno gest, coťoli na něho byla žalowala; tu zbarwil Jana wězení, obgal ho lastawě a počal ho ctiti gako

wymolenau nádobu Boží. „Totot má zagisté každý, kdož tebe Boha ctí, že život jeho, oštogj=li w zkoušení, korunován bude; pakli bude w šau=žení, wyswobozen bude: a bude=li w trestání, k milosrdenství tvému bude moci přigiti“ (Tob. 3, 21.).

Toho času podarilo se Janowi, že se z otroctví vykoupil. Gsa nyní swoboden a času swého dle vlastní vůle užívati moha, zasvětil je zcela Pánu Bohu a službě člověčenstva. Od nynějška stali je chrámové Boží takměř uštawičným přibýtkem jeho, a z úst jeho zaznívaly žalmy a chwalozpěvy dnem a nocí. On je propůgčoval každému, kdož služby jeho potřeboval, s nevwětší ochotností, nechť byl křesťan aneb mohamedán; uzdravovali choré diwotwornau moci swau, bez rozdílu náboženství a wjry, posilňovali klesajících, neumělé pravdám swatým vyučoval a tak všem všim býti se snažil. Zwlaště mohamedané k němu je hrnuli a považugjce ho za posla Božího, o uzdravení swých chorých a uemocných prosili. Jan nikoho z nich neoslyšel, a mnohým s zdrawím těla udělil také zdrawí duše — swatau wjru. Kněžata a kněží mohamedánští těžce to nesli, že Jan mohamedány na wjru obrací, a bogjce je, aby gessťe wjce gich neswedl, gali geg a do těžkého žaláře uwrhli w tom úmyslu, že swým časem geg utratiti dagi. Než Bůh ušaudil ginať, a Jan, genž je z toho těšil, že pro Spasitele swého křem wylege, dostal mimo nadání úplnou swobodu,

a mohl obegiti, kamž chtěl. Z umjnil si nawstjwiti zemi swatau, a pomobliti se na těch mjstech, kdež spasení nasse se počalo a dofonalo, a posilniw bratři u wjře wydal se na cestu, pořád se moble, aby geg Hospodin prawobil na stezkách swých a uwedel geg na cestu prawau a na swatý wrch swúg a do stánků swých.

Když šťastně do Jerusalema přissel a tehdegssí patriarcha Eliáš geg co muže bohabogného a dofonalého zkusil, oblekl geg w oděw řeholnj a nazwal ho dle gména swého Eliášsem. Od té doby sluge Jan Eliáš. Z Jerusalema wydal se mladý Eliáš, když byl po Bohu prahnaucj útrobu poněkud nasytíl, na giná mjsta žiwotem Krista Pána a Rodičky geho poswěcená, pať nawstjwil rozličné kláštery, a co na některém z mnichů pěkného a dofonalého zpozorowal, toho následowati wssj silau se snažil. Po třech letech — tak blauho zdržel se w swaté zemi — putowal do Alexandrie, obsud pať do Antiochie, z Antiochie do Afriky, kdež několiķa dwadcet mohamedánů na wjru obrátil, a obsud konečně nawrátíl se do wlasti k swé máteři, s níž se w Panormě (Palermo) sešel. Gať wřele nynj doma Pánu Bohu slaužil, gať rád každému bližnjmu pomáhal, gať horliwě lib k dobrému napomjnal, gať přjsně se kál, gať welice zdofonalit se snažil, nedá se ani pomyslití, tjm méně wyypsati, a co tuto o něm powědjno bude, gest gen slabý stjn a oblest ctností geho.

Jan byl nad mjru tichý a mjrný, když toho

vyššá potřeba žádala, tuť byl také perný a stálý, a ani wrchnostem ani pobbáným, ani wznešeným ani sprostým nehrozil se vůli Boží a zákony Páně na oči stawěti a swatý a sprawedlivý saub Boží jim připomínati. Ty pak, kterjž se mu swěřili, aby ge wedl po stezkách dofonalosti, ty napomínal, aby tělu nehowěli, a proti duchu ge nedráždili, w čemž prý chlipnost ležj; dále aby oči a sluchu a gazyka na uzdě drželi, zlosti se chránili a žádostem swým meze kladli; aby se Bohu zcela oddali, modlitbu tuhými posty hágili, pýchy a wysofomyšlnosti utjkali a pokory hleděli; konečně aby se ctnostmi nechlubili, nýbrž we všem dobrý úmysl měli, a klidem aby byli milostiwj a dobrotiwj. Co tuto mluwil, a čemu učil, to také sám neyprw úplně fonal a zachowával. On byl ku podiwu k sobě přjsný; geho pofrm býwal gebiné chléb, geho nápojem čistá woka a holé prkno ložem. W modlitbách a lkánj tráwil celé noci, a aby před hřichem gist byl, měl smrt a sprawedlivý saub Boží ustawičně na mysli. Několik se tak tuze kál, býwal wždy weselé mysli a radost a spofogenost giskřila se mu z očí. Wlmo to wychwaluge se na něm obzwláště, že se nikdy ctnostmi swými newypjnal, že se nechlubil diwotwornau mocj, gjž ho Bůh obdariti ráčil, že nikoho pro hřichy neodsuzowal ani gjm nepohrdal, leč byl zatwzehlý; nýbrž že se držel za člowěka wšsedh giných bjdněgšših, že rád se před lidmi ufrýwal, a s každým i sebe hřjšněgššim člowěkem autcpnost měl. Takowý, an Eliáš byl muž, nenj diwu, že

lidé všech stavů, ani císaře nemygimage, a všeho stáří k němu se valně hrnuli, gedni rady, gedni pomoci, gedni útěchy, gedni poučení u něho hledajce. Mezi přichozími byli skoro nečetněgšji ti, co w zagetj u muhamedánů život bídny a trussný byli trávili. Těm říkával: „Bratři, netraťte w strastech myslí: neboť sauženj, dj sw. Pawel, působj trpěliwost, a trpěliwost zkussenj, zkussenost pak naděgi, a naděgeť pak nezahanbuge. Buďte tedy trpěliwi, neboť Bůh mocen gest způsobiti s pokussenjm také prospěch. Sauženj šeslává nám Bůh z dwogich příčin, buď aby zkusil trpěliwost našši, buď aby nás napravil. Kdo tedy sauženjm stihán gš, pátrej po příčině. Pakli gš nikomu neubližil, pakliš nebyl hrdý, a k gi-nyjm nesprawedliwý; pakli gš nikomu auflady nekladl, pakli si nesmilnil, se neopjgel a náru-žiwostem mrzkým nehowěl, pak proto gen protivensstwj na tebe šesláno, aby zkusila se trpěliwost twá, a proč byš se rmautil, nemáš. Kdo ale šhledáš se w hříšich, wěziš, že proto w strasti a sauženj padáš, abyš život swůg napravil, hřích, všeho toho zlého příčinu, si zoffliwíl a ctnosti se chopil, kteráž nám prawý pokog přinášji. Neboť když nepřestáváme hřích na hřích, nesslechctnost za nesslechctnostj páchat, gežto nás nestěstj a zlé se všech stran obfličuge a nepřátelé a protivnjci se všech stran proti nám stogj, gacj bychom pro Pána Boha byli, bychom ustawičného pokoge a štěstj požjwali.“ Takowá slowa neminula se nikdy žábaucjm účinkem; neboť zarmaucenj gimi

se potěšili, hněvem rozpáleni smjřili, a chudoban sřlžen se w vůli Boží vzdali. Mládenci pak řtali se zdrželivými, žádostmi a wářněmi zmytani trpělivými a tichými, řlowem wřřicni od něho, gafo od pramene wřřeho blaħa nepřeborného, útěchu, pořog a blaħo řwé brali.

Woněwadž přemnozi pomoci a poučení potřebujci ř řwatému muži přigjti nemohli, muřil ou řám, gemuž těleřni i duřřerňi blaħo řlowě=čenřtwa nad řivot řřlo, mnohé a daleké ceřty řonati, gednař na wýchod, gednař na západ, řde práwě přřtomnořti geho potřebj bylo. řakowé ceřty byly řakměř očitj řwěďřowé geho dobromyřřnořti a lářty, geho wraucnořti a řbožnořti, neboř ne=bylo mřřřeřka, řde by nebyl něřoho uzdrawil, něřoho potěřřil, něřomu pomohl, něřoho ř prohlubně řřřchů wytrhl aneb řudaucjch ořřadů nepro=řofowal. Řonečně ři geg oběřlal i cijřař ear=hradřřý řeo, řtě ř ůřř geho maudrořř a řwatof řerpati. Sw. Eliáš, ač řřařeřeř giž ořřmdeřřátileřý, wydal ře řice řned na řař daleřau a přeobřřžňau ceřtu ř některými milými ořřobami, ale řařé i pře=řowřřdal, ře to geho pořředňj ceřta bude, a ře twář cijřařowu ani neurwida, pauf řřwota řwého dořoná. řař ře řařé řtalo. Řeboř prořřetřře mnohá mřřřta a měřřta, dořřři řonečně řheřřaloniky. Eliáš nepatrňau řřurawofřř řřlžen dal ře dořweřřti do řofřtela řw. Demetria a pomobřřw ře řde ř ne=řwětřřř řřauffřenofřř; poučil neymilegřřřřho ř ůčed=ňřřř řwých Daniela o řwé řmřti, a rozlaucřřw ře ř nim dne 17. řřřřna řofu ařř 903, řřař řřa, gař

pravěno, 80 let život swůg swatě dořonal, čehož zvláštním důkazem byli přemnozi zážrakové, kteříž se na jeho přimluvu byli stali.

Ro z g i m á n j.

Cizoložná žena, gegiž mrzká žádost se nenaplnila, byla příčinou, že sw. Eliáš do těžkého wězení utvržen a rozličným způsobem mučen a trýzněn byl. Cizoložstwj gest hřích nad jiné ohavnějši a mezi křesťany neměl by býti ani slýchán ani gmenován, neboť kdož cizoložj, dělá křivdu sobě, křivdu choti, a křivdu dětem. Sobě dělá křivdu: protože uráží důstojnost swau, že dává se w moc cizj, že popauzj na se hněm Božj a mrhá swau časnu i wěčnu blaženost. Protož bj také písmo swaté: „Kdož gest cizoložnik, pro nedostatek srdce ztratj důstojnost swau, mrzkost a hanbu shromážduge sobě a hanba jeho nebude shlazena“ (Přijl. 6, 32. 33). Choti dělá křivdu: neboť trhá ten swazek, kterýž před twáří Božj byl učiněn, ruší tu wěrnost, k níž se byl dobrovolně zapřisáhl, a mrhá tu lásku, kteréž gebiné choti powinen gest, a nad to dělá bolest newýmmlownau a wytracj gegi spokojenost a blaženost. Ale i dětem se dělá křivda: neboť wychowávání gegich se zanebývá, hanba weřegná gest gegich pobílem, dědictwj gegich se mrhá, a hřích robiců ge, kamkoli gdau, pronásleduge. Memluw a neřikej: „Kdo mne wibj? tmy obflicugj mne, a stěny přikřiwagi

mne, a žádný mne newidj : toho se ostýchám ? na hříchy mé nikoli newzpomene Nejvyšší. Což nerozumíš, že všecko widj oko jeho ? a nepoznámáš, že oči Páně mnohem více gasněgší gsau, nežli slunce, kteréž spatřugi všecky cesty lidské a hlubokost propasti i na srdce lidská hledíce do skrytých stran" (Sirach 23, 25—28.). A konečně gatých následků má cizoložství produssi ? Ohavnost gest cizoložství w očích Božích ; gest poskvrňování jeho swátosti, gest zohamování obrazu Božjho. Tresty gsau pak za hřích ten časné i věčné a kdo hříchu toho se newystříhá, propadne jim ; neboť dj písmo :

„Kdož cizoloží, ať smrti umrau, i cizoložník i cizoložnice" (III. Mogg. 20, 10.).

„Podobně (se stane) i každé ženě, kteráž by opustila muže swého a ustanowila dědice z cizjho manželství. Nebo newprw zákonu Nejvyššího nebyla wěrná ; a druhé proti muži swému prowinila : třetí w cizoložství snižila, a z giného muže syny sobě ustanowila. Ta před radu přivedena bude, a na syny gegi bude dotazowáno. Nepustj synové gegi kořene a ratolesti gegi neponesau owoce. Pozůstawiť k proklinání památku swau, a hanba gegi nebude shlazená" (Sir. 23, 33—36).

„Smilníky a cizoložníky saubiti bude Bůh" (Žib. 13, 4.).

„Kdož by pohleděl na ženu ku požádání, již cizoložil s ni w srdci swém" (Mat. 5, 28.).

„Z srdceť vycházeji cizoložstwa" (Tamtéž 15, 19.).

M o d l i t b a.

Zachoweyž, ó Pane, Bože počoge a šwornosti, wšŝedŝy manŝele w swaté šwornosti a w čisté a neporuffené lásce; nedopauŝtĕg, aby protivnjŝ gegich ŝpaŝenj ge přemohl a k newěrnosti ŝwedl; a propůgč, aby miloŝt ŝwátosti manŝelŝtwa ŝ nimi byla po wšŝedŝy dny ŝiwota gegich. Amen.

Na dneŝnj den padá také ŝwátet: W Geŝarei ŝw. Mautau mučednjŝa; w Achacii ŝw. Myrona, knĕze mučednjŝa; w Nikomedii ŝw. mučednjŝů: Stratona, Filiya a Gwythiana; w Ptolomaide ŝwathŝy mučednjŝů Pawla a Juliany; w Sutzramně ŝwatĕho Anastaŝia biŝupa.

18.

Život ŝw. Šelény, ciŝarowny.

Kde ŝe ciŝarowna ŝw. Šelĕna narodila, a kdo gegj rodičowĕ byli, a tom ŝe ŝpiŝowatelowĕ neŝhobugi. Gedni prawj, ŝe přý Angličŝo bylo gegj wlaŝtj, a ŝe ŝ rodou wyŝoce urozenĕho, králowŝtĕho pocházela, ginj ale twrdj, ŝe ŝe w Trewiru aneb kdeŝi w Bithynii ŝ rodou niŝkĕho a ŝproŝtĕho narodila. Buď tomu ale gaŝ buď, toliŝ aŝpoň wjme, ŝe byla wmwolenau nádobau Boŝj, ŝ kterĕž ŝe mnoho dobrĕho na ciřkew wylilo, a ŝe pro ŝiwau wjru, w niŝ wytrwala až do konce, Bůh gegj gmĕno napsal do knihy ŝiwota a forunowal gi wĕčnau ŝlávau.

Šw. Šelĕna wyniřkala neobyčĕgnau ŝlĕnoŝtj těla a obŝwlaŝŝtnjmi dary ducha, a gaŝtoli w mo=

dlářstvoj odchowána byla, milowala nic méně welice počestnost a čistotu. Z nemohlo jinak býti, než že mnozí znamenití mládenci a mužové o gegi ruky se ucházeli. Heléna wywolila si ze wšech římského wrchníka we wogstě, Konstancia Chlora, s ujmž syna měla Konstantina, kterýž na potom cjsařem se stana, wznessenými skutky swými přigij: „Weliký“ si zaslaužil. Heléna wychowávala a pěstowala gedináčka welmi starostliwě, neboť byla žena rozumná a maudrá, a wšeho zlého geg wystríhati hleděla. Zato byla od něho také welice milowána a ctěna, a on jí toho wšim dobrým zplácti hleděl.

Když Konstantin Weliký mládeneckých let dosáhl, potkal matku geho Helénu welký zármutek. Manžel gegi Konstancius Chlorus totiž stal se spolumládceim římským, ku kterézto důstognosti cjsařové Dioklecian a Maximian geg byli powolali. Několi se Heléna powýssenj manželowě těssiti mohla, a zagisté také se těssila, wšak ta radost bez weliké hořkosti a bolesti nebyla. Cjsařové, aby se ubezpečili wěrnosti nowého spolumládaře, přinutili ho, že jim přemilého syna Konstantina do zástawy dal, a pať že manželku Helénu zapudil, Theodoru, dceru Maximiana cjsaře, pogal. Ade od té doby zapuzená Heléna život tráwila, gať se jí wedlo, a co wše byla w osírelém stawu swém činila, uerj se. Teprw r. 305 činj se opět zmjnfka o ní w děginách. Toho času totiž složili Dioklecian a Maximian forum, a na gegich místo postaupili Konstancius Chlorus a Valerius, a ne-

blauho na to štal se Konstantin spoluvládcom a po smrti otcově i cisařem. Teď nastaly i Heléně radostněgšij doby, neboť gebna z neypředněgšijch pracj Konstantinových byla, že matku, giž od gašima byl srdečně miloval, k sobě povolal, že gi cisařowau nazwal, že gi ke cti penize raziti dal, a povolil, aby s posladem cisařským dle ljbosti naflábala. Gakoli Heléně wšse, což gi nyní potkalo, nad mjrú wzácné a milé bylo, byly to wššak přede u srownánj s tjm, co gi Konstantin mimo to učinil, věci malicherné, nepatrné. Divným řizenjm Božjm přišel totiž Konstantin ku poznánj wjry swaté, a od té doby, co samospasitelné moci gegj zkusil, neměl pofoge, dohub také matka Heléna toho posladu aučastna se nestala, „neboť co gest platno člowěku, by pať wššeděn swět žiřtal, a na swé dušši škodu by trpěl, anebo kterau dá člowěk odměnu za dušši swau“ (Mat. 16, 26).

Heléna byla tenkrát, řdyž křest swatý přigala, 64 let stára, a že w hodinu tak pozdnj do winice. Báne powolána byla, hleděla uřtawičnau pjli nahraditi, co byla dobrého až posub proměškala. Bylatě zwlášť pokorného ducha a myšli ponijžené; křekala w prostém oděwu mezi ostatnjmi křestany, a modljwala se s neywřelegšij srdečnořtj; swěřených posladů obracela s neywětšij swědomitořtj tu na oslawenj služeb Božjch, tu k blahu bližnjch, tu zař ku prospěchu cirkwe. Pracowala bez přestánj na rozšřřenj sw. wjry, předcházela řaždého neybořonalegšijm přířladem a u dwo-

ra nebylo, kdož by od nj něgaké milosti nebyl obdržel, anebť dobrým skutkům se nebyl roznítil. Velikých bolestí působila gi prchlost synova, a když gedemfráte w náhlosti své výborného syna Křišpa usmrtiti dal, nemohauc bolest a hněw tagiti, tať důtklivě mu domlouwala, až nahljdnuw svého přenáhlenj, přisně se po čtyřidcet dní řál. — Když se wásšeň nepotlačj w zárodku, snadno tať se zmůže, že pať přemoci welmi těžko gest. „Záwišť a hněw umenssugj dnůw (žiwota) a pečowánj dřjwe času přiwede štediny“ (Sir. 30, 26).

Když byl cjsař Konstantin wšech swých nepřátel přemohl a u wládě se utwrdil, zdwogil tať péči swau o blaho cirkwe a rozšširowánj šwaté wjry, načež na wšse weliký náklad wedl. Konečně uzavřel, gaťž dne 3. kwětna o tom mluweno bylo, na hoře Kalwarii wystawěti slawný kostel, a dalť tomu konci sw. biskupu Makariowi zwolášštnjho plnomocenstwj. A wšřať nábožná matka geho Heléna od dáwna taužjce ta myšľa nawššřiwiti, řteráž Špasitel náš žiwotem i smrtj swau zaswětil, nechťela tať špasitelného skutku prázdna býti. Š pronešľa se, ačřkoli tenřráte giž aš 79 let stára byla, že sama stawbu tu řjdiťi bude, a tať se hned na cestu do zasřibené země wydala. Bohabogné panj nešřlo toľiko o wystawenj kostela, nýbrž čtěla tať nařgiti neyšwětěřšři dřewo řřjže, na řterémž Wykupitel a Špasitel za hřřchy naše byl řrew swau prolil a dořonal. Že se gi řnaha šřřastně poda-

řila, o tom dne 3. května se vypravovalo. — Gaťa byla sw. císařovna u dvora, takowau uťázala se na cestě. Každý takměř z trofů gegi byl známkau gegi lásky a pokory, gegi dobrotivosti a milostivosti. Zde propausttěla, magje k tomu zvláštního plnomocenství, zagaté na swobodu aneb wypowězence do wlasti wolala; tam udělowała celým osadám welikých milostí a wýhod, onde dávala opět potřebným štědré podpory aneb flásterům hogné almužny. Důkazem gegi horlivosti pro sláwu Boží gest, že mimo kostel na hoře Kalwarii gesttě dwa giné wystawěla, a sice gedem na hoře olimetské a druhý w Betlemě, a že wúbec wšude, kam přišla, nejkrásnějši příklad pokory a zbožnosti dávala.

Než se domů nawrátila, nawštitwila gesttě Bohu zasvěcené panny a na rozlaucenau s nimi pagedla, aneb lépe řečeno, na důkaz, w gať weliké uctivosti měla ty služebnice Boží, při gjdle gim, gaťoby služkau gegich byla, s neywětšj pokorau a štomností posluhowala, a tak do slowa naplnila zákon Páně, řkaucj: „Kdo z wás wětšj gest, buď služebnikem wášim; kdož se pať sám powyšj, bude ponížem a kdo se ponjži, bude powyšsen“ (Mat. 23, 11. 12.). „Čim gjš wětšj, tim se ponjžug we wšech věcech, a nalezneš milost před Bohem“ (Sir. 3, 20.).

Wykonawšj, což ji byla předemžala, nawrátila se s potěšenau myslj k synu, bez pochyby do Rifomedie. S cítila, že přicházi hodinka, aby se s swětem rozlaučila. Těch několik

dob, co gi gessťe bylo popřáno, připravovala se co neyhorlivěgi na onu welikánsťau budaucnost, fdež wice pracowati nám přáno nebude, a zwlášťt dala syuu Konstantinowi mateřské napomenuti, aby nezapomínal lid swůg dle wůle Božj řiditi, požehnala ho a tři wnuky swé, a stonala w Pánu r. 328. Pohřeb gegi byl konán s welikau sláwau.

Rozgimánj.

Z řady ctnosti, kterýmiž se sw. Heléna stkwě=la, vyniká přede wšim gegi hluboká, nelícená pokora. Gestť ale pokora ta neygistěgšj a ney=bezpečněgšj cesta, kterauž Božjho smilowánj do=giti lze, nad ni není nic wzneseněgšjho, nic milowánj hodněgšjho. „Pokora gest, bj sw. Hieroným, ochrana a strážnj wšech ctnosti, ano nic není, co by nás lidem a Bohu činilo tak milými, gaťo gśme=li zásluhau žiwota welicj, pokorau pať njzci. Z té přičiny prawj písno: Ějm wětšj gšj, tjm wice je ponižug a před Pánem nalezněš milost.“ Podobně prawj sw. Bernard: „Bez pokory nemohau oštatnj ctnosti prospěti. Kdo šhromážduge ctnosti bez pokory, podobá se tomu, fdož prach u wjtr snášj. Nebo gaťo prach dutjm jilného wětru rozptýlen býwá: rowněž býwá bez pokory wšefco dobré wětrem marné chlauby od=nešeno. Ano mnohem gest lépe, býti pokorným hřjšnjkem, nežli nadutým sprawedliwcem. Zgerwě toho ofazuje Pán, fbyž na příklad umábj publi=

kána a farišea, gaťož se i gistý mudrc pronešl, řka : „Leptš gest při zlych činech pokorné wyznání, než při skutcích dobrých hrdé wypinání.“ Gať welice potřebná gest pokora, wyborně také sw. Augustin pronešl, řka : „Co by w náboženstwj a w učení křesťanském prwnj bylo, tážeš se? Odpowjdam: pokora; co druhé? pokora; a třetj? pokora. A kolikrátkoli byš se tágal, takto bych odpowěděl.“ Co gest ale pokora, tážeš se? Pokora gest úplné poznání sebe a poznání Boha a záleží w tom přesvědčení, že wsse dobro gediné od Wána Boha přichází, že bez něho nic dobrého nemáme, nic dobrého nemůžeme; že gíme hříšníci přetěžci a že spisse trestů hodni gíme než darů geho. A tomu poznání kdo přišel, a srdečně ge cjtj, ten se nebude zagistě nad giné wypinati, nebude se za hodněgššiginych držeti, nebude reptati, když křiwda se mu děge, když se gjm pohrdá, když na cti se mu utrhuje, když někdo si ho newššimá, geho dobré stránky neuznává, geho zásluhy neodměňuje, nýbrž poneše rád i to neyhlubšši pokorenj wěda, že wěcj mnohem těžššich hoden gest, než pokorenj samo gest. Koho wlastnj swědomj nezatrucuje, nesíž, což cizj slepost na tebe uwaluge. Před Bohem a před swým swědomjm, a na tom neywjce záleží, zůstaneš ten, kterýž gš, a cizj šaud u šaudu Božjho tebe nepředělá.

„Učte se ode mne, neboť gsem tichý a pokorný srdcem“ (Mat. 11, 29.).

„Kdež bude pýcha, tuť bude i pohanění: ale kde gest pokora, tu gest i maudrost“ (Přísl. 11, 2.).

„Wššichni pokoru wespoleť ukazugte, nebo Bůh

pyšným se protiví, ale pokorným dává milost. Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil v čas nawašstjwení" (I. Petr 5, 5. 6.).

„Chce-li kdo první býti, bude wšech neposledněgšj a wšech služebnj" (Mar. 9, 34.).

Modlitba.

Bože, kterýž se pyšným protivíš a pokorným milost dáváš: račiž do srdce mého wstřipiti pokoru, abych i twé milosti účasten byl. Nedej mi zapomenauti, že každý dar dobrý a dokonalý od tebe, ať se nespolehám na sebe, nýbrž wše od tebe dausám, ať se nechlubjm tjm, co od tebe geš, nýbrž ať poznávám swau hřjssnost a mrzkost, a ať poznaw jebe konečně tebe následugi, genž gš tichý a pokorný duchem. Amen.

Téhož dne:

Život sw. Kláry montfalkonské.

Sw. Klára od městečka Monte-Falfone, kdež se r. 1268 narodila, montfalkonská nazwaná, měla wyborné rodiče, Damiana a Jakoba, kterjž gi od neyautlegšjho dětinstwj ke wšemu dobrému, a zwláště k modlitbě a nábožnosti, měli, a zkusenost i na Kláře ukázala, co dobré wychowánj a dobrý příklad u dítěte může. Klára dosáhla sotwa čtvrtého roku, a giž tať welmi si mo-

blitbu oblibila, že třebaš celau hodinu před obrazem ukřižovaného Spasitele na kolínkách sepjatýma ručičkama se modlila, a to s takowau wrauceností a s takowau nábožností, že kdož gi widěl, welmi se tomu diwil, alebrž i do blížkého kostela modlit se chodila, aby doma nebyla wytrhowána.

Klára měla starší sestru Johannu, kteráž s některými Bohu zasvěcenými pannami život wedla saukromný, uábožný. A též docházila Klára a co koli dobrého u ni widěla aneb slyšela, to wšfemožně po ni činiti se snažila, ano když Johanna přednostkau nábožných těch panen se stala, nepřestala Klára tenkrátě až šestiletá na ni prosbami naléhati, až gi také do společnosti přigala. Od té doby nemohla se žádná z panen s Klárou měriti co do horlivosti, fagicnosti, mrtwení těla a wytrwalosti. Gegjho života způsob byl tenkrátě tak nadobyčegný, tak příkrý, že se mu owšsem dwiti můžeme, následowati pak bez wůle Boží geg nesmjme. Přepašávala bedra swá drsným uzlowatým prowazem, bičowávala se ostrými důtkami až do krwe, a negjďávala mimo suchý chléb, wodu a něco syrowých bylinek ničehož giného. W noci léhala na holé zemi, trochu pléw pod tělo držela za rozkoš; modlitbám wěnowávala takměř wšfeden čas denní i noční, neboť i pracugjc mysl k Bohu obracela, a protož měla se tak ráda ku práci gafo k modlitbě. Práce nepopowrženěgší býwaly gi nymilegší, a čím těžší býwaly, pocítowala tjin wětší radosti. — „Maudrost těla gest nepřítelkyně.

Bohu, protož kteržž gsau w těle, Bohu se libiti nemohau“ (Řim. 8, 8. 9.).

Wšak negen tuhau kázni, nýbrž i ostatními ctnostmi křesťanskými vynikala Klára nad ostatní spolužestry w společnosti, obzvláště hleděla stýblivosti a počestnosti, magjc za to, že bez těchto ctností čistota a nepostvrněnost duše a těla, nad což jí nic nebylo dražšího, obšíati nemůže. Z té příčiny chodjwala vždy w klášterní oděw swůg zahalená, a měla to sestrám welmi za zlé, když se některá z nich při práci podkajala. Nikdy nepowznesla wšetečně oči swých, a nikdy swéwolně člověku w twář nepohleděla, řkajic, že zrak gest pramen mnoha zlého, a oči že gsau neywětší nepřítel duše, ano když bratr gegi gedentráte se po příčině tázal, proč oči pořád flosj, odpowěděla: „A mluwenj nepotřebujeme očí, nýbrž gazyřa.“ Ač z toho již, co tuto je powědělo, wiběti, gať mnoho jí na čistotě záleželo, gestě wjce se to ukáže z flow, kterýmiž angelstau tuto ctnost sestrám schwalowala: „Ctnost tato, prawila, opatřuge nám smrtelníkům sláwu nesmrtelnau; ona gest wonný balšám, gjmž se tělo neporuffeno zachowává, gest lešť swětla věčného, kterěz žádný smrtelník postwornit se neosměl.“ A gindy prawila, že by raděgi wolila muřy pekelné, než poruffeni swé čistoty.

Bo smrti sestry Johanny byla Klára gednomyšlně za přednostku wymolena. Snažila se owšem wštemožně takowau hodnost od sebe odwrátiti, ale wšse bylo nazmar; musilať wol ne-

wol žádostem sester se podrobiti. I nastoupila
 důstojnost s. důvěrau, že Bůh jí milostí svou
 nápomocen bude, a že jí naučí, která by podro-
 bené sestry dobře zpravovati měla. Sestry byly
 se ještě za živa Johanny na radu biskupa spo-
 letánského reğuli čili zákonu sv. Augustina po-
 drobily. Klára se předcházela dobrým příkladem,
 a cestu, která by k dokonalosti giti měly, vlastním
 životem jim ukazovala, což ony vidauce, ač jí
 nedostihly, přede však její horlivosti pomzbu-
 zeny, rychlegššími kroky na dráze ctnosti kráčely.
 Ačkoli Klára ostrau kázní daleko nad sestry wy-
 nikala, a zvlášť tuhé posty milovala, přede ne-
 byla k sestrám nemilosrdná aniž tvrdá. Dá-
 vala jim štedře, vše, což se zákonem předpišo-
 walo, a nenutila gich k takové příjnosti, giž sama
 na sobě ořazovala. Gako pečlivá matka dítky
 své opatruje a jim všeho přege, což domoleno
 gest, tak činila i Klára; weššerá starost její
 byla obrácena na blaho sester dušewnj i tělesné.
 Kdykoli se některá z nich roznemohla, byla jí
 Klára takměř ušlawičně po boku, a co jen wě-
 děla, s neywětší lástkou a ochotností činila. Slo-
 wem k sobě byla příjná, k jiným milostiwá,
 k sobě nemilosrdná, k jiným na neywýš dobro-
 tiwá, k sobě tvrdá, k jiným powolná a laškawá.
 Dalo by se o ni ještě mnoho psáti, obzvlášť
 gať byla trpěliwá a tichá w nemocech a stra-
 ftech; gať pokorná a mjrná w štetí; gať ráda
 nepřátelům a protivníkům odpauštěla a jim
 dobře činila; gať chudé a nuzné podporowala,

a třebaš i wlastním šfatem objíwala; gaš welice hříchům bránila a ctnosti rozššírowala, gaš kaž-
bého wzbuzowala a napomínala, aby Boha a
bližnjho milowali, než wšše to minauce gebiné
o přeweliké lásce gegi k uřřizowanému Spasiteli
podobneme. Předmětem gegjho rozgjmání skoro
gebiným bylo přehořké umučení Krista Pána.
O ničem nemluwjwala raděgi, o ničem častěgi
gašo o umučení Krista Jezjše a to wždy s ta-
lowau štrausseností, že téměř wždy oči slzami se
gi zalily, šdykoli o tomto předmětu přemýšleti
aneb rozprávěti začala. Pohled na obraz uřři-
žowaného Spasitele zaugal pořádké dušši gegi
taš, že byla gašo u wytržení a nezřjda štráwila
celé hodiny před křížem nepohnuta štogjc. Pa-
měť gegi zabýwala se tašměř bez přestání tjin,
co Kristus Jezjš byl pro náš utrpěl. „Ge-li
paš možná, řekla gebentráte, abyšom užřewšše
Krista na kříži, na něco giného myšliti mohli?“
W celém kláštere nebylo mimo Krista Pána na
kříži skoro žádného giného obrazu, Klára to z té
přčiny taš zařjbila, aby tašměř na každém mi-
stě uřřizowaného Spasitele si mohla připomi-
nati, a aby tašé šestry utrpení Wykupitele šwého
z myšli nepaušštěly. Z této lášty k uřřizowa-
nému Kristu pocházela tašé gegi neodolatelná žá-
dost, by z lášty ku Kristu Pánu hodně mnoho
trpěti mohla. Z obrátila se gebentráte w mo-
blitbách k němu prošje co neyhraucněgi, aby gi
těch muš zašufiti dal, šterěž za náš sám nesl a
trpěl. A tu se gi zgewil Spasitel, wleka pře-

těžký kříž a vyslyšel její prosbu. Od těch dob snášela nesmírné bolesti, pod kterýmiž by zagisté byla klesla, by nebyla šhůry sjlena byla. Na odměnu takové zbožnosti, kteréž měla k ukřižovanému Spasiteli, nadal jí mnohými milostmi, tak že strze ni množství zářků se stalo. Někdy ale byl zagisté ten, že v srdci jejím, když po smrti se otevřela, našel se obraz ukřižovaného Spasitele a vedle něho vseděly nástroje umučení jeho, totiž koruna, hřeby a t. d. Vše to podobalo se, jako by bylo v srdce vryto aneb vydlabáno, patrný to důkaz, že velice milovala Spasitele svého. Tak byla sv. Klára živa až do 40. roku. Tu zgemeno jí, že se hodinka rozlaucení přiblížila. Klára připravovala se na toto ošamžení s nejměšší mraucností a důvěrou v zásluhy Krista Ježíše. I padla u vytržení myslí a viděla Krista přicházejícího s zástupem angelů a svatých v nehmelné slávě; i řekla nebeskou radostí opogená: „O nejsladší Ježíši, že velká to odměna, kterouž těm bati ráčš, kteříž ti věrně slauží!“ Když po blažém chvilí opět k sobě přišla, řekla k sestrám: „Sestřičky moje! teď se ubírám od vás a gdu ku Kristu, genž mne volá! Genu poraučím vás i sebe.“ S těmi slovy skončila život svůj pozemský a počala život nebeský u svého Spasitele, kteréhož tolik milovala. Její tělo gest až posud neporuffeno, i také její srdce se až posud chová a ku ctění a k pobívení wystawuge.

Rozgimánj.

Sw. Klára dospěla zvlášť tím způsobem tak veliké dofonalosti, že předemšším o utrpení Krista Ježíše ráda a často přemýšlela. Gest ale, Nymilegšši, řiž a utrpení Kristowo škola ney-wýborněgšši, do té řdo chodj, brzy zapomene na swět a nebude uměti nio giněho nežli Krista Ježíše a toho uřřizowaněho, a gžwý geho poneše na swém těle. Pohleď, prosim, lastawá duše, pohleď gen maličko na Spasitele swěho, a na paměť si uweď, kolik tišje libj on nasytil, kolika slepým dal zrak, kolika chromým zbratwě audy, kolika hluchým sluch a němým řeč. Kde byli ale wšřicni tito, řdyž řiž swůg přetěžký na horu kalwárskau wlěl, řdo hágil ho tenkrát na saudu, řdo zastal se u libu newběčného? Ach, tenkrát nebylo člověka š njm, on musil sám a sám břewno řiže wléci, on sám a sám uesl chorobu nassi, wšřicni známj obřtaupili od něho a w zapomenutj dán gest a gafo mrtwý od řrdce. Uč se tedy příkladem geho neklásti smrtelněho člověka za šilu swau, uč se od něho nedaufati w knjžatech ani w synech libřých, w nichž není spasenj. On připočtěn gest ř lotrům a ř hřišřnikům a tak se pokoril, že učiněn gest poslusšen, poslusšen až ř smrti řiži; a ty pokoriti se nechceš? nechceš poslechnauti we wěcech nepatr-ných, gežto Spasitel až ř smrti poslusšen byl? On nah wišel na řiži, a pro spasenj twé i ney-posledněgšši řrúpěg řrwe swé wycedil, a ty řrdce

svě kladeš k statku pozemskému, ty se zpauzíš dáti témuž Spasiteli w člověku chudém sausto chleba aneb mizerný peněz? Pohled na jeho panické tělo neščíslnými ranami sebrané a zfinale, a ty tělo své w rozkoscích a w rozmarilostech chovati chceš? on byl bičován, trnjin korunován, proklán, na dřevu říže přibit; on byl uplíván a políčkován, poháněn a potupen a snášel nejnirných bolestí na těle i na duši, a přede ani ústa neotevřel, nýbrž gafo beránel šel tisse k zabiti nereptage, neomlouvage se, nehroze, pomstu s hůry nemolage, anobř modle se za wrahy své. A ty, sotwa se tebe něko maličko dotkne, již je kvašš a durdš, hučem se rdš, pomstu šoptš a netrpělivostí se zmjtáš. Wiž gašm napogem ho napágeli, řdyž žžnil, žžnil dokonati twého wykaupení, a ty tělo své gen lahůdkami a lahůstkami krmíti a napágeti chceš? Chceš, co Wykupitel twůg žžnij, nestřidmostí a obžerstwím se naplnowati? Muže, ó člověče, zmuž je, a dey si raditi, a choď do té školy, do které šw. Klára a wšickni swatí chodili a pohledni důwěrně na lásku, která pro twé spašení na říži wiš. Zbali pať budeš moci geště hřešiti užřem, že Syn Boží za hříchů twé umírá? Či se ti nepatrná zdá býti duše twá, pro niž Syn Boží tři a třidcet let na tomto světě pracowal? Aneb chceš probati gi ďáblu, kterauž on krmí šwau wykaupil, a již si wíce než vlastního života wážil? Gať gš se usmyslil? Wol si wěčnou odměnu aneb wěčný trest!

Budeš-li choditi do školy řijže, odměna řijže tě nemine, neb wšickni musíme strze mnohá saužení do králowstwí Božího; budeš-li ale choditi do školy swěta a staneš-li se nepřitelem řijže, bude konec twüg zahynutí a sláwa w zahánbení twém.

„On raněn gest pro nepravosti naše, potřín gest pro hříchů naše“ (Iz. 53, 5.).

„Nehřěšme wíce, znova řijžugíce sobě Syna Božího a w posměch wybáwagíce“ (Žid. 6, 6.).

„Wíme, že starý člověk náš uřizowán gest, aby bylo zkaženo tělo hřicha, a abychom wíce neslaužili hřichu, neboť kdož umřel, osprawedlněn gest od hřichu“ (Řim. 6, 5.).

„To cíte na sobě, co i na Kristu Ježíši, kterýž ponížil sebe samého, poslušný gja učiněn až do smrti, a to do smrti řijže“ (Filip. 2, 5. 8.).

M o b l i t b a.

O, Pane Ježíši Kriste, přewědčen gsem, že neyhlubší a neyužitečnější umění gest, uměti Krista toho uřizowaného. Obstupiz teby ode mne, abych se w čem chlubil mimo řijž Pána našeho Ježíše Krista; neboť slowo o řijži gest hyuaujim pohoršení a bláznowstwí, těm ale, kterjž spaseni budau, síla Boží a maudrost. O kěz mi, ó Ježíši, strze tebe swět uřizowán gest a gá swětu! Kěz nic neumím, gen když tebe umím, w němž gsau weskerj pokladowé umění a maudrosti Boží. Blažený ten člověk, kteréhož ty,

ó Pane, cwičjš, kteréhož ty zákonu swému učjš. Uč mne tedy, ať vůli twau netoliko znám, ale i gi plním, neboť plnitele vůle twé gsau, kterjšž tě miluji. Amen.

Dnes se swěij geště swátek: W Brenestě sw. Agapita, mládence 15letého, mučedníka; w Římě swatých Jana a Krišpa, kněží; tamž swatých mučedníků: Hermý, Serapiona a Polieua; w Illirikum swatých mučedníků: Flora a Laura; w Myře swatých mučedníků Leona a Juliany; w Mecu swatého Girmína, biskupa a wyzuawače a m. g. sw.

19.

Život sw. Ludwíka, biskupa tolosanského.

Sw. Ludwíř, syn krále neapolského Karla II. a Marie, dcery krále uherského Štěpána V., narodil se r. 1274. w Brinkolu. Když byl w věku geště pacholetském, byly giž na něm patrný známky budaucj swatosti. Byltě welmi wtipný a mrawný, na hrách, na honbách a tancích a na giných radovánkách, kterýmiž si wůbec mladá knížata čas frátjwagi, nemjwal níkdý žádného zalíbenj. Modlenj, čtenj duchowních kněh a nábožná rozmlauwánj býwala mu neymilegššim wyražénim. Vy swého panenstwí a čistoty zachowál, chopil se welmi záhy prostředků těch neyprospěšněgššich. Bylt nad mjru styblivý, držel wždy bedlivau stráž nad smysly swými, mrtwil bugnost těla postem a modlitbami a spolé-

hal se wždy na pomoc Stodíčky Boží. Do geho počoge nesměla nikdy žádná ženská samotná, nemluvil také nikdy saukromi se žádnau ženskau, wygimage matku a sestru, nikdy se žádné w twář nepodíwal, a aby očima, tauto prostrannau branau, žádný hřích w duši geho se nedostal, chodil vždy s očima sklopenýma. Nespětnějši ale důkaz geho čisté a nepostvrněné duše gest, že se nedal ani swým přibuzným, ba ani swé matce líbati, říkáge: „Nesluři se, aby ženská služebnička Božího líbala.“ Wyborná matka geho, Maria, přispěla k tomu s milostí Boží, že tak záhy mysl swau od wěcí zemských k wěcem nebeským obrátil, a že tak pečliwau stráž nad sebau měl, gelikož přesvědčena byla, že kdož smysly swé neuwí na uzdě bržeti a náruživostí swých hned u vzniku moriti, nedostaupne wrchu dokonalosti a swatosti. — „Wychowáwexyte dítek swých w fázni a w třeštání“ (Efez. 6, 4.). „Kdož cwičí syna swého, bude chwálen z něho, a mezi domácími chlubiti se bude gjm“ (Sir. 30, 2.).

Má-li ctnost prawau ctností býti, musí se w ohni pokušení zkufiti. Potkalot tedy pokušení také Ludwířa. Dtec geho od krále aragoňského Jakuba přemožen, přišel do zajetí, z kteréhož teprw po čtyrech letech, a to pod welmi tuhými wýminkami propuštěn byl. Dokud wšsem wýminkám se zadost nestalo, musil tři z synů swých, mezi kterýmiž i Ludwíř a 50 giných urozených pánů, Jakubowi do zástawy dáti. Tím způsobem dostal se Ludwíř do zajetí, w kterémž si po 7 let

mnohé příkoří a protivensství líbiti dat musil. Neukázal se však v této nehodě nikdy netrpělivým, nikdy nervolým, nýbrž vždy byl myslí veselý, vždy pln důvěry v Boha. „Nestěšij, říkával, prospívá přátelům Božím více než štěstí. Pod břemenem utrpení podrobujeme se Bohu. Štěstí povznáší mysl, působí, že na Boha nemyslíme a jeho se nebogíme, a činí nás slepými a posetilými. Protož nešťastný ten, kohož uic protivného nepotkává: neboť buď sebe samého nepozná, aneb je stane Bohu nemilým. V utrpení zkaší se muž.“ Nezanedbal však ani v zájetí oblibených a namyšlených nábožných modliteb a rozjímání svých, nýbrž více více potogného času, rozvinnožil ge. Trávil mnoho hodin na modlitbách a v smatém rozjímání; vstával o půlnoci a gafo něgafý mnich odřikával své hodinky. Aby modlitba jeho Bohu milá a vzácná byla, pamětliv slovo Páně: „Před modlitbou připrav duši svou a nebuď gafo člověk, kterýž pokáší Boha;“ chobil denně k zprávě Boží. Poněmadž mu wolno bylo, v městě kamkoli chtěl, choditi, chodil nepravěgi do kostelů a do špitálů. V těchto špitálech slaužil všem nemocným, gať gen mohl a uněl, ani těch nepohybněgšich nemoci se nestítě. Z bylo na té ochotnosti, kterauž je i těm nepomrzelegšim pracem podrobował, a na té trpělivosti a wlibnosti, kterauž těm ubohým slaužil, patrně widěti, že v nich samého Krista miluge a ctí. Kdož ho widěl v kostele je modliti, a pozorował ten wnitřnj

plápol buře, an se na tváři jeho obráží a tu vroucnost a pokoru, kterauž se před tvář Boží stavěl, nemohl jinak o něm souditi, než že gest vtěleným anjelem. Z těch příčin negmenovali ho dvořaninové jinak než „anjelem.“ Při tom při všem neopomínuul swatý mládenec také ducha swého vzdělati a rozmanitému umění vyučiti; protož nehraděgi obcowal s Frantisskánem, s muži to vzdělaným a učeným, a pod gegich nawedením prospěl tak dalece w vědách filosofických a bohoslowních, že se směle k mužům welni učeným počítal. W tomto zaletu upadl také Ludwíř do welni těžké a nebezpečné nemoci, než věda, že nic náš nepotká bez vůle Boží, a že těm, kteříž Boha milují, vše k dobrému prospívá, nesl sice trpělivě dopustění ruky Páně, ale také slíbil, pakli by ho Bůh uzdrawiti ráčil, že se do zákona frantisskanského dá, a po celý život Pánu Bohu slaužiti bude. S přigal Hospodin ten milý slib, a Ludwířowi je nawrátilo mimo nadání zdrawí, což se ohledem na těžkost a nebezpečnost nemoci za zgetoný zágrat drželo. S sám Ludwíř měl své uzdrawení za díw Boží, a protož obnowil opět a opět slib swůg, a s dychtivostí toho okamžení čekal, až na swobodu přigda, k slibu swému dořáti moci bude.

Posléze ukončily se rofu 1295. spory nepřátelské mezi Karlem II., otcem Ludwířowým, a mezi králem aragonským Jakubem, a stalo se narození w ten smysl, že Ludwíř sestru krále ara-

gonstého si vezme, a že Karel král svým časem svým nástupcem v panování ho ustanoví. Ale Lubojf, když se byl Bohu k ustavičné službě zaslíbil, nechtěl slyšeti ani o koruně ani o stavu manželském, nýbrž odřekna se gebnoho i druhého na vždy, pravil: Staběgi ztratím netoliko toto časné a pomigitelné království, ano i westkeren svět, než bych se jen jedenkrátě proti Bohu prohřessil. Geho lásky a přátelství wážim si nade wsecko a pohrdám životem, kterýž bez mnohého hříchu uchovati se nedá. Nepatrný zdá se mi býti palác a království otcovo, připomenu-li si ony nadpozemské prostranné byty, do nichž dussě se dostane, pomoznese-li se člověk k tomu, což nad ním gest. Pán Jezš gest království mé a dědictví mé. Mám-li toho, mám wsecko, toho-li nemám, wsecko mi schází. On mi gebiný postačuje. Nechť mne lidé za blázna drží, na tom mi nezáleží nic.

Mage slib svůj ustavičně na paměti, chtěl, gať mile přišel na swobodu, bez odkladu do kláštera se dáti a tím aumyslem do Monte Vesfulanum se wydal, žádage, aby byl do kláštera přigat. Ale přednostowé bogjce se hněwu otcowa odepřeli mu to, načež Lubojf slavně slib svůj v kostele obnovim, domů k otci se nawrátil a mnohými prosbami to konečně na něm wymohl, že se mu powolilo, aby do stavu duchownjho wstoupil. Geho radošt z toho nedá se wypsati; i neprobléwal giž ani o kamžení giti tam, tamž ho srdce táhlo. Když swátost kněžství

priglasen, byla geho dusse důstojností a welebností této swátosti tak hluboce proniknuta, že se mu slzy z očí pramenem ronily.

Toho času, roku snad 1296, přišel s otcem svým do Říma. Papež Bonifác VIII., jenž byl věrnau zprávu dostal, gať dokonahý, učení a prozřetelný muž Ludwif gest, ustanowil ho za biskupa w Tolose; ale Ludwif zbráhal se wšsemožně, w tak wznesený úřad se uwázati, a dříwe tať k žádostem sw. otce neswolil, až když se mu powolilo, by w zákon frantistánský wstaupiti směl. D wánocích na to složil skutečně slawně sliby w gednom kláštere římském a pať na den sw. Háty na biskupstwj wyswětiti se dal. Sw. otec powolil mu, aby přes oděw klášternj oděw swětstého duchowního nositi mohl, což tať k vůli swému otci něgahý čas zachowáwal, brzo ale lepššího wnuťnutj uposlednuw složil střmostněšší oděw a w oděwu sprostého Frantistána a boš po Římně chobil, těše se z toho, že může následowati Krista, jenž pro nasse wykaupeni chudým se stal. Přibuzenstwo geho a zwláště otec hněwali se owšem, že tať sebau pohrdá, než Ludwif nedbal hoře gegich; neboť přátelstwj tohoto swěta býwá nepřátelstwjm Bohu, nýbrž držel wšsi sláwu swětstau za pléwy, sebe pať za stwoření nehybněšší. — „Kdybych se lidem líbil (zalíbiti chtěl), služebníkem bych Kristovým nebyl,“ prawj sw. Pawel (Gallat. 1, 10.).

Po vysvěcení vydal se mladinský biskup do své osady. Pokud možná stávil se vždy jen

w něterém kláštere řádu swého, a žiwau věci nechťel, aby se mu někde před ostatnjmi bratry gakáš přednost dávala. Když mu we Florencii prostranný a krásně ozdobený pokoj wyfázali, nechťel ho přigjti, řka: „Bratři milj, takowý přibytel je dáwa chudému řeholníkú? Newjite-liž, že gsem je wšslech knjžecjch důstogenstwj na tomto swětě wdřel a giného dědictwj nemám, než křjž Krista Ježíše?“ Tolosánští osadnjci přiwjtali swého biskupa s newětší sláwau a s radostí neljčenau; on ale, genž wšim pozemským zbožím pohrbl, wstupowal w město boš a w sprostém oděwu řeholnjm. Uwázaw se w zpráwu biskupstwj, gal se i hned o blaho dusse swých osadnjků starati. Procházel osadu swau křjž na křjž, pátral wšude po potřebách lidu, a wšude pomáhal, těšil, učil. Chudé milowal láskau práwě křesťanskau, a gačo matka wšslech syny swé pěstuge, tak měl i Ludwjk o wšslech nužné a bjdné materšťkau péči. On chťel wšslech Kristu zjstati, protož se i wšsem w oběť přinášel, a wšsem wšim býti se jnažil. Podržel z důchodů swých pro swúg dům částku gen neppotřebněgšj, wšse ostatnj patřilo chudým; on chťel raděgi sám nauzi trpěti, než aby chudj nauzi měli, gsa přeswědčen, že role chudých na newyšš aurodná býwá, a že tisícero-násobně slijzj, pakli kdo na ni co nasil. Mimo chudé milowal zwláště muže ctností a učeností wynikagjcej. S takowými rád obcowal a nebera ohled na gegich osobu, nýbrž gen na gegich zásluhy a na ctnost, wšsemožně ge podporowal. Na

kněžství newysvětil nikoho, leč o kom se předsvědčil, že muž gest dofonalý a učení, zřustený a opatrný; prospěšněgi, řikáwal, gest cirkwi, aby málo ale dofonalých mužů úřad duchowní zastáwalo, nežli mnozi a neužiteční, kterjž gi gsau břemenem, ne ale fe cti. Řázáwal také welmi zhuřta a to wždy s takowau rážností a s takowau libezností, že dráhne innožství zatwřelých hřištnjku a urputných kacířů na pokání se dáwalo a život swúg naprawilo. On byl žiw, pokuš je to s důstogenstwjmi biskupským srownáwalo, přjine dle zákonů řehole frantisskanské. Geho oděw nebyl stkwostněgšji oděwu ostatnjch bratři. S weřkeren nábytek gehu byl šprostičký a chudičký. W domě gehu byly věci gen nepotřebněgšji. Mimo to mjwal wždy některé z bratři klášternjch u sebe, s kterýmiž se radjwal a své pobožnosti konáwal. Geden z nich měl tu powinnost, biskupa na každý poštějet, kteréhož by se suad dopustil, pozorna učiniti, ano i z něho geg pokáratí. Gedenkrát stalo se, že bratr tento u přítomnosti mnoha swědků pokorného biskupa nešetně káral, tak že přítomni lidé welice se horšili. Ale biskup ugal se bratra neprozřetelného, řka, že to činj gemu k wůli a z gehu rozkazu, a pak přidáw tato pádná slowa: „Přátely gsme powinni napomjnati a káratí, a to má býti také přátelstwj přigjmáno, neboť prawé přátelstwj nesmj je tjm, což cjtj, ukrýwati. Kdo wšak usši swých zawřel, aby prawdu od přjtele neslyšel, zaufati gest nad gehu spasenjm. Zbaliž newjte, že mno-

hému neyhoršši nepřítel mnohem wíce prospjwá než slabci geho přátelé. nepřítel mu častokráte pomj prawdu, ostýchawj přátelé nikdy. Po=chlebnjš neumj než gen lahobné wěci ti powjdati, přítel ale i odporné, abyš se poznal a napra=wil. W skutku kárání příttele ano i hanlivé tu=penj lidj nemaubřých má se tichau myslj snášseti, a kdož cestau ctnosti kráčj, ten si newššimá, tu=pen=li gest. Poklesnutj má náš rmautiti, pořá=rání wššak těšiti; nikoli ale nemá náš mrzeti pořárání, hřích pať těšiti." — „Potresci mau=brého, a bude tě milowati" (Přjřl. 9, 8.). „Pašli potresceš maubrého, porozumjš kázni" (tamtéž 19, 25). „Lepššj gest zgemné trestání, nežli láska skrytá" (tamtéž 27, 5). Gať smýšlel tento muž Božj, tať i gednal. Pořládal se za otce, za bratra, za příttele wššeho lidu, a protož každého, kdej toho bylo třeba, co neylaštatwěgi nabjzel w čas neb w nečas, trestal, prošl, žehral we wššj trpě=liwosti a učenj. Nic mu wššak tať protivno a odporno nebylo gať utrhanj a pomlawánj. A wěru nic nenj tať škodného a nic neruššj tať lehce přátelštwj, gať když swůg sluch utrhačim otemjráme. Z toho wzniřagj nedorozuměnj, z toho se robj nenáwist; bábelšty gazyt dělá z neylepššich přátel ty neywěššj nepřátely, a rozdmoguge au=hlawnj nenáwistj ty, kterjž w swornosti žiwi byli. Z těch přjčin snažil se sw. biskup, kdej gen mohl, nepřátely udobřiti, zrušené přátelštwj zceliti, lásku a bratrštwj obnowiti, trpkost a kyselost myslj přj=wětíwosti a wljbnosti oslabiti. Mysli=li, že by se

někdo od něho uražena cítil, neustál ho všemožným způsobem mýřiti, a často prosíwal za vopuštění i těch, od nichž sám uražen byl; flowem, gačeho si přál Boha k sobě myti, takowým se profazowal k těm, kterjž mu ublížili; neboť marně hledj Boha smýřiti, kdož s bližním swým smýřiti se wáhá.

Ostatně wztahowala se otcowská péče sw. biskupa na každého z osadnjků bez rozdjlu osob neb obtížnosti. Když gedentráte w průwodu mnoha duchownjch ulicj gednau šel, uslyšel z gedné nízke chalaupky, an gistá staříčká osoba o zpowědnjka žádá. Sw. biskup byl hned u gegi postele, aniž powolil, aby swatý ten auřad některý z duchownjch zastal. Když wysšel, zpozorowali duchownj, že množstwj hmyzu na habitu geho se šlezlo. Žadajcjm geg očistiti, řekl s newýmłuwňau lastawosti: „Nechte toho, toť gsau klénoty chudých!“

Gsa muž nad mjru sprawedliwý a swědomitý, nemálo se rmautil swatý Lubwif, když si připamatoval obtjže auřadu swěho, a že každá duffe Bohu aučet bude klášti. Srdce geho je hrozilo té myšlénky a duffe geho trnula, když si na mysl budaucj sand utwá= děl. W těch nesnážjch a bolestech postawen gsa, dáwal wždy horliwěgšjmu a horliwěgšjmu přánj mjsta, by se biskupské důstognosti odřekl a kdesi w tichosti klášternj gediné s spasenjm duffe swé se zanášsel. S nemoha konečně přánj tomu odolati, wydal se do Řjma, aby si od papeže Bonifacia zprostěnj důstognosti biskupské wyžádal. „Nechť si mne drží za blázna, řekl k přátelům, těžce to nesaucjm, gen když toho břemena budu prost. Gsaut owšem

mnozí, kteříž ve vysokém tomto důstojenství spá-
 řeni budou, jsou ale také mnozí, kteříž zahynou.
 Slavnější gest tedy pro mnohá nebezpečnoství
 břemena biskupského je obdržeti, než se v ne-
 bezpečné biskupství uvažovati." Gestau při-
 šel do rodinného hradu do Brinokolu, kdež se
 těžce roznemohl. Z znamenal, že se více nepo-
 zdraví. Ta myšlénka, že se dostane k Bohu
 svému, naplnila ho nevyhlumnanou radostí. Z řekl
 k přítomným: „Gá umírám a těším se jako
 plavec, kterýž po blažené nebezpečné plavbě zemi
 užřem v přístav se ubírá. Brzo se zbavím
 břemena biskupského, kteréz býle nésti nemohu, a
 užřim Boha svého, od něhož mne tyto starosti
 vezdegšši přijíš blaoho oblučowaly." Po těch
 slovích wyřonal swatau zpověď a přigal fleče
 s nadobyčegnou skrauffeností welebnau swátost
 oltářní a poslední pomazánj. — Několi nad mřru
 zeslaben nic méně co nehywraucněgi se modlil;
 obzwlášťte často řikal: „Pane Ježíšši Kriste, tobě
 je klanjme, tebe welebíme, kterýž gš swatým řřj-
 zem řwým řwět wyřaupil!" — a „hřřchů mla-
 dosti mé a newědomosti mých nezpomjney" (Žalm
 24, 7.). Mimo to modlil se také často pozdra-
 wenj angelšé, a řdyž se ho ptali, proč tolikrát
 tu modlitbičku opafuge? řekl: „Brzo umru, a
 blahoslawená Panna Maria bude mi nápomocná."
 Důvěřuge se pevně v milosřbenství Boží a
 v zásluhy Krista Ježíše, řkonal dne 19. řřřna
 1297. v dwa a dwadčátém roce wěku svého, řta-
 řec zásluhami níkoli wěkem. Řřku 1317. byl

od papeže Jana XXII., geſtě za žiwobyti ſwé matky, za ſwatého prohláſſen. Geſho ſwaté pozůſtatky obpočiwagi nynj we Walencii w Španělsku.

Rozgimánj.

Sw. Ludwif hleděl myſli weſelau w bu= daucnoſt; ſmrt mu byla milá přítelkyně, neboť newiděl při ni docela nic hrůzného. Proč pak je ale my lidé tolik ſmrti bogjme? proč my ne= hledjme tať utěſſenau myſli gaťo ſw. Ludwif w bu= daucnoſt? proč my je netěſſjme onomu oſa= mženi, w kterémž duſſe naſſe a Bohem je ſpo= gi? Příčiny toho gſau mnohé, a wſſať žádna z nich nemá prawé podſtaty. Přednj příčina geſt, že newjme, co ſtutečně a prawé zlého geſt, pak že newjme, co žiwot lidſký geſt, a konečně že láſta naſſe křiwá geſt. My ſwětáci máme obyčegně za to, že neywětſſj zlé na ſwětě geſt ſmrt, protože wſſecky wazby trhá, gimiž člowěk k ſwětu a k tworům geſho upaután geſt. Wſſať ale ſmrt není neyhorrſſj zlé na ſwětě, nýbrž geſt to uražení Boha, geſt to hřjch; neboť ſmrt od= dčluge toliko duſſi od těla gen na čas, hřjch wſſať oddčluge duſſi od Boha na wěky. Prawda owſſem, že ſwětáci toho neuznáwagi, neboť ſe nebogi ničehož tolik gaťo ſmrti, žigjce při tom w hřjſſjch bezpečně. Komu wſſať hřjch za ney= wětſſj zlé platj, kterěž Kriſta Ježíſſe žiwot ſtálo, kbož wj, že poťud žiw geſt, u proſtřed oſidel tohoto ſwěta choditi muſſi, že weſſſeren ſwět we

zlém postaven gest a že wšsecko, což gest na swětě, gest žádost těla, a žádost očí a pýchá žiwota; kdož cjtí, že w údech geho giný zákon gest, odporugjci zákonu ducha: ach, tomu zagistě gest milegšši den smrti, než den narozenj, a zagistě i w bolesti dusse swé zwolá: Snusí se dusí mé žiwot můg; ach, gá neschastný člověk, kdo mne wyswobodí z těla wáššnj plného? Za druhé neni žiwot náš nic než putowánj, nic než žalář, nic než vyhnanstwj. Kdo se smrti bojí a gí se zbawiti chce, ten si libuge, že může umbléwati na cestě obtížné a zlé, ano libuge si, že cíle swého nedochází, že putowánj konce neběře, on gest tomu rád, že může déle gestě wězeti w mrzkém těle, w němž dusse uwězněna gest, a že nepřichází wyswoboditel geho; on se těší, že z wlasti wypowěžen mezi cizinci přebývá a že nepřátelé ustawičná ošidla mu kladau; on si nežádá nawrátiti se do wlasti, kdež ho miláčkové geho očekáwagi, gemu gest milegšši otroctwj u nepřátel než wolnost — blahobyt u swých. Taci gsau wššicni, kterjž umřiti nechti, kterjž raděgi bjdní býti si žádagi než blaženj, kterjž neuměgi oceniti, oč dražšši gest wlast než cizina, oč dražšši nebeša než země. Posledně gsau také přemnozi, genž proto umřiti nechti, že gsau tu na swětě šťastni, že oplýwagi bohatštwjm, zdrawjm, důstognostmi, přátely, rozkošsemi. O, ti posetilci! Wám přichází za těžko opustiti statky a zboží pozemské, wám, kterjž čekáte králowstwj nebeského, dobro nemyššši, staw neyblaženěgšši? Cyhle

ani oko newidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské newstaupilo, což Bůh připravil těm, kterých miluji geg. Wy se smrti bogíte, že přátel svých a rodiny své opustiti, a ach, snad w stawu bydném gich zanechati musíte. O, wy malé wiry! Což, když umřete, přestane Bůh robině wassi otcem býti? Gest smrti wassi ruka geho sřácena? nemůže on, genž mladé ptactwo krmj, a kwitka sřati, také wassim širotkům pomoci? Či gste wy maubřegši, než Bůh, co wás stwořil, prozřetelněgši než ten, co wessřeren swět zachowává, dobrotiwěgši než Bůh, genž Syna swého za nás za hřisné wybal? Protož nebog se nikdo umřiti, ale bog se hřesiti. Chod cestau zákonů Páně, nebcey, že to cesta těžká a obtížná, tau cestau musili wšicni giti, kterýmž smrt byla wjtaným a milým angelem. Odemjrey swětu, křižug nárůžiwosti a tělo své a w otroctwji ducha ge uwáděg. Kdo prwé hřichu a swětu umřel, ten rád umře; neboť, kdo nic na swětě nemá, tomu nic smrt newezme, kdo žádnau tělesnau wazbau f swětu upaután není, tam nemá smrt co trhati. Kdo připrawen gest, až Pán Bůh zawolá, ten se netřeše před budaucjm šaudcem, nýbrž důwěrně očekává, že milostiw bude mu Pán, genž šauditi bude živých i mrtvých.

„O smrti, gať gest hořká painátka twá člowěku, kterých má pokog (šřěšji) w zbožji swém“ (Sir. 14, 1.).

„Sprawedliwých duffe gsau w ruce Boží a nedotkne se gich ruka smrti“ (Maudr. 3, 1.).

„Lepšji gest smrt nežli život hořký, a obpočinutí věčné nežli nemoc trvající“ (Sir. 30, 18.).

„Nehorlete po smrti bludem života svého, aniž uvozugte na sebe zahynutí skutky rukau svých; nebo Bůh smrti neučinil, aniž se veselí w zahynutí živých“ (Maudr. 1, 12. 13.).

Modlitba.

O, Bože věčný, dey ať se od srdce modliti mohu: „Nyní propauštíš služebníka svého w pokoji, neboť slyšely ušši mé slovo tvé. Ach, proč bych se měl více smrti báti, gežto k Otci gdu? Proč bych se měl zdráhati opustiti tu křesťau schránku duše své, gežto přibytel věčný na nebesích připraven mi gest. O kdy, kdy budu iproštěn tělesných těchto wazeb? kdy, ach kdy budu státi před tváří twau? O Bože, taužim, welice taužim s tebau býti, dey gen ať tak žito gsem, bych přebýwánj s tebau hoden byl. Amen.

Dnešního dne je svěť: W Římě sw. Julia, mučedníka; w Silicii sw. Ondřege, hejtmána a geho towarýšů mučedníků; w Palestíně sw. Timotea, mučedníka; w Ruagnii sw. Mařna, biskupa mučedníka; we Francouzsku sw. Donata, kněze; w bituriském krági sw. Mariana, wyznamenáče; w Mantui sw. Ruffina, wyznamenáče; téhož dne sw. Sebalda, paustewníka a m. g. sw.

Život sw. Bernarda.

Sw. Bernard, pro libau wýmluwnost doktor medoplynaucj nazwán, narodil se roku 1091 na zámku Fontaines blíž Dijonu w Burgundsku. Jeho otec gmenowal se Tesſelin, jeho matka Aletha; oba pocházeli z neypředněgšjch rodin té země, ano Aletha byla i s wýwodami burgundskými spřízněna. Tesſelingsa muž rozumný a nábožný, měl Bernarda a jeho bratry záhy giž k učenj. Obzwláště ale matka Aletha naložila na to wšsedku práci, aby synové gegj negen w uměních swětšjch se wzdělali, nýbrž aby také bohabognoſt a dobré mrawy do srdce swých přigali. Nahlíželať, že náboženstwí gest prawý a neypewněgšj základ wšseho wychowánj; ge-li ten špatný; můžeme si pak sebe wětšj práci dáti, bude je i ostatnj starba špatně dařiti. I dala si na Bernardowi na neywšš záležeti, kteréhož k statwu duchownjmu byla určila. Aby se rozum jeho wzdělal a srdce se ušlechtilo, aby seznal budaucího statwu swého i důstognoſt i obtíže, a aby giž od dětinstwí k němu se připravowal, dala ho několiſa řeholnjům z Chatilonu nad Sekwanau k wychowánj. I wynikl Bernard nad wšsedky spolužáky gať uměnjm, tať i bágnj a kágnj Boží a bylo tenkrát giž widěti, že miloſt Páně s njm gest, a že Bůh ho k welikým wěcem powolal. Bylť ale Bernard wloh wýborných, s kterýmiž

spogil i pilnost nadobyčegnou, což žřibka obě
pospolu bývá. Nikdy nebyl spokojen s tím, což
giž věděl, duch jeho toužil po větším rozšíření
vědomostí svých; vše lehce pochopil, a otupem
svým vnikl i do nehlubších věd a ty nejtěžší
otázký důkladně rozluštěl, tak že giž nyní se ufa-
zomalo, čeho svět od něj očekávati může. Při-
tom býval vždy tak skromný, tak přívětivý
a přítulný, že se mu srdce každého člověka sa-
mochtě otevíralo. Přigemná jeho postava, jeho
tíse planaucí oko, jeho angelstá stýblivost, jeho
upřímnost a srdečnost, to vše gýnalo tak mocně,
že chtěl nechtěl každý mu dobrým býti musel.
A kbož pohleděl na jeho vraucné modlitby, na
jeho tauhu po nebeských věcech, na jeho mr-
tvenj své tělesnosti, na dobrotu a štědrotu k chu-
dým; ten nemohl ginať sauditi, než že Bernard
gest vtěleným nebeským. Gaf welice giž ten-
fráte wjra jeho utworzena byla, kbyž gestě doma
u rodičů byl, widěti z následující případnosti.
Gedenfráte měl velké bolení hlavy. Z přivedli
k němu gaus ženu, aby mu bolest poměrami
zahнала. Užrew gi Bernard, dal se do křiku, že
nechce ďáblům ničím se zavázati, a zchopiv se
z postele, zahnal podwobnou křesličku a hle bo-
lení hlavy přestalo šoro w témž okamžení.

Bernard přessel právě do let mládeneckých,
kbyž mu bohabogná matka w swaté pověsti umřela.
Úmrtí gegi bylo mu tím bolestněgším, že se stalo
právě tenfráte, kbyž se z kláštera domů nawrátil
a u weliký svět wegiti měl. Dtec jeho i bratři

byli od domu vzdáleni. Bernard byl sám sobě zůsta-
ven a to právě ve věku, kdež nám rady a po-
učení na neuvěřitelně potřebné býwají. Ozdoben vším,
což nám srdce lidská naklonuje a čím stkvělau
budaucnost připrawiti si můžeme: nebylo jeho po-
stavení nyní příliš lahodné, a byloť k tomu po-
třebi velké milosti a obzvláštní bedlivosti nad tě-
lesností, chtěl-li osídel, na všech stranách mu při-
strogených, ugiť a dřevni newinnost a zbožnost
zachowati. Obzvlášťě hladily se auklady čistotě sli-
čného, všestranně vzdělaného, tichého a přigemné-
ho mládence, však ale bázeň a láska Boží planuly
příliš wraucně w duši mládenčowě, a jeho bedli-
most nad smysly byla příliš ostrážitá, než aby ho
pokusšení podobné přemohlo. Potwzuge to ná-
sledugciji událost. Jedenkrátě potkal djwku welmi
sličnau, a djwage se na ni s zalíbením, ucítil
neobyčejný oheň w celém těle wržiti, ale tu zpa-
matowaw se a zastyděw se, běžel kage k rybníku
tenkým ledem pokrytému a tak dlouho až po krk
we wodě stál, až nečistý oheň uhasl. Gindy zas,
když gistá nestydatá ženská w přibytěk jeho se wlau-
dila, dal se do křiku: „Laupežníci, laupežníci!“
Tím křikem zastrassená chlipnice dala se w autěk.
Pátrajícím pak po laupežnicích, řekl: „Byli zde
laupežníci, byla tu žena, kteráž mne o nevdraždšij po-
klad — o čistotu — olaupiti chtěla, o poklad, kterýž
jedenkrátě ztracen, wíce nahraditi se nedá.“ —
Bděte, nebo protivník váš, ďábel, gafo lew řwaucej
obchází, hledage, toho by sežral,“ napomíná sw.
Petr (I. Petr 5, 8). Ach, za našich dnů přiči-

nuge se neščíslné množství takových loupežníků, o předrahý tento poklad náš olaupiti a hle my s nimi žertujeme, směžeme se, hrágame s nimi a myslíme, že náš nechagi neolaupeny! Ach, gaťá to zpozdilost!

Sw. Bernard, ačtoli až posud wjtěz nade wšim pokussenim, domýšlel se, že at bdi gať bdi, gít uenj, aby dnes neb zítra w tenata tak poťaženého swěta neupadl. Zzmocnila se ho gednať nesmjrná auzkošť před hřichem, a gednať takowá tauha po Bohu, po pramenu to wšeho dobra i wší dofonalosti, že se ujněsl úplný swětu wňhošť dáti, a zcela službě Boží se zaswětiti. Zšlel, aby otcí a bratřím powěděl, na čem se ustanowil. Gestau ale mušil opět tuhý zápas přestáti, neboť se mu gednať swět se wšemi wnabidly swými žiwě před duffi postawil, a gednať mu ďábel předstawowal, že tak příkrého žiwota, gať sī obrati mjnj, newybrží a nesnese. W té tísní utekl se do prwnjho kostela, kterýž nalezl otewřený a modlil se wraucně k Bohu, by mu cestu ořázal, kterauž fu spaseňj giti má, aby mu dal síly, by neklesl. A tu w duffi geho ozwal se hlas: „Opust swět, a wěnuj wšecky své síly Bohu — gdi do kláštera. Ano do kláštera! Tam ejl twůg, genoin tam duffe twá klidu bogde.“ — Potěšen a posílněn a wnitřním ohněm rozpálen ubíral se dále k otcí a k bratřím, gež u wogšstě wogwoby burgundského slaužili, a wstaupim před ně wygewil gim aumysl swůg. Mebyla gim to wěc síce neočefáwaná, byla gim ale proti myslí; neboť se

měly tím všechy stvůle naděje, kteráž na Bernarda stávl, jedním rázem zničiti. I předstávali mu troš jeho důrazně, gať mohli, a namáhali se všemožně v úmyslu geg zvláti. Ale Bernard Duchem svatým roznícen, promluvil, a slova jeho pronikla gaťo sřp srdce posluchačicř, tať že nemožauce návalu jeho výmluvnosti vzdorovati, konečně negen v žádosti jeho svolili, nýbrž i jeden po druhém geg následoval. První, gehož přemluvil, byl bratranec jeho Gualdrif, muž udatný, bohabognosti nad giné vynikající; příkladu jeho sledovali brzo i bratři Bernardowi; ano i Guida, gsa giž ženat a otec dvou dcer, sřbil, že Bohu se zasvěti, paťli manželska ničehož proti tomu mřti nebude. Když pať tato neblauho po tom v nebezpečnou nemoc upadla, v skutku učinila sřib, že, paťli se uzdraví, že se do kláštera dá, což taťé pozděgi učinila. Zbýval geřtě genom Gerhard. Byl to mogjn statný a udatný a odpřjal Bernardowi blauho. Když ale poraněn byl, gaťž mu Bernard předpověděl, následoval ostatních bratř. Tento Gerhard byl Bernardowi ze všech bratř nehmilegřři a geho nehměťřři podporau, tať že se sám přiznává, že mu mnoho co děkovati měl. Mimo bratry své a mimo giné své příbuzné byli geřtě giní mladci a mužové stavem, povoláním a duchem výteční, kteríž výmluvnosti Bernardowau překonání světa se odřeřře gediné v službě Boží život svůj skončiti chtěli. Počítá se gich všech třidcet. Jeho slo-

ma pronikala útroby tak, že, gaž gistý z sauwě-
tých životopisců geho wyprawuge, matky své
děti před ním ukrywaly, manželky své manžely
a přítel přítele, bogjce se, aby od něho k životu
klášternjmu swedeni nebyli.

Mezi tím šeslli se wssicni tito zbožni mu-
žové, bylo gich gač praweno třidcet, w Chatil-
lonu w geden zámek, na budaucj staro řeholnj
se připravugjce. Bernard zatjm se ohlížel, kam
by se odebrati měli. Z uwažuge, že w kláštere
cisterciáckém, gegž sw. Štěpán zprawowal, nad
mjru tuhá a dofonalá kázeň panuge, a že oby-
watelé geho obzwláštnj čistotau, zbožnostj a zdr-
želiwostj wynifagj, uzatwřel, že nikam ginam se
nedagj, než do kláštera cisterciáckého. Než je
do Cistercu wybali, šel Bernard s čtyřmi bra-
try swými s otcem se rozlaučit, a o požehnání
ho poprosit. Když se rozlaučiwšse z domu wy-
šlli, uzřel Guido neymladšjho bratra Niwarda,
an si s pacholaty swého wěku hrage. Z obrátě
se k němu řekl: „Buď zdráv, bratřjčku Niwarde,
my gdeme do kláštera a celého dědictwj ti ne-
cháme.“ Niward ale odpowěběl gafo člowěk
dospělého rozumu: „To není dobře rozděleno:
wy si berete nebe a mně necháwáte zemi,“ a ne-
chtěl se gich spustiti, nýbrž na tom trwage, že
také s nimi do kláštera půgde. Bratřj wšak
tenkrátě tomu nedopustili. Když ale Niward do
staršjch let přišel, nedal si wjce brániti, nýbrž
šel za bratry swými, kamž ho i sám staričky
otec následowal. — „Wjtr, kde chce wěge, a hlas

geho slyšíš; ale newíš odkud přichází, aneb kam
jde: takť gest řábný, kdož se z ducha narodil“
(Jan 3, 8.). „Žádný nemůže přigiti ke mně,
leč by genu dáno bylo od Otce“ (tamtéž 6, 66.).

Spoločnosť mŕtvých svoj záležitosť a do-
fonale se pripravovali vybali se konečně Bernard
s 29 tovaryši svojimi přijmo ku klášteru ci-
sterciáckému. Přislibše k branám vrhli se k zemi
a flečmo prosili, aby přigati byli. S newý-
mlumnou radostí a s nevyhraucnějším důčině-
ním Bohu učinil sv. opat, očež gsau byli žábali,
a oblekl ge w řeholnj rauch. To stalo se roku
1113. Bernard byl 23 leta stár, když noviciat
nastaupil. A wšak ukázal již tenkrát, že není
teprw nováčkem, nýbrž že gest již mistrem w
bázni Boží. Aby nezapomněl, proč vlastně do
kláštera se dal, a aby horlivost w službě Boží
w sobě obnawoval, říkával k sobě každobenně:
„Bernarde, Bernarde, proč gfi sem přišel?“
Mysl geho byla ustavičně na Boha upnuta, tak
že wida newiděl, a slyšše neslyšel; postrmu po-
žíwati bylo spíš obporné než milé; čas spanj
držíwal za newětší ztrátu, a málem by byl celé
noci na modlitbách probděl; slowem byl w klá-
stře gen bušš, tělo zanechal mimo klášter. —
„Kteržž gsau w těle, Bohu se libiti nemohau“
(Mjm. 8, 8.). „Kteržž pať gsau Kristowi, tiť
tělo své uřizowali s hřích a s žádostmi“ (Gallat.
5, 24.).

Bratrstvo kláštera cisterciáckého vybádávalo
tak lžebnou vůni svatosti, že bez přestání novj

a novj audové do něho vstupovali, až i pro-
gich množstwj malý byl klášter, tak že opat
Štěpán nové kláštery zakládati nucena se wi-
děl. Nejznamenítejší gest ten, kterýž založit
šw. Bernarda wyslal. Hrabě Hužo troyšký ba-
rowal šw. Štěpánu gedno velmi divoké a ne-
úrodné audolj, hořké nazwané; neboť bylo sj-
blo gen lité zvěři a loupežníků, aby tam wy-
stavěl nový klášter. Opat umázaw se w bar,
a znage welikau dokonalošt a hlubokau maudrošt
Bernardowu, poslal ho s 12 muichy, aby na
wykázaném místě klášter založil. Že Bernard
tak náhle představeným kláštera se stal, nepo-
dobalo se některým starším kněžjm, neboť byl
sotwa z nowiciatu wystaupil, byl teprw 24 leta
stár, a k tomu autlého těla a nezřjdfa chura-
wý; než důwěřugjce se w maudrošt opatoru a
w dokonalošt Bernardowu, a namyšlji posluffnosti,
nikdo z nich neodporowal, a wywolenj, mezi který-
miž i bratři Bernardowi, rozlaučiwše se, táhli w
údolj wykázané, kteréž pod gegich pilnau rukau
brzy w rozkoffnau kraginu se proměnile, tak že
ho od té doby (clara vallis) Gasný bol na-
zýwali.

W sprostičkém a chudobném kláštere pano-
wala též neywětší sprostota a chudoba. Stra-
wa bratři byla skrowná a kuzná. Chléb gegich
býwal obyčegně gečný aneb owesný, diw že se
nerozpadl; bukwice a plané owoce patřily k wy-
bornějším giblům. Z oběw gegich byl velmi
sprostý a chubičký. Zato wšak oplýwali ctnostmi,

gatýchž se po hříchu ve světě málo nalézá: ochotnou poslušnost, nevtlačnější láskou a nečistotnější čistotou. Co nešťastně bděli nad smysly svými, aby ani tím nejménějším pohnutím duše své nepostřehnili; povznášeli věrnými modlitbami a libezným chvalopěním ustavičně myslí své k Bohu, tuhými posty a mnohou prací drželi bůžné tělo na uzdě a v kázi, a tak byla spůsobena geč duše, tak vrací geč nábožnost, tak pevná důvěra v prozřetelnost Boží, gerulo se žregmě a patrně na tváři geč. Mladý opat Bernard byl tím wzorem a živým příkladem wšelké ctnosti. Zachoval i co opat svou hlubokou poníženost a skromnost; nikdy se nevynášel nad saubruhy své, a ačkoli chorý konal wšecky i ty neobtěžnější práce. Když mu bratři lepšího pokrmu podávali, by se posilnil, welice tomu odporoval. „Mnich, říkával, má každé sausto chleba slzu soliti.“ Tak důvěrně se na prozřetelnost Boží spoléhal, wysvitá neylepe z následugicj ubálosti: Když gedemfráte w klášteře soli nebylo, powolaw bratra Gilberta, řekl k němu: „Synu, wezma mezka, geď na trh a kup soli.“ „Kde pak gsau ale peníze?“ tázal se bratr Gilbert. „Synu, odpowěď mi, že giž se ani ne pamatugi, kdybych byl zlato aneb střbro měl; neboť ten na nebesích gestí to, genž mé poslady w ruce má.“ Mačež bratr usmíwage se, řekl: „Bůgdu-li s prázdným, s prázdným se wrátím!“ Šel wšak nic méně, neboť tak tomu opat chtěl.

Ona již nedaleko cíle potkal gislého kněze a dal se s ním do řeči, vypravoval mu, co za rozkaz má. Duchovní prostým a srdečným lčením potřeb kláštera pohnut, vzal bratra Gilberta do domu svého a zřídil ho soli i penězi. Navrátil se potěšený a zaražený mnich do kláštera, vrhnul se k nohám opatovým, a vše, což ho potkalo, vypravoval pohnutlivě. „Synu, pravil na to Bernard, pravím, že nic křesťanu není tak potřebného, jako míra. Měg tedy míru, a dobře se ti povede po všech dny života tvého.“ Hlavní ale ctnost, kterouž se Bernard nad jiné stíval, byla láska k Bohu. Tato láska obráží se ve všech jeho činech a „láska“ stala se heslem jeho, láska byla pramen, z kteréhož všechny ostatní ctnosti se prýštily a v kterých opět utékaly. A však i všichni bratři ho co nejsrdečněji milovali; on jen pokynul, a všichni poslechli; on jen promluvil, a všichni byli potěšeni; on se pomodlil a všichni byli obveseleni.

Výborná vůně ctností, kteráž z kláštera gasnodolského vycházela, rozšířila se v krátkém čase nejen v okolí, ale i do krajin nevyzda-lenějších pronikla, a mnohé muže takovou lábostí naplnila, že se z daleka i z blízka do kláštera gasnodolského hrnuli, jednak aby na vlastní oči uviděli, co pověst o obyvatelích jeho hlásala, a jednak, aby v středu gegich na dokonlosti a spasení svém bez překážky pracovali. S netrvalo dlouho a Bernard uviděl, že počet

12 bratři, kterýchž sem byl uvedl, na 130 vzrostl. Kdo se s Bernardem sešel, byl Bohu ziskán. Nád tak rychle se rozšířil, že se ještě před smrtí Bernardovou 160 klášterů počítalo, kteréž s klášterem gasnodolským spogeny byly; mužové nejvyšších důstojenství, proslulí gať rodem tak i učeností, vyměňovali si za slávu světa chudobu klášterní. I sám Teselin, Bernardův starický otec, vzal v Gasném dolu řeholní oděv, a umřel tam v Pánu. I celé rodiny nežádal nikdo více ve světě mimo sestru Humbelinu, kteráž tím způsobem westkera zboží otcova dědičkou se stala. A ta se proměnila, a oplýwagje bohatstvím, byla v rozmarilosti a v marnosti živa, pro nic než pro svět smyslu nemagje. A však i gi přišla hodinka milosti. Přišlať gebenkráte štkovně oběna a s velikým komonstwem do Gasného dolu bratrů nawstjwit. Bernard uslyšew, gať nádherně si sestra Humbelina a komonstwo gegi webe, zařádal bratrům gi přivítati a pozdrawiti. Což widauc Humbelina welice se zamrzela a plačje wzkázala bratru Bernardowi: „Což pať gsem tak weliká hříšnice, že se mne štítíš? Zamrhuješ-li vlastní sestru co bratr, máš se řagje dušje ugmauti co služebník Boží. Přigdiž a poruč, co činiti mám.“ Uslyšew Bernard takowau řeč, wyšel s bratry před bránu, a uwjtal sestru wlnbě. Pať mluwil o marnosti světské, a to tak rázně, že Humbelina ob tohoto času wšedčen šperk a wšedcu ozdobu světskou obložila, a pozděgi s powolením manželovým sama

do kláštera se dala. Sedmnácte let byla pat tu w nehmětné lagicnosti živa, když gi Bůh k sobě powolal. Gti se w cirkwi za swatau.

Swatý Bernard, kteréhož Hospodin rozličnými nemocmi nawštěmowal, a kterýž nic méně od tuhé lagicnosti neupustil, neměl toliko působiti na bratry w klášterích, nýbrž Bůh ho také powolal, aby na potřebách církewních pobílu bral, a aby se radau a pomocj umázał w záležitosti nejtěžší a nejdůležitější, kteréž tenkrát byly. I stal se tedy swatý Bernard církewním rádcem. Těch časů panowaly w cirkwi smutné rozmnísky. Po smrti totiž Honoria III. wywolili maudřejší a předloženější kardinálowé za papeže Innocencia II., muže to welmi bohabogného a dobrotiwého. Někteří wšak, gimž tento po chuti nebyl, učinili si papežem bohatého a marniwého Petra z Leonu, kterýž se Anafletem II. nazwal. Tím, gaž řečeno, powstaly welké rozmnísky; národowé a mocnářowé se rozdmogili, gedni se drželi Anafleta, gedni Innocencia. Bohoršsenj bylo weliké. Innocenc II. utekl se strachem před úskočným a násilným sohem do Francie. I nezbywalo nic, než aby se na sněmu rozhodlo, zdali Innocenc čili Anaflet prawým nástupcem sw. Petra gest. A wšak ani králowé a knížata, ani biskupowé a duchowenstwo netrausali si co si uzwřiti, dohub by Bernarda neslyšeli; Bernard měl tedy spor mezi dvěma papeži rozsawbiti, a zrušený mjr a gednotu cirkwi nawrátiti. Welmi nerad a teprw, když wšse zpjranj marné býti widěl, umázał se w přetěžkau tuto úlohu.

Po třidenním postu a modlení pronesl se: žeť
 Innocenc II. gest hlavou církve. Radost sně-
 amigiejch otců a přítomných knížat a lidu byla
 nad tím náramná, slavná. „Tě Boha chváljme“
 se zapělo, a všickni přítomní sljbili Innocenciowi
 poslušnost. Od té doby byla Bernardowi gebiná
 snaha, aby Innocenc také od ostatních národů
 za pravého náměstka Kristova uznán byl. V tom
 úmyslu konal daleké cesty, všude mluvil pro
 něho, hágil ho proti odpůrcům, a aby mu k prá-
 vu pomohl, podnikl vše, seč byl. Geho přiči-
 něním stalo se, že Sindřich I., král anglický, od
 Anakleta upustil, že ho kardinál Petr pisanstý
 za viditelnou hlavu církve uznal, že Roger, král
 šicilský, k poslušnosti se navrátil, a že pozne-
 náhla i ostatní stopy neblahých těch roztržek minuly
 a se tratily. Bernard byl konečně také přčinou,
 že některá nedorozumění a rozumnější mezi cí-
 řarem Lotarem III. a stolicí římskou se vyro-
 wnały, a že protivníci císařowi se upokogili a šmj-
 řili. Z těch a z mnohých jiných přčin wážil si
 papež Innocenc Bernarda nad míru, rád gehu
 rady poslauchal, a aby ho pořád při ruce měl, vše-
 možně hleděl. Z byltě Bernard člověk nadoby-
 čegný; kdež se zgewil a ukázal, tam mizelo ne-
 přátelství, swáry a různice, tam přestávaly ne-
 pořádky a neřádky, tam se dávali hříšníci na pořánj
 a bludaři w luno swaté církve se wraceli. Ale
 Bernard nemilowal swět a slávu gehu, ukrytoft
 w osamotěleím kláštere gasnodolském šla mu nad
 vši rozkoš; i říkával, že nepposledněgši gest

to domě Božím, že nerad a proti vůli samotu opauštl, a že se vždy, gať gen může, w ni nawracj. A w skutku nikdy nezůstal déle mimo klášter, než gať newyhnutelná potřeba toho žábala, nýbrž vždy radostně pospíchal k bratřím w Gasný dol, a nebal se od nich odloučiti ani biskupskou hodností, ku kteréž zhusta volán byl, ani jinými poctivostmi, kteréž se mu slibowaly. Gen když to šlo o čest Boží aneb o spasení lidské, opauštl na čas klášter, a tu ač ginať byl nad uvěřením tichý, báwal na gewo srdce lvi, a ani se nehrozil knížatům a papežům na srdce klásti, co jim a co církwi prospívá, aniž se bál mocným mužům posléstý gegich a neschetnosti weřegně přebhazowati a wytykati. Ordnatosti a neohroženosti geho zkusil zvlášť wogwoda akwitánský Wiljm. Wiljm, muž to bohaprázdný, zlopověstný, byl horlivý přivrženec Petra leonského, proto že mu trpěl wšlecko, což činiti chtěl, a nezbraňowal mu w ničemž. Protož mu byl wogwoda celau duffi obdán a násilně pronásledowal a vyháněl štaupence Innocenciowy, a nad to se i neschetnostmi swými honosil a chlubil. Sw. Bernard nawštíwlo ho gedenkráté, snažil se ač marně bohaprázdného wogwodu na cestu spravedlnosti uwesti, a aby vyhnané duchowenstwo opět powolal, pohnauti. I zbwogil Bernard namáhánj a modlitby, a konečně wegda k oltáři slaužil mši swatau. Wogwoda a wěrní přivrženci geho gsauce z církwe wyobcowáni stáli w ně kostela. Když přišlo k přigimánj, tu zwebna se Bernard a mage

neyšw. tělo Páně w ruce, wyššel z kostela přmo k Wilsmowi a wece hlasem pohnutliwým: „Až posud gšme profili, a tyš prosbami pohrbl; s námi profili i ginj služebnjci Božj, a tyš nedbal prosieb gegich. Cyhle teš přicházi k tobě sám Syn Božj, newiditelná to hlawa cirkwe, kterauž pronásledugeš, twüg saubce přicházi, we gměnu gehož wšsedy mocnosti nebeské i zemské fletati musj. Tenť gest hrůzný saubce nefflechetnosti twých, tenť gest, w gehož ružu gedentráte zatwřelá dusse twá padne. Pohrdáš-li také gjm? Dpowážíš-li se také s njm tať nafládati, gaťož si s služebnjky geho nafládal?“ Gaťo omráčen flet wogwoda k zemi ani slowa pronesti nemoha. Bernard ale pozdwihl a smjřil geg s biskupem piřtawienšým, kterýž také gedem z wyhnanych byl, a wraucným domlawánjm a napomjnanjm to dowedl, že Wiljm we weliké fagicnosti žiwot swüg dořonal. — „Modlete se za sebe wespoleť, aby gšte spaseňi byli: mnohof zagistě můž modlitba šprawedliwého uřtawičná“ (Jaf. 5, 16.).

Zatjm umřel Innocenc II. a kardinálowé zwolili za papeže býwalého žáka Bernardowa, Bernarda piřanského, tehďaž opata gistého kláštera řimského, kterýž se Ewģenem třetjm nazwal. Těmuž Ewģenowi a býwalému žáku swěmu poslal sw. Bernard knihu „o rozgjmání,“ w kterěž sw. otcí připomjňá weliké a těžké powinnosti geho, a kterať by ge plniti měl, ho wyučuge. A Ewģen snažil se těž wšři řilau dle naučenj swěho mistry důřtognosti swé hodným býti a w ničem

se neprowiniti, a tak byl pílén rady učitele svého, že takměř nic bez jeho vůle nefonal, a že lidé říkali, že není Bernard písanský nýbrž Bernard gasnodolský skutečným papežem. Toho času umínil si Ludvík VII., král francouzský, brannau rukau zaslíbenau zemi garma tureckého zbarwiti a na hrobě Páně odpusttění hříchů hledati. J sw. otec Ewžen byl tomu podniknutí welmi nakloněn, neboť mu žel bylo ubohých křesťanů, upjích pod přetěžkým ghem Turků. J obrátil se na swatého Bernarda, a aby po celé Evropě kříž kázal, a lid branný powzbuzowal, aby utištěným bratřím na východě ku pomoci giti se nezdráhali, a swaté země, krwj Spasitelowau poswěcené, z rukau newěřících wytrhnauti nelenili. Bernard proffel w této záležitosti celé Francouzsko, Německo a Italsko a tak různými slowy wssude mluwil a kázal, že nřdo takměř doma zůstati nechťel. Roku 1147 wytáhli skutečně cjsař německý Konrád a král francouzský Ludvík s neščijnými zástupy z zemí swých a upřjmo do Palestiny se ubjrali. Ale newystjhlými saudy Božjmi, gimž se diwiti a klaněti musjme, stalo se, že mnohoslibná wyprawa tato welmi nešťastný konec wzala. Teď se osupili takměř wssični lidé na Bernarda, a gjzlinými řečmi a neynesprawedliwěgssj potupau ho pronásledowali, on ale wsse trpěliwě a pokorně snásege, říkal: „Chťegj-li lidé reptati, gest mi zagistě milegi, reptagj-li proti mně, než aby proti Bohu reptali. Gest mi ře cti, že Bůh si mne

za štít zvolil, na němž se rauhání, proti němu vlastně naměřené, svéztí má. Nád nesu potupu a pohanění, jen když čest Boží nepostvrhněná zůstane." — Komuž tu nepřigdau na mysl slova Davidova, an dí: „Pro tebe, Pane, snesl jsem pohanění, a přikrylo zardění tvář mou. Nebo horlení domu tvého strávila mne, a hanění hanějících tě na mne připadla. Učiněn jsem jim za příslowj. Proti mně mluv, kterjž sedj w bráně, a o mně písničky zpjwagi, kterjž pijj wjno" (Žalm 68, 8. 10. 12. 13.). Ale w té strasti ugal se potupeného a sllčeného Bernarda sám Hospodin, a mnozi zázračowé, kterjž se tenkrát sřze něho stali, byli zgewným důkazem, že hlásage křjž, nemluwil sám od sebe, nýbrž z rozkazu a poslánj Božjho.

Nesmírným dušewním a tělesným namáháním sezlábl Bernard welice; k tomu se přidaly ještě bolesti přetěžké w žaludku a giné a giné choroby, tak že na začátku roku 1153. patrně bylo widěti, že čas pozemského putování geho ku konci se chýlj. Náramným zármuťkem sllčení modlili se bratři, aby Bůh života geho prodlaužiti ráčil, a když se trochu ležšil, podali se wšickni nemírné radosti; on ale řekl w pokoře své: „Proč zdržujete déle bjdného hřjšníka na zemi? Wasse modlitby zdržely wyplnění neytraucněsllch žádostí mých. Měgte se mnau milosřdenstw a přegte mi, ať odegdu k otci swému! Gá jsem dělník neužitečný, strom neúrodný, gehož delšj žiwobytj ani muě aniž komu ginému žá-

dného zisku nepřinášjí; gest čas, abych odesšel." A tak pln důvěry v milost Boží, že brzo uzří a míti bude, kteréhož milovala buďse geho, skončil dne 20. srpna l. 1153. v klášterě gasnodolském, máge let 63. Již po dvanácti letech byl od Alexandra III. za svatého vyhlášen; a Pius VIII. roku 1830 kázal geg v řadu sv. učitelů církevních počísti.

Uč g g i m á n j.

Z toho, co láska planaučj a medotefaučj učitel církevnj sv. Bernard o lásce k Bohu napsal, stugtež zde některá místa k našemu rozgimánj a uvažovánj. — „Gaf veliká to věc, bj on, láska, fbyž se k svému počátku navracuge, fbyž svému stvořiteli se zasvěcuge, fbyž v žřbto své vtéká, aby z něho se živje, niťby nemyschla.“ — „D uč se, pravj zas ginde, lásce, lásce se uč! ale sladké, opatrné, silné lásce: sladké lásce, aby tě žádná vnada — opatrné lásce, aby tě žádný blud — silné lásce, aby tě žádná strať od lásky k Hospodinu neoblaubila. Aby tě marná ctizádoť a mrzlá tělesnoť neobmedly, budiž ti Kristus všeho toho sladšj. Aby tě duch živý neswedl, světiž ti světlo pravdy — Kristus. Aby tě protivensťwj neoslabil, siliz tě síla Boží — Kristus. Horlivoť twau rozněug láska zprawowaná maudroťj, tvržená sláloťj.“ — A opět: „Bože můg a zpomocniče

můg! — Tebe budu aspoň dle síly své milowati. Přispěješ-li mi, budu tě moci wíce milowati, a wšak nikdy, nikdy tě tolik milowati nebudu, gaťož ty milowánj hoden gš. Twé oči hleď na nedokonalost mau; a nic méně wšickni zapíšš se w twau knihu života, kterjž činj, seč gšau, byť by i nečinili, což by činiti měli." A na giném místě: „Gladkým opravdu a přigemným pořmem gest lásta, kteráž pozdwihuge umdlelých, posiluge slabých, potěšuge zarmaucených." — „Lásta dáwa swobodu, zapuzuge bázeň; lásta necjtj žádného namáhánj, nehleď na zásluhu, nehledá odměny — a přede není nic lásky přičinliwěgššjho, nutněgššjho, ochorněgššjho. Žádný strach nečinj tať opatrným, žádná odměna tolik nepubj, žádná sprawedlnost tať přjsně nežádá co lásta." — „Chcete slyšseti ode mne, táže se kdesi, proč a gať by měl Bůh milowán býti? Na to gá: „Přčina milowánj Boha gest Bůh." „Bůh mne, když gsem byl neumělý, učil; když gsem blaubil, na cestu uwáděl; když gsem stál, bržel mne; když gsem flešl, zdwihal mne; když gsem chodil, wobil mne; a když gsem k němu přišel, přigal mne a pobrobil š mne. A za to za wšse, co bych mu učinil, nemám, než gediné abyč ho milowal. Š nemůže se slusněgi a lépe nahraditi, což gšme z lásky obdrželi, než lástau."

„Milowati tě budu Hospodine, šlo má. Hospodin utworzenj mé, a útočiště mé a wyswoboditel můg" (Žalm 17, 2. 3.).

„Ze wšši síly své milug toho, kterýž tě učinil“ (Sir. 7, 32.).

„Co mi gest na nebi from tebe — a bez tebe co gsem chtěl na zemi? Byť zhynulo tělo mé, i srdce mé; wššak Bůh srdce mého, a dyl můg gest Bůh na wěky“ (Žalm 72, 25. 26.).

„Milowati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, ze wšši dušse své a ze wšši myslí své. Toť gest nyměťšši a prwnj přikázanj“ (Mat. 22, 37. 38.).

„My tedy milugme Boha, nebo Bůh prwé milowal nás (I. Jan 4, 19.).

„Tato gest láska Boží, abychom přikázanj geho ostříhali: a přikázanj geho negsau těžká“ (I. Jan 5, 3.).

„Nemiluge=li kdo Pána našeho Ježíše Krista, budiž proflatý“ (I. Kor. 16, 22.).

M o b l i t b a.

Neydobrotiwěgšši, lásky nelyhodněgšši a nelykrásněgšši Ježíssi! tebe prosim co nelywraucněgi, wlig w srdce mé plnost slabkosti a lásky své, abych nic pozemského, nic tělesného nežádal, aniž což podobného myslil; nýbrž abych tebe gediného milowal, tebe gediného w srdci a w dušši nošil. Napiš památku na spasitelné gméno své w paměť mau, aby z nj nikdy wyhlazena nebyla. Napiš wůli svou, a co kolis k mému ospravedlnění učinil, gaťo na dšky do srdce mého, abych

tebe, Pána sladkého míru, a zákon tvůg vždy a všude na očích měl. Rozněl mysl mau oním ohněm, kterýs na zemi zeslal, abych denně obět ducha pokorného a srdce strauffeného ti přinášel. Amen (sv. Augustin).

Dnes se svěť také svátek: V Jubstwu sv. Samuela, proroka; w Cypru sv. Lucia, mučedníka; w Thracii svatých mučedníků Sewera a Memnona, setníků; w Rordubě svatých mučedníků: Leowigilba a Kristofa, mnichů; w Římě sv. Porfyria; na ostrově Gerio sv. Hiliberta, opata; w městě Raisnoně sv. Marima, významáče a m. g. sv.

21.

Život sv. Johanny Františky ze Chantalů*).

Svatá Johanna, dcera Benigna Fremiota, předsedy parlamentu dijonského **), narodila se 23. ledna 1572. Již po půl druhém létě ztratila matku, ale otec gsa muž výborný ugal se po smrti své manželky s dwogenau péčí tří dětí svých; svěřil se toliko lidem gistým, obětowal wychowánj gegich wšechy hodiny, kteréž si uprázdniti mohl, a přede všim ge důkladně w náboženstwj utworditi hleděl, aby útokům zmáhajícího se tenkrátě kalwinistwj tím gistěgi odolati

*) Čti: Chantalů.

**) Čti: dijonského.

mohly. Vyučování otce na úrodnou půdu a zvláště v srdci Johanny se tak zakořnilo, že bludné učení kacířů tu nezměťší ohavnosti se jí býti zdálo. Gšauc pět let stárá, slyšela otce svého, an se s káýmisi kalvinistau o skutečnou přítomnost Páně v nešvěťgšji swátosti hádá. Nepodstatný odpor toho bludaře jí tak rozhorkil, že se na něho obořila, řkauce: „Páne, my musíme věřiti, že Kristus v nešvěťgšji swátosti přítomen gest; neboť on to byl sám řekl. Nevěříte-li tedy tomu, což on řekl, činjte geg Ihárem.“ Když pak muž ten na jiněnou přehršť cukrovinek jí dával, umrhla barwážně v oheň řkauce: „Wizte, tak budau kacířové v pekle hořeti, protože newěřj, což Bůh byl řekl.“

Pod rukau otcowau dospěla Johanna, wzor mravnosti, bohabognosti a rozššafnosti, 15. roku. Tehdáž se promdala sestra gegi Marģarita za pána z Ešfran. Johanna musila sestru do Viktaviu promoditi. Zde wšak hrozilo gegi ctnosti a bohabognosti dwoge, a to welmi weliké nebezpečj. Johanna gšauc panna sličná, maubrá a ke každému lastawá a přjwětíwá, obrátila brzo na sebe zrakj wšech mladjků, kterjž se co neysnažněgi o gegi lásku ucházeli. A tomu přišlo, že gebna ofšemětná ženská, kterauž od sestry za spo-lečnici dostala, jí zgewně od bohabognosti odwáběla a k marnostem a posšetilostem swětšým wáběla. Pomocj Rodičky Boží, ku kterěž w každé tjsni autočistě bráwala, ochránila pokaušená Jo-

hanna newinnost swau neporuffenau, a tať daleko to přivedla, že gi ona swůdnice wjc na oči ne-
směla. Toho času, co se w Píftavium zdržo-
wala, žádal gístý mladý, bohatý a fličný fflechtic
o gegi rufu, mage pána z Efferan i choť geho
za přimlucí. Ale Johanna dowěděwffí se, že
mladýf ten kalwijnského gest wyznání, powrhla
w swaté horlivofti geho rukau, řkauc f fefťře
fwé: „Raděgi budu w uftatwíčném wěžení pře-
býwati, než w domě bludaře, raděgi tiřfkráté
umru, než bych se za nepřítelę cirkwe wdala!“

Po pěti letech pomolal otec přemilau dceru
Johannu, útěchu to ftáři fwého, nazpět do Di-
jonu. Gotwa se nawrátila, ucházeli se mnozi
urození a znamenití mužowé o gegi rufu. Jo-
hanna důwěřugje se w maudroft a lářku otcowu,
dala mu na wůli, toho z nich gi za muže dá,
a on rozhobl se pro swobodného pána ze Chan-
talů, muže to 28letého, katolřka horliwého, dary
ducha i řrdce wytečného a wěrností f zeměpánu
proflulého. Několik dnj po swatbě odwedl swo-
bodrý pán ze Chantalů mladau swau choť do
Bourbillu, kde obyčegně bydljwal. Byla-li Jo-
hanna co panna wzor mratnowfti, tichofti a bo-
habognofti, wynifala též co manželka nad oftatní
ženy rozumnowfti, bedlivofti a úřlužnofti f choťi
fwému, kterýž gi i hned weffteru zpráwu domu
fwého odewzdał a fwěřil, o něžž se sám, gfa
čafto w záležitořtech řrálowých nepřjtomen, dořta-
tečně řtarati nemohl. Johanna ctje we wůli
manželowě wůli Boží, podrobila se ochotně a

wěrně wšsem starostem domácím, ačkoli gegi dušse wíce pobožnosti nakloněna byla než starostem swětšým, wíce tichosti domácí než hlučnému žiwotu.

Mladá paní ze Ghantalů ukázala hned, že gest prawau křesťanskau hospodynji. První gegi starost byla, aby kdokoli w zámku gest, Bohu wěrně slaužil. Z té příčiny brala gen osoby dofonalé a rozšfasné do služby, modlila se s nimi ráno a wečer společné modlitby, a nařídila, aby mšse swatá w zámecké kapli tak časné se slaužila, by také dělníci, co na pole musili, slyšeti gi mohli, hleděla k tomu pilně, aby wššedá čeládka dnů nedělních a swátečních do farního kostela na služby Boží chodily, sama ge wyučowala powinnostem staru gegich a powinnostem křesťanským, dávala jim wždy neywýborněgšši příklad, a byla při každé pobožnosti ta neyprwněgšši. Z domácnost uwebla w neylepšši pořádek, neboť nahlédala do wššech aučtů, držela bedliwau stráž nade wššim, což se dělo a pracowalo, uskromnila zbytečného wydání, aniž tjm slusnosti aneb důstognosti něco zabala, a opatrnosti, maudrosti a příčinliwosti šwau tak daleko to přimedla, že pro nedostatek bohliženi od negakého času kleslá zámožnost manželowa opět se pozdwihla a dluhy se zaprawiti mohly. Za předni powinnost prawé křesťanské hospodyně měla paní z Ghantalů také dobrotiwost k chudým; gi dělalo wětšji radost, když chudým dávala, než chudí měli, když dary z štědré ruky gegi brali;

ona s nimi jednala vždy přívětivě a laskavě, měla je v uctivosti, držela je za bratry Krista Ježíše, ano za samého Spasitele, a protož také nikdy se nad nimi nehorsila, třebaš i nemdění, aneb drzí a dotíraví byli. „Bože můj, říkávala v takové připadnosti, já se stavím každého okamžení před dvéře tvého milosrdenství žebříc, a měla bych se mrzeti, když po druhé, aneb po třetí někdo ke mně žebře přichází. Ty snášíš drzost mau tak dobrotivě, a já bych gi na stvoření tvém snáseti neměla?“ Ona nafládala také s čeládkau svou velmi wľidně a laskavě a roznemohl-li se někdo z nich, nebagje stavu svého posluhowala mu jako dítěti svému. Ale při wšij dobrotě hleděla přísně dobrého řádu, a netrpěla žádného mezi nimi nepořádku. A manželowi měla nesyřdecněgšij lásku a zachowávala mu neporuffitelnau wěrnost; nebyl-li doma, nepřijmala nikdy žádné náwstěwy ani od takých lidí ne, kteříž manžela gegiho ze sluffnosti náwstěwowávali; byl-li doma, snažila se každé okamžení mu osladiti, ano i gemu k wůli zracowala časem své pobožnosti. Toho wšak pozděgi litugje, uzavřela, že pobožnosti svých obyčegných nikdy wje neopomine leda z příčin nedyležitěgšijch; wymohlať i to modlitbami a láskau, že manžel od wěcj zemských wje k wěcem nebeským se obracel, že bedlivěgšij měl pozor na své náflonnosti, že spaseň držel za svou nedyležitěgšij powinnost. Tak pomzbužowal jeden druhého, tak nesl jeden břemena druhého, tak snažili

se oba pro Krista vše gafo legno mŕti, gebiné aby Krista žijšali. Manželstwj toto požehnal Bůh šesti dětmi, z nichž gen gebný syn a tři dcery na živě zůstali. Z zdálo se, že k úplné blaženosti těmto manželům nic neschází. A však kde lze na této zemi stálé blaženosti nagiti? „Nechlub se dnem zítřejším, newěda, co přijítí den zploď“ (Přijl. 27, 1.). Z Johanna, w gegíž srdci Bůh sám a sám přebýwati chtěl, stala se po osmiletém manželstwj wdowau. Manžel gegi pozdrawiw se od těžké nemoci, šel, aby se trochu pomyzrazil, s gebným dobrým přítelem z sausedstwa na low, byl však neprozřetelností tohoto přítele smrtelně raněn. Zaopatřen swátostmi umřel 9. dne po této nehodě w náručí manželčině, kteráž mu až do posledního okamžení s newětšij láskou a ochotností slaužila a mysl geho k Bohu obracela. Z ugíškowal swatoswatě, že od srdce nešťastnému příteli odpausťti, a co neurčitégi přikazowal, aby mu toho činu niŕdo ničím zlým nepřipomínal. A paní Chantal odpustila také od srdce půwodci žalu swého, a na důkaz, že gi to od srdce gde, byla gebnomu z dětj geho na křtu swatém kmo-trau. — „Neodplácejte zlého za zlé, ani zlořečenstwj za zlořečenstwj; ale naproti tomu dobrořečte geben druhému, neb k tomu pomoláni gšte, aby gšte požehnáním bědičně mlábli“ (I. Petr 3, 9.). „Pomni na poslednj věci a přestaň nepřátelstwj profazowati“ (Sir. 28, 6.).

Dsm a dwadcet let byla teprw paní Johanna Frantisska Chantal, fbyž owdowěla. Má-

hlá a nenabála smrt manželowa odhalila jí nicotu vši pozemské blaženosti a povznesla její duše k jedinému pramenu všeho dobrého — k Bohu, tak velice, že uzavřela, gaskoli ztrápená, službě Boží zcela se zasvětit, a že připomínajíc si slovo žalmisty: „Roztrhl jsem všechny svazky mé, tobě obětovati budu oběť chvály, a jméno Hospodinovo vzývati budu“ (Žalm 115, 7. 8.) slibem se zavázala, že nikdy víc se neprovdá. Na čemž se usnesla, to i také bez odkladu a průtahů vykonati se dala. Rozdalať sňatkovou rádu svou chudým, rozpustila čeleď střídře podané, již nemohutelně k vychování dětí nepotřebowala, dala vši nádhěru a všemu světu vřhost, nenawštěwowala žádného, aniž gaky náwštěw přijímala, leč kterýmž se z lásky k Bohu aneb z lásky k bližnímu vyhnutí nemohla. Strawa její byla střídá, a oděw sprostý wolný. Wessery doby denní a noční byly wěnowány vychowávání dětí, pracem domácím, modlitbám, chudým a nemocným. Duhé a časté posty podporowaly její zbožnost a udržowaly pružnost myšl její k Bohu obrácené. A však, gakož obyčejně býwá, nawštíwil Hospodin také světic tuto mnohými křížky a wnitřními bolestmi, zvláště ale trápila jí nesmírná a denně rostaucí tauha Bohu se zalíbiti. S byloť jí tu potřebi opatrného, maudrého a zřusšeného wůdce, kterýž by jí gednat poblauzenj wstříhal, gednat umbléwající silil a těšil. S cítilať toho potřebu sw. Johanna sama velmi dobře a protož ušlawičnými

modlitbami profila, aby Bůh nad ni se smilowaw dáti gi ráčil za wůdce a za učitele na cestě swatosti muže, kterémuž by se we wšech věcech k spasení bezpečně swěřiti a w něj důvěřowati mohla. Dlouho zůstala modlitba gegi oslyšena. Bolesti dusse gegi rostly tím wíce, čím horliwěji Bohu dokonalemu službau zaswětiti se taužila. Ale w strašném tom stawu nenechal gi Bůh bez potěšení, nýbrž uřádal gi we widění za budaucího wůdce důstojného, w řizu duchowní a w rauchu církewní oděného muže. Wšak uplynulo několik let, než se nepřewřelegšší tauhy stala účastna.

Mezi tím byla Johanna w záležitostech domácích přinucena i s dítkami k staříckému tchánu, pánu ze Chantalů do Monthelon, se obšťehowati. Zde musila ale přetěžký bříz snášeti; neboť gedna z služebnic páně ze Chantalů wlábla dle zwůle celým domem a stařícký pán neměl tolik síly, aby se hrdé té a bezbožné ženy zbawil. A tato zlopověstná děwka opowázila se mnohé zpupnosti k mladé paní ze Chantalů a k dětem gegim, a w tuhé porobě ge držela. Paní ze Chantalů snášela ale wšse bezpráví a wšši křiwdu nejen trpěliwě a bez reptání, nýbrž ugala se i pěti děť mučitelky své gafo swých, učila ge, čistila, šatila, slaužila gim, a nebala se mýliti w lásce své ani hrubostí a newděčností děť, ani zpupností a přepychem matky gegich. Mnozí dobří lidé prawili swaté trpitelce, že wšseliké wynasnažení a oběti gegi marné gsau, že

zpupnau ženu nepřebělá a k poznání sebe nepřivede. Ale ona odpověděla, řka: „Marná by ovšem byla práce má, kdybych vše toto jedině této ženě k libosti činila; cokoli však bližnímu, a zvláště dětem z lásky k Bohu, dobrého činíme, to nebývá nikdy ztraceno. Čím méně lidé dobrodiní uznávají, tím více Bůh nám odmění.“ Sedm roků musila sw. Johanna snášeti hrde děvky přepych a gegich dětí nemodě. A však, gať jsme řekli, nikdy si nenařikala, že křivdu trpí, a nikdy nemstila bezpráví, kteráž se jí činilo. Modlitby a swaté čtení dobávalo jí síly, že vše příkoří snesla, vyučování bíteř nahradilo jí všecky bolesti, gichž zafusila, a obsluhování chorých a nuzných naplňovalo jí radostí a rozkoší nezžádanější. I mohla s Dawidem říci: „Gesliže jsem na tebe pamětliv byl na loži svém, v gitřních časích přemýšlovati budu o tobě; nebo byl jsem pomocník můj. A v stínu říjdel tvých plésati budu, přilnula duše má k tobě“ (Žalm 62, 7—9.).

Roční konečně 1604. wyslyšel Hospodin modlitbu gegi o dobrého wůdce svědomí. Přislal totiž toho roku na pozvání otcovo do Dijonu řázení postních sw. Frantisska jalestého poslaucht. Gedwa že muže Božího na řazatelnici užřela, poznala, že tentýž muž gest ten od Boha jí ořázaný wůdce. I swěřila se mu se vším, co jí bolelo, a otevřela mu úplně srdce, po Bohu prahnaucí. Od té doby nawrátíl se pokog do duše gegi, i služka Bohu s myslí weselau, swo-

bobnau, nikomu tím obtížná negsauc, tať že lid-
domáci říkal: Mässe milost panj modlj se bez
přestání a nikomu tím není obtížná.

Sw. Johanna zprawowala se we wšech vě-
cech, nechť se týkaly svědomí aneb gen zewnjho
chowání, radau a nařizením swatého biskupa;
wstávala o páté, oblécela se jama a to w stu-
deném pokoji, a pať po celau hodinu s wrau-
cností sw. rozgjmání se oddala. Nato modlíla
se s dětmi, pať ge wešla do kostela, a po mši
swaté vyučowala ge. Po obědě nebyla-li pozo-
rowána, mrškala tělo své: ostatek ale čítala na
každý den půl hodiny w nábožné knize, a na to
wykládala dětem a čeládce učení swaté wjry, a
wyučowala i dítky hospodyně, od nž tolik křiwby
snášeti musila. Před večerj modlíwala se rů-
ženec, po večerj modlíwala se se wšj čeládkau
modlitby večernj, a okolo dewáté odebírala se
do swých pokojů, kdež geště až půl hodiny w
modlitbách a w rozgjmání ztráwila. Boha ni-
kdy nepuřtila s myslí a zůstala i we wjru wšech
starostí zemských wždy w myslí šhromážděná a
klidná. Pod oděwem slusným ač sprostým no-
řiwala žiněné rauchy a giné a giné šutky ka-
gicj konáwala. Dbzwláště weliká byla gegj lá-
ska k nemocným, a nebylo tať ohyždné nemoci,
aby se gj byla štitila, nýbrž i takowým chu-
rawcům, gegichž neubhy w duři přihlédagicjho
hrůzu a osfliwost plobily, s neywětšj ochotností
i tu nehomrzelegšj službu profazowala. Stüg
zde aspoň geben příklad lásky gegj: Gedenfráte

si dala přinesti do zámku člověka malomocného, kterýž byl kdysi na silnici nalezen. Byl tak ří-
kage geben wřed, gebna rána, až hrůza byla se
na něho podjwati; z ran vycházel nesnesitelný
zápach. Paní ze Chantalů považugje člověka
bídneho za zvláštní dar od Boha schwálně po-
slaný, přigala geg s gaufsi úctau a radostj, dala
mu čistý oděw, připravila mu pohodlné lůžko,
ostřihala mu wlasj, očistila a zamázala geho
šmrbuté rány a s weseljm učinila wše, o čemž
se domyslela, že mu tjm bolestí ulehčj. Geli-
fož ubohý ten člověk po delší čas žádneho po-
krmu nedostal, bylo potřebj, aby nynj gen po-
malu, ale častěji gisti se mu dávalo. S tuto
službu profazowala mu swatá wdowa s takowau
ochotnostj a s takowau laskamostj, kteréž schopna
gest gen tak žiwá wjra, gafauž tato swětice měla;
nadto přewazowala mu rány několikráte za den,
bděla u lože geho, těšila geg a učila bolesti tr-
pěliwě snášeti a do wůle Boží se odemzďawati.
Welikost této oběti a lásky dá se poznati, powá-
žíme-li, že měla paní ze Chantalů wýbornau,
útrpnostj s ubohými a trpěliwostj w protiwen-
stwj dobře wycwičenau čeládku. A nie méně
s těžkem se který z nich odhodlal ubohému chu-
rawci tomu gjdlo někdy donesti. S činjwali to
s odpornostj, zacpávali si nos, a přebložíwše
ubohému pokrm rychle od něho utíkali. „Ach!
žalkal tu bolestj duše své, tak negedná milost
panj; nezacpává si nos, nýbrž pomáhá mi při
gjble, posadí se ke mně, učj mne, těší mne; řdyž

ale nemůže přigiti, tu se mne každý štítí, vsí-
dlni mne opausstěgi." Několik měsíců ofsetro-
wala tato swětice ubohého Lazara tohoto, a gaš
praweno, i tu nepsprostěgšši službu mu obyčegně
flečno profazowala. Konečně se zaljwilo Bohu
ubohého powolati. Znamenagjc swatá Johanna,
že se hodinka geho bližj, dala ho swátostmi za-
opatřiti a probděla u něho několik nocj. Ge-
benfráte nebclauho před smrtj obrátil se ubohý
člowěk k wznešené služebnici své a ruce šepiaw
řekl: „Milostiwá panj! Gediné Bůh wám to
může wssecko odplatiti, co wy gste gemu na mně
učinila. Wyslyššj-li řdy modlitbu chudých, tedj
si žádám, aby mne teš wyslyššel, a wám wsse
to dal, oč gsem geg řdy pro wás profil, a nynj
geště prosim! Wás ale milostiwá panj žádám,
požehneyte mne geště!" Na to prawila panj ze
Chantalú: Gdi mé dítě! důwěřug se w Otce
milosřdenštwj, w Boha wsšj útěchy. Podobens
byl na zemi Lazarowi, protož také gašo Lazara
tebe angelé do lůna Abrahama dnes odnesau!"
Řdyž byl umřel, chtěla ho w rakew položiti.
Gož wida gedem z příbuzných, řáral gi z toho
důtřliwými slowy; ona ale odpowěděla, řkauce:
„Pane strýče! od toho času, co gsem w písme
swatém čtla, že Spasitel náš z lášty k nám ma-
lomocnému podoben se stal, nebogjm se giného
malomocenštwj, než malomocenštwj hřjchu." Po
slowech těchto oblekla w Báu zesmuleho, polo-
žila geg w rakew, doprowodila geg k hrobu a
modlila se za něj.

Gať tomuto muži byla slaužila, podobně slaužila i neščislňým giným churawcům a nebůžimcům, bez rozdjlu stawu a powolánj. Když gedentráte gisté ženě, magicj celý obličeg až hrůza od raka rozgedlý, ochotně a trpělivě slaužila a mnozi gi z toho zrazowali, aby se w očité nebezpečj náказы newydwávala, řikávala: „Wšični se té ubohé štítj, a nikdo se gi neugjmá. Kam by se ta ubohá poděla, kdybych také gá gi opustila? Kdyby se wám coš podobného přihobilo, co gi potkalo, přáli by gste si bez pomoci býti? Co by řekl můg Spasitel w den saubný, kdybych ho teď w této osobě znáti nechťela?“

Čim wjce panj ze Chantalů pod zpráwau a wedenjm sw. biskupa se zdokonalowala, tym wjce znáhala se i w duššj gegi tauha po žiwobytj saukromném, klášternjm. Bomodliwšši se wraucně šbělila tauhu swau zpowědnjku swému s tym doloženjm, že se we wšem geho radau a slowem zprawowati bude. Sw. biskup skau-mal powolánj gegi k žiwotu klášternjmu a šhledaw ge býti prawě, uložil gi, aby založila nowý řád, do něhož by mohly se přigjmati wšedcy ty ženské, kterěz gednať pro churawost, gednať pro wětšši wěť, gednať pro swůg staw, w giných klášterjch přigjmány nebyly. Byl to zákon „Nawšstjwenj Panny Marie“ nazwaný. Bohabogná wdowa znala welmi dobře obtjž takowého podniknutj; ale Bůh mluwil strze ústa zpowědnjka gegjho, a to postačowalo, že ochotnau se k radě biskupowě profázala. Stálo gi to wšak nesmj-

něho namáhání, než dostala povolení svého otce, svého tchána, svého bratra a ostatního příbuzenstva, kteříž gi opět za muže wdáti chtěli; ale milost Boží sílila gi i v neytužším zápasu, až konečně nechut všech příbuzných přemohši svítěžila. Postaravši se o dobro dítěte (neystarší dcera wdala se za bratra sv. Frantíška saleského, syn zůstal u děda a ostatní dvě dcery slyš matku na vychovanau do kláštera) vydala se na cestu do Annesy, kdež sv. biskup sídlil, a kdež první klášter založiti se měl. Když se od otce ubírala, ukázalo se, že milost Boží i neytvrdší vazby přemohla, čímž gi přiroda k milovanému otci a k naděnému milovanému synu pautala. Tento snažil se všemožně zpět gi zacházeti, než vše bylo marné. Tu lehl si k dveřím, tudý gi bylo giti, na práh, řka: „Matko, gá gsem příliš slab a příliš nešťasten, než abych tě držeti mohl; zdaž ale se říkati má, že gste syna svého nohama sšlapala?“ A matka pohledla zaražena šzavým okem na syna; brzo však zpatomavši se, přetočila synáčka ginaf nemyslic, než že sám Bůh gi volá, a vrhla se otci v giném pokoci mešťagicimu k nohau o požehnání prosje. Stařeček pogaw gi v náručí blauro ani slova nepromluvil, konečně ale povznesa zraků zarosených k nebesům, řekl: „O Bože můj, gaké žádáš to oběti ode mne! Než gá nesmím swatému řízení tvému se přičíti, a protož ti toto dítě své v oběť přináším. Vezmi ge na milost a buďž mau útěchou!“ a tak pože-

hnaw gi, propustil. Wesele wstaupila nynj potěšená žena w hlučnau společnost, fteráž t gegjmu odchodu je byla šeffla, řkauc: „Odpustte křehkosti mé. Opaussjim sice otce i syna swého na wždy, ale Boha swého wssude naleznu.“ U bran města Unnesy zapěla slowa žalmisty: „Weselim se z toho, když mi říkáno býwá: Do domu Hospodinowa půjdeme“ (121, 1.). „Dusse nasse gafo wrabec wytržena gest z ošidla lowců; ošidlo šetrjno gest, a my wyswobozeni gíme“ (123, 7.). —

Dne 6. čermna 1610. položila základ t nowému řádu; netrvalo dlouho, přidružilo se t ni wíce paní, řád rostl bez přestání, a gestě za žiwobytí gegjho měl 75 klášterů. Zákon čili řeholi složil sw. Krantiffek řalešský; základním geho prawidlem gest: tichoš a pokora hlavní zřídla wssech oštatnjch ctnošti. Tuhé a nadmírné tagienosti nežádal, aby i neykřehčegjši ženy, dobráuwili magiej, podstaupiti gi mohly. Ustawičné odříkánj se maličkosti, neustále mrtwenj swé wíle a náruživosti, ochotné a dofonalé poslauchánj, a úplné odemzdánj se w wíli Boží měly býti těmi pákami, fterýmiž se dusse t Bohu měly powznášseti. Přednj a hlavní účel nowého řádu bylo obstaráwánj a posluhowánj nemocným po domech, účel ten ale brzo na to uštaupil ginému; totiž aby řeholnice wíce z kláštera newycházely, ale wychowáwánjím ženscé mládeže se zanášely.

Swatá tohoto řádu zakladatelskyně snažila se wssj silau po křestanské dofonalosti, a aby

neustála, zaslíbila se, že co nevyhnutněgi konati bude wšse, což dofonalegššim býti shledá. Co slíbila, wěrně také bržela. I stala se sestrám příkladem wšsedy ctnostj. Kdokoli widěl gegi horlivosť a plamennau lásku, roznjcen byl sám k horlivosťi. I dusse neyšslechetněgššj bráwaly radu s tauto swěticij buď aušně buď pšsemně, buď osobně buď štrze giné; bráwaly s nj radu, kterak by žiwot swůg měly pořádati, aby cile wěčného doššly. Ostatně bylo swaté Johanne Frančisse snášseti mnoho utrhanj a pomilow, mnoho protiwensťwj a swjzľů, mnoho nemoci a bolesti, mnoho trpkostj a příkořj; wššak nešla to wšsedo trpěľiwě a rába, ano když gj umjrala gedna milá osoba po druhé, když ztratila otce, zete i dcery, když Pán Bůh i syna, když i bratra, když i žpowěbnjka gegiho k sobě powolal: neřjčala nišdy nic, než: „Pane Bože! znič, uřež, spal wšse, což proti twé swaté wůli gest!“ W té mjře, w kteréž se wazby rozpausšťely, gimiž k zemi byla pautána, w též pozdwihowal se duch gegi k Bohu a rozpalowal se onau láskau, kterauž chce milowán býti.

Tyto wýborné wlastnosti swaté přednostky, gegi láska a mjrnost, gegi trpěľiwost a wľjdnost žjšťaly gj nášlonnost a wážnost wššeho libu; ba ani nepřátelé nemohli gj uctiwosti odepřiti. Kamkoli přiššla, wššade otewjrala se gj srdce a důwěrnostj k nj Inula, což nad giné se w Pařijzi ukázalo, když tam klášter 1619. zašľábala. Byla-li podimou hodná trpěľiwost swětice této, byla to

neméně také gegi pokora. Metrpěla, aby gi nazýwaly zakladatelkyni, držela se, ačkoli přednostkau, za neyposledněgšši z sester, konala každau i neyopowrženěgšši práci s weselím, nosila neysprostšši oděw, snáštěla každé utrhanj s radostí a posléz, aby také w poslušnosti se mohla cwičiti, složila úřad přednostky. Když zuřila gebenkráte w Annesu morowá rána, nedala se pro žitý swět namluwiti, by město opustila, nýbrž zůstala u sester a stala se celému městu, almužny udělugjc, potěšenjm, a nemocným slaužjc, angelem strážným.

Roku 1641 pomolala gi králowna francouzská Anna do Paříže, chtě se gegimi řečmi a příkladem wzdělati a zdořonaliti. Swatá Johanna poznala zde swatého Vincencia Pawla; rozmlauwánj s ním rozniřilo dušši gegi k neywětššimu plápolu. Bracugjc se roznemohla se w kláštere moulinsšém. S znamenagjc, že se hodinka smrti bljži, dala se swátostmi zaopatřit, napomenula sestry a požehnala ge. Kněz dokonaw modlitby nad umjragjcimi obyčegné, řekl k ni: „Matko, bolešti, kterěž wás swjragi, gsau hlas, přichod chotě nebestého zvěstugjc; nechcete mu wygiti w austrety?“ „Ano otče, odpowěděla slabým ale srozumitelným hlasem, giž gdu Ježíšši, Ježíšši, Ježíšši!“ a čistá holubice obletěla k nebesům dne 13. prosince r. 1641. w 70. roce wěku swého. Mrtwol gegi byl pohřben w Annesu. Za swatou gi wyhlásil poutuhých zkausštách Kliment XIII. roku 1767.

Mozgimánj.

Swatá matka Johanna dáwala duchownjm dcerám swým často wýborná naučení, zwláště ale měla ge k tomu, aby zapjraly sebe, mrtwily swau wůli a fřižowaly swých náflonností, říka-
 gje, že níkdo dobrého owoce nemýdá, kdo sám sobě neodemírá, a že níkdo wěčného života ne-
 dogde, kdo w Bohu žiw není. — Než není to úloha tak snadná wůli swau mrtwiti, náruži-
 mosti fřižowati, přirozenost přemáhati a člowě-
 ctwí swé na božstwí přebělawati; jnáze po-
 razí se weliká mocí, jnáze dobudeme pemných
 měst, než přirozenost lidskau přemůžeme. Ne-
 chceš-li sám sebe přemoci, sám sebe přebělati,
 ani celý swět tě nepřemůže a nepřebělá. Gaf-
 koli to těžká wěc gest, sebe přemáhati, gest nic
 méně každému člowěku, genž učedníkem Kristowým
 býti a odměny wěčné dogíti žádá, na nepřehš
 potřebná, anť Kristus dj: „Chce-li kdo za mnau
 přigiti, zapřiž sebe sám a wezmi fřiž swúg a
 následug mne.“ Chceš-li sebe přemáhati, chceš-li
 sebe přebělati na člowěka dokonalého, na pra-
 wého učedníka Kristowa, pohleď do srdce swého
 a staumey bedliwě, kam přirozenost twá tě webe,
 k čemu tě neyraděgi ponauká, k čemu nepřwětší
 náflonnosti máš. Seznáš-li, že náfloněn gfi
 k hněwu a k zlosti, aneb k nestřídmosti a obžer-
 stwí, aneb k lenosti a zahálce, aneb záwisti a ne-
 užilosti, k chloubě a marné ctižádosti, k nečistotě
 a chlípnosti, k nebůwěře a malomyslnosti, k ne-

náwisti a nepřátelstwí aneb f gáfěoli giné nefslechetnosti, ani ofamženi neproblěwage, přilož sekeru na kořen těchto náruživostí a tak blaugo geg sekey, až geg do čísta wykořeníš. Medbey toho, že to bolí, nedbey, že se tomu přirozenost twá protiwí, neboť tělo žádá, gať apóstol dj, proti duchu, duch pak proti tělu, a raděgi oko, genž tě horšši, wyrwi, raděgi ruku a nohu, kteréž f zlému tě láfagi, utni, než byš swolil činiti, co podle těla a proti Bohu gest. Mezústáwem pak státi na půl cestě a nespokogug se tím, žeš umoril w sobě žádost hříššnau, nýbrž i etnosti buď pilen, kteréž naproti gsau žádostem hříššným; hleď at na půbě, kde se prw robila záwist, at láska a přjzen žkwetá; kde bugnila lafota, at roste štědrost; kde nestřídmost a obžerstwí, nečistota a chlipnost owoce pefelné nesy, tam at zrage owoce zdrženliwosti a čistoty. To čině ufrizugeš, gať apóstol dj, tělo s hříchy a s žádostmi, budeš žito duchem, i duchem chobiti a owoce ducha wybáwati budeš, genž gest: láska, radoš, pokog, trpěliwost, dobrotiwost, dobročinnost, blaugočekání, tichoš, wěrnost, mjrnost, zdrželiwost, čistota (srow. ep. f Gallat. 5.).

„Králowstwí nebeské násilj trpj, a ti, kteříž násilj trpj, uchwacugi ge“ (Mat. 11, 12.).

„Kdož se neodřekne wšech věcj, kterýmž wládne, nemůž býti mým učedníkem“ (Luf. 14, 33.).

„Kdož miluge žiwot swůg, ztratíť geg: a kdož nenáwidí žiwota swěho na tomto swětě, f žiwotu wěčnému oštrjhá geg“ (Jan 12, 25.).

„Trefci tělo své a w službu podrobugi:
abych snad giným káže, sám nebyl zatvržen“
(I. Kor. 9, 27.).

Modlitba.

O Bože dobrotivý a milosrdný! nedopau= fštěg, aby srdce mé wíce sebe milowalo než tebe Pána Boha svého, než rozněť w něm oheň oné lásky, kterýmž světice sw. Johanna Frantisska plála. Bez tebe, ó Bože můg! owšsem mohu hřěšiti, ale z kalu hříchů pozwednauti se nemo= hu. Protož prosím wzežři ku pomoci mé a za= chowey a šil mne w bogi, kterýž sám s sebou a s porussenau přirozeností swau bogowati mu= sšim, ať neklesnu wíce w ruce náruživosti a vášni, a ať nade mnau nic wíce neswjtězuge, co ty, ó Pane, nenáwidjš a co tebe urážj. O to pro= sšim štrže Krista Pána. Amen.

Na dnešnj den připadá geště swátek: W Římě sw. Gyr= riaký, wbowý a mučednice; w Saloně sw. Anastasia, wogáka a mučednjka; w Sardinii sw. Euxoria, Gyzella a Ramarina, mučednjků; w ģawalitánsšém krági sw. Privata, biskupa a mučednjka; we Fundis sw. Paterna, mučednjka; w Edeesse swatých mučednjků: Bassý a synů gegi Theogonia, Agapia a Sibele; we Weroně sw. Gwrepia, biskupa a m. g. sw.

Život sw. Symforiana, mučedníka *).

Swatý Symforian pocházel z Augustoduna (Autun). Jeho otec Faustus i matka byli nepřítelé pohanských bohů. Stalo se, že do města Augustoduna přišli svatí mužové Benignus, Andochius a Thyrsus. Faustus je přigal do svého domu. Na poděkování otevřeli mysl hostitelů svých svatému učení a pořídili je ke svému domem gečich. Symforian byl tenkrát tři léta stár. „Na přívětivost k hostem nezapomínejte, strze ni zařízte někteří newěděwoše angely w hošpodu přigjmali“ (Žib. 13, 2.). Wěrau swatau oblažení rodičové wychowávali jynáčka velmi pečlivě, tať že vyučen gať umění jwčtřému tať maudrosti Boží ode wšech dobrých wážen a milován byl. A wšak ani učenoť a maudrost, ani náklonnoť a přijeň lidská neuchránila ho umučení; neboť musil w swětaucim wěku těžkau smrt pro Krista Pána podstaupiti. Stalo se to následowně.

Augustodunum, rodné město našeho swatého, bylo proslulé gať starožitnoť, tať i hrubau modloslužebnoť. Roť co roť držiwali obywatelé města slawný průwod s obrazem Berecynthie, o nějž smyslili, že matkau bohů gest, tropice při tom

*) Na místo sw. Timothea, o němž žádných přesných a wýdatných zpráv nemáme, řádíme tuto život sw. Symforiana.

neymrzčegſſich a neyohawněgſſich neſſlechetnoſtj. Gedenkráte užřew Symforian — tenkráte aſ dwadcejtiletý — takowý žiwému Bohu ſe rauhaſcj průwod, netoliſo že ſe modle mrzké neſlaněl, nýbrž odvrátil ſ hněwem a ſ opowrženjm twář ſwau od lidu modloſlužebného. Vid cho- wánjm uražen, oſupil ſe naň, a nutil geg, aby modle obětowal, což kdýž wynutiti nemohli, žalowali na něho u wládaře Heraſlia, genž práwě w měſtě byl, že bohům ſe rauhá a gimi pohrdá. Heraſlius otážaw ſe na gměno a ſtaw mláden- cům, za odpowěď doſtal: „Gá gſem křeſtan a ſlugu Symforian.“ „Že gſi ty křeſtan?“ odwece wládař, „gať pať náſ žuſtal tagným? Řekni, proč gſi pohrdal obrazem matky tolika bohů a proč gſi ſe mu nechťel ſlaněti?“ — Symforian odpowěděl: „Giž gſem řekl, že gſem křeſtan. Gá ſe ſlanjm gen žiwému Bohu, kterýž na nebejjch panuge; obrazu wſſať ďábla netoliſo ſe neſlanjm, ale dowoljſ-li, i ſladiwem ho rozbigi.“ „Tento ělowěť, děl na to Heraſlius, nerauchá ſe toliſo bohům, ale hauři i lid. Nahledněte w knihy měſtſké, ždali občan tohoto měſta geſt.“ Geden z úřednjků řekl: „Geſt ždegſſi a pocházi z rodu urozeného.“ Z pokračowal wládař dále řka: „Kterať pať mohlſ ſe, ſlechetný Symforiane, takowým bludům dát ſwěſti? Gi negſau ti známy záſony cijařſké proti křeſtanům?“ Na to řázał přečſti záſony cijaře Aurelia, gimiž ſe na- řizowalo, aby ſe křeſtané gimali; a nechťeli-li by bohům obětowati, aby ſe mučili, a wece:

„Nuž, co k tomu říkáš? Můžeme my tyto zákony zvrhnouti? Tyš se učinil dwogi neschetnosti winným, rauhánjm je bohům a pohrdánjm zákonů; protož nepodrobíš-li se rozkazům, smrti zemřeš.“ Odpověděl: „Nikdy nebudu obraz ten za něco giného držeti, než za mržlau modlu a za zlořečeného ďábla, za příčinu obecné záhuby, a každý křesťan, kterýž se od cesty pravdy uchýlí, propadá záhubě věčné. Bůh náš wj, gať zásluhu odměniti a hříchy potrestati. Těm, kteříž giněnu geho měrní zůstanau, uděluge žiwota, kteříž je ale proti němu zpauzegi, usmrcuge. Gá zůstanu pemný u wjře geho; neboť raděgi chci bezpečen býti w přístauu věčného krále, než s ďáblem w pekle hynauti.“

Po těch dal wládař swatého metlami mrstati, a do tuhého vězení utwrci. Po několik dnech wšak powolaw geg, snažil se ho sliby a pohrůzkami přemluwiti, aby modlám obětowal. Swatý mučedník ale odpověděl: „Saudce by neměl newinnosti úklady strogiti. Pakli duffi nebezpečno gest, neprospjwáme-li denně w dobrém, oč musí býti nebezpečněgi, uchýliti se od cesty ipašení a rozbiti se na skalistách hříchů. A proč bychom neobětowali rádi a dobrowolně Kristu Bánu ten žiwot, gegž bez toho gedenkrátě opustiti musíme. Pozdní žel, když se teprw před saudcem stogjce hrozíme. Wasse nepravým medem slazené dary připrawugi lehkoměrným duffim ged; nasse pak poklady gsau vždy w Kristu, a nestarnau a dělkau času neberau porušení. Radosti wasse

gsau led, kterýž na paprsku slunečním pušá. Wsse na švětě wezme porušení a konce, an čas wsse zachwacuge, a wsse we wjr swüg požirá. Wediný Bůh náš požiwá věčné blaženosti."

„Velmi blažho, řekl na to vládař, posla-
chal jsem tě trpělivě mluvit o mocnosti gašého
mině neznámého Krista; teď ale obětuji velice
bohyni, sic tě dám krutě mučiti a pak usmrtiti.“
Symforian ale odpověděl: „Všemohoucího Boha,
Stvořitele mého, bogjm se. Gemu slaužjm gediné.
Tělo mé gest ovsšem na čas w moci twé, nikoli
ale má buŕse. Gen neočekáwey, že w nesmyslné
mobloslužebnosti wassi podjl bráti budu.“ Po tom
mluvil swatý Symforian gestě wjice o zpozdilosti
a nesmyslnosti modlářstwí, čímž tať welice žluči
vládařowý pohnul, že ho w témž okamženi hrdla
obsaubil.

Když ho na popravu vedli, volala na něho na hradbách slogice matka: „Synu, synu můj Symforiane! Zachovej živého Boha v duši své, a sebež zmužiloš svou. Nemůžeme se báti smrti, kteráž nás do života věčného neomylně uvádí. Pozdvihni srdce své, synu, k nebesům, a hled na toho, kterýž tam králuje. Neodegme se ti dnes život, uýbrž změň se v lepší. Dnes wegdeš, synu, sřastnau změňau do života nebeského.“

3
I wywedli swatého Symforiana za město,
a tam mu hlavu štali. Tělo jeho wzatwsse tagně
některj wěrnj křesťané, počestně ge pochowali.
To wsse stalo se roku asi 180. po Kristu Pánu.

M o z g i m á n j.

„Gá se gediné bogim wšsemohauciho Boha, stwořitele swého,” prawil swatý Symforian, a gemu gediné slaužim, a na důkaz, že se Boha bál, raděgi podstaupil boleštnau smrt, než by geg byl zradil. O křesťanstá buše, i ty máš příčinu se Boha báti, před gehož welebností wššicni duchowé nebesstj, zemstj i podzemstj se chvěgi a třesau; neboť on gest saudcem twým, kterýž tě na wěky zatratiti může. On gest wšsemohauci a ruka geho gest silná. Wššude může tě uchopiti; gemu neugdeš; gemu neodoláš. On tě může přísněgi trestati než lidé, může tě bohatěgi odměniti než wešškeren swět; on může bušiti twau a tělo twe na wěky do zatracenj uwrhnauti, což wššicni lidé dohromady učiniti nemohau; on tě ale může taťe wěčnau sláwau korunowati. Wššicni lidé dohromady negsau š to, aby tě ochránili před hněwem Božim; Bůh ale sám gediný může tě uchránit před hněwem wššech lidj a před wztekem wešškerých stwořenj, a řdyž Bůh š námi, řdyž proti nám? Bog se tedy, ó člowěče, Boha, bog se ho gediné, bog se ho wjc než wššech lidj. Bogjš=li se ale wšsemohauciho a wššemědauciho Boha, hleď se, ať ho neurazjš ani tjm neymenšim hřichem, urazilš=li ho ale, gdi a pykeš hřichu swého, wyžney se, a naprav budaucně život swůg, a smiř si tať uraženého stwořitele a budauciho saudce swého. Urážjš=li ale Boha beze strachu, aneb nehledjš=li uraženého prawým

počánjm opět šmjřiti, není pravé bázně w tobě. Ostatně wěda, že křehký gsť, a že postawen gsa w swětě poťazeném, Boha snadno urazití můžeš, a že těžko odpjratí gest tělu, swětu a ďáblu, obrat se důwěrně k Bohu, žádage skrauffeně, aby ti milostj swau ku pomoci přispěti, w pokuffenj tě šjliti, a we wšsem dobrém zachowati ráčil. Uwažug si staré ale pravé přjřlowj: „Bez Boha nic nemo- hu;“ aneb gať to žalmista wyložil, an bj: „Nebude- li Hospodin ostřjhati měřta, nadarmo bđj, kdož ostřjhá ho.“

„Bázeň Hospodinowa nenáwıđj zlého“ (Přjřl. 8, 13.).

„Bog ře Boha a odstup od zlého“ (Přjřlowj 3, 7.).

„Kdo se bogj Boha, činiti bude dobré wěci: a kdož se přıdržj šprawedlnosti, dosáhneť gi“ (Sir. 15, 1.).

„Bázeň Božj zapuzuge hřjch, nebo kdo gest bez bázně, nebude moci šprawedlněn býti. Bázeň Páně obweselj řrdce, a dá weselj, i radořt a dlawhořt dnů“ (Sir. 1, 27. 28. 12.).

„Bázeň Božj gest počáteť milowánj geho; wjry pať počáteť přıpogen má býti gj“ (Sir. 25, 16.).

M o d l i t b a.

O Bože můg, řdyž si přıpomjnam, gať snadno a lehce, gať často a těžce tebe urážjm, chwěge se hrůzau a řtrachy duře má. O bych nehřeřřil wj-

cekráte, ó bych tebe, Otce mého, nikdy víc neurazil!
 A však, Bože můj, bez tebe nic nemohu, ty-li
 odvrátíš ode mne tváře své, nic nejest než hřích
 a nespolehnout. A nic méně jest mi bázeň před
 tebou velmi prospěšná, jest počátek milování.
 Protož tě prosím, rač bázeň svou v duši má
 vštípnouti a rozmnožiti, ať se budoucně hrozím co
 mysliti aneb činiti, co by se tobě, Nejvyššímu,
 nelíbilo, ano zbodni bázní svou tělo mé, ať saudu
 tvých se bojím. O to prosím ve jménu Krista
 Ježíše, Syna tvého jednorozeného. Amen.

Téhož dne :

Život sv. Bernarda olivetského.

Minus Ptoloméus a Fulvia Tanfred byli
 výsoce urozeni, a což mnohem větší ceny jest,
 velmi nábožní manželé v toskanském městě
 Seně. I nešťázelo jim úplnému štěstí nic,
 než děti. I obrátili se vroucnými modlitbami
 k rodičce Boží slibující, pakli jim syna na Vánu
 Bohu vyprosí, že ho jí službě zasvětit. A Bůh
 vyslyšel modlitby jejich a dal jim r. 1272.
 syna, kterémuž na křtu svatém Jan dělí.

Zbožní rodičové dali si z řečené příčiny
 na dobrém zvaru dítěte velmi záležeti, a vidouce,
 že jila jejich nestačí, svěřili ho k vychování
 příbuznému Chřištorowi Ptoloméowi, z řádu
 kazatelského, muži to gať učnosti tak rozšafnosti

na slovo vzatému. Takým mužem pěstován, krácel Jan od ctnosti ke ctnosti, od dokonalosti k dokonalosti. Byl bedlivý v modlitbách, rád obracel mysl svou k Bohu a často pohřížoval se v rozgymánj velebnosti Boží a nicoty lidské. Při tom byl svého strýce ve všech věcech na pokynutj poslušen, a nad míru pilen včed světských, a že byl od narozenj nadán bystrým wtípem a dobráú hlavau, vynikl v krátkém čase ve všech vědách tak nad jiné, že se mu i veleučení mužové divili. Veliká chvála, jižto se tenkrát aučasten stal, neporušila pokory dusse geho, ano wzbudila v srdci geho wřelau tauhu, státi se audem téhož kazatelského zákona, v kterémž se i dusse i srdce geho tak wýborně byla wzdělala.

Gotwa se ale doměděl otec Minuš, že Jan chce do řehole se dáti, nedbaje slibu před léty učiněného, powolal ho z kláštera a ustanowil se na tom, utwrci geg u wjr světských starostj, aby se jim gméno Ptoloméúw proslawilo. Jan byl si ale již příliš obljbil život klášternj, než aby tak snadno wzpomjnký na něj z dusse geho zhladiti se daly, protož aby aspoň poněkud tauze své zadosť učinil, dal se zapsati v bratřstwo sw. Anšana, ku kterémuž zwláště senenská urozená mládež patrila, takměř o záwod v dobrých a sšlechetných skutejch se cwičje. Co Jan dobrého v tom bratřstwu učinil, gať horliwost svou k dobrému podněcował, gať horliwostj geho lišnowost mnohých giných se rozechřiwala, ani

wypřati se nedá. Pro powinnosti bratřstwa nezapomněl Jan dále we studiích pokračowati, alebrž wšij silau hleběl, wšemu se naučiti, čemuž se w oněch dobách wtipný a dobré wůle člověk naučiti mohl; a učinil to s takowým prospěchem, že na hodnost doktorstau powýšsen i domácj i přešpolnj mládež dobrým wědám učiti počal.

Otec Ptoloméus, kterýž wysoko s synem zamýšlel, wymohl mu u císaře Rudolfa důstojnost wogenstau. Ale tu se ufázalo, gať třehká gest přirozenost lidská, gať nebezpečné dobrým mrawům zlé towarýšstwo, gať potřebné pokuseni, bez kteréhož prawé ctnosti není. Jan stwěl se sice u wogště welkau učenosti a mnohými ctnostmi, ale rozpásanosti, gať se we wogště někdy nalézá, neuchowal se. Swět došel poznenáhla u něho obliby, a on zapomena bratřstwa a zapomena sebe, stal se geho služebnikem. Wšak dobrý kořen ctnosti, kterýž za dětinských dob pečliwj rodičowé a bohabogný strýc w srdce geho wstřipili, nedal se tak snadno wyrwati, nýbrž i w rozmařilosti jiwěta i w lomozu zbranj wyháněl a mnohý pěkný plod ctnosti přinášel. Konečně otewřely se milosti Božj Janowy oči a užtem gessitnost a marnost swětstau, složitw zbraň obcowánj bohulibému tak nebezpečnau, oděl se w brnění swětla, a oddaw se zcela službě bratřstwa „swatého Anřana“ stal se chudým podporau, nemocným služebnikem, zarmauceným útěchau a lačným sy-

titelem, jebe pať mořil poſty, bďenjím a gínau fáznj, ť sobě gſa přjſný, ť gíným nad mjrú laſkaw.

Jan ſtal ſe takto miláčkem celého měſta; gedni chwálili geho učenoſt, gedni geho rozſſaſnoſt, gedni geho láſtu ť Bohu a ť bližnjmu, gedni geho fázen tuhau, až ſi geg konečně takměř gednoſtworně za přednoſtu zwolitowſſe weſſteru moc a zpráwu nad ſebau w geho ruku wložili. J nedá ſe wyppſati, co Jan pro dobro obce byl wſſe podniſl, gať pečowal o čeſt Boží a okraſu koſtelů, o rozkwět wlaſti a umění, o pokog a bezpečnoſt w zemi; gať radau a penězi podporrowal chudé, gať natwſtěrowal nemocné a ť wězení odſauzené, gať panny wiſſeliého poruſſenj chránil, gať gim pomáhal, aby ſe wdáti mohly, a wůbec gať hřjchu a neſſlechetnoſti bránil.

Alle ďábel nemohl ſnéſti wýbornau wůni ctnoſtj Janowých a protož rozepial wſſedky jtě, aby ho w ně lapil a na wěky zmařil. A Jan negſa doſt na ſebe beblim neznamenal naſtrogených oſidel, i ſkutečně počal kleſati; geho wraucnoſt w ſlužbě Boží chladla, on zanedbáwal powinnoſti bratřſwa; i dal ſe w ſlužbu ſwěta, marnoſt a ctižádoſt opanowaly geho duſſi, na miſto ſtromoſti uſadila ſe chlauba a wyſokomyſlnoſt, na miſto kočánj ſe w Bohu kočánj ſe w weſeloſtech ſwětſkých. Giž mu nebylo na tom doſt, že byl ode wſſedch pro maudroſt a učenoſt chwálen a weleben, nýbrž i kažďým pohrdal, řbož méně učeným a maubrým byl než on. Alle Bůh ſmilowal ſe nad Janem práwě w tom okamženi, řbyž mau-

drost swau wšsemu swětu na obiw tařměř dáti
chtěl. Jan totiž chtěge ofázati swůg rozum a
maudrost, sezwal ť gistěmu dni učené a maubre
muže žbljžka a ždaleka w tom úmyslu, že se před nimi
a s nimi o hlubokých gahýchsi věcech hádati bude.
Giž je lid šeffel ť podjwané této, ale člowěř ten,
co swůg rozum na obiw stawiti chtěl, ten gĩa
náhlau poražen slepotau na obě oči, stal je
přednětem, na kterémž domácj i přěšpolnj lid
swé wtipy braušil. Ale tělesná slepota otewřela
Janowi oko dušewnj; poznal nynj ta nastro=
gená ošibla, widěl gař welice a těžce se w ně byl ža=
motal, widěl propařt, w kterauž padal, widěl,
že z býwalé dokonalosti nic mu nezbylo, než
pauhá wzpomjnká. Bolest náramná pronifla
tu geho dušsi, i obnowil wššedka dobrá přěšewzeti
a sliby a wrhna je na kolena slibowal, že, by
mu wyprosila zrař, že lépe oči swých bude užj=
wati, že se službě Božj a Rodičky geho zcela
oddá, že swět opuřti a na některé pauřti z pro=
winčnj a z nestálosti swé káti se bude. A ay
Bůh uslyřšel tyto prošby; Janowi se nawrátilo
swětlo oči, weřřeren lid přege mu řřtěřti, a žáda,
aby ařpoň nynj, gařož byl přwé obmyslil, o
hlubokých těch věcech se hádal. S nezdrahal se
Jan, nýbrž sezwal dráhné množřtwj libj uro=
žených a učných, počal ť nim mluwiti, ale giž
nic o marné učnosti swěťřě, kteráž přěd Bohem
bláznowřtwj geřt, nýbrž o pohřbánj swětem a
o řřjži, což wřše swětu bláznowřtwj býti je ždá.
Domluwim rozlaučil se s přátely trnaucjmi, s

přibuznými, složil auřady a důstojenství, rozdal
gmění a zboží, a odebral se roku 1313. s dvěma
stegně smýšlegjejmí muži, s Ambrožem Bikkolo-
minem a s Patriciem de Patritiis na hnušnou
pausť, aby wolněgi a dofonalegi Bohu slaužiti
a swých posléstů želeťi mohl.

Zde byli wšickni tři, zwláště ale Jan, živi
w neywěťší tuhosti; geho oděw byl hrubý a
drsný, on probděl celé noci w modleni a w
swatém rozgimání, a když šel na odpočinutí,
byla holá země geho ložem a kámen polštářem;
on se postil až k neuwěření tuze, nic negeba
než syrowé kořinky a zeliny, nic nepige než
wodu. K tomu se wšsemu pracowal s spolu-
bratry swými až do umblení. Wystawěli si swýma
rukama kapličku, w níž se k modleni scházeli,
swýma rukama wzdělávali pausťku, a zřídili
si w gestyni gakhš přibyteček; slowem konali
wše, čímž swé tělo podmaniti, swé náruživosti
wyfořeniti, sebe zdofonaliti a Bohu se zalibiti
se domysleli.

Gakkoli wzdálení swěta živi byli tito mu-
žové, nic méně nemohli se tolik ukrýti, aby se
lid o gegich lásce k Bohu, a o gegich horlivém
pokání nebyl dowěděl. Tím bywše mnozi potwzbu-
zeni, docházeli k nim na pausť, gedni, aby se
wlastnjma očima přešwědčili, prawá-li powěst
o Janowi gde, gedni aby u něho útěchy slljčené
dusši našli, gedni aby od něho na cestu k
prawé dofonalosti poukázání a uwezení byli. Jan
přigímal každinfého s neljčenau wldností a srde-

čností: sličného těšil, neumělého učil, klésagjicjho sličil, slowem wšsem wššim býti se snažil. Mnozí byli geho srdečností, geho ohnivými řečmi, geho tagicností z lásky k Bohu tak welice pohnuti a pomzbuzeni, že se mu i hned za geho učebnjky nabízeli. Čjm wice společnjků na pausšti přibýwalo, tjm wice zdálo se i horlivošti gegich přibýwati, tjm dále roznássela se gegich powěst, ale i tjm wice rostla k nim zámist duchů pefelných. Z dopustil Bůh na ně mnohá a těžká pokussenj, aby se w pokussenj gegich ctnost zkufila a utwrbila. Nejprw wytykali jim něfkerj swětáci, že prý to gest zpozbilost a hřich, na pausšti se ukrýwati a w zahálce prý žiwot tráwiti, že by w společnosti libšé wětššich zásluh mohli si dobyti a člowěčenstwu užitečnegššimi se státi, než tak, gažž oni činj; pať, že nemohli mysl gegich zwiřlati a u wjr swětšých starostj a mržých rozkossj gich uwrci, winili ge u papeže Jana XXII., tenfráte w Alwenioně bydljicjho, z nowého gatéhoš facjřstwj, a aby přjtrž tomu učinil, držjmi prosbami žádali. Ale Jan a spolubratřj geho uwažugjce, že „kdo by foli chtěl býti přjtelem tohoto swěta, nepřjtelem Božjim učiněn býwá“ (Jaf. 4, 4.), nedali se galowými domlouwami w předsowzetj swém zwiřlati, a poučiwšse swatého otce sřrže Jana o způsobu swého obcowánj, o záměrech a úmyslech swých, doššli negen geho pochwalj, nýbrž i rady, aby zwlášťnj řád založili, zprawugjci se zákony něfkerého giž schwáleného řádu. Pomoci a přiči=

něním biskupa aretinského ustanovil Jan, že nový ten řád má se nazývati řád panny Marie olivetské, že má se zpravovati zákonem řádu benediktinského, že bratři mají nositi na důkaz vnitřní čistoty oděv bílý, a že vši šílau k tomu mají hleděti, aby poněkud fleslá kázeň u Benediktinů opět se povznesla, oživila a jako prvé blahoděgného ovoce vydávala. Gaf uzavřeno, stalo se 1319. Jan na důkaz své uctivosti k sv. Bernardovi gasnobolskému nazwal se Bernardem, pod kterýmž gménem se také w cirkwi ctí, a po několika letech stal se, gaskoli wzdorugjci, nevyšší hlavau řádu olivetského. Řád tento milostně gkwitagjci rozwinowal se pod pečlitowau rukau swatého Bernarda wždy krásněgi a krásněgi; swatá rozgjmánj, ustawicné pěnj žalmů, přemilá tichost, přigemný poslid, což wšse na paušti, nynj giž pěkně wzdčlané, widěti bylo, ljbilo se každému welice; a mnozi, gimž se swět znechutil, ubjrali se k Bernardowi, a pod geho wedením zaswěcowali se službě Boží. Zdálo se, že neppěknější doby žiwota klášterního tuto obžiwly. Tak žito byl sw. Bernard we své paušti, giž olivetskau nazwal, se swými spoludělníky, slow i skutky každému užitečným býti se snaže, až do r. 1348. Tohož roku ale byly ty fraginy daleko šíroko morowau ranau nawšstjweny. Bernard swolaw wšedky spolubratry, wyprawowal gim, gaf dráhné množstwí lidu tělesně i duffetwě pod tau metlau hyne, a obrátě se řekl: Bratři, gim pomáhati gwe náš láska,

pobíží milosrdenstvom. Ssauce auby Kristovy, následugme téhož Pána nasseho, genž chodě po městech a wesnicích ani práce, ani obtíží, ba ani smrti se nezhrozil, aby člowěčenstvo od smrti wykaučil. Bratři, chodte dva a dva a každému bez rozdílu pomáhajte a služte. Bůh wás bude chrániti a opatrowati. Co bratřim kázal, toho byl sám svědomitě pilen, an nakaženým slaužil, rány gegich čistil, k důvěře k Bohu napomínal, k trpělivosti wzbuzowal a k pravému pokání pobízel; ohniwau lásku neuhasily obtíže, neodstrassila nebezpečenstwí, neumblily pohledy na umíragjci, gen smrt gi přetrhla. Třináctého srpna téhož roku šessli se bratři do kláštera olivetského. Bernard přigal ge radostně, ani gedem z nich newzal žádné pohromy. Tu powznesa hlasu swého předpowěděl swau i mnohých z bratřim smrt, tak tomu Bůh chce, řka. Na to wzbuzowal gich, aby Boha a sebe wespolek milowali, zákony swatého řádu pilně zachowávali, světem pohrdali, bližnjmu wssak wsselikau službu profazowali. Pak žádal wssch za odpusttění, a prosil, aby se za něho u Boha a u rodičky Boží přimlawali. Pláč a nářek naplnil jiné kláštera. A ay šestnáctého měsíce srpna dostala se morowá rána do kláštera. Sv. Bernard cjtě, že i geho hodinka se blíží, pokleknuw na chudé lůžko, dal se neyswětěgšj swátostj zaopatřiti a ljbage obraz ukřižowaného spasitele s neywětšj wraucnostj: „Uy, teď přichází, prawil, žábaný den, Ježíšs, lásko má neysladšj, přigmi

mne w rány své!" A porozprávěm geště maličko s bratřimi, a do modliteb gegich se poručím, umřel tiše a šťastně dne 20. srpna 1348. stár gja roků 76.

Rozgimánj.

Člowěku chtějicimu na wrch došonalosti se doštat, ničehož není tať potřebj gafo bedlivosti a bděnj; fdož gen trochu podřimne a stráž bedliwau nad sebau miji zapomene, gafo jw. Bernard ofamžitě se octne na bezcestj. Z té přičiny sám Wykupitel náš k bděnj opěť a opěť nabjzj a bj: „Wšechněm prawjm: Bděte“ (Mar. 13, 14.). Než fbyž bděnj wěc tať důležitá gešť, nad čjm wlašně bditi máme? Powjm to: Bditi máme neyprw pro srdce své, kterěz nás nezřjďfa šjáljwá; pať pro wěci wně nás, kterěz nás k zlému swábijwagj; a posléz pro nepřátely widitelné i neviditelné, kterjž nám úklady strogj a nás hubj. Srdce lidšć gešť studna nepřeborná wšěcho dobra i wšěcho zla, z kterěz člowěf, než se naběge, wyndá zlého coš, mně, že to dobré gešť. Při tom gešť wššaf neyhorššj to, že člowěf, nebdj=li dobře, neohlédá=li co neyofšřegi wěc wyndanau, ani neznamená, že glá gešť. O, gať často stáwá se, že člowěf přirozenau ofšřchawost za bohomyslnošť držj, bágliwošť za trpěliwošť, slabost za snáššeliwošť, hněwwošť a zlost za horliwošť; gať často stáwá se, že bogjce se následků hřjchů, domnjwáme se, že hřjchu se bogjme, že taužjce po naprawenj žiwota, za došonalé se držjme, že magjce slabau a wrtkau

vůli domníváme se, že předsevzeti naše peroné a nezvratné gest. A což nebývá dost zhufta viděti, že pýcha a hrdoft a marná ctižádoft pláftičkem ctnoſti ſe ukrývá, že oſſemetnoſt opatrnoſti, laſomoſt ſſetrnoſti, marnivoſt ſluſſnoſti, nebezpečné milſowánj wážnoſti a přátelſtwjm ſe nazývá? Nuž gať ſe pozná nectnota od ſlechetnoſti, hřích od ctnoſti, nedáme-li pilný pozor na ſrdce, z něhož obé wychází a nebdjme-li bedlivě nad každým hnutím ſrdce ſvého? A wſſať i pro věci oně náš bdjeti muſjme, bdjeti oſtražitě. Zdát ſe, že wſſecky věci oně náš gſau gebiné zde pro poſuſſenj naſſe, tať že nebdjme-li, i hned z ceſty doſonaloſti ſwedeni po hřichu na dráze neſſlechetnoſti ſe octneme. Ci newjdáme, že věci přjgemné náš obweſelugi, protivné ale zarmucugi? newjdáme, že w důſtognosti ſe nadýmáme, w poſořenj ſe hanbjme? že bohatſtwj w náš pýchu plodj; chudoba malomyſlnoſt? že blahobyť náš činj rozmařilými, zahálečnými, nauze ale urputnými, záwiftiwými? Rbož tedy žito gſa we ſwětě, nebdj, ten dřjwe, než ſe naděge, toho na ſobě zkuſj, že, co Bůh nám dal k naſſi radoſti, ſtalo ſe nám přjčinau žaloſti; že co na náš ſeſlal, abychom ſe zkuſili a napravili, uwrhugé náš w hřích a u wěchnau zřázu, že, co mělo nám býti ſtupněm a řebříkem k Bohu náš we-daucjm, ſtalo ſe nám pohodlnými ſchody do wěčné propaſti. Rbyž konečně powážjme, že uſtawičně ſ jebau a w ſobě noſjme nepřjtele neygizliwěgſſjho — těleſnoſt ſwau — rbyž powážjme, že lid

nám osíbla strogi ta neyukřytěgšij; fbyž pomážjme, že i ďábel obchází, gafo lew řwaučj, aby nás uchwátil: wěru wššjm právem wyznati musjme, že bděnj gest nám na neywýš potřebj. Ano tjm wjce to nahljdneme, připomeneme-li si, že se obyčegně tělesnosti nebáwáme, že gj pochlebugeme, gj milugeme, gj wládnauti sebau dáwáme; připomeneme-li si, že raděgi poslaucháme řečj mar-ných než swatých, že raděgi býwáme w společnostech weselých než w kostele, že se raděgi řjdjme příkladem prostopášnjků než řagicnjků, že raděgi slaužjme swětu než Bohu; připomeneme-li si, že se gebiné spoléháme na Božšťau dobrotu, ale o geho spravedlnosti ničehož wěděti nechceme, že mluwjwáme o nebi, ale na peklo zapomjname, že se důwěřugeme w Spasitele, ale pekla se nebogjme, že chceme owoce wykaupenj, ale co wykaupenci žiwi býti nechceme. To wšse utwažugjce nezapomjneyme na slova pšsem swatých, kteráž dj:

„Fbyž lidé zejnuli, přissel nepřitel, nasilkaufole mezi pšsenici, a obessel; a nepřitel, kterýž geg rozšjwal, gest ďábel“ (Mat. 13, 25; 39.).

„Bdětež a moblete se, aby gste newessli w pokušsenj“ (Mat. 26, 41.).

„A cožť wám (apostolům) prawjm, wšschněm prawjm: Bděte“ (Mar. 13, 37.).

„Nesgšinet synowé noci ani temnosti: protož nespěmež gafo i ginj, ale bděme, a strjzliwji buďme“ (I. Thes. 5, 5. 6.).

M o d l i t b a.

O neymilegšší Ježíši, světlo věčné a pravda věčná! Dlauho-li gešště budeš přihlížeti mé ospalosti a mé nedbalosti! Nwidjš, ó Pane, že hynu, že gšem upadl w ruce nepřátel, w ruce náruživosti a vášni? O, přigdiž světlo věčné, wzbuď mne, ať bdím aspoň ob nyněgšsfa, osvěť mne, ať widím, co woliti, čemu se uhnauti; nauč mne, ať pravdu si obljbím a gi se zprawugi po wssecky dny života swého. A kdybych, Pane, zas někdy podrímal, wzbuď mne opět, a kdybych twrdě spal, přidey ran, gen mi neodgíney své lásky a milosti, bez njž ničehož nemohu. Woley se mně, až si tebe powšjímnu; weď mne slepého, ať neflesnu; ufazug mi nebezpečj, ať se wyhnu; opásey mne, ať přemohu, kdož se tobě protiwj, genž gfi světlo, pravda a život. Amen.

Na duešnji den padá také swátek: W Římě sw. Zimotea, mučednjka; na Portu římském sw. Hippolyta, biskupa a mučednjka; w Římě sw. Antonjna, mučednjka; na Portu římském swatých mučednjků: Agathouka a Zotyfa a gegich towarýšů; w Tarsu swatého Athanasia, biskupa mučednjka; w Remis swatých mučednjků: Maura a geho towarýšů; w Španělsk swatých mučednjků Fabriciana a Filiberta; w Papii swatého Gynsforta, mučednjka a m. g. sw.

Život sv. Filipa Benicia.

Svatý Filip Benic z rodu. vznešeného pocházege narobil se r. 1233 ve Florencii. Jeho rodičové blauhá léta v manželstvj neplodném živi gsauce, pokládali synáčka za plod uštawičných modliteb svých, a protož nic nezanedbali, co vychowánj křesťanské, co pravá vzdělanost dítěte žádala, a Filip odrůstal pod gegich péčj co bohabogný, newinný, zbožný a tichý mládeneček. Už gen dětsto naučil se mnohým pěkným modlitbičkám, kterěž denně s takowau wraucností odříkával, že se spíše angelu než pacholjku smrtelnému podobal. Giž tenkrátě spával také na twrdém lůžku, bdjwal na modlitbách welkau část nočního času a předeřsané cirkewnj posty zachowával přísně. Na něm nebylo widěti žádně dětstě rozpustilosti, žádně swéwolnosti aneb twrdosťjnosti. Mysl wážná, skoro žmužilá, k modlitbě a k swatému rozzjmánj nakloněná, tauha po kostele pomysřowala ho nade wšedky hochy florentské. A tomu se wšsemu činil v počátečjch wěb wýborné pokroky, a řwž giž tak dalece dospěl, že k wyššim studijm přikročiti mohl: poslali ho rodičové na wysoké školy do Paříže. V městě tomto byl sběh mladjků téměř ze wšedky zemj ewropských, kterjž se tu vzdělati chtěli. Ale s mladjky těmito přišly sem také nespřetnosti neyrozmanitěgšj, a mnohý mladec z domu zdrám

na duši a na těle vyššedši, zaplatil vzdělávání své na vysokých školách pařížských časnou a věcnou smrtí. Ale Filip, jehož mysl v Bohu již upewněna byla, nedal se prostopášností a bugností ostatní mládeže od cesty počestnosti odlučiti, nýbrž co neuvěřněgi pilen povinností svých, pomáhal nad to chudým, propůgčoval se ochotně každému, kdož pomoci potřeboval, a nikdy z paměti nepauštl Boha a Rodičku jeho, čímž tak řka od dětinství, ano dříve než světlo světa spatřil, zasvěcen byl.

Dokonav studia filosofická s prospěchem neuvýbornějším, chtěl se Filip stavu duchovnímu oddati, k němuž zvláštní měl náklonnost, ale na přímluvu a radu rodičů, čímž více se důvěřoval než vlastním náhledům, dal se na studium umění lékařského, a to s takovou pilností a vytrvalostí, že podivení všech učených vzbudil, a asi v 20. roce věku svého na doktora v Patavii povýšen byl. Čest a chvála mladého doktora hlásala se všude. Když se i rodičové dověděli, gať chvalně ji gegich syn počíná, povolali ho domů, a on wáže si poslušnosti k rodičům více než umění, a gegich vůle více než nehlubší učení, uposlechl gich. Zde pak byl živ, co mohl dokonale; k vyšším byl pokorný, k sobě rovným wliďný a laštavý, k nižším přiwětivý a ochotný. Muznému pomáhati, opuštěnému raditi, zarmauceného těšiti, bylo mu rozkoší neuvítanější, a aby sám neklesl a nepodlehł náwalu posušenj, bděl ostražitě nad smysly svými a tělesnost držel w tuhé uzdě. Nemylegši společnost

byla mu v kostele, nevyžácnějši hody večere Páně. Příklad jeho působil mocně na ostatní urozenou mládež; mnozí se snažili gemu sláti se podobnými, mnozí zastavili aspoň kroky na cestách zlých, mnozí se stali na sebe pozornějšími, vůli Boží oddanějšími. Z můžeme všim právem říci, že svatý Filip byl opravcem mládeže florentské.

Toho času rozstaupil se lid florentský v různé strany, z nichž gebna nad druhau vládnauti chtěla. Z toho povstalo nepřátelství, války, vraždy a vůbec velká zpuslost mravů. Filipovi bylo žel hynauci vlasti, a vída, že ani nepořádkům zabrániti nemůže, ani flešlau mravnost potvznesť: stal se aužkostlivým, a aby sám nepabl, velmi se bál. Z newěda co činiti obrátil se k Bohu, u něhož vždy maubrost a rada, a co by činiti měl pro blaho své vlasti a pro blaho duše své, snažně se modlil. Bohřížen v myšlénky tyto, šel ve čtvrtek po velikonoci r. 1253. na misi svatau do kaple nově založeného zákona serwitského před městem. Při misi svaté byla čtena epistola ze skutků apostolských, kdež Duch sv. Filipovi říká, aby přistaupil a přivinul se k vozu komorníka královny Kandaceš (Sk. ap. 8, 29.). Slova ta došla se nehlubších stran duše jeho, neboť nemyslíl ginať, než že gebiné k němu samému řečena gsau, a protož celý den přemýšlel, co slova řečená sobě chť. Příští noci dostal o smyslu slov plného světla. Viděl se totiž postavena na pole pu-

flé, na kterémž plno bylo propasti, skal, trní, gefferů a ostidel, tak že hrůzau na hlas křičeti počal: „Wyswoboď mne, ó Bože, neboť gsau wzessly wody až k buřtí mé!“ V tom ale zawzněl mu w ussich libý hlas: „Filipe, přistup a přivíň se k tomuto vozu!“ — a on powznesa zrak, widěl na woze, ode lwa a od beránka taženém, blahoslawenau Kobičku, ana w ruce oběw serwitský držj. Tím widěním poučen, co Bůh od něho žádá, domoliro se, u rodičů šel upřímo do kláštera Serwitů a snažně, aby w řád bratřj přigat byl, prosil, o své učnosti té neymenšj zmjnkj nečině. Dokonaw swůg nowiciát, a slawný slib složiv, byl od představených na wrch Senaru tři neb čtyry mjle od Florencie poslán, aby w tamněgšjim okolí pole wzdebálwal. On pať to konal s neywětšj radostí a w duchu tagicnosti, žádně práce se neštitě, žádnau nepohrdage. Měl-li kdy odpočinek, spěcháwal do gales gestyňky blíž kostela, a w nj se zabýwal gediné swatým rozzjmánjím a tělo své bolestně fáral a mořil, ale i newýmluwonau radostí a útěchau naplněn býwal, tak že posměch některých libj a potupenj a wšfeligafé pofořowánj negen trpělliwě nýbrž i rád nesl.

Učtoli swatý Filip, gať bylo řečeno, své učnosti před bratřjmi pečl iwě ukrýwal, awšťak ostatnjch ctností swých tak ukrýti nemohl, aby gich představenj zákona neužteli, což oni bedl iwě uwažugjce, a že by bratr Filip wýborně se hobil k wedenj a k zprawowánj nowáčků, poslali gsau

ho za tím úmyslem do Sieny. Ale to byla právě ta příležitost, již prozřetelnost Boží použila, aby Filipa z ukrýposti a z saukromnosti jeho vytrhla, a na vysoký swjcen postavila, odkudž swětlo jeho w dálné frage swjtiti a gich oswěcowati mělo. Šel tedy a s ním gestě gedn bratr, gménem Viktor. Gestau šessli se s dvěma cizjmi bratry z zákona kazatelského, kteříž od předností w důležitých záležitostech do Řjma poslání byli. Megsauce gazyka italského mocni, dali se do řeči w gazyku latinském a Filip gim odpowjdal tať obratně a s taťowau maudrosti, že netoliko Viktor, genž Filipa za neučeného sprostého fratera držel, ale i ti přespólnj mnichowé gaťo u wygemenj byli, a wssemožně do Filipa mluwili, aby se na kněžstwj wyswětiti dal, že bude mnohem rázněgi na lib moci působiti, dofládagjce. Ale Filip dofládal, že řjzenjm Božjm tento sprostý staw si wswolil, že w něm až do smrti zůstati w úmyslu gest, ostatně prý daušá, že w krátkém času řádu dost učených mužů se dostane, kteříž by w cirkwi a pro cirkew swatau pracowali, a snažně prosj, aby se nezmiňowali o něm wjce, a prominuli mu, že trpěliwost gegich na tať tuhau zřaustku wzal. Ale prossenj bylo marné; čím wjce prosil, tím wjce hlásali mnichowé jeho učenosť a maudrost, jeho pořoru a zbožnosť, a bratr Viktor neopominul ani gedné příležitosti zmjnit se, gaťý se pořlad učenosťi pod sprostým • oděwem Filipa ukrývá. Těmi a podobnými řečmi powzbuzeni

dali přednostové řádu Filipovi ten určitý rozkaz, aby se na kněžství hotovil. Tuhý bog pomřtal tu w duřši mladřkové; gednař pořora bránila mu umázati se w důřtlognořti tař přewe-
lebnau, gednař ho pořluřřnořti, aby se podrobil, bez odporu nutila. Konečně řmřtěžila pořluřřnořti nad pořorau a Filip řtal se kněžem.

Plnoř nebeřřké maudrořti a milořti, gimřž Bůh pořorného kněze tořhoto dařiti ráčil, řtáwala se wřžby řgewněřřři a řgewněřřři, tař že konečně za prwmřho přednořtu w řádu wřmwolen byl, ačřoli tenřráte gen 34 leta řtár byl, a wřřemořžně se řzdráhal a bránil. Z řřibil řlášřtery wřce přřřkladem než řlowy, wřce lářřtau a tičhořti než přřřřnořti a řpurnořti. Z těch přřřčin byl ře řaždému přřřwětřwý a lařřawý, ř řobě wřřař twrdý a přřřřřý; ř giným byl řřtědrý a dobrotřwý, ř řobě wřřař řřaupý a nemilofřrdný; řobě objřal ney-
těžřři a neymřzutěřřři práce, giným wřřkazowal lehké a řnadné; giným přřáwal pohodli, řobě wo-
liřwal namáhánř a řlarořti, wůbec býwal u práce prwmř a pořlebdňř, a gařřoli wřře co neyřdořřona-
legi plnil a řačřowáwal, řřřáwal nic méně: „řlužebňřř neyřřitečňř řřem!“ a ře wřřem prá-
cem a řlarořtem duřřewňřm i těleřřňřm přřřáwal tuřřé pořřty a rozmanitá mořřenř a trýžněňř těla. řbřřwlářřřně řř dal mnoho záleřžeti, aby řlužby Božř ř neyřwětřři uctřwofřti a důřtlognořti ře řo-
naly, dobře wěda, že tam milořti a očřhrany Božř ubýřwá, řbež řř buď gednotliřwř audowé cřřřwe, buď celé ořřady řlužeb Božřř neyřřřřmagř aneb

o důstojnost gegich nebhagi. Aby řád w pů-
wodnj swé ryzosti a dokonalosti se udržel, pro-
cházel pilně wšedky kláštery a ostražitě nad nimi
bděl. K tomu konec sestawil wšedky zákony a
prawidla řádu se týkající w celek a tak wýborně
se tau pracj wšem bratřím zaljbil, že ge neto-
liko ochotně přigali, nýbrž i od papežů potwr-
biti dali. Gelikož w prawidlech těchto duch a
smýšlení swatého Filipa patrně se gewj, poma-
žugi ho mnozi za gegich spisowatele, a tjm i gaffi
za zakladatele řádu Serwitů čili služebníků ma-
rianských.

3 lásky k samotě chtěl Filip po několika
letech důstojnost přednosti složit; nemoha wšak
nikterak bratři k svolení pohnauti, wydal se do
Witerba, aby aspoň papeže k swým žádostem
naklonil. Gestau potkal člověka malomocného
a to welmi chudého. Wida geho přewelikau
bjdu a nauzi, a gať mu pomoci newěda, gsa
chud sám, poodešel na stranu a svolěnum spodnj
řat wlněný, dal geg polonahému člověku. Tento
oblékl se w oděw bez odkladu, ale sotwa že ho
na těle měl: hle, minulo malomocenstwj. Uzdra-
wený člověk zvěstowal zážraf tento na wzbor
prossicjmu Filipowi, aby mlčel, kamkoli přišel,
a tjm nemálo k tomu přispěl, že geho wážnost
wždy wje a wje rostla, a že čím se wje pofo-
rowal, tjm wje ho Bůh proslawowal. We Wi-
terbě přigal geg swatý otec owšem welmi lastawě, ale
oč byl žádán, toho nepomolil, a Filip musil wol
newol těžký úřad swůg dále wěsti. Toho času

staly se znamenité změny w správě swaté cirkwe a pokora Filipowa přestála velmi tuhou zkaufftu.

Bo smrti papeže Klementa šestli se kardinálowé do Witerba, aby nowau wibitelnau hlavu cirkwi ustanowili. Nemohauce se ale sgednotiti na nišoho ze sboru swého, obrátili posléze myslí k Filipowi, chtějce tohoto učenošti a zbožnošti wěhlasného muže na stolici papežšťau posaditi. Ale pokorný kněz tento tak hrubě se té myšlénky zhrozil, že gestě s gednjm bratrem tagně klášter opuštiv do hor sienšťých zassel, a tam tak dlouho se tagil a utrýwal, až se dowěděl, že Řehoř X. papežem se stal. To stalo se roku 1271. Na paušti této byl žltw velmi tuze a přikře. Pokrmem byly mu lesnj byliny, nápoj mu dával čistý pramen. Modlenj a swaté rozgimánj dobávalo mu síly, že statně wšsedu tiseň, giž mu přebýwánj na paušti způsobilo, trpělivě a pokorně nesl, a uzavřel, že se wždy pokorowati bude pod mocnau rukou Božj, aby ho Pán powýšil w čas nawšstjwenj. Zde na paušti bylo mu zgewenjm Božjm přikázáno, aby sláwu gména Božjho a upřjmnau pobožnost k rodičce Páně také do cizjch zemj hlásat a rozššřowat šel. S powjdnj záležitošti domácjch, gať toho potřeba kázala, wydal se bez odkladu s několiha bratřjmi nejprw do Gallie, pak až i do Německa a wššade zanechal znamenité stopy blaženého působenj swého. Tu se zaflábaly a stawěly nowé kláštery, pobožnost k rodičce Božj se zmáhala, hřjšnjci se dávali na pokánj, zarytj nepřátelé se mjřili,

učiněné křivdy se napravovaly, cizí zboží se navracelo, slowem, kamkoli přišel, wšude ztvářala milostně bázeň Boží a královstwj nebeské se rozšiřowalo. Mítde wšak nebyla geho přítomnost tak blahonosná, tak spasitelná jako w Itálii samé, kterážto země rozmanitými stranami, zvláště Welfů a Gibelinů, až hrůza pobauřena byla. Filipowě podivuhodné tichosti a neobyčejné trpělivosti podařilo se konečně předce po mnohém namáhání a po přetěžkých utrpeních mnohá města smířiti a šwatý pokog jim zgednati. Nejwice a nepurputněgi protivilo se mu město Forolinium (Forli). Obywatelé téhož města cjtice se geho horlivými řečmi uraženy, shlukše se dali se do něho, strhali s něho wšedek oděw, mrstali geg strže wšedky ulice a konečně ho z města wyhnali, pohrozivše mu mnohem těžšími tresty, pakli by se opět w město kdy nawrátil. Ale geho neoblomná trpělivost a mysl neohrožená dogala gednoho z nepljtěgšich odporníků, Peregrina, přjamim Laziozi, tak welice, že zastydě se bezbožného útoku swého, t nohaum jw. muže se umohl a slzawýma očima ze odpustění a přigmutj do řádu prosil. Příkladu geho následowali mnozi jinj, a w městě, w kterémž prw pohanění bylo mu něsti, tam se mu dostalo uwnj radosti dufferných, až i sláwy pozemské. Z naplnila se tak slowa písma: „Kteržž radj t pokogi, za těmi gde radost“ (Přisl. 12, 20.).

Za ištastné této věci pořizenj stal se Filip miláčkem občanstwa, cjsáře i papežů, z nichž

každý dle moci náklonnost a přiznání genu a geho řádu prokazoval. On však ničehož pro sebe nežádaje, nýbrž gebiné rozkwětání řádu a tím i rozmnožení wjry a nábožnosti na myslí mage, prosil toliko, aby swatý otec řád Serwitů potvrdil a potřebnými wýhodami nadal. Toho řadyž slib dostal, swolal wšlechtu duchowenstwo své do Florencie, a mage předtuhu blízké smrti, zřídil a ustanowil, co k prospěchu a k blahu řádu by bylo. Zwlastt wšsemožně na to nastupowal, aby nábožnost a láska k modlení u nich neutuchla, aby chaulostiwost těla newznišla, a aby se od zákonů, na nichž wšsteren řád založen byl, ani při neymenšim neuchýlili. Neboť w které mýře se od prwotních a základních prawidel mnichowé uchylují, w též mýře hyne a umírá gegich zbožnost a dofonalost. O těch a podobných lidech mohlo by se říci, že by jim lépe bylo nepoznawati cesty sprawedlnosti, nežli po poznání zpět se odwrátiti od toho swatého příkázání, kteréž jim prvé gest bylo dáno (srow. II. Petr 2, 21.). K tomu konci fladl jim welmi pohnutliwě na srdce, aby modliteb wždy pilni byli, a gmenowitě aby modlitbičku: Pod ochranu twau se utíkáme, swatá Boží Rodičko! prosbami našimi nepohrdey w potřebách našich, nýbrž zbaw nás wšech nebezpečenstw, ó wždy panno slawná a požehnáná!“ nikdy nepomigeli.

Z Florencie wydal se Filip k papeži Honoriowi IV., aby slíbených wýhod dobyl, a požehnání papežského, dříve než se s swětem rozžehná,

doštal. Šel přes Tubertum (Tolbi). Znamenage tu ale, že Tubersšťané s welkau sláwau uwjtati ho chtěgi, obrátiv se, chtěl oflikami do města se doštati. Tak an se wyhýbá a z cesty uchyluge, potká se s dvěma smilnýma ženšýmá, kteréž si dost nesusluffně počínaly. S zastlawil se Filip, a mluwil jim tak rázně do dusse, že do hlasitého sťtkání se daly a napraviwšse s milostí Boží žiwot swüg do kláštera wstaupily, a tam hodné owoce pokání přinesly. Ale wyhýbání Filipowo bylo marné. Neščislné množstwí lidu štrehlo geg a uwjtalo s newjdanau sláwau, řkauce: „Totof gest muž Boží, toto lěf nebeský chorých, totot přítel Boží, požehnaný, genž přichází we gměnu Páně.“ Gať bolestné toto blahořečenj skromnému a pokornému Filipowi bylo, snadno si můžeme pomysliť. „Gedinému Bohu budiž čest a chwála! wolal k gásagjicimu lidu, a co neyšnažněgi ho profil, aby mu tak bjdnému člowěku a tak welikému hříšniku takowé sláwy nedělali, nýbrž pokogně domů se nawrátili. Ale čím wíce profil, tym wětšji byla tlačence, kažďý chtěl twář milowaného Filipa uzřiti, kažďý hlas geho slyšeti, kažďý se ho dotknauti. Konečně doštali se do klášterniho kostela. Filip wrhna se před oltářem něgaký čas se modlil, pať ale gaťo že sna wytržen zwolal: „Djky tobě, ó Pane, že tuto přibyteť můg bude na wěky wěkům! Zde budu přebýwati, neboť gsem ho sobě wywolil.“ Těmi slowy udáwal, že w Tubertě na wěčnost se odeběře. Oštatnj dni, co w městě stráwil, byly

wěnowány blahu a spášení měšťanstwa, o něž se w skutku gafo prawý otec staral; tu weřegně gim slowo Boží hlásal, tu ge sautromě napomí= nal, tu zaš newole panstwa romnal aneb nepřátelstwí mřil aneb řagíci zpomýdal. Wšubec se snažil wšěcku mrawní chorobu měšťanů tudetských wyléčiti a to š tak požehnáným násled= tem, že město giž ani sebe samo neznalo, tať welká stala se w myslech a w srdcích Tuderššanů změna. Na nebe wzeti Panny Marie kázal posle= dněkrát. Řeč geho byla nad mřru tklivá a gaťoby gádro wšech předesslých řečí. Těžké práce, uřtawičné napínání ducha a tuhá kázeň překo= naly konečně zdrowí geho. Znamenage z načítě ubýwagíci síly, že přichází angel smrti, swolaw wšěcky bratři, napomínal ge slowy nad mřru tklivými, aby byli uřtawičně sworní, od zákona še niřteraf neuchýlowali, rodičku Boží, opatro= wnici swau, zwlářř ctili, a Boha nade wšěcko, bližního pať gafo sebe milowali. „Pro wšse což dobrého a řwatého, prawil mimo giné za= přisahám wáš, aby gřte gedem druhého břemena a řřekřosti řnářřeli, neboť to gediné prawá láska gest, giž Kristus odebjrage se ř Otci řwému učedníkům řwým byl přikázal, řka: „Po tomř poznagi wřřični, že mogi učedníci gřte, budete=li mřti lářtu gedni ř druhým.“ Gafo za dnů zdrowých, taťtěž i w chorobě ukázal řw. řněž tento, že se naučil wůli řwau řřizení Božímu w dobrém i we zlém podrobowati. Protož nesl wšěcky bolesti trpělivě i tiřře; buřře geho byla

giž w nebesích, an tělo geště bolestmi se mořilo. K večeru dne 21. srpna r. 1285. dal se zaopatřiti swátostmi umjragicjch. Když kněz s neywelebněgšši swátostí přicházal, přemáhage slabost těla silau lásky wrhl se Filip na zemi, a s nebyčegnau skrauffeností přigal Toho, po kterémž prahla geho duffe. Po těch pomodlitw se za cirkew, za wlast, za otčinu, za Luderšstany, a za wšsecky, kterjž milosti Boží potřebni byli, upadl u wytrženj myslí. Afi po třech hodinách přišed k sobě, žádal taužebně, aby mu podali geho knihu, kteráž prý wšsecken geho statek objahuge, a bez kteréž prý ani žiw býti nemůže. Dlauho nemohli mu porozuměti, gakau knihu myslj, konečně podali mu křjž. On wezma geg přitiskl co neysrdečněgi k prsům, a zljbatw ho řekl: „Totož gest ta kniha má, w kteréž wšsecka dobrodinj wykupitele mého zapsána gsau. On wycedil pro mne wšsecku krew swau a toto tělo mně za kořist na šťastném dřewě wiseti nedchal.“ Po těch slowech počal chwalozpěm Zachariáššuw, a na to žalm 30tý: W tebe Hospodine gsem dauřal, a když se přišlo k weršši: „W ruce twé poraučjm ducha swého,“ přestál býti mezi žiwými.

Rozgimánj.

Weliká úcta a pobožnost, giž sw. Filip na základě zákonů řádu serwitského k Marii panně měl, buďž nám pohnutku, abychom také my

podobnau úctu a pobožnost k ní měli. A proč,
 proč bychom Marii nectili, Marii pravým, žeťto
 rodička Boží gest a matka našeho Vyšupitele
 a Spasitele? proč bychom jí nectili, kteráž zrcadlo
 a sklad všech ctností a její dokonalosti gest?
 Ona gest panna netoliko tělem nýbrž i duší;
 ona gest ten káňal, kterýmž se nám milost Boží
 vyprýstila. Gegi život byl bez skvrny, gegi
 obcování nejčistší bázeň Boží. Ma ní užrješ nej-
 hlubší pokoru, v povinnostech nepřeměnnější
 věrnost, nejhoroucnější lásku k Bohu a k bli-
 žnjmu; na ní užrješ nebeskou sprostotu, plnou v
 vůli Boží odemždanost, nepřemožitelnou trpěli-
 vost; na ní užrješ, co a každý člověk býti má,
 chce-li s rodičkou Boží někdy korunován býti.
 Není tedy její chvála hodna? nezasluhuje od
 nás na nejvyšší ctěna býti? — — A což není
 Maria panna také matkou naší? Medal nám jí
 sám Kristus za matku, když na kříži umíraje, k
 Janovi, miláčkovi svému, a tudíž k nejšťastnějšímu
 člověčenstvu řekl: „Má matka tvá!“ Medal
 nás jí za syny, když přec na kříži mezi nebem
 a zemí Jana a s ním nás všechny jí poručce,
 řekl: „Ženo, ať syn tvůj!“ Může-li upřímný
 a dobrý syn, proč nectí matku svou Bohem
 tobě danou? Proč nenásleduje jejího příkladu,
 proč neobgímá jí nejhorlivější láskou. Neznáš
 přikázání Boží, kteréž velí, abychom ctili otce
 svého i matku svou? Ge-li Maria matka tvá:
 kde gest její láska; ge-li paní tvá a královna
 nebes, kde gest čest její? Coť můžeš k Otci

nebeskému důvěrně se modlití, nerozjímal-li si Marie, již on učinil požehnanou mezi ženami, již povolil za Rodičku Vykupitele našeho, již nám za matku dal? O zmuž se, člověče, a obrať důvěrně oči své k rodičce Boží a k matce své. Ona bude ti zrcadlem a příkladem života, na kterýž bys ustavičně patřil, kterýž bys následoval; ona bude předmětem tvé zvláštní uctivosti a nábožnosti, ona bude předmětem tvé lásky a vroucnosti. Budeš-li jí co matku ctíti a milovati, bude i ona tobě matkou; ona bude ti štítem a ochranou před nepřáteli, potěšením a pomocí v zármutku a v strastech, vrodovnicí a zástupnicí u Boha. Nechceš-li tedy zahynouti v bouřkách života, obrať k ní zraky své: ona tě uvede v přístav věčného pokoje; nechceš-li utonouti v čas pokusení, k ní se obrať; ona ti bude pomocnicí a silou a pomůže ti k žádanému vítězství; nechceš-li blouditi na cestách života, k ní se uchyl: ona ti bude hvězdou gáspnou, kteráž tě uvede na dráhu věčného života; nechceš-li zafat v hrobku smrti, k ní se mohl: a ona vyvede ti milost a smilování u Boha a u syna svého Krista Ježíše.

„Všecka gš krásná a poskvrny není na tobě“ (Přij. Gal. 4, 7.).

„Zdráva buď milosti plná, Pán Bůh s tebou: požehnaná ty mezi ženami“ (Luk. 1, 28.).

„Až děvka Páně: staniž mi se podle slova tvého“ (Luk. 1, 38.).

„Až pauna v životě mji bude, a porodí

syna a nazúwau gméno geho Emanuel, genž se wyfládá s námi Bůh" (Mat. 1, 23.).

"Požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod žiwota twého. Odkud mi to, aby přišla matka mého Pána ke mně" (Luf. 1, 42. 43.).

"Od této chvíle blahoslawenau mne nazýwati budou wšickni národowé, neboť mi učinil weliké věci ten, genž mocný gest a swaté gméno geho" (Luf. 1, 48. 49.).

M o b l i t b a.

O, matko a panj má swatá Maria! tobě poraučim do požehnané wjry a obzwláštňj ochra-
ny twé i do lúna milosrdenstwj twého, dnes i každodenně, i w hoblinu smrti mé dussi swau i tělo swé: tobě swěřugi swau naběgi a útěchu, wšecky auzkosti a bídny swé, wšecken žiwot i ko-
nec žiwota swého, aby sřz swatau přimlownu twau a sřz zásluhy twé wšecky skutky mé se řidily a zprawowaly podle wúle twé a podle wúle syna twého Krista Ježíše. Amen.

Na dnešňj den padagi také swátý: W Antiochii swatých mučednjů Restituta, Donata, Valeriana a Fruktuosh s gi-
nhmi dwadcti; w městě Ostia Tiberina swatých mučednjů Kwiriaka, biskupa, Maxima kněze, Archelaa, gahna a towaršů gegich; w městě Egea swatých mučednjů Klaudia, Asteria a Meona bratři; w Remis sw. Timothea a Apoliuátisse, mu-
čednjů; w Lugduně swatého Minerwa a Eleasara s osmi syny mučednjy; tamtéž swatého Eupa, mučednjá; w Jerusa-
lémě swatého Zachea, biskupa a mučednjá; w Alexandrii swa-
tého Theona, biskupa; w Augustodunu sw. Flawiana, biskupa.

Život sw. Bartoloměje, apoštola.

O svatém Bartoloměji nemáme mnoho přesných zpráv, co ale máme, vše věrně tuto podám a vyložím.

Mnozí učení se domýšlejí, že prý jméno Bartoloměj znamená totiž, co syn Toloměje, a že se sw. Bartoloměj vlastně Nathanael gmenoval. Byl pak Nathanael dříve velmi poctivá beze lsti a klamu. Sám Kristus Pán mu to svědectví dává, anž o něm dí, že jest pravý Izraelita, v němžto lsti není (Jan 1, 47.).

Nathanael čili Bartoloměj, když ho nyní nazýváme, narodil se v Galileji. Svatý Filip, jeho věrný přítel, přinesl mu neyprvnějši tu zprávu, že našli zaslíbeného Mesiáše, o kterémž psal Mojžíš v zákoně a proroci, totiž Ježíše, syna Josefova z Nazaréta. Ale Bartoloměj nechtěl Filipovi věřiti, a teprv když sám Krista ušel a o jeho vševědačnosti se přesvědčil, uvěřil mu a řka: Mistře, ty jsi Syn Boží, ty jsi ten král israelský! Od této doby nepustil se Bartoloměj více Krista, nýbrž co věrný apoštol vše opustiv všude ho následoval, a s horauci tauhau po pravdě poslauchal z úst jeho učení o království nebeském. On byl svědek jeho zážratů, byl svědek jeho umučení a smrti, svědek jeho vzkríšení a na nebe vstaupení. Obdržem v den letnic s ostatními apo=

wjře swaté učil. Upewnito zbe sw. wjru a prahna giným geſtě nárobům zwěſtowati ſpaſiteľného učenj, obrátil ſe do wětſſj Armenie, kdez obywatelé w mobloſlužbu přetěžkau byli pabli. Z zbe aučinkowal blahonoſně, ale dalſſimu působenj cjl a konec učinilo náſilné geho uſmrcenj. Piſſe ſe o tom, gať náſleduge :

Těže země král gménem Polyminus měl dceru, giž zľý duch tať ſilně lomcowal, že gi řetězi muſí ſwázati. Swatý Bartoloměg ſlitowaw ſe nad ubohau bjtwkau a rozmnoženj gména Božího na myſli mage, weſſel ku králi a ſlibowal, že přigme-li wjru w Kriſta Ježíſſe, že mu chorau dceru uzdrawj. Král ſwolil ſe wſſemu. Na to ſe swatý Bartoloměg pomoblil a nemocnau zľého ducha zbatwil. Zárať tento způſobil u wſſeho lidu nemalého pobowenj, tať že s králem i obywatelé dwanácti měſt w Kriſta Ježíſſe uwěřiwſſe, křtiti ſe dali. Toto zrůſtánj a množenj ſe křeſtanſké wjry nebylo zarytému mobloſlužebnému kněžſtwu po wůli, protož zaneuwěřiwſſe na zwěſtowatele gegjho, auklady mu ſtrogili, a uſtawičnými žalobami a oſočowanjm tať baleſo tať to přiwedli, že králůw bratr Aſtyageſ geg giti, přeukrutně mučiti, pať za žiwa obřiti, a poſléz na křjž přibiti kázal. To ſe ſtalo w měſtě Albanopolis. Geho ſwaté pozůſtatky byly roku 809. do Benewentu, a r. 983. do Řima přeneſſeny, a tam w koſtele ſw. Bartoloměge w přečrásnau rafew ſloženy.

Přijímání.

Swatý Bartoloměj byl uřadově povolán svému apoštolskému pamětliv, protož i od města k městu chodě vřady s nesmírným namáháním a nebezpečím swaté ewangelium zvěštoval. Podobně musíš i ty, křesťanská duše, netoliko vždy povinnosti povolání svého býti pamětlivá, nýbrž svědomitě, stůg co stůg, gich plniti musíš. Šťast dopuštěním Božím rozličný řádové a stavové na zemi; každý z nich má zvláštních povinností na sobě; každý má též zvláštních prostředků, gimiž by povinnostem povolání svého doštal. Ginať zagiťe gest rolníku žitvu býti, ginať knížeti, ginať wogáfu, ginať duchownímu atd. Zde tedy každý přede všim hleď, ať wíš a znáš, co Bůh od tebe w povolání twém žádá, a co lidé žádají. Komu mnoho dáno, od toho se i mnoho bude žádati; každý bude sauzen dle cest swých; neboť Bůh nebude dbáti na osobu žádného, aniž se bude ošťchati velikosti něč: nebo malého i velikého on učinil, a gednostegně pečuge o wšsecky (srom. Ezech. 7, 3. a k. maud. 6, 8.). Čím wíce tedy úradů něko má a čím wznešeněgšich, tím wíce a tím wětšich má také povinností; těch zanedbagi-li mocni, mocně, gať swaté písmo bj, musy trpěti budau, a nemagi-li nad sebou člověka, gehož by se báli, magi zagiťe Boha nad sebou, kterýž „bez přijímání osob saudi wedlé skutku gednogaždeho“ (I. Petr 1, 17.). Muže zdališ pať ty, ó duše křesťanská,

powolání swého wždy pamětlíwa byla? zdališ
 pak podle powinnosti powolání swého wždy žíwa
 byla? Wěz, Bůh tě powolal k wjře katolické,
 a nedopustil, abyš někde mezi Turky, aneb po-
 hany, aneb facři a židy na swět přišla, a ty
 ale nezbáš powolání swého, nezbáš žeš k životu
 věčnému powolána, nýbrž hřešením od Boha
 swého odstoupješ a brány ku království nebe-
 stému, kdež Wykupitel twůg místo ti připravil,
 swéwolně si zavjráš. Tyš dala je na řtu
 w řady bogowůfů Kristowůch, zapřalaš se Kri-
 stu Pánu, geho swátostími je posvětilaš, přigalaš
 geho dary a milosti Ducha geho; sljbilaš, že
 wěrně pod geho práporem bogowati budeš, od-
 řeklaš se ďábla, geho pých i wšech skutků geho,
 a ať teď wšeho toho nezbáš a wšeho toho si
 wice nepřipomínáš, nýbrž dobrowolně se utjáš
 k tomu, z gehož otroctwí tebe Kristus wlastní
 křwí byl wykaučil, a čehoš se odřekla, po tom
 opět dychtivě taužjš, čímš powrhla, po tom nyní
 š weselím jaháš a bezbožně slib, ano přjsahu
 swau rušjš. Protož k tobě wolám: zmuž je,
 ó buše křesťanská, a považ, že křesťan giné po-
 winnosti má než pohan, a že pakli wogáf w bitvě
 aneb plawec na moři pro marnau chwálu aneb
 pro mrzký žiřt neščjlných swjzelů a strašj sná-
 sšegj, protože powolání gegich tomu káže, tím
 wice ty powinnosti swého powolání dbáti musjš,
 abyš gednať stala se ginéna swého hodna a ge-
 dnať sláwy věčné a pokladů nebeských se dočkala.

„Každému, komuž gest mnoho dáno, mnoho

bude od něho požádáno: a komu mnoho poručili, víceť požádají od něho" (Luf. 12, 48.).

„Wydey počet z vládařstwj švého" (Luf. 16, 2.).

„Prosím vás, aby gšte hodně chodili w povolání, kterýmž povolání gšte". (Eřeš. 4, 1.).

„Wěruň gest Bůh, šrže něhož povolání gšte k účastenstwj Syna geho Ježíšse Krista, Pána našeho" (I. Kor. 1, 9.).

„Bracug gafo dobrý rytíř Krista Ježíšse. Žádný, kdož rytěruge Bohu, neplete se w světské obchody, aby se líbil tomu, od tohož gest zvolen" (II. Tim. 2, 3. 4.).

Modlitba.

O, Pane Bože a Otče náš! učin, prosíme, s námi své milosrdenstwj, a té milosti nám popřeg, abychom pamětlivi povolání švého, ku kterémuš nás na křtu šwatém povolati ráčil, před očima twýma vždy šwatě a šprawedlivě obcovali, a wěrně pro slávu gména twého bogugice konečně i odměny dobrého rytíře Krista Ježíšse dojáhli. O to prosíme šrže téhož Krista Ježíšse. Amen.

Téhož dne:

Život sv. Sidonia Apollinara *).

Svatý Sidonius čili Zdeněk Apollinar narodil se v Lugduně dne 5. listopadu roku asi 430. z rodičů vznešených, slavnými auřady a mnohými zásluhami o vlast proslulých. Ti dali syna vsesmu učit, čemu se tenkrát mladší urozený, od Boha výbornými vlohami a hognými prostředky k vzdělání sebe nadaný, naučiti mohl. A Zdeněk učinil ve všech vědách a ve všem umění tak výborný prospěch, že se nejenom k neyučenějším mužům onoho věku počítal, nýbrž učení svou také rozmanitými spisy a zvláště předůležitými listy a dopisy na gewo dal.

Zdeněk pogal Papianillu, dceru Awita, nápotomního císaře římského, za ženu, s níž, pokud se ví, syna Apollinara a dvě dcery měl. Na vychování dětí dal si velice záležeti, a již z mládi vštepował jim chuť ke všemu dobrému a k báni Boží. Zvláště napomínával gich, aby se zlých tovaryšů, gimíž se dobré mravy kazí, bedlivě střehli, a protož, když mu syn v cizině na vychovanau gsauci psal, gať pilně zlých a zkažených lidí se chrání, velmi se tomu těšil a v tento smysl mu odpowědel: „To mne velmi těší, ano divím se tomu, že z lásky k čistotě tovaryštem nestydatých utíkáš, zvláště těch, gimž není nic

*) Swatého Sidonia swátek swětý se ginde dne 23., ginde dne 24. srpna.

wzácného, nie swatého, leč žádati a mluwiti gen wěci oplzlých, a kterjž se domýšlegi, že wýborně se wyrážegj, prznj=li oplzlostmi stud uffj počestných . . . Protož učinjš mi po wůli, newegdeš=li ničby w společnost takých lidj, zwláště neklade=li rozpustilým řečem gegich stud žádných záwor. Lidé, co bezuzdný gazyt oplzlými slowy stwrnj, mjwagj také swědomj nepočestným chowáním postwrněné. J snáze se nagde člowěk, kterjž wážně mluwě mržce žiw gest, než člowěk, kterj by mržce žiw gsa, wážná slowa mluwil." Ale darmo mluwj rodičowé k dětem o fráje a potřebě ctnosti a o welebnosti zbožného žiwota, kdej skutkem swých neschetnosti a swau bezbožnost a newěru před očima gegich na gewo dáwagj. To uwažuge Jdeněť, čemu učil, toho sám nejprw wýborný příklad dáwal. Zwláště býwal opatrný u wolenj přátel, a tak snadno nikoho za přítele neuznal. „Gá nejprw woljwám, pišse gednomu z přátel, a pať teprw milugi.“ Wybral=li si ale kohož za přítele, zkusil=li ho, tomu býwal také skutečným a wěrným přítelem w každé potřebě; gemu byl radau, byl pomocníkem, byl orodowníkem a přijmluwcím, a raděgi sám se mnohonásobným nesnážim podrobil, gen když příteli se pomohlo. Duffe geho neznala w takowém pádu žádné ziffnosti, žádné nepřjzně, žádné záwisti. Sdijel se rád s přítelem wšsemi wěcmi, ani listerních newygymage, a byl tomu rád, došli=li přátelé z spíšů geho negafého prospěchu.

Že muž tak učený, tak w gednání opatrný,

we wšsem dobrém zachowalý, a gediné zbar
dobra na myšli magjej, mnoho ctitelů měl, kterjž
si ho wážili, o tom nelze pochybowati. Brzo
obrátili zemšťi wládařowé zrafy swé na něho a
wytáhſſe geg z tiché domácnosti, swěřili mu we-
ledůležité úřady, tať že postupuge od hodnosti
k hodnosti konečně l. 468. i wládařem čili pré-
fektem města Řjma se stal. A wšſať nebylo mu
popřáno blaugo w Řjmě seděti, giž po třech
létch wymolili si ho osadnici arwerňſſti za
biskupa. Bezděky a nerad podrobil se ſwatý zá-
boſtem Arwerňſkých a w důſtognost se umázal,
kteráž, gaťž bj, neſmjrným mu břemenem byla.
„Gá gſem, piſſe ſwým přátelům, přinucen dříwe
giných wyučowati, než gſem ſám něčemu se
naučil; gá se opowážugi dříwe ctnoſti kázati než
ge konati; gjemf ſtrom nevlodný a nemage
ſkutků miſto gableť wybáwám ſlowa. J mo-
dlete se za mne, abych nezůſtal w ſtarých bří-
ſſich a život můg nebyl mi přjčinau ſmrti.“
Ze ale wyborně životu bohabognému wyučen
byl, geſt weſſtero nápotomni obcowání geho pa-
trným důkazem. Gotwa že biſkupſſtau důſtognost
na se byl wzal, odřekl se i hned wſſech radoſti
ſwětſkých a wſſech prací pozemſkých, ano i za-
měſtnání ſwětſkými wědami opuſtitw, wſſi ſjlu
těleſni i duſſewni k blađu ſwěřeného ſtádečka
obrátil. Aby se o ſlawu a o potřebách ſwých
oſad přeſwědčil, welmi zhuſta ge wiſitowal, a
kam ſoli přiſſel, wſſude bláſal ſlowo Boží, wſſude
napomjnal, aby se káli a život ſwůg naprawo-

wali. Wěrně se ugímal omeček šwých, práto gegich neohroženě hágil, a u knížat a pánů šrdnatě je za ně přimlaumal. Od geho lásky nebyl nikdo wylaučen, buď on hříšník aneb tagicník, buď osoba duchowní aneb swětšá, buď on pohan aneb žid; každý buď byl kdo byl, každý ualezl u něho srdce otevřené, každý opatrné rady, každý slow útěchy, každý ruky pomocné, tak že gafo druhdy sw. Pawel apóstol o sobě říci mohl: „Byw swoboděn ode wšech, učinil gsem se wšechněch služebním, abych mnohé zřítal. A učiněn gsem židům gafo žid, abych židy zřítal; učiněn gsem mdlým gafo mdlý, abych mdlé zřítal. Wšechněm wšedko gsem učiněn, abych wšedky k spasení přivedl“ (I. Kor. 9. 19. 20. 22.). Korunau wšech těchto ctností byla hluboká geho pokora, gjž wše, cokoli dobrého učinil, wšeměžně tagil a ukrýwal, dobře wěda, že bez pokory ani my w dobrém nemůžeme prospjwati ani náš bližnj, a že ctnost nemagiej za základ pokoru sama sebau se rozpadá.

Obzwláště welkých zásluh zřítal si sw. Zdeněk o wjru swatau, když Gothové brannau rukau do Gallie wtrhli. On nahlížel předobře, že by staw katolíků těžký byl, kdyby se k bludu arian- skému znagiej Gothové w zemi usabili. Z té přičiny činil wšeměžně, seč roznícená horliwost pro wjru, seč láska pastýřská býti může, aby od milé wlasti tak welkého nebezpečnstwí odwrátil. Tu napomínal k stálosti a trpěliwosti, tu zas k opatrnosti a prožřetelnosti, a gelikož ani lidský rozum bez wůle Boží ničehož nemůže, ani slla

lidská, obrátil se k Bohu a takměř ve dne v noci geg prosil, aby hrozící zlé od stádečka geho milostivě odvrátiti ráčil, a že se sám v počtore své držel za člověka hříšného, gehož modliteb Bůh nedbá, ustanovil veřejná processy, a přikázal, aby lid modlitbami a posty a jinými kacíjmi skutky uraženého Boha smířiti hleděl. A vsať namáhání geho bylo marné; usaubil Bůh, že fragina armenská r. 475. Gothům se dostala. Bolest geho nad tím byla přemělá. Nebál se o sebe, neboť dobrý pastýř klade život svůj za ovce své, nýbrž o stáde své bál se, že utištěno bude, že mjra katolická kacířům podlehne, že snad, nepřigde-li Bůh k pomoci, vyhyně. S zdmogil bedlivosť svou, zdmogil i horlivosť svou. Ale král gothský Eurich, poučen bez pochyby od bludařů, wypowieděl geg i s mnohými jinými ze země, ty pak, co v zemi zůstali, žalařoval, mučil a usmrcoval, kostely pak uzavřel a zatarasil. Toto vyhnanství bylo tedy sv. biskupovi nad míru bolestné, ne fice, že sám mnohé nesnáze trpěti musil, nýbrž zvlášť proto, že v tak těžkých dobách nemohl stádečko své pásti, zpravovati, učiti, těšiti a šliti, aniž za ně život svůj položiti. Po mnohém namáhání podařilo se mu konečně, že se mu navrátili se do biskupství domolilo. S obnovenau horlivosťi ugal se i hned slijčeného stádečka, a aby aspoň pro budaucnost i gemu i sobě gakés takés bezpečnosti zgednal, snažil se nepřm o přijeň přátel a dvořanů králových, pak i o

příjeň samého krále. Od té doby uenalézáme, že by se mu nějaké příkoří od krále anebo od úředníků jeho bylo stalo. Ale právě, co mu kacíři oddechu a pofoge přáli, počali se domáci duchovní gemu protivěti a o něho se tříti. Gmenovitě byli to dva kněží, kteříž mu závidjce přízně westera tafměř libu, a taužjce po vyšším důstogenství a bohatých důchodech neyprw austoky o důvěru u lidí ho připrawit hleděli, pať ale zmocnitwše se jeho důchodů tafměř na mizinu ho přivedli. Wšak spravedlnost Boží brzo dostihla gednoho z těch bídníkůw, neboť w málo dnech bídne zahynul a sice w tom ofamžení, když se strogil, že ubohého a sličného biskupa z kostela wyžene. Tento patrný trest Boží dopomohl sw. biskupowi k předestlé důstognosti a práwu. I zastával opět swůg úřad swatě a horliwě otcem gsa a přítelem wšech osadníků. A wšak strasti minulé a uřlawičná namáhání podryly konečně jeho zdrawí. Luhá horečka uwrhla geg na lože. Znamenage, že dalšijho pobytí mezi živými možná není, dal se do kostela odnesti. Dráhné damy libstwa hrnuly se tu k němu, každý swým způsobem swau upřímnost a swůg zármutek mu gewě. On těšil gich gestě a gať mohl wyučowal; i to gim předpowídal, že sw. Apruntulus jeho náměstkem bude, gaťož se i bylo stalo, ačkoli se gedenduchovní wšši šilau na stolici biskupstau nutkal a třel. Spořádaw na to wšech záležitostí tělejných i dušewných, odewzbal čistau duši swau w ruce Páně roku snad asi 490.

Rozgímaní.

Swatý Zdeněk byl u wolení swých přátel nad míru opatrný a prozřetelný, a gať sám píše, nehyprw woljwal a pak teprw milowáwal. O milý bratři a sestry, býwáte-li pak také wy u wolení přátel a přítelkyň swých tak opatrní a prozřetelní? Powězte, gaťe býwá přátelstwí wásse? prawé či křiwé, swaté či tělesné a swětské? Wy mlčíte? neznáte snad rozdílu přátelstwí swatého a swětského? Muže slyšíte, w gaťý rozum sw. Frantisek saleský o přátelstwí mluví. On dí: Přátelstwí swětské pozůstává w sladkých, pěkných a lahodných slowech, gimiž krásu, wděky aneb giné marné a přirozené wlastnosti něčj chwálíme a wynášíme; přátelstwí wšak swaté mluwíwá wždy prostosrdečně a upřímně bez wšelikého pochlebenstwí, a nechwálíwá nikdy nic, leč ctnost a dary Boží, na nichž se gedíně zakládá. Přátelstwí swětské působí w duši nebezpečnou zámrát, tak že na cestě k spasení každého okamžení se potácíme. Z tohoto pramene vycházejí milostná a toužebná očekáwání, smyslné líšání, časté wzdychání, náruživé stýštání nad nestegnomyslností, nalíčené dwoření, lichotné a wábne posuňkowání, žádání smyslných důkazů o přátelstwí — wšse to očité znaky klesagíj a hynaucí počestnosti. Prawé wšak přátelstwí nemá očí než gen pro stud; chowá se čistě, gedná zgewně a wzdychá gen po nebi; barowé geho gsau barowé pro duši a nenařjká než gen nad nedostatkem lásky k Bohu; — wšse to patrné důkazy

křesťanské počestnosti. — Světšlé přátelství zatemňuje smysl a sáub tak welice, že rozblu mezi dobrým a zlým nepoznáváme, že geffitné omluwy za wážné důflady bržíwáme, že se swětla stítíwáme a temno milugeme. Přátelství wšak swaté má ostrých očí, ono se neukřwá a rábo před dobrými lidmi se zgetuqe. Přátelství swětšlé konečně končí se nestydatým požadováním; kterémuž pakli se neucini žadoš, působí omrzení, dlawau chwjli, předhůžky, urážky, utrhaní, nenáwist, ba i neynáruživějši wzteš a žrádu neyčernějši. Čisté přátelství wšak zůstává si wždy stegné; býwá wždy počestné, ochotné a tiché; nezná žádné změny, než gen od ctnosti k ctnosti, gež spogená srdce bez uštání konagi. Gest neyživějši obraz blaženého přátelství, kteréž w nebesích panuqe. O, kěz by gste wšicni prawého přátelství hleděli, tělesnému na wždy wýhoš dawše! Kěz by gste utíkali lidi, kteříž gen na ošo přátele gsau, w skutku ale gen sebe hledagi a swého pohodlí aneb gen nasycení ohledů swětšých. Přátelení s takowými lidmi, wěřte mi, není nic než pauhá daremnoš, žpozbitoš a ničemnoš. Daremnoš, že obyčegně w hřích wybíhá a Boha uráží; žpozbitoš, že býwá bez základu a bez rozumu; ničemnoš, že nepřináší ani žádného užitku, ani cti, ani radošti. Nena-gdeš-li ale mezi živými žádného wěrného a prawého přítele, obraš smyslu wzhůru, tam gest mocný geben Bān a ten bude neylepším přítelem twým, neboť sám se nazýwá Otcem našším.

„Člowěk, kterýž lahobnau řeči a smyslnau mluwj příteli swému, rozprostírá sjiť krotům geho“ (Přijl. 29, 5.).

„Ne každému člowěku zgewug srdce swého: aby snad neobměnil se milostí falešnau tobě a nepohanil tebe“ (Sir. 8, 22.).

„A příteli wěrnému žádného není přirovnánj. Kdo se bogi Boha, slusně bude mti přátelstwí dobré: nebo podle něho bude přítel geho“ (Sir. 6, 15. 17.).

„Máš-li přítele w pokušení, měg a nesnadně wěř gemu; neboť býmá přítel až do času swého a nesetrwá w den saužení twého“ (Sir. 6, 7. 8.).

M o b l i t b a.

O Pane Ježíši, ty cestu, pravdu a žiwote, račiž mi, prosím, na cestě mého pozemského putování takové společníky a přátele dáti, kteříž by mi nebyli na přetázkau, aniž by mi bránili kráčet cestau spravedlnosti a bázni Boží, nýbrž, kteříž by mne podporowali, když bych klesl, když bych umbléwal, mne sili, když bych blaudil, mne zpět na cestu pravau umáděli a horlivě slovy a skutky k žiwotu wěčnému mne potzbuzowali. Přede všim ale buď ty, ó Pane, mým přítelem na wěky, genž gš všem naběgi, útěchau a útočištěm. Amen.

Na dnešní den připadá také swátek: W Karthagině swatých tří set mučedníků, kteříž pro stálost u wjře w žiwé wápně

utvřzeni bytřře, bjdnř zabřnuli. W Dřřii nař Tiberau swatř Aureř, panny a muřednice; w Isaurii swatřho Taciona, muředniřa; třhoř dne sw. Gwřřřia, uředniřa sw. Jana ewangelisty; třř sw. Jiřř Limnioty, mniřa a muředniřa; w Notomagř sw. Audocena, biřřupa wyřnawaře; w Newernis sw. Patricia, opata a m. g. sw.

25.

Žiwot sw. Ludwířa, krále francauzřřého.

Že mořno tatř na trřnu ř welikř swatosti přigiti a ne gedinř w řtawu niřřřm a řprostřm, toho máme řgewný důkaz na swatřm Ludwířku toho gmřna IX., králi francauzřřřm. On ře narobil 25. řřřna l. 1215. Dtec geřo byl Ludwíř VIII., král francauzřřřý, matka Blanka, dcera Alfonsa IX., krále řastelřřřho. O geřo wyřřwánř řtarala ře řwłářřř wyřborná mářeř. Ta mu řřřwalowala řtenř piřřem řwatřřř a řpiřřř swatřřř otcř, rořněcowala w duřři geřo ořeň lářřř ř Bohu, učila geg, gař řřřce w newinnosti a řiřřotě dá ře řachowati, gař w dobrřm můřeme pořřařowati, gař Bohu i řřřem ře řřřiti. Přeře wřřřim řřřila řo pořřorna na welikoř řřřřřu a řřařřila ře w duřři geřo wřřřřřiti řľubowau řřořřnost a ř řřřřřu ořřřřřřř. Ř řřřřřřřala mu: „Gá tě řřřu řagistě řilugi, řilugi tě ře wřřř wraucnowřřř, řřerěř matka řřřowpa geřř; ale řařřegi byřř tě wibřřla mřřřwa u nořau řřřřřř, neř řřřřřu řmřřřľnřřho wřřřna.“ Řľowa tato řařřřla ře řľu=

boho w buffi Lubwjkowu, tať že mu po celý wěť byla peroným štjtem w každém pokuſſenj, a že řjkáwal, že ani gedem den nemine, aby ſi ſlow těchto nepřipomenul.

Lubwjk byl teprw 12 let, když mu otec umřel. Matka geho ſtala ſe nyní wládařkau králowſtwj, což ſ welikau maudroſtj a ſtáloſtj wedla. Znamenagjc, že w zemi piſle gaťeſi ſe kugj, a různice powſtáwagj, dala Lubwjka ſyna, když čtrnáctého roku doſáhl, w ſtemeži korunowati. Lubwjk nepowažowal pomazánj na krále za pauhý ſwětſký obřad, nýbrž za obřad poſwátný, kterýmž křeſťanſké knjze wyznáwá, že obdržená mocnoſť gediné od Boha pocházi, že ſe gj gediné k oſlawenj gména Božjho a ku blahu lidſkému užjwati má, a že k tomu konci i miłoſti Boží nadjiti ſe lze. Protož ſe w neywětſſj ſkrauſſenoſti modlil, wolage ſ Zalmiſtau: „K tobě, Hoſpodine, pozdwihiugi duſſe ſwé; Bože můg, w toběť dauſám, nechť negſem zahanben!“ Když přiſahu měl wzſlábati, proniſla geg ſwatá bázeň; i ſdmogito wraucnoſť ſwau modlil ſe gaťo druhdy Šalomon, aby mu Bůh maudroſti i ſjly propůgčil, aby powinnoſti králowſké mohl plniti k oſlawenj gména Božjho, k zachowánj poťoge w cirkwi a k rozmnoženj blaha poddaných. Z wyſſyſſel Bůh ſkrauſſenau modlitbu ſlužebnjka ſwého a popřál mu té miłoſti, že w krátkém čaſe wſſecky piſle w zemi přeſtaly, různice wſſecky ſe uſpořádaly a že král mladický miłoſti Boží zpra-wowán a weden maudrau rukau rozſſaſné matky

netoliko vládu swau upewníl, nýbrž i dobrotau a láskawostí přízně a náflonností wšech poddaných ji dobyl. Roku 1234. pogal na radu wýborné matky za manželku Markétu, nejstarší dceru hraběte prowancského, kteráž nejen neobvyčejně byla sličností, nýbrž i welikau zbožností a dofonalostí se stwěla. Manželstwj toto bylo welmi šťastné, požehnání Boží spočíwalo na něm, čtyři synové a jedna dcera byli plod neporuffené a neustálé lásky zbožných těchto manželů.

Chceme-li welikau dofonalost a wznesené čtosti tohoto swatého krále dle zásluhy oceniti, třeba nám nahlédnauti do žiwota geho domácího i do způsobu, gakým zemí swých řídil a zprawowal. Předě wšim měl za to, že gest Bohu láskau, wděkem a nehybnější uctiwoostí zawázán, k němu že wšše zření míti, geho zákony že kroků swých zprawowati, gemu že podobným státi se musí. K tomu konci užijwal wěrně wšech prostředků, gichž swatá církew w nepřeberné hognosti každému podává, giniž služba Boží na srdci gest. Dufil w sobě každau zlau náruživost, potlačowal každé nepořádné hnutí, a aby wůli i tělo na uždě rozumu a w sluffné kázni udržel: wzal autočistě k modlitbám, k tuhým postům, k ostrému kárání těla. Mofil na nahém těle drsný pás, gegž gen na čas, když tomu zpowědník chtěl, odfládal, za to ale takowau oblewu hogneau almužnau nahrabiti hleděl. Postijwal se welmi přísně w každý přikázaný den postní, nic negjdage než chléb a zeliny, a nepřiwage nic než

wodu; přebděl nezřídka celé noci w modlitbách a w tichém rozgimání. Služby Boží bývaly mu zábatowau neymilegšši, přigimání welebné swátosti pokrm neyžádaněgšši, a při tom býwal tať wraucnostj a straussenostj roztaužen, že kdo ho toli uzřel modlicjho, sám se wraucnostj a straussenostj rozpálil. On i k tomu choť swau nábožnau Markétu naklonil, že se času postnjho, gať k tomu swatá cirkew radj, z lásky k Bohu práwa manželstého zdržowali, a wúbec že staw manželstý za prostředek k swému poswěcowání a zbožnalowání považowali, nikoli ale za prostředek k ufogenj chlipných chťců, gať koně a mezkowé, kterjž rozumu nemagj. Že tato nábožnost nebyla swětákům po chuti, a že gať za našich soběchťiwých, na wjru i na posoru chudých čařech i tenkrát mnozi na ni se uráželi a králi se smáli, o tom není žádné pochybnosti. Než swatý král wěda, že swaté ewāgelium králowstau cestu kříže za gedinau k dožonalošti křesťanské wedaucj cestu wybdáwá, nebal se lidmi takowými we swé nábožnosti mýliti, nýbrž řekl mjrně a wážně: „Gať podiwni gsau ti lidé: že mnoho se modljm, za zlé mi poslábagj, kdybych ale tentýž čas obracel na honby, na hry a t. d. ani slowa by neřekli.“

Nábožnost geho nebyla mrtwá aneb strom neaurodný, nýbrž wybdáwala owoce přepochautného. Bylť sice co možná skromně a střjdmě žiw, za to ale chudým a nužným dáwal tať řka plnýma rukama. Ghudj býwali mu neymilegšši hosté; sto

dwadcet dostávalo denně u stolu geho stravy, on jim sám často posluhowal, mýwal jim nohy, líbal, a co oni nesnědli, sám sobě nechával. W chudých ctíwal on Pána panowníkůw, w nich widěl milácky Boží, wráné nebes a neygiftěgšji strýšse pro poslady pozemské. Geho štědroty zkusila wešštera země a každý ubožák; od něho neodešel nikdo bez štědrého daru. On sám dohlížel často do spítalů, aby se přewědčil, gať se s chudými a chorými zachází, a tdež znamenal, že důchodů gest gen postrownu, těch rozmnožowal a wšsemožně ubohým lidem nápomocen býti hleděl. Geho dobrota, geho milosrdná dušse našla wždy wydatných prostředků, gimiž se trpícím a chudým pomáhalo, aniž bylo potřebj giným býti obtížnu. Tak welké štědroty wytýkal mu gedem dwořenjn, že prý tjm se posladnice wyprázdni. Mačez on: Wýwagj-li něfby králowé k welkému wybání nuceni, čci aspoň, ať se to na almužny dēge. Z to se mu předhazowalo, že prý chowánjm swým urážj welebnošť králowškau. Ale sw. král newššimal si těchto řečj; on čtěl býti předewššjm dobrým křesťanem, wěda že pak i dobrým wládařem bude. Gméno „křesťan“ ššlo mu nade wšši čest, gména toho wážil si wjce než welebnošti králowské, a negenom sám ge nikdy nepoštwornil, nýbrž i wšsemožně giných, aby ge neštwornili, k tomu měl. Gedenkrát uzřew člowěka malomocného, otázal se gednoho z důwěrných dwořanů, co by mu bylo milegšji, býti malomocným na těle čili na dušši? A tdyž tento odpowěděl, že by stokrát raděgi smrtelně hřěšil, než malomo-

cným byl, zvolal král s hrůzou: „Věru ty nemáš, co to gest býti v nemilosti Boží. Věz tedy, že se těžkého hříchu víc báti máme, než zlého všeho světa! Při všech těchto ctnostech byl také nad míru pokorný. Pokora gemila se ve všech řečích, ve všech skutečích jeho. Oděv jeho býval, co možná sprostý, tak že se až někteří nad tím horšili, gafoby důstojnost královstau snižoval. Když ale v královské slávě se ukázal, zdálo se, že velebnost sama se ukazuje. Gedenfráte dala se veřejně do něho gebna žena, mnje, že se jí třímba stala a předhazovala mu, že nehoden gest, aby žezlem vládl a ve Francouzsku žitv byl. Na to odpověděl král tiše a pokorně: „Máte pravdu, milá ženo, že negsem hoden králem býti; a že kdyby nafládali se mnau dle zásluby, vyhнали by mne negenom z Francouzsta, nýbrž i z celého světa.“ a po těch ženu hogně pobařiv propustil. Nejšťvělegšij důkaz ale pokory a skrauffenosti dal na gewo, když od Balduina III., cjsaře carohradského, trnowau forunu, gjž Spasitel a vyskupitel náš korunován byl, a kuš řijze, na kterémž pněl, s ginými swatostmi obdržel. Ušlyšsem, že přebrahý poslad gjž přichází, vyššel mu s celým komonštwem a s mnohými biskupy daleko naproti, a užřew geg hogné slzy radosti i skrauffenosti prolil. Na to wzaw s bratrem Robertem přewelebné swatosti, nesl ge boš a s hlavau obfrytau do kostela, a tam k veřejnému uctění ge wystawil. Na to si pro tyto swatosti zvláštnj kapli wzdělal, a kdykoli si uprázdнити mohl, w nj

štrauffeně a nábožně se modlival. Uctění těchto svatých pozůstatků — důkazů to nevyhlubššího pokoreni Syna Božího — leželo mu obzvlášť na srdci, a z té příčiny, když se v týden passi-govní k uctění veřejně vystavovaly, kličkával u nich bos a v oběvu kagicím a tak štrauffeně se modlival, že lid přítomný štrauffenosti jeho až k slzám pohnut býval.

Ostatně neměl sv. král, gakkoli pán velmi nábožný a bohabogný, do sebe nic mrzutého, nic newljdného, nic, čím by se ctnost giným zprotiwila, nýbrž býval vždy myslí weselé; wnitřní poklid obrázel se také na twáři jeho, a přjwětí-wost a láska jeho gjmala srdci wšech. Meyraděgi mjlwal fratochwjli s muži učenými a bohabognými, aniž se proto styděl k lidem chudým a jprostým důwěrně se chowati. Newwětšj důwěry u něho měl nábožný kněz Robert Sorbon, obnowitel wysokých škol pařížských. A wšak ačkoli wljdný byl a mjrný se každému, k utrhačům a rauhačům býwal přede nadmjru přjtný. U jeho přjtomnosti nejměla se prznit čest a dobré gměno bljznjho, nejměla se mluwiti slowa oplzlá aneb rauhawá, nejměly se řeči wěsti nepočestné a urážliwé; kdo se toho opowázil, přjsného pokáranj aneb propuštěnj z úřadu neušsel. Tak stalo se, že dwůr králowšský byl přjkladem zbožnosti a dobré kázně, a že níwde zákonů Báne a přikázanj cirkewních tak pilně se nehledělo, gako u dwora králowského. Co se geště k weliké zásluze sw. králi počítati musj, geš neobyčegná

bedlivost, kterauž dítky své vychovával. Chobil w nevinnosti srdce svého netoliko před lidem ale i w prostřed domu svého; sám dítky k tomu měl, aby se Boha bály, aby světem a marnostmi jeho pohrdaly, aby všech hříchů se střezily a sebe zapřati se učily; sám wodjwal ge na služby Boží, modljwal se s nimi pospolitě a každého večera ke všemu dobrému ge pomzbuzowal, a aby dostaly uctu k umučenému Ježíši a aby od maličkosti zapřání sebe se cwičily, nepowolil jim w pátek žádných, ač ginať dovolených her a wypražení. — Ach fdo, wida gakým způsobem se dítky negenom tak zwanných wyšších ale i nižších stawů wychowáwagi, nezplakal by. Teď uči se sice mnohým věcem, gen tomu gebinému ale, co potřebi gest, neuči se. Teď ge sami rodičové honi od rozkoše w rozkoš, káži gen, aby sebe držely za gebiný cíl všech snah, a dowolugi jim za lesflau marnost věčné blaho dáwati. W domech a palácích gegich an= nalézá se giž žádného mjestčka pro obraz uřizo= waného Krista, pro powinnosti náboženstwí nemagi žádné chwile, a muségi=li ge někdy k rozkazu wyššímu konati, býwagi negenom ku pohoršení všemu lidu, nýbrž i chowáním swým na gewo dáwagi, že newěř, co se w kostele káže, co se koná. A my se geště divíme, proč společnost lidská tak rozermaná gest, proč z ní mizi všedka počestnost, všedka wjra, všedka lásta, všedka přizn! — „Nemůžef strom zlý owoce dobrého wydáwati“ (Mat. 7, 18.).

Byl-li šw. Ludwif dofonalým fřestanem,

byl také dokonalým králem. Požílal se za nástrog Boží, v jehož ruce položeno bylo blaho duševní i tělesné veselí národu francouzského, a měl za to, že svým časem témuž Bohu, od něhož vládařství byl dostal, přísných učtů vyváděti bude. Z těch příčin směřovalo vše, cokoli činil, k slávě Boží a k prospěchu bližního. K tomu konci dal přísné zákony na utrhače a rauháče gména Božího a přikázal, aby každému takovému rauháči pyšty se propálily. Zákon ten zdál se některým příliš tvrdý. Z reptali proto, ale sw. král odpověděl, řka: „Kráb bych své pyšty rozpoltil, bych tím všemu ranhání v zemi konec učiniti mohl!“ Podobnou přísností zakročil také proti saubogníkům, proti lichvářům, a proti weřegným newěstkám, této ohawě gména křesťanského, slowem, kde widěl hřích, tam geg potíral, kde byla mysl ocháblá, tam dobáwal horlivosť, kde byl blud, tam učil, wšubec tak se chowal, gakoby do slowa naplniti chtěl, co sw. apóstol sw. Timotheowi psal, an bj: „Káž slowo, nabizeg w čas neb w nečas, třešci, proš, žehři we wšši trpěliwosti a učenj“ (II. Tim. 4, 2.). Z neminuul se s žábaucjm následkem; neboť srdce wšech se mu otevírala, a co otec brannau rukau zmoci nemohl, toho došel syn trpěliwosti, pokorau a laškawosti, zgednal totiž zemi žábaucj mjr, pokoril nepřátel swých, stal se smjrcem sausebných knížat, ano i Raymunda, hraběte tološského w těžkém bludu pogatého, s cirkwj swatau opět smjřil.

Mimo to byl ke každému spravedlivý a nad míru autlého svědomí. Sned když vládu nastoupil, dal všemmožně pátrati, zdali se komu pod předky jeho křivda nestala, aby ji mohl napravit, přísně přikázal, aby každému se spravedlnost děla, a aby všedky spory a pře co nedržive se vyromnaly. Křivá věc nenassla u něho nikdy žádného zastání; kde se jednalo o pravdu a právo, tu neznal žádného ohledu a welcí páni šhledali ho tat přísným obhagcem pravdy gafo biskupové. Když gedenkrát bratr jeho gednoho z poddaných neprávě do vězení uvrhl, vytekl mu to král trpkými slovy a propustiv člověka na svobodu při jeho znova dal vyšetřiti a za právo mu učinil. Ba ani koruny šicilské nedtěl přigmauti, když mu gi podávali, že je mu věc zdála býti nepravá a nespravedlivá. Aby se přesvědčil, že právo všude přísně se koná, dohlížel ku všem soudům aneb mužů bezpečných k tomu vysílal. Co mohl sám zprawoval a řídil, každý měl k němu co k otci všedch přístupu. Chudým býval obščegně šám soudcem. Čisté svědomí a nábožná mysl, čímž šw. král ornikal, wzbudila w něm pewnau důvěru w Boha, důvěra pak učinila ho zmužilým a statným, že w žádném nebezpečí a w žádném protivensšwí ani myslí ani srdce neztratil, a když ostatní w tížni své ani rady ani pomoci si newěděli, on pewnau wjrau k Bohu hledě odhodlaně i maudře jednau, a wálky, kteréz, aby práw země své zahágil, s některými pány a s frálem angli-

čím Zindřichem III. roku 1242. a 1245. wedl, gsau očitý a patrný důkaz, že mysl zbožná a Bohu oddaná zmužilosti a statečnosti neumenšuje, gať se mnohým zdá, nýbrž zvěťšuje a přidává.

Když byl sw. král zemi poťog zgednal a wšsecky záležitosti řiše w slusný pořádek uwebl: roztaučila se duse geho po zemi zaslíbené, kteráž tenkrát, gaťož až po dnes, pod těžkým garmem Turků upěla. I zamýšlel, že brannau rukau utištěným křesťanům tamnějším ku pomoci půgde a gha tureckého pro lásku Kristowu zbatw. Než nemohl tenkrát žádosti své vyplniti, ani i matka i choť i weškeri dwořané mu toho bránili, a wešmožně mu to zrazowali. Tu upadl do těžké nemoci; úplawice a těžká zimnice přivedly geg až na kraj hrobu. Dwořané i weškeri králowstwí mřeli aužkošti o mileného krále; král ale byl poťogen a myslí odhodlané, těšil své, přigal welebnau swátost s neywětšší skrauffeností, načez pozbyw smyslů celý den gaťo mrtwý ležel. Weškeren lid mobilil se mezi tím co neyskrauffeněgi za uzdrawení geho; a Hospodin wida lidu wraucnost, a almužny a nářek a bēdowánj, uslyšsel ge, a nawrátil králi opět život i zdrawj. On wšak sotwa že k sobě přišel, dal Wiljima, biskupa pařížského, powolati a složil w ruce geho slib, že brannau mocj swaté zemi ku pomoci půgde. Ale gaťo prwé, tak i nyní kladly se mu w tom mnohé přetážky, ano i sám biskup wymlauwal mu ten aumysl, řka, že slib geho nemůže platnosti mti, gelikož geg byl učinil, fbež těžkau nemocj na

dussi i na těle zeslaben byl. Načež král: „Teď snad, duchovní otče, nepochybuje, že zdravých smyslů jsem, an milostj Boží z plného zdraví se těším. V tomto nynějším stavu svým obnovuji svůj slib, a žádám opět, aby jste mi svatý kříž připíali. Slib můj nikdo nerozváže! Vidauce tedy westřeři pewnau vůli královu, počali se hotoviti, gedni sbírali wogsto, gini připravovali zbraň, a co nad to k tak těžké výpravě bylo potřebj, an zaš třetj w kostelch o požehnání prosili. Král opatřil zemi, odemždal gegj zprávu své matce, a rozkázal, aby se po celé zemi za zdar výprawy modlilo, a aby nikdo pomsty Boží právem na něho žádati nemohl, dal pilně pátrati, gestli by se snad někomu we gménu královu nebyla gafá křivda stala, aby gi, dřívě než odejde, napravil.

Když vše bylo pohotově, rozlaučil se s matkou, uchopil hlavní korahew a provázen dvěma bratřima a množstwj pánů dne 25. srpna r. 1248. na loď wstoupil. Duchowenstwo musilo zazpíwati: „Příběh swatý Dusse!“ a w tom wytrhly se kotwy a loď se w moře daly. Po krátké a sřasné plavbě přistáli na ostrowu Cypru, kdež přezimowati museli. Zde se ukázalo, gaf weliké myslí a gaf upřímné lásky k bližnjmu swatý král byl. Nakažliwá nemoc padla na geho wogsto; mnozi gi podlehli. Swatý král gako angel Boží byl na každém takměř místě, wssude pomáhave, radě a těše. Geho obětawost a láska nezůstala bez hogného owoce, mnozi z otroků

tureckých dali se na výru, mnozí odtrženci od církve navrátili se do gegiho lůna, a mnohé nemole a spory mezi řádem Johanitů a Templářů odstranily se a špořádaly. S gara odplauli všichni křesťáci, tak se nazývali bogomneci tito, do Egypta, aby pokorivše sultána svaté výře volnosti a svobody zgednali. Neypřu byli velmi šťastni; v krátkém čase dostali přepewnau tvorz Damiette. Hlavní chrám turecký, ginaf messita zwaný, změnil se i hned v kostel katolický. Svatý Ludvík messel men boš a vrhna se na tvář, vzdal Bohu za obdržené vítězství slusné díky. S jeho rodina i messerí důstojníci wogensstj byli s ním. V listopadu zanechawše rodinu královskou we tvorzi, hnuli se k velikému Kairu. Ale tu ge opuštalo wálecnj štěstí. Neypřu všem přemohli několikráte nepřitele, že ale na vzdor bedlivosti královny mnohou neschetnosti wogsto se winno učinilo, sešlal Bůh na ně neypřu hlad, pať i morowau ránu. Museli caumati, a tu na nestěstí upadl král se zbytkem wogsta svého w ruce krutého nepřitele. Co nezhybnulo nepřátelským mečem, bylo do Mansury w zagetj odwedeno. Tolik štetrnosti ale přede měli tu králi, že mu zvláštní stan wyfázali a gednoho služebníka s dvěma kněžma pomolili. V této přetěžké nehodě ořázalo se teypř, gať velikého ducha swatý král gest, gať wysoce nadosse, co pozemského gest, se pomznesl, gať upřímně ruku Boží byť i řáragiej cť a miluge; neboť ačkoli vši pomoci lidské zbaten, čuraw a

zagat nezanedbal přede níky svých obvyklých pobožností, nikdy nereptal na svůj osud, nýbrž byl vždy myslí pokorné a tiché a z tváře jeho zářila taková radost a mírné veselí, že i nevěřející lidé tomu se divili. Mezi tím viděl sultán egyptský, že posádka královská v Damiettu udatně se brání, naklonil se k příměří pod tauvýminkau, aby mu král Ludvík všech míst, kterýchž křesťané v své zemi drželi, postoupil. Ale král odpověděl: že on pánem míst těch není, a protož také nad nimi porýditi nemůže. I bylo mu smrti hroženo, než on stál neustupně na svém a odhodlaností, trpělivostí a statečností tolik si u knížat nepřátelských vážnosti dobyl, že mu po smrti sultanově i vládu země dáti zamýšleli. Konečně se přede příměří na 10 let uzavřelo, král musil vydati Damiettu a 800000 zlatých byzantských zaplatiti za sebe a za své zagaté wojsko. Při této příležitosti žádali na něm nepřátelé skrze posly přísahu velmi rauhawau a nečinj-li jí, smrti mu hrozili. Král však řekl poslům: „Ověte a řekněte pánům svým, aby se mnau dle ljbosti učinili, gá že raději wolím umříti, než v nemilosti Boží a v nemilosti jeho rodičky a v nemilosti všech swatých žiti býti.“ Po těch upustili nepřátelé od přísahy.

Král zachoval wýminky, pod kterýmiž příměří se stalo, co neysvědomitěgi a zpozorowaw, že se nepřátelům omylem o 20.000 zlatých křiwba stala, poslal i hned hraběte montfortského, aby

určitau sumu nepříteli, ačkoli schodeš ten nebyl znamenal, doplatil.

Nato přeplawil se statný král do Palestiny, gednať aby lidu swému oddechů popřál, gednať aby některé věci a záležitosti tam zprawil a porýdil. Plamba byla kratičká a šťastná. Tu ale wzal ho Hospodin opět na tuhau zkaussku; mor zachwátíl mu dráhné množstwí lidu. Gtíllť král owšsem bolestnau tu ránu welice, ale nic méně lžbal pokorně ruky nebeského otce, a nemocným podiwu hodnau lástkau slaužil a pomáhal. Toho času upewníl také některá místa, wystaupil mnoho zagatých, a aby na wlastnj oči widěl, čeho potřebj gest, celau takměř zemi proffel. Brzo na to došla ho smutná zpráwa, že totiž dobrá matka s životem se rozlaučila. Při té zprávě wrhl se před oltářem w své kapli, a sepíarw ruce modlil se: „Děfugi ti, ó Bože a Pane můg, žeš mau máteř přehodnau lásky mé až posud zachowal. Bylať dar milosrdenstwí twého; geg ti nynj zaš nazpět žádáš, a gá nemám, proč bych si nařkal. Gá gi milowal nade wšsecka stwořenj lástkau neyhraucněgššj; geliž se ale tobě zljbilo, opět k sobě gi wziti, budiž swaté gméno twé chwáleno a welebeno na wěky.“

Umrtj matky, některá požadowánj krále anglického a giné newyhnutelné potreby domácí přiměly swatého krále, že konečně po šestileté nepřítomnosti domů se nawrátiti ustanowil. Neščislné množstwí lbiž šesslo se, kdýž do lodě wstupowal, dobrořečjce a žehnagjce mu. Gestau byl

frál, gať obyčegně, wšsemu lidu na lodi příkla-
dem hluboké zbožnosti, pewně w Boha důvěry
a čisté k bližnjmu lásky; neboť po celý ten čas,
co plavba trwala, buď se modlil, aneb nemocné
obsluhowal, aneb neumělé plawce swatému
náboženstwj vyučowal. Příklad geho působil
wýborně na každého, co gich tu koli na lodi
bylo. Loď se podobala kostelu, w kterémž ná-
božný lid s upřímností Bohu slauží. Plavba
nebyla příliš sřlastná. Uwjzli na mělčině a bylo
je báti, že loď se rozkotá. Gať pomoci, nikdo
newěděl. Tu ale wrhna se frál, pewně w Bo-
ha dawsage, před neywelebněgšj swátost, snažně
je modlil k tomu, genž wětrům a wlnám při-
kazuge, o pomoc a zachowánj; a hle Bůh wy-
slyšel modlitbu geho, loď se opět spustila a plaula
bezpečně na západ. Roku 1254. konečně při-
stáli k břehům wlastenským. Lid uwjtal mileného
frále s neljčenau radostí a s hlasitým gásánjm.
Z frál byl potěšen, uzřew předbrahau wlasti.
A wšak prwnj geho kroc byl do kostela a wzdam
djky dobrotiwému Bohu neysrdečněgšj, dawem
neščjřlného lidstwa do Paříže se ubjral. Nynj
je ugal opět wšj silau zpráwy země. Sláwa
gména Božího, spasenj dušj lidstých a blaho
wlasti bylo gebiným cílem wšech snah a podni-
kánj geho. On budil swým příkladem bohabog-
nost a nábožnost, bránil hřjchu, stawěl kostely,
zařládáwal kláštery, a zwlášť se o wýborné a do-
fonalé duchowenstwo staral. Učinil nadacj pro
wdowj a sirotky, pro chudé studenty a zchudlé mě-

řtany, ano i o wěno chudým dítčám se postaral; dolehal wšši sílau, aby se každému prámo dělo, aby nikdo nebyl utištěwán a zkracowán, a aby se každému svědomitě nahrabilo, kdož křimbu w čas nepřítomnosti geho utrpěl. — Při wššech těchto starostech a pracech, kteréz se nyní na něho se wššech stran walily, nespustil swatau zemi ani na okamžik z paměti, ano wida, že se tam postawený křesťanů co den horšši, a že Turci o nic wíce nestojí, než aby ge do kořen wyhladili: swolanu sněm zemský pronešl je, že opět brannau rukau křesťanstwu přispěti chce, a wýmluwnosti swau tak daleko to přivedl, že wššichni mu po wůli býti sljbili.

Wládu země swěřil mezi tjm dwěma nemyaubřegššim mužům onoho času, Watauffowi opatu u sw. Dinisse, a Simonowi, hraběti Messe; na to rozlaučiw se s chotí wzal s jebau tři syny a gednu dceru a na cestu se wydal do Nigues-Mortes, kdez je křížem znamenáné mogišo segiti mělo. R. 1270. před welfonoci došsel mįsta tohoto.

Křížákům je zdálo býti dobré, neyprw je plauti do Tuníju, protože tamněgšši král křesťanům nachylen je zdál, a naděge byla, že wjru Kristowu přigme. A wššak král ge uwjtal nepřátelsky a brannau rukau. Dwšsem že swjtězili, i zdálo se, že se jim wesslera země podrobí. Ale u Pána Boha ginať bylo šauzeno. Morowá rána zhubila takměř polowic mogšta. Králewic Jan byl gedna z nepyředněgššich obětí. Kořečně i sám král se rozštonal. Wšše se dalo w

nářeť, gen král sám byl pofozen. Chtě, že smrti nezbude, opatřil, čehož bylo zemi třeba, a gediné s Bohem a s sebau se objíral. S udělili mu posledního pomazání a ostatních swátostí. Wida král, že se k němu Bůh w neyswětěgšij swátosti blížj, sebrato wšsedu sílu, uwrhl se u noh lože a přigal Pána Boha s takowau sfracffeností, že přítomnj wššicni w slzách zplýwali. Od toho okamžení neměl pro nic widu a pro nic sluchu leč pro Boha. Gemu wzdáwal díky za wšsedu ta utrpenj, kteráž na něho uwalil, geho také prošil, aby lidu newěřicjmu oči otewřiti a poddaným swým milostiw býti ráčil. „O Bože, zwo= lal častofráte, budiž spasitelem a ochrancem lidu swému!“ — Nad mjru bylo pohnutlivo, když se s dětmi swými a ostatnjmi průwodci laučil. Napominání, kteráž tenfráte králewici a budaucjmu nástupci swému Filippowi dal, gsau zagistě swatého krále důstogna.

Znamenage konečně, že poslednj hodinka přichází, dal se na popel položiti a brzo na to skonol. Poslednj slowa geho byla: „Wegdu, ó Pane, do domu twého, a flañeti se budu w swatyni twé. Otče, w ruce twé poraučjm dušši swau. To stalo se dne 25. srpna 1270. Roku 1305. potwrdil papež Bonifác VIII. weřegně geho ctěnj.

N o z g j m á n j.

W napominání, gaťe swatý král na smrtelné posteli synu Filippowi, genž po něm wládnauti měl, gsau nadmjru pěfná, tať že každý křesťan

mnoho dobrého z nich na sebe obrátiti může, pročež tuto některá stávejte!

Milý synu, nepředsněgi ti poraučím, abyš Boha z celého srdce miloval; neboť bez lásky nikomu spasenu býti nelze. Stráž se každého těžkého hříchu a raděgi neš wesskery muky, než byš se hříchu dopustil. Sešle-li ti Bůh protiwensťwj, přigimey ge pokorně a trpělivě wšedko snášeg a měg pewně za to, žeš to zaslaužil, tím způsobem ti wšedka protiwensťwj k weskému užitku budou. Dopustj-li Bůh, aby se ti dobře wedlo, wzdáwem mu zato díky, a nedey se pýšse k zlému swěsti; byl by zagistě nyměťšj newděk, když byš darů Božjch proti Bohu obracel. — Chodjmey častě k zpovědi, a wol si ošwíceného a zkusšeného zpovědnjka, kterýž by tě k dobrému wěsti a zlého uchowati uměl. Dey mu gakož i giným nábožným mužům wolnost, aby ti chyby twé mohli předstawowati, a s strany sich aby tě poučiti směli. Chod rád na služby Boží a býwey gim přítomen se wšj počestnostj. Wodli se ústy i srdcem zwlášťte po pozdwihowánj. — K chudým a nužným buď milosrduš a pomáhey gim, gadž můžeš. — Kmautj-li tě co aneb jūžuge, zgem to bez odfladu zpovědnjfu aneb ginému muži, ku kterémuž důwěru máš, a bude ti ulehčjno. — Dobré obyčeye země swé uchowey, gen co zlého gest w nich, wymjtey. Vidu swému neufládey mnohých a těžkých danj. Gleď můkol sebe mjtí opatrně a bohabogné muže stam duchownjho i swětšého, kterjž nechodj po žádostech dušj swých; s těmi

se vyražeg, společnosti ale zlých utíky. — Slyš rád slovo Boží a chovej se w srdci svém; modlitbu milug a odpustků od církve udělených aučastným statí se snaž. Milug čest swau i wšse, což dobrého gest, zlého ale nenáwid. — U přítomnosti své netrp, aby někdo mluvil, co by k hříchu mohlo ponaukati, aneb čím by se dobré gméno něčj poskvrňowalo. Netrp žádného rauhání proti Bohu aneb proti swatým. Dělug často Bohu za wšsedla obdržená dobrodiní, abyš nowých hodným se stal. Drž se přísně spravedlnosti; neuchylug se od ní ano w prawo ani w lewo: podporug prawdu a buďž ochrancem chudého w stížnostech geho, doť se prawda neufáže. — Máš-li cizí statek, a wěc to gistá, bez průtahy nawrat, co komu patřj, byt byš i po stcích statku toho byl došel; ge-li ale wěc negistá, bey gi i hned mužům maudrým rozšauditi. Sled pilně k tomu, aby každý w zemi twé práwa a pokoje a míru požjwat mohl, ztolášť ale duchowenstwo w uctivosti měg; a netrp, aby se gim obnjmalo, co gim předkové twogi dali. — Co se týče měst a obyčegů zemských, chovej se téměř stawu a w té wolnosti, kteréž mýwali za předků twých. Napraw toliko, což zlého w nich gest. Rodičům swým profazug wšselikau lásku, čest a poslušnost. — Gary dáwey toliko nábožným a neúhonným kněžim, a k tomu konci rad se s muži maudrými a poctivými. Snaž se mýti auředníky a šaudce wěrné a spravedlivé; taž se častěgi po gegich obcowání, abyš wěděl, zdali

negsau nefslechetnj, strannj, lašomj. — K stolici římské měg je s uctivostí a papeže poslauchen co duchovního otce. Strěž se marných vydání a náklad na dvůr budiž rozumný a mírný. Konečně napomínám a zařknu tě, milý synu! abys za duši mau dal obětovati mšse svaté a modlit se w po celé říši. Posléz tě, milý synu můg, žehnám, gaťž gen dobrý otec syna svého žehnati může. Neysvětěgšij Trogice a wššicni swatj uchowyteť tě wššeho zlého, a swrchowaný Bůh račiž ti tu milost propůgčiti, abys wždy a we wššech věcech dle swaté wůle geho chobil a gednal, tať aby on strze tebe byl weleben, a my po tomto životě mohli s njm přebýwati a na wěky wěkůw geg chwáliti. Amen.

„Nepřestáwey synu slyšeti naučení, aniž buď newěda řečj maudrosti“ (Přisl. 19, 27.).

„Bud pilen maudrosti, synu můg! a obwesel srdce mé, aby mohl odpowěditi tomu, kdož ti wytýká“ (tamtéž 27, 11.).

„Synu, přijmej učení od mladosti své, a až do šedin nalézati budeš maudrost. Gaťo ten, genžto oře a sege, přístup k nj, a očekáwey dobrých užitek gegich. W práci gegi maličko usta-neš, ale brzo gjsi budeš z plodů gegich“ (Sir. 6, 18—20.).

„Milosrdenstwj a prawda ostrjhať krále a milostivostí utwurzuge se trůn geho“ (Přisl. 20, 28.).

M o b l i t b a.

O Bože, kterýž wyznatvače svého Ludwika ob království zemského ku království nebeskému pomolati ráčil, bey, ať na přimluvu a strze zásluhy jeho pobylu wezmeme na slávoč krále všech králů Ježíše Krista, Syna twého, genž s tebou žij gest a králuge na věky věkům. Amen.

Na dnešní den padá také svátek: W Římě swatých mučedníků: Eusebia, Pontiana, Vincencia a Peregrina; tamtéž swatého Genesia, mučedníka, jeho utrpení zítřejšího dne wyprawowati budeme; w Italice we Španělsku sw. Geruntia, biskupa; w Arelatu sw. Genesia, mučedníka; w Syrii sw. Juliana, mučedníka; w Tarakoně sw. Magina, mučedníka; w Konstantinopoli sw. Menny, biskupa; w Neapoli swatě Patricie, panny a m. g. sw.

26.

Život sw. Genesia *), divadelního herce a mučedníka.

W životě a w utrpení swatých a swětic Božích, o nichž až posud bylo gednáno, učinila je také semo tam zmínka o mužích a ženách, kteříž neyprw statně o Kristu swědčili, ano i welikých muť pro něho přetrpěli, ale i toho okamžení, když wítězství své dokonati měli, flešše na věky zahynuli. Teď ale uwidjme muže, kterýž se neyprw tagemstwím swatého náboženství smál

*) Na místo swatého Zefirina, papeže a mučedníka, nemohše se žádných zpráv zajiťmých dobrati, kladem život swatého Genesia.

a rauhal, a nyní tak welikau milostj obdařen byl, že pořtěn netoliko přetěžké muky trpělivě sněš, nýbrž i smrt pro gméno Krista, genuž se před krátkem rauhal a smál, podstaupil. Muž ten gešť sw. Genesius.

Genesius byl žim w Řimě za panowánj cjsaře Diocleciana. Jeho rodičowé i příbuzenstvo byli křesťané, on wšak sám byl nehauhla-wněgšj protivnjť gména Kristowa, a aby s křesťany obcowati nemusil, opustil rodiče i domow, a živil se kexfljřstwjm a uměnjm diwadelnjm. Toho času swjtěžim Dioclecian nad Parthy, přiššel do Řima. Řimané geg uwjtali s neywětšj sláwau a neyrozmanitěgšj kratochwile a slawnosti genužu cti strogili. S Genesius dyl sláwau částkau k obecnému weselj přispěti, a wěda gať hrubě cjsař na křesťany zaneuřel, usmyslil si, že swaté gegich učení a obřady u weřegnau potupu a posměch wydá. Mage bezpochyby giž z domowa gakausi známost obřadů při swatém křtu obyčegných, wywolil si swatý křest za předmět swých nechutných žertů a rauhawých wtipů, nepochybuge, že tym negenom cjsaři a libu zwláštňj weselj způsobj, nýbrž že i sláwy a hogné odměny dogde. S swolaw swé pomocnjky, poučil každého, co mluwiti a činiti má a pilně weřegných her čelal.

Konečně přiššel určitý den k hřám. Cjsař a s nim weššeren dwůr a neščjśné množstwj libu byli přítomni. Hry se počaly. Genesius byl při nich hlawnj osobau. Ležel na loži gakoby nemocen byl a žádage pomoci wolal: „Ach au=

weg, tať mi těžko gest, řěť by mi ulehčino bylo!" Ostatni hercowé uslyšewosse tato slowa odpowěděl: „Gaf pať ti můžeme ulehčiti, řbyť ti tať těžko gest. Zbalizť gšme truhlári, abychom tě ohoblowali?" A těmto slowům ztrhl se náramný smich w libu. Genesius wšak řekl: „Wy blbowé, gá řci po řřestansku umřiti.“ „A proč pať to?“ otázali se hercowé. „Abych onoho dne, odpowěděl Genesius, co utečenec mobloslužebnosti od Boha řhledán byl.“ Po těch byli dwa řerci, z nichť geben za řněze přistrogen byl a druhý za exorcistu*), řterizť se u lože geho posaduwosse, otázali se řřauce: „Proč ři náš obeslal, řynu milý?“ Při této otázce dotekl se prst milosti Boží duffe rauhagijho se Genesia, a on uwěřil w Řrista Řežířse; i odpowěděl, ale giť nřkoli rauhawě a potupně nýbrť plnau wěrau a z celého řrdce: „Řádám obdrťeti milost Řristowu, abych gi znowa zrogen gsa, řiby nřřlechťetnosti řwých se zřawil.“ Řerci domnřwagice se, že wsse, co Genesius mluwř, gest pořád gen paubý poboněť a lichý žert, řlabli mu otázky, řterěz se řřtěncům dáwagi, a wšřecky obřady, gafť se gich w cřřkwi uřřiwá, na něm wyřkonali. Poslěz obléřli ho w břlé rauchu, w gafé se nowořřtěnci na znamenř dosáženě newinnosti obleřáwagi, a podali mu řhleba a medu i řwjčku, řjmz se wyřnamenáwati mělo

*) Exorcistě býwali osoby duchownř zwlášť ř tomu ustanoweni, aby nad posedlými s wědomřmi břřřupa se mobljice ge uřřrawowali. Řěto duchownř moci dosáhuge duchownř osoba při druhém z čtyř menřřich řwěcenř.

přijímání ulebné swátosti, mysl dětinná a ho-
 raucj bedlivoſt nad ſebau a nad ſmysly ſwými.
 Sotwa že wſſe toto bylo ſe ſkončilo, rychſe při-
 ſſli ginj za wogáky přitrogenj herci, a gaſoby
 ob ciſaře byli wyſláni, gali Genesia a na ſaub
 ho wleſli, kdež ſe z wiry ſwé wyznati a zob-
 powjdati měl. Lid wida toto, dal ſe do nára-
 mného ſmjchu a gáſání; i ſám ciſař gewil, že
 ſe mu ta wěc libj. Z poſtawili gaťeho Genesia
 na miſto powýſſené, aby wydal ſwědectwj o Kriſtu
 Ježíſi. A Genesius dal o Spasiteli lidſtém
 ſwědectwj, gaťeho ſe ani ciſař ani niſdo z lidu
 nenadál; řeč geho odhalila wnitrnj mysl geho
 a byla důkazem, že on, co prwé na něm ſe
 ſtalo, nebržel za žert, nýbrž za prawdu prawdaucj.
 Z řekl u welikém nadſſenj: „Poſledni ciſaři, a
 wy bogownjci a wy mudrcowé i wy obywatelé
 měſtſtj ſlyſte! Gá hrozjwal ſe, kdykoli gſem ſlo-
 wo „křeſtan“ uſlyſſel, a wſſedky gſem tupjwal,
 kteřjž ſe k tomu gménu znali; i rodičů a při-
 buznych ſwých nenáwiděl gſem pro gméno kře-
 ſtanſké, a křeſtané tať ſměſnj mi byli, že gſem
 ſe tagemſtwjm gegich co neppilněgi naučiti ſn. žil,
 niſoli abych w ně wěřil, nýbrž abych wáſ gimi
 na diwable obwefelil. Leč ſotwa že ſe woda
 nahého těla mého dotkla, a gá k otázce, zdali
 wěřjm, co ſe mi předřjčawalo, odpowěděl: „wě-
 řjm!“ užřel gſem nad ſebau ruku s nebeſ při-
 cházejicj a ſikwaucj ſe angely, kteřjž mi z knihy
 gaťeſ wſſedſa prowinění má, gichž gſem ſe od
 maličkosti až po tu chwili dopuſtil, četli. Na to

pohrauli knihu w též wobě, kterauž gsem přeb očima wassima obmyt byl a ořázali mi gi opět, a byla bělegši než snj. Muže tedy wěhlasný cjsaři a wy wšični, co gste se těnto tagemštrojm imáli, wěřte nynj še mnau, že Kristus prawý gest Bůh, že gest swětlo, že gest prawda, že gest imilowánj a že gebiné strže něho odpusttění dogdete" *).

Tato řeč rozpálila cjsaře k hněwu neyprubšimu. Z dal Genesia holmi co neyufrutněgi bji, a pak Plautinowi přefektowi geg odewzbal, aby ho bohům obětowati přinutil. Byl tedy Genesius natažen na šřipec; ale gaskoli ho železnými klíkami trhali a hořicjmi pochodněmi pálili, a gaskoli ho Plautin napomjnal, aby obětowal bohům a cjsařstau milošti nepohrdal, šál on nicméně nepohnutě u mjře swaté, a w neywětšjch boleštech, gež š neslýchau trpěliwosti imášel, prawil: „Menj giného frále, než toho, kteréhož gsem widěl, gemu se klanjm, geho ctjm; a byt bych pro něho tisícfráte usmrčen byl, wždy geho budu. Žádné mušy newyrwau mi Krista ani z úst ani ze srdce. Welice oplakávám bludu šwého, že gsem prwé swatého gména na swatých lidech nenawiděl, a že tak příliš pozdě prawému fráli se klaněti gsem počal.“

*) Ačkoli křesť, kterýmž herci Genesia pokřtili, sám w sobě neplaten byl, proto že neměli umyslu činiti, co cirkew činjwá, byla toho křtu platnost nahrazena upřjmnau žádostí a šagicností i umučenjm Genesia. Křesť woby nahrazen byl křtem žádostí a křtem křwe.

Tak použíwal sw. Genesius poslednjch swých ofamženj, aby pohoršsenj, kterež předeššlým rauhanjm učinil, napravil. Wida přefekt, že wššecka práce marná, a že Genesia od Krista wjce neodwratj, dal ho štiti. To se stalo, gať někteřj čtj r. 286, poblé giných ale roku 303. W kalendáři římském klade se den geho utrpenj na wčeregšj den.

N o z g i m á n j.

Několi diwabelnj hry samy sebau gsau lhostegné, nemagjci do sebe ani nic dobrého ani nic zlého, nic méuě přihlédneme-li ostřegi k nim, šhledáme s bolešj, že gaťo za časů Genesiwých i nynj zhušta býwagi místa, kdež se náboženstwj aneb věci, kterež z náboženstwj plynau a k němu se wztaħugi, w posměch a w potupu uwáděgj, a to negenom ukrytě a gaťo pod plášťčkem, nýbrž i nezřjďka dost zgewně, a že negedenfráte podkopáwagi a wywracugi, co náboženstwj prácně bylo zasilo a wzbělalo. Náboženstwj k. p. učj čistotě těla i bušje, ale diwabla dáwagi příklady, gať chlipnost a tělesná láska se budj a žiwj; náboženstwj učj upřjmnosti a prawdě, na diwable ale widěti, gať piske se řugi, gať žrába, gať podwod a lest se osnugi; náboženstwj učj poslušnosti wrchnosti a to netoliko dobrých ano i zlých, ale na diwable šchwaluge se obbog a wzbor; náboženstwj káže tichost a lásku ke každému i k nepřjtelj, na diwable welebje se hněw,

msta a vražba; náboženství uči trpělivosti a tichosti v protivenství a svízlech, divadla však praví, že zbabělec gest, kdož v protivenství nit života svého samochtě neztrhává; slovem divadla bývají škola, v kteréž se svědomí konejší a bázeň Boží udušfuge; kdež se vášně roznécují a smysl pro čistotu umrtvuje; slovem není nic tak swatého a nic tak velebného, oč by se na divadle jurový wtíp netřel, co by gjizlivý gazyl nestvornil, co by ďábelská mysl nezlehčovala, a opak nic není tak hanebného, nic tak gestitného, co by se na divadle neufazovalo, nešchwalovalo, neomlávalo. Působení pak divadel bývá tím různější, tím gistější, uvážíme-li, gať mocně libeznost hubby, slabost zpěvu, wystrogenost hragicích žen a mužských a wesměš celá divadelní úprava jmysly a tělesnost dráždí, gjmá, zaslepuge. Nefkneť omšsem někdo, že divadla bývají školau dobrých mravů a ctností, že kárávají neschetnost a trestávají hřích. Nepřijm se, že na divadlech někdy neschetnost v posměch se uvádí a ostrým bičem wtípu se mrškává, a však neshýháno, že by divadelní hry uvedly neschetnost v nenávisť, a mimo smích také způsobilý pláč nad neschetnostmi. Gisto, že divadla gšau pramenem tisícera hříchů, ale pramenem pokání nebyla, negšau, aniž kdy budau. Proto však pro wšlecko nechci divadelních her na wždy zatratiti a odsauditi, nýbrž wjm, že člověku pracemi duševními a tělesnými zemblenému newinného wyrazení gest potřeby. A však tu zapotřebí

weliké opatrnosti a prozřetelnosti, gednať abychom nedali nikomu žádného pohoršení, a gednať abychom sami pohoršení nebyli. Nesmíme tedy do takových her choditi, kdez wíme, že se náboženstwj tupj, ctnost se podrývá a dobrý mrav uráží. Nesmíme, když by náhodau podobného coš se přihodilo, tomu se radowati a chowáním swým takové prohřešení schwalowati; nesmíme divadelnj hry powažowati za každodennj úlohu, aniž gim tak zwykati, abychom bez nich žiti býti nemohli. Kdož ale raděgi w divadle bli než w kostele, kdož pro divadlo po každé dosti má pochwili, kdož ale do kostela giti má, wždy zaneprázdněn býwá, komu pro divadlo nikdy peněz neschází, kdož ale k swatému účelu něčim přispěti má, wždy chudý býwá, kdo se raduge nezbedným štokům a tancům nefázaných tanečnic a tanečnjků, nad štraussenau modlitbau lidu se wšak horší a t. d. zdaž tomu a takowému hry divadelnj gšau bez hřichu?

„Srdce bláznů býwá tu, kde gest weselí“
(Kazat. 7, 5.).

„Kdož miluge nebezpečnstwj, zahyne w něm“
(Sir. 3, 27.).

„Nesrownáweyte se s tímto swětem, ale napravte se w nowotě smyslu swého, tak aby gste zkusili, která gest wůle Boží dobrá a dobroljbezna a dokonalá“ (Řim. 12, 2.).

„Nemilugte swěta, ani těch wěcj, kteréž na swětě gšau. Miluge=liť kdo swět, nenj lásky Otcowj w něm“ (I. Jan 2, 15.).

„Synové lidští! dožaduj se těžkého srdce budete? I proč milujete marnost a hledáte lži?“
(Žalm 4, 3.)

Modlitba.

Propůjč nám, ó Bože, té milosti, abychom slibu na křtu svatém učiněnému, že se odříkáme světa i slávy jeho, věrně dostáli; vedí nás cestou k spasení a naplní srdce naše bázní před saubou tvou, ať neběžíme rozkošmi světskými spiti u věčné zahynutí. O vyslyš nás v milosrdenství svém skrze Krista Pána našeho. Amen.

Téhož dne:

Život sv. Alexandra, mučedníka.

Všimněte si, že sv. Alexandr v Bergamě, městečku italském, se narodil za panování císaře Maximiana. Byl pak sv. Alexandr vojín v tému thebetském *). Dowěděl se císař, že Alexandr vjru Kristovu uznává, oběslal ho k sobě, řka: Neoběslal jsem tě pro nic jiného, než abys bohům obětoval; neboť jsem se dowěděl, že opustíš bohův našich, křesťanem jsi se stal. Po těch slovech dal stůl přistrogiti a Alexandrowi domlouval, aby obětoval. Alexandr však pohledna k nebi řekl: „Řež mi Bůh, než me

*) O něm viz život sv. Mauricia dne 22. září.

gměnu Kristově prosiejm všeho uděluje, řek
mi Bůh té milosti propůjčiti ráci, bych i tvé
vůli k poznání pravého Boha přivedl, a ne-
měru tvaou tak gestitnou přemohl. Než twůg
neduh zdá se býti nezhogitelný, a ty od dáwna
té gestitnosti se drže, věřiti nechceš. Mne však
povolal onen, genž slíbil, že z národů lid k mi-
losti své přivede. Setřiz tedy rady své a plač
raděgi a pozney skutky své, a uvěř v Boha
živého, genž všecko byl učinil." Těmi slovy
pohnut a rozhněván Maximian kázal přítomným
služebníkům, aby Alexandra nutili na obětech
bohům podjlu bráti, a nechťel-li by, aby i trestů
přidali. Než' svatý Alexandr rozjčen ohněm
svatě horlivosti, opřel se patau o stůl a pře-
vrátil geg i se všemi oběťmi. Věc ta popu-
dila Maximiana k neuvěřšimu hněvu, tak že
beze všech okolů geg hrdla obsaudil, kteržž
uslyšew nálež, zradomal se, a pomodlivo se ma-
ličko ale wraucně nastawil ššigi, a w tom byl
stat. Po několika dnech wzala gislá nábožná
matrona, gménem Grata, svatě geho tělo a po-
hřbila ge na statku šwém blíž Bergamy.

Rozgimánj.

Na sta, ano na tisíce mučedníků padlo k roz-
kazu cjsaře Maximiana rukau katowau, a ačkoli
všicni tjm pravdu učenj Kristowa ztwardili, tr-
wal cjsař nic méně w newěře své. Tážeš se

proč? milý křesťane! Proto že srdce geho bylo zatvrzené a oko duševní zaslepené. Ach, milý bratře a sestro v Kristu Pánu, zatvrdelost a zaslepenost gest stav nevhodný, v kterýž člověk upadnauti kdy může. To srdce gest, pravý svatý Bernard, zatvrdelé, kteréž žádná skroušenost nezdrť a žádná nábožnost neobměkčij; kteréž se žádných hrozeb nebogi, trestáním se zatvrzuje, dobrodiní Boží neděkem a geho milosti nevěrofti zplácij. Srdce zatvrdelé nezardij se při věcech nevhanebněstijch a nelekne se při nebezpečí nevěstijm; gest bez láskavosti k bratřím, bez bázně a uctivosti k Bohu; zapomíná na minulost, přítomnosti nedbá, na budoucnost se nehotovij, a zapomíná neyprvé na své povinnosti, pak i na sebe. O jak hrůzoplňný to obraz srdce zatvrdelého! a předc, předc Nymilegftij! gsau lidé, kteříž mnohé z těchto známek, pakli ne všech, do sebe magj. Ach kolikfráte dostihla náš ruks Páně metlami svými, a my se v hřístijch svých utvrdili, kolikerých dobrodiní a milostí běreme denně z ruky Boží, a my všeho toho nedbáme. My vidáme lid v skroušenosti před Bohem se kořiti, a z hříchů svých se káti, a my se jim co posetilecům smáváme; slýcháme rauhavé a hanebné řeči a rádi gich přislaucháme, ano i podjlu na nich běreme; býwáme prošení od ubohých bratřij o radu, o přijmutu, o pomoc, za ochranu a zavjráme před nimi brávy duše své, a děláme si smijch z potřeb gegich. O člověče, skaukej sebe samého, skaukej se ale upřímně, zdali srdce tvé nemá některé z známek srdce

zatvrdělého, a šhledáš-li, o! pať neodfládey, nýbrž chop se léků, aby se obměčilo, což tvrdého gest.

„Dneš uslyšíte-li hlas geho, nezatvrdzte srdceí svých“ (Žalm 94, 8.).

„Oni byli odporni světlu, neznali cest geho, ani se kdy navrátili po stezkách geho“ (Job 24, 13.).

„Zhrzeli jste vřelíkau radau mau, a domlauvání mého zanedbali jste, pročez i gá také v zahynutí vašem smáti se budu“ (Přisl. 1, 25. 26.).

„Smilugme se nad bezbožníkem a nenaučij se špravedlnosti: v zemi swatých neprávě činí a neuzří slávy Hospodinovy“ (Žs. 26, 10.).

„O kdyby poznalo i ty, a to aspoň v tento den tvůg, které by věci ku pořogi tobě byly! Nyní ale skryté gšau před očima tvýma“ (Luf. 19, 42.).

„Gá gdu a hledati budete mne, a v hříchů vašem zemřete“ (Jan 8, 21.).

Modlitba.

O smilug je nad námi, ó světlo věčné, a rozpřyl temnosti naše, a dey nám oči, kteréž by viděly, uši, kteréž by hlas tvůg slyšely, a srdce, kteréž by tě právě milovalo. Propůgč nám té milosti, abychom se opravdově k tobě obrátili, hříchů zmužile přemáhali, a tak svého věčného cíle dosáhli. Skrze Krista Pána našeho. Amen.

Na dnešní den padá také svátek: V Římě svatého Zefyrina, papeže a mučedníka; též tam svatých mučedníků Irene a Abundia; v Ligurii svatého Setunda, mučedníka; u Marsú sv. Simplicia a jeho synů Konstancia a Viktoriana, mučedníků; v Mikomebii sv. Gabriela, mučedníka; v Španělsku sv. Viktora, mučedníka; v Kapui sv. Ruffina, biskupa; v Pistorium sv. Felixa, kněze a m. g. sv.

27.

Život sv. Josefa kalasanského.

Sw. Josef kalasanský, tento výborný přítel mládeže, narodil se dne 11. září 1556. na hradě Betralta v Uragonii. Otec jeho Don Petro, hrabě Kalasanca, a matka Donna Maria gastonfská, gať pro nábožnost tak i pro urozenost na slovo vzatj, dali si na dofonalém vychování vtipného a od Boha výborně nadaného Josefa velice záležeti. Ž žehnal Bůh upřímnému snažení gegich a šeslal Josefowi výborné učitele, kteříž nerozdělávali gediné rozum jeho, nýbrž geg i slowem i skutkem ku bázni a kázni Boží wedli. Dospěv Josef let mládeneckých, musil do Leridy na vyšší studia. Tato studia býwagi nezřídka mnohemu mladjku příčinau časné i věčné záhuby, ale našemu Josefowi štala se pramenem přemnohých ctností, neboť neopominul ani na zdofonalování ani na vzdělávání sebe svědomitě a s wytrvalostí neobyčegnou pracowati, wešštery své myšlénky, řeči i skutky zákonem a vůlí Boží zprawowal byl na modlitbách horlivý, rád chobil

na služby Boží a často přijímal neysvětější svátost s anjelskou právě wraucností. Na neywěš cenil si čistoty. K tomu konci užíwal wšech prostředků, kterýchž swatí a swětice Boží k podobnému cíli užíwávali a užíwají; zwláště ale etil rodičku Boží a o ochranu a pomoc w pokušení wyžýwal; nadto byl představených swých poslušný a u weliké ucti=ivosti ge měl. Z úst geho newyšlo žádné slovo rauhamé, urážlivé, aneb newrlé a netrpělivé; obcowání geho bylo čisté a bez úhony. Z opu=štění aneb potřební bratři šhledali na něm, že láska geho k Bohu žiwá a prawá gest. Wzbu=zowal s neywětší srdečností spolužáky k lájce Boží a k pilnosti, střežil ge před hříchem, a kde a gak mohl jim prospěšným se státi je snažil; rád nawštěwował nemocné, a netoliko ge těšil a k trpělivosti napomínal, nýbrž jim i pomáhal a s neywětší ochotností slaužil; z krátka ukazowal slowem i skutkem, gaci magi křesťanskí stu=denti býti. — Aby studující — aspoň nyní — častěji do takowéhoto zrcadla se díwali, aby se nedali u wjře své gešitnými námítkami nezabohů a tělesných lidí másti, aby co wěřj, také skutkem ukazowali a milostmi swatých swá=tości nezhrdali: pať zagisté umřly by šprawedliwé často stížnosti, že studující mládež za našich časů býwá prostopášná, hrdá, twrdosšigná, newázaná a šwémolná! Geho se může wlašt najiti, wy=chází-li ze škol mládež bez wjry a bez lásky? „Kůň neofrocený býwá twrdoústý, a syn rozpustilý bude dostočný. Počlebug synowi a nažene ti strachu:

pohráwey s ním a zarmautj tebe," pravj (Sirach 30, 8. 9.).

Když Josef studia skončil a na hodnost doktora w práwech porýšsen byl, počal na něho otec naléhati, aby se o něgaty úřad ucházel, a by se oženil. Ale mysl mládeńcowa nesla se k wyššim a k swětěššim věcem. J užawřel, že se Bohu zcela zaswětj a do starou duchownjho dá. Když tomu otec po mnohém prossenj konečně swolil, dal si Josef tak zwaná nižšj poswěcenj dáti, zawázal se dobrovolným slibem k ustaročné čistotě a tělo své tuhými posty, dlahým bděním a swatým rozgjmáním mrtwil a w uzdu rozumu pojmal. Nato odebral se do Walencie na studia bohoslownj, a poněwadž mu tady gista necudná žena léčky strogila, odesšel do Alfaly, kde studij swých dokončiw na hodnost doktora w písmech swatých porýšsit se dal.

Giž giž zdál se bohabogný tento muž býti u cje neywraucněššjch žádostj swých, an mimo nadání tuhý zápas musil podstaupit, chtěl-li gednat slibu swému dostatí a gednat starou duchownjho aučastným býti. Téhož času umřela mu matka a staršj bratr. J počaltě otec znowa na něho doléhati, aby se oženil a slawnému rodu hrabat kalasanských wymřjti nedal. Josef newěda, co činiti, obrátil se zdwoženau wraucnostj k Bohu, prose, aby ho z té tjsně wytrhl. A Bůh seslal na něho těžkau nemoc; a gelikož lékařowé žádné naděge nedáwali, powolil mu otec, aby se slibem zawázal, že na kněžstwj se wyswětiti dá,

pašli ho Bůh oživití ráci. A hle sotwa že slib byl učiněn, ostala gafo zázrakem nemoc Josefa, kterýž se r. 1585. vysvětit dal.

Abý tím pohodlněgi službě Boží mohl se oddati, chtěl se nově vysvěcený kněz do gačesí samoty odebrati, ale biskup albarazinský zrazoval mu to, řka, že gsa knězem povolán gest k životu činnému a nikoli pauze rozgymawému, a že neumělý potřebugi poučení, poblaubil uwe= dení na pravau cestu, slabí posily, zarmaucení útěchy a t. d. Takowými důwody přemožen uwá= zal se Josef w zpráwu duchowní, a horlivosti práwě apostolskau svěření duse učil a těšil, a na dráhu křesťanské dokonalosti uwáběl. Geho horlivé přičinění dosplo w frátce zaslauženého uznání a mnozi biskupové svěřili mu k obstarání i ney důležitěgší věci, ba biskup urgelitánský dal mu wýnosnau faru a učinil ho generálnim wifárem w swém biskupstwí. Užitef z toho byl pro osady wesskery nad mýru weliký, neboť gehu přičiněním počala kleslá kázeň cirkewní opět milostně rozkwétati, hříchy a neschetnosti poznenáhla mizely, wjra sw. rostla, láska se množila, ano i o chudé a opustěné daleko lépe bylo nyní postaráno nežli kdy prwé. — Diwné, podiwuhodné věci zmůže gebný žiwau wjrau ozbrogený kněz! —

W těch dobách zmocnila se duse Josefowy nebolatelná tauha po swatém Římu. Chtě gi gafožto wnuknutí Ducha swatého wyhowěti, odřekl se wšech cirkewních důstogenstwí, rozdal otcowské své gmění a wybal se r. 1591. na

nemocným a opuštěným slaužil a taťměř sebe samého gegich potřebám obětował, uřázalo se mu, že se pro wychowání a vzdělání přemnoha dětí pranic neděge, že w newědomosti odrůstagi, a konečně pať powaleci a zločinci se stáwagi. Š měl za to, že zlému tomu ginaf zabrániti se nedá leč, fdyž by se tať děti zdarma wyučowaly a wšim, čehož gin potřeby, se opatřowaly. Š sběil některým řeholnjům náhled swůg, poně= iradž se ale ani tito ani fterjž ginj z učitelů rěto obtjžné, ač špařitelné práci podrobiti nechťeli: nezbywalo mu nic, než aby se šám důwěrně w břemeno tať těžké uwázal. Roku 1597. otewřel tedy šškoly swě, gež nazwal „šškoly nábožné“ na geřwo tjin dáwage, že nebude se tu pauze wědám učiti, nýbrž obzwláště nábožnosti a powinnostem wjry Kristowy. Počet žáků množil se wůcihledě, a než se uadál, muselo se i šškol přimnožit. Šelze wypowěditi, š gafau lářkau, š gafau pokorau a wy= trwalosti šw. Josef kalasanský blahoděgného úřtaru šwěho se ugal, neboť negenom že djtky we šško= lách zdarma wyučowal, nýbrž wšj řilau gich od hřjchu i ode wšj přjlezitosti ř hřjchu chránil. Š té přjčiny wodil ge po šškole domu' buď šám, aneb od giných bratřj ge promádběti dáwal; wodil ge čařto ř zpráwě Boži, wzbuzowal ge ř čařtému modlenj, bděl nad nimi ořtražitě, slowem řeč žiwá, cenu duře libřké zuagjci lářka geřt, řwědo= mitě a š nadřšenjm řonal. Šhudj žákowé dostá= wali negenom papjr a řnidy nýbrž žhuřta i oděw. Wýborné owoce, řterěž „nábožné šškoly“ w

řimské mládeži vybaly, nezůstalo dluho w ukrytošti, nýbrž náležitě uwáženo, zgednalo jim mnoho ochranců a podporowatelů gať u lidu světského tak i u duchowenstwa, ano i příjeň papežowu. Neščázelit owšsem také protimonji a odpůrcowé, neb která wěc dobrá nemá odpůrců a protimonjů? Ale sw. Kalasanc nebať se mýliti; tichost, trpěliwost a modlitba byla mu zbraní, gjž se hágil, gjž konečně i wymohl, že papež Pawel r. 1617. bratřstwo toto potwrdil, a že papež Řehoř XV. po čtyrech letech ge w počet duchownjch řádů postawil, zawázaw ge, aby bratři mimo trogi slib w každé řeholi obyčegný, geště čtwerť skládali, gjmž se zawazowali, že chudé dítky wyučowati a wychowáwati budau. Sw. Josef byl prwnjm též řehole předstawným. Netrwalo dluho a nowý zákon nalezl obliby i w giných krájinách a zemjch a wšade, kdekoli uveden byl, s widitelným prospěchem a požehnáním na mládež působil; čemuž se owšsem nelze diviti, uwážime-li, že bratři neučili pro marný zisk, nýbrž gediné z lásky k dětem a pro Boha.

Ostatně měli piaristé, — tak se bratřjm zákona pobožných škol řikalo, — na přednostě swém, sw. Josefu kalasanském, wzor a příklad wesřerých ctností. Gsa wěrný milowník ewangelické chudoby, zachowáwal chudobu i we wšem, cožkoli měl; a neměl nic, než bez čeho se i nechudostji člověk obegiti nemůže. Tuhá přisnost, gjž ob dáwna tělesnost dusiwal, neuwenšřila se, řdyž se hlawau řádu stal, nýbrž možná-li, zdwo=

gila se, ba ani pokornost geho, základ to přední a neyprvnějšj lážbě ctnosti, neutrpěla žádné ugmny, a nebylo tať nijké práce a tať opowržené služby, gjž by byl z lásky k Bohu a k člověčenství s neywětšj radostí nepodstaupil. Dával tať bratřim ta neypečnějšj naučení. Mimo jiné průpowědi, kterěz jim k umázení a k plnění předložil, zasluhuje následující obecného poršjmnutj: „Kdo chce, prawil, neschetnost přemoci, třebať mu, aby tělesnost přemáhal, a chytě swůg dušiti uměl. — Kdo se za bližnjho swého modlj, dobře dělá; kdož mu wšsť pomáhá, dělá lépe. — Nemoc pocházej od Boha gaťo zdrawj; w té wšsť nemocnici není Boha, kdez nemocnému trpěliwost, posluhům pať láska chybí. — Bratři, buďme živi w swornosti, a w swornosti bližnjmu služme. Modleme se, aby Bůh tať nasse činy zprawowal, aby swaté gméno geho wšsť se welebilo. Strěž se každy prwnjho posléřtu; w zápětj gdau gemu jinj a konečně následuge zwyflost hřichu. Neokusugme nikdy sladkého gedu, byť i w zlaté mjsi nám se podával; smrt gest geho neodwratný účinek. — Duchownj gest powolán, aby lid a mládež wyučowal. Učiz tedy ale nikoli pauze slowy, nýbrž i skutky. Gaťý král taťý lid, gaťý učitel taťý žáf. Zastáwejte swěřený wám úřad učitelšj se wšj silau. Kdož zde dobře wyučuge, w skutku welikých wěcj koná, a odměny w nebesjch si dobude.“

W ustawičné gsa činnosti dožil swatý tento lidomil 86. roku, an ho Bůh strže některé ne-

hodné bratry těžce zkauffeti dal, kterjž neustále na něho šocili, až i toho dovedli, že činnost řádu poněkud se přetrhla, a velebný stařeček we regně a za bílého dne pochopy do vězení odveden byl. Však se těše, že Bůh na něho krjžem vzpomíná, nesl wšeliké příkoří a tísně s obmyšlau tichosti a pokorau, i ukázal, gať se člověk magici duffi w Bohu ukotřenau k nepřátelům chowati má. Ukázalaf se nad slunce gajněgi newina i zásluhy swatého muže, tať že okamžitě propuštěn byl. Štalo se, že neywětšji a nezarytěgšji protivnjf geho a příčina wšech těch swjzlů na smrt se roznemohl. Bljžjcj se hodinka otewřela bjdnikowi oči, tať že pykage swé neschetnosti škrze důwěrnjfy swatého stařečka za odpuštěnj profiti dal. A swatý Kalasanc odpustil mu uetolito, nýbrž i sám přigda ubezpečil ho lájstau swau a obgimage ho, řekl: „Synu neměl gsem radostněgšjiho a weselegšjiho dne nad tento. Gá se wždy k Bohu za twé spasenj modljal, a geště se modlim, aby dobrau wůli, giž w tobě wzbudil, až do poslednjho wzdychnutj w tobě udržel.“

Dwa a padesát let pracowal s widiteluým prošpěchem we školách pobožných sšlechtný tento přítel mládeže. Mnoho w tom čase zkusil pro čest gména Božjho, mnoho dobrého způsobil pro člowěčenstwo, ale i mnohých nadobycěgných mlostj od Boha obdržel, an w čermenci r. 1648. na horečku se rozjtonal. Předzwjdage swau smrt, odewzdal se do vůle Božj a připrawowal se,

gaf se na dobrého křesťana sluš. Trpělivost neopustila geg ani na ošamžení. Po čas nemoci newynechal ani gedentráte hodin ky kněžské, a když pať giž sám gich wíce modliti se nemohl, dal si ge od giných předříkávati. Mimo to přijmal každodenně newwelebněgšší swátost. Znamenage, že hodinka se blíží, dal se dne 23. srpna zaopatřiti. Dusse geho ponořená w Boha, fočila se myšlénkau, že brzo uwidí twář w twář, kteréhož milowala. Po těch obrátiv se k bratřím napomínal gich gešťe gedentráte, aby powolání swého pamětlíwi byli, a předpowídal, že bauře, kteráž se mimo nadání proti nim zdwihla, brzo pomine, a že opět, gafo prvé w řád cirkewonj přigati budau. Pať ge wzbuzowal, aby zmlášť pomoc rodičky Boží, strže niž semu mnoho milostj dostalo, důwěřowali, gi na paměti a w uctiwošti měli. Dořonaw swých napomínání, dal si čistí žiwot Krista Pána, a očekáwal taužebně ošamžení, fdež si w lůně Boha swého od prací na wěky odpočine. Třikráte opáťowal mnohowýznamná slowa: „Ježíš Maria!“ a w tom čistau dušši swau wypustil dne 25. srpna téhož 1648. roku. Dosáhl pať řídčého wěku, neb byl 92 let, když umřel. Že se i za žíwa i po smrti geho na geho přijmowu mnozi zážrafowé stali, prohlásil geg papež Klement XIII. r. 1767. za swatého.

Rozgjmání.

Gest to owšsem bolestno, když se nám zlowolní a bezbožní lidé we owšem dobrém, co pod=

niťáme negen na odpor stawj, nýbrž náš proto i nenáwibj a pronásledugj. A wšak proto netřeba se: tolik rmutiti, zásluha nasse u Boha n:měnj se; neboť znage Bůh nassi dobruu wůli a sšlechtný úmysl odměnj náš dle toho, co gíme chtěli, a nikoli dle toho, co gsme zmohli. Nechť zlowolnjci sami zato odpowědj, že tobrému bránili, a dobře gednagjcjch pronásledowali, my se gen pewně w Boha důwěřugme, seč gsme, čňme, přjkoťj trpěliwě nesme a protivnjkům nenáwist lástau zplácegme. Čjm wětšj gest protivensjtwj, tjm wětšj budiž trpěliwost, čjm wjce odpůrců, tjm pewněgšj budiž zpoléhánj na Boha, čjm wětšj řřiwba, tjm wřelegšj budiž láska, pak bude i tjm wětšj nasse sláwa a odměna u Boha. Slyšmež, co sw. Josef kalasanstý w podobných gsa. přjpadnostech řříkáwal: „Nechme gen Boha wládnauti, geho swatau wůli ale plňme; snažme se Boha wždy lépe poznáwati a přjkladu geho wěrně následowati. Kdo wšak Bohu slaužiti chce, musí náruživosti swé přemáhati a předstawených swých poslauchati. Modlitba budiž wždy nasse autočistě a potěšeni nasse w utrpenjch. Zkautšj=li mne Bůh na zemi a trestá=li mne, aby mne na onom swětě uffetřil, gať weliké milosti mně tu Swrchowaný profazuje? — Na tom nic nezáležj, kdo náš zrazuge a proti nám se wzteká, neboť Bůh to wšse na ty dopaušřti, gichž ř wěčné odplatě přjprawuge. Mám to nenj ř hanbě, trpjme=li od bratřj, co Kristus trpěl, aniž to protivnjkům nassim řu cti gest, činj=li,

co Jidáš byl učinil. — Pro Krista býti potu=pena gest nasse powolání, a tomu se učiti, gest nám třeba. Cinj-li nám kdo zlé, gest nasse powinnost gemu odpustiti. za něho se modliti, gest geg křesťanský milowati. Bůh odpauští, a protož i my odpauštíme a milugeme ty, kteřjž nám nic dobrého neučinili owšsem ale coš zlého. — Milugme tedy nepřátely, zapomjneyme, co se stalo, a smiřugme se. Odpauštěgme, gať si žádáme, aby nám také Bůh odpustil, a wypuzugme wšsecku zášť ze srdce, ať láska k Bohu a k bližnjmu w nás přebýwá. Pane! pomozjž, ať gsme tobě wždy oddáni, ať swatě tu žiwi gsme, a ať bez zášti a w pokogi umřeme. — Buďte žiwi w pokogi, a nedeyte se wěcmi odpornými w powolání swém myliti; můžet owšsem newinnost býti tjsněna, nikoli ale potlačena.

„Hospodin pozdmihuge truchliwých (dámage gim) wšsecko dobré; on rozptyluge myšslenj zloŝtných, tať aby nemohly wykonati ruce gegich, což začaly“ (Job 5, 11. 12.).

„Dobrýť gest Hospodin a posilňugjecj w den saužení, a zná ty, genž daufagj w něho“ (Nahum. 1, 7.).

„Synu, přistaupeť k službě Boží, stůg w sprawedlnosti a w bázni Boží, a připraw duffi swau ku pokussenj. Strp dopuštěni Boží, spog se s Bohem, a strp, aby rostl w čas posledni žiwot twůg“ (Sir. 2, 1. 3.).

„Gesližet wáš swět nenáwidi, wězte, žeť gest mne prwé než wáš w nenáwisti měl“ (Jan 15, 18.).

„Gefližet pať někdo trpí gako křesťan, nestyď se za to: ale oslawugž Boha w tom gměnu“ (I. Petr 4, 16.).

„Rejškej: obplatím se zhm; očekáwey na Hospodina, a wyswobodí tě“ (Přisl. 20, 22.).

„Obpaufftēgte a bude wám odpusťtjno“ (Luf. 6, 37.).

M o d l i t b a.

 O Bože, kterýž gfi w swatém Jofesu cirkwi své nowau podporu dáti ráčil, mládež k wědám a k nábožnosti wěsti, uděl nám, abychom dle geho příkladu a na geho přímlowu tak gednali a učili, bychom wěčné odměny došli skrze Ježíše Krista. (Modlitba cirkewnj.)

Dnes se také swětj swátek: W Kapui swatého Ruffa, biskupa, mučedníka; pať mučedníků Ruffa a Karpofora; w Tomis swatých mučedníků Marcelína, hejtmana a manželky geho Mannei a synů Jana, Serapiona a Petra; w Sicilii swaté Ewtalie, panny a mučednice; též swaté Antuzy, mučednice; w Bergamu swatého Marna, biskupa; w Arelatu swatého Cezaria, biskupa; w Augustobunum swatého Siagtria, biskupa; w Bapii swatého Jana, biskupa; w Illerdě sw. Eiceria, biskupa; w Thebaldě sw. Bemona, paustewníka; w Picenu swaté Markěty; wdow; w Rofnici swatého Gebharda, biskupa a m. g. sw.

28.

Život sw. Auğustina, biskupa a učitele cirkwe.

Sw. Auğustin, tato stkwělá hwězda w cirkwi swaté, narobil se dne 13. listopadu r. 354.

w Tagastě, městečku africkém. Geho otec nazýwal se Patric, matka Monika. Patric, pohan a nad mjrú náhlý člověk, byl w témže městečku radnjm pánem; Monika ale, w wjře katolické vychowána, byla wyborná žena a wzor wšsem manželkám a matkám *). Sv. Monika učila syna swého, gegž nad mjrú milowala, giž w nepautlegšjim pacholetskwj prawdám spasitelného ewangelium, a dala ho i zapsati w řadu těch, kterjž se ku křtu swatému připravowali, ale křtiti ho předc nedala, bogje se, aby bugný a k zlému welice náchylný pacholjř nápotomnjmi neschetnostmi milosti křtu swatého nepostwornil a nezmrhal. Augustin byl w pacholetském wěku, gacj zhušta pacholjci býwagi; učiti se, mrzelo geg welice, za to ale rád si hrával, a giž tenkrát ctížádsti tak hluboce se w dušši gehu zaforenila, že i we hře nad ostatnj pacholjky wynifnauti se snažil. Pozděgi měl na studowánj wětšjho zaljbenj, a že wybornými dary dušsewnjmi nadán byl, až nad podimenj we wšsem prospjwal.

Přehážege w léta mládenecřá, byl od otce, genž mermomocj z něho mji chtěl muže slawným gménem a bohatšwj proslulého, poslán na studia do Madaury, kdež bez pochyby tenkrát lepšj školy byly nežli w Tagastě. Z mater gehu sw. Monika byla s tím šrozumněna, domnjwagje se,

*) Wjz: Žiwoty Swatých. Djl II. str. 471. Žiwot swatě Moniky, wdowky.

že vzdělání a učení zagistě milému synu k bázi Boží a k životu etnostnému nápomocna a prospěšna bude. Augustin vynikl i zde nad ostatní žáky, na to ale navrátil se domů celý rof w zahálce a w lenosti ztrávil, ničím tatměř se nezabýwage, leba chytáním ptáků. Zahálka a zlé towarýšstwo, kteréhož se teď chytíl, zkazily mladíka docela, bez toho k daremností a k chlipnosti nakloněného, tak že se již hříchu ani nestyděl, nýbrž wšech daremností a rozpustilostí, k nimž ho chtjč wedla, se chytal. Bohabogné matce bylo nesmírně aužko o syna naběgného; i mluwila mu do duše pronikawými slowy a zwláště, aby chlipnosti se střezil, geg napomínala. Ale on si málo wššimal, co matka k němu mluwila, nýbrž spoléhage se na otce, genž mu we wšem howěl, držel napomínání matčina za zpodilé wrtochy ženské, ano aby nad sawinnjky také nezbednosti wynikal, gafo ge schopnostmi přewyššomal, chwastal se i takowými neschetnostmi, kterýchž se ani nebyl dopustil. — O gať neschastné budau děti, gegichž rodičowé gebiné k pozemskému zisku přihlédagjce, děti od zlého towarýšstwa nezdržugj a na aužkau cestu etnosti gich uwáděgj! Gafo padagjcmu kamenu rychlosti přirůstá, taktěž během času přibýwá neschetnosti rozpájané mládeži. Šanba a bjda dostane se gj konečně za podjl. „Neodgjmey ob pacholete řázně: nebo budeš-li geg mrštati metlau, neumřef. Ty teby metlau mrštawey geg, a tak dušgi geho z pešla wyšwobobjš“ (Přísl. 23, 13. 14.). „Pa-

chole, kterémuž se dopaustj vůle geho, zahabu-
buge matku svou" (tamtéž 29, 15.). „Šanba
otcova gest syn nezvedený a dcera (nezvedená)
ke štobě mu gest" (Sir. 22, 3.). „Shýbey sji-
syna z mládi, a bj bohy geho, došudž gest ne-
mluvně, aby se srad nezatvrdil a neměřil tobě,
a bude tobě bolest duše" (tamtéž 30, 12.).

Roku 371. byl Augustin do Karthága po-
slán, aby se w řečnictví zdomáčil. Předstihl
sice w krátkém čase všedky spolužáky wcestran-
nau vzdělanosti a zvláště wmluvnosti, ale marná
mysl, žádost cti, a hrdost uvedly geg w spole-
čnost bugných a nefáraných studentů, kteříž ge-
diné hrubau swévolnost prováděli, hanebné ne-
zbednosti páchali, a takměř wše z rub na rub
přewraceli. Augustin neměl sice na neyhrubších
prostopášnostech gegich žádného pobýlu, nýbrž hle-
děl gakausi dwornosti a mrawů uhlazenosti přízně
zvláště u ženského pohlaví si dobýti, nic méně
hrubých posléstů prost nebyl, zvláště ale rád
oheň chlipnosti w sobě podněcował, tak že mu —
mladiku 18letému — ženina syna porodila, ge-
hož Adeodat nazwal.

Gakkoli Augustin hluboce byl flesc, a w hři-
stích tak říkage se wálel, wšak wzpomínky na
Krista, o němž w dětinských letech od matky slý-
chával, w sobě udušiti nemohl, nýbrž swaté to
gméno přicházelo mu čas po čase na paměť, a
stalo se tak základním kamenem, na kterémž mi-
lost Boží nápotomnj geho obrácení vzdělávala.

Toho času padla Auḡustinowi do ruky kniha mudrce římského Cicerona „Hortensius“ nade-
 pjaná, w něj se krásnými slovy mudretwí schwa-
 luge. Kniha tato zalíbila se Auḡustinowi we-
 lice a dala myslí geho giný směr a on, genž
 před krátkem geště w bahně smilstwa se brobil
 a marnosti světských hleděl, obrátil náhle mysl
 swau k Bohu a nemýmlownau wraucnosti po
 prawé maudrosti se roztaužil. — Kde by ale pra-
 vě maudrosti hledati měl, to bylo mu tenkrát
 tagno; neboť učenj mudrcůw, gakkoli mělo mno-
 ho krásného do sebe, giž proto se mu nelíbilo,
 že w něm nenalezal Krista, gehož gměno, gáž
 praweno, s mlékem mateřským do sebe wsál, pi-
 sma ale swatá, o nichž napotom říkal, že gen
 pořným gsau srozumiteluá, zdála se hrdému a
 wysokým domněnjm o sobě nabutému rozumu
 geho příliš nepatrná a sprostá, než aby gimi se
 zabýwal, a o hlubokém a wynešeném rozumu
 gegich přemýšlel a nad to neměl tolik zmužilosti,
 ba ani tolik wůle do sebe, aby se wslech nepo-
 řádných žádosti i wšši tělesnosti odřekl. S musil
 se pyšný rozum geho, genž sám sobě postačiti
 chtěl, pořiti, musilo se mu ukázati, že člověk
 jebe učněgšši, maudřegšši a wtipněgšši, nemage
 za woditko zgewenj Boží, tjm wjc se od prawdy
 uchyluge, čím wjc o sobě a o své maudrosti se
 domýšlji. S dopustil Hospodin, že bádage po
 maudrosti, w něj by se také o Kristu zmínka či-
 nila, upadl w neymrzčegšši a neynesmyslněgšši
 blud, kterýž kdy byl, w blud Manichéůw, kteřžž

mimo jiný nesmysl i tomu učili, že prý osvědco-
zlé jako Bůh ob věčnosti stává.

Blaze roků dwadcet nawrátil se Augustin,
gĩa mistr tak zwaných swobodných wěd, do Ta-
gastu a počal veřejně a s osseobecnau pochwa-
lau a s welikau sláwau swobodným wědám učit.
Ale matce geho, bohabogné Monice — otec před
třemi roky umřel — nebylo do radosti, když pro-
stopáštěného a w tak zlém bludu pogatého syna
užřela. Plakala w hořkosti duše své nad ním
wice, než jiné matky nad jmrti gedináčků svých
plakáwagi, ano aby osšklivost jwau nad geho
obcowáním dala na gewo, nechťela s ním ani
w gednom domě přebýwati, ani u gednoho stolu
sedati; při tom wšak modlila se negenom sama
dnem a nocí za něho, aby Bůh duši geho za-
hynauti nedal, nýbrž i jiných nábožných lidí
žádala, aby se za něho modlili. S potěšil gi
Bůh widěním, z kteréhož poznala, že syn gegi do
pravé cirkwe se nawrátí a že není možná, aby
syn takové matky zahynul. S radosti nad tím
potěšitelným widěním wzala ho opět k sobě, tau
naděgi se fogje, že blaženau tu dobu slzami a
prosbami swými tím spíše přiwolá. Wšak dů-
wěra gegi w milosrdenstwi Boží musila dlawau
gestě zkauffu přestáti, než se uskutečnila. Po
některém čase odebral se Augustin úmrtím wraucně
milowaného přítele na nehyš zarmaucen, opět
do Karthağa a počal řečnictwi učit. Ačkoli se
tu ctižádosti geho dost howělo, nebyl předc spofo-
gen, neboť nekázanost tamněgšich studentů učinila

mu přebývání v tom městě nesnesitelným. Dpu=stil tedy zaš Karthago a vydal se proti vůli své matky do Říma *). V Římě ale upadl brzo po svém příchodu do nebezpečné nemoci, a již se viděl na fragi hrobu. Ale Bůh mu navrátil na neustálé prosby jeho matky nejen předběhlého zdraví, ano i připravoval poznenáhla jeho na=vrácení do lůna svaté církve.

Řízením prozřetelnosti Boží dostal se Au=gu=stin téhož času do Mediolánu za učitele řečnictví. Na biskupské stolici mediolánské seděl tenkrát sv. Ambrož, od něhož Augustin s náklonností a lá=skou právě otcovskou přigat a uvítán byl. Am=brožova kázání učinila na Augustina znamenitý dojem; neb ačkoli na ně jen z pauhé všetečnosti chobil, vníkala nic méně jím poznenáhla pravda Boží v duši jeho, tak že se konečně mrzkých blu=du manichejských odřekl, a chtěl se dáti mezi zá=čátečníky u myře katolické a tak blaaho u nich zůstatí chtěl, dočub by mu nemožšlo světlo osvěcen blud a vši temnotu zapuzugjci. An gestě pře=mitá, co činiti gest: eyhle přišla za ním matka mateřskou láskou a prozřetelností Boží vedená do Mediolánu. Zpozorowawši přewrat, kterýž se v duši Augustinově stal, zplésala radostí nesmjrnau, neginať než gaťoby geg v lůně svaté církve již widěla? Ale Augustin držán byl gestě od ctižádosti, od dychtivosti po bohatství a od žádosti tělesných rozkošjí v tuhých okovech, a dokawad se těch ne=

*) Wjz: Žiwoty swatých II. d. str. 477.

zbatil, nemohl plně pravdy poznati, nýbrž mučen
 gebnať upřímnau tauhau po pravdě, a gebnať
 přewrácenými žádostmi swými, zmýtal se až k po=
 litování gebnať sem, gebnať tam, kam právě geg
 buď rozum, buď wáſſeň táhla. O bídém ſtawu
 ſwém sám dáwá zpráwu, an bj, že po 11 let
 pravdu hledage k sobě říkal: „Zitra pravdu
 nagdeš, ukážeš se ti zřegně, a přidržíš se gj.“
 Ale očekávání toto nenaplnilo se, neboť žádosti
 a wáſſně zatemňowaly oko duſſe geho a nebaly
 mu hledati ſwětla a pravdy u toho, kterýž ho
 gebiné oſwjtití a na ceſtu pravdy uweſti mohl.
 Něbď probýralo se owſſem mrahem náruživostí
 ſwětlo pravdy, tať že gaſně potřebu umrtwowání
 těleſnjch chťjčů nablížel: „Nechť zahyne wſſe to=
 to — rozkoſſe ſwětſké a náruživostí hříſſné —
 nechť zahyne wſſe toto, říkal k neybůwěrněgſſim
 přátelům ſwým Alypiowi a Mebridiowi. Nechme
 wſſech těchto marností a geſſitností, a obdeyme se
 gebiné ſtaumání pravdy. Život tento geſt bídny,
 ſmrt negiſtá. Přigbe-li náhle, gacj se obſub obe=
 beřeme? A kde se naučjme tomu, čehož gſme tu=
 to zanedbali? Nebudeme treſtáni proto, čehož
 gſme zanedbali?“ Ale ſotwa že se těmito a po=
 dobnými myſſlénkami k Bohu obraceti počal, an
 těleſnoſť se mu hned poſtawila na odpor, tať že
 neuſtálený a wríkawý Auḡuſtin oſamžitě dobrá
 přebſewzetj mimo ſebe puſtiw zaſe k ſtarým žá=
 doſtem se nawracowal. „Gá milowal, piſſe o ſobě,
 život blažený, ale nehledal gſem ho w pravém
 ſjble geho; a hledal gſem ho, utjſage od něg.

Domníval se, že bez tělesných rozkoší blažen nebudu, a že příliš slab jsem, než abych se zdržeti mohl; neboť jsem měl zato, že zdrženlivost od síly naší závisí, newěda že Bůh zdrženlivosti mi udělí, budu-li z hloubky srdce k němu volati, a umřnu-li důvěrně na něho mešteru starost mau." Tak se zmítaje ještě po některý čas, a brzy toho brzy zaš giného čehož se chytaje, dočkal se konečně té doby, že Bůh na inahu jeho dobrau popatře, nad ním se smiloval, rozum mu otevřel, a v lůno církve geg uvedl, gegž swicj se pak on stal neygasněgi switciji. Wyprawuget to sám, aš následowně:

W Medioláne byl žiw gistý w službě Boží bestarlý kněz, gménem Simplician, kteréhož sw. Ambrož co otce ctíl. K tomu se wydal gedenfráte Augústín a upřímně mu odhalil wšecky záhyby a skrýše duše své. Simplician nahledna takto w srdce Augústinowo a kořeny strašného žiwota wida: přiložil i hned sekeru k nim, neméně laškawě gafož i opatrně wyprawowal o gáfémši mudrci římském, gménem Wiktorinowi, kterýž takměř wšecky staré mudrce prostudowaw, tak slawným se stal, že mu w Římě i weřegný pomník postavili. Tentýž mudrc gal se konečně také čisti pjíma swatá křesťanůw, a byl objahem gegich tak pohnut, že wšecku hrdość swau i wšecken štud i meštery ohledy na lid a na pohanské příznivce a přátely své přemoha, w neyhlubší pokore weřegně, že křesťan gest, wyznal a pode gho Kristowo lichau učenošti swětjškau

pyšňau sjiſgi ſwau ſklonil. Wypratwowáni Simplicianowo neminulo ſe ſ žádaným účinkem; příklad muſe tať ſlowutného roznítil i Auguſtina k náſledowánj, neboť nemyslíl ginať, než že co tento muſ a co ginj zmohli, žeť by taťé učiniti mohl. Wúle geho byla nynj ſice dobrá a u-
přjmná, ale přjliſ ſlabá, než aby ſjlu blauié na-
wyfloſti gednjm mžikem přemohl. „Dwě wúle
byly nynj we mně, prawj ſw. Auguſtin; gedna
ſtará a gedna nowá, ona byla těleſnj, tato du-
ſſewuj; obě zápaſily ſ ſebau a neſworností ſwau
rozrýwaly mau duſſi. Gá cítil, že tělo žádá proti
duchu, duch pať proti tělu. Gá byl geſtě ſpau-
tán a zdráhal gſem ſe tobě (ó Bože) ſlaužití,
ale toliť gſem ſe bál wſſech překážek ſe zbawiti,
gaťož ſe překážek ſamých báwáme; gá ſe podobal
oſpalému, kterýž by ſe rád ze ſna probral, ale
oſpalostí přemožen opět we ſpanj padá. A kdýž
ſi mne wolal: „Wſtáň, kterýž ſpjš, a powſtáň
z mrtwých, a oſwjtí tebe Kriſtuſ,” a kdýž gſi
mi prawdu ſe wſſech ſtran oſažowal, neměl gſem,
ačkoli prawdau přemožen, co byť ti odpowěděl,
leč wáhamá a oſpalá ſlowa: „Hned, hned, po-
ſečeky malinko!” Ale to „hned“ a „hned“ —
nebylo hned a to „poſečeky malinko“ dalo blauiho
na ſebe čekati. Marně gſem ſe kochal w zákoně
twém, dle wnitřnjho člowěka, geťto giný zákon
w audech mých odporowal zákonu myſli mé, a gi-
mal mne w zákon hřicha, genž byl w audech
mých. Neboť zákon hřichu geť moc nawayfloſti,
kteráž ducha i bezděky táhne a pantá, gaťoby za

odměnu, že se jí dobrovolně oddal. Rdo mne bjdného měl tedy wyswobobiti z wazez smrti této." Tak a podobně popisuje Auğustin staw dusse swé, do gafeho wyprawowánj Simplicianowo geg umrhlo.

Rdyž gedentráte Auğustin a Alypius pospo= lu byli rozmlawagice narofftjwil ge Pontitianus, wyborný katoljř i slowy i skutky. Mezi rozpráv= kau přišli na sw. Antonjna paustewnjka *), kterýž aš přes 30 roky w Egypťě byl gest umřel. Pon= titian wyprawowal jim geho život a konečně přibal, že před frátkým časem geben auřebnjř, čta ten život, tak hluboce bogat byl, že ofamžitě toho swatého následowati uzawřel a i přjtele swého, aby totěž učinil, přiměl. Oba opustili teš newěšty swé, sljbili uřtawičnau čistotu, a wedli ob té doby život čistý, bohulibý. Toto wypra= wowánj otewřelo Auğustinowi konečně oči; i uzřel gafo w zrcadle hanbu a mržkost swau, a sám sebe se zhrozil. Rdyž Pontitian byl odesřel, pro= mluwil Auğustin ř přjтели neobyčegným hlasem : „Go trpíme? co gest to? co gř slyřřel? Neuměli powřtáwagi a uchwacugi frálowřtwj nebesřé: a my ře swau bezřrbečnau učenořti eyhle gař se wáljme w těle a řrwj. Štydjme ře ge následowati řnad proto, že nář přebesřřli, a nesřtydjme ře, že gich nenásledugem?“ — „Po těch“, wyprawuge Auğustin, „wesřel gřem do domáci zahrady, Aly= pius řřel w patách za mnau. Posabili gřme ře

*) Wjž geho život dne 17. ledna.

od domu, gať daleko gsme mohli. Gá ctili veli-
 kau bolest a hněval gsme se na sebe hněvem
 nepřevětšim, že gsme geště newěšel we vůli
 a w smlaumu s tebou, Bože můj, kterauž
 abych uzavřel, wšechť kosti mne wybjzely. —
 Má hříšnost postavila se mi na oči duše mé,
 gaťo nikdy před tím a srdce pohnuté a stísněné
 rozplývalo se w slzách. Silněji, než kdy kdy,
 bauřilo to w wnitřnostech mých a duše má ležela
 w bolestech duchovního porodu, kterýž se státi
 měl." Aby slzám wolného dal průchodu, odstra-
 nil se Augustin maličko od Alypia, wrhl se pod
 stůl a wolal k Bohu usedavým hlasem: „Dlau-
 ho-li, Pane! dlaho-li budeš se hněwati, ó Pa-
 ne? Newzpomínej nám nepravosti našich sta-
 rých. Gať dlaho, gať dlaho, zítra a zítra?
 proč ne nyní? proč není konec hanby mé w tu
 geště hodinu?" Tak plakal a wzdychal Augustin
 s strauffeným srdcem, an náhle z domu sause-
 dowů hlas zawzněl, gaťo hlas zpřiwagického pa-
 cholika: „Wezmi a čti, wezmi a čti." Zaražen
 těmi slovy, počal přemýšleti, zdali by pacholici
 slow těch w některé hře neužíwali, nemoha se
 ale upamatowati, že by kdy podobného čehoť
 slyšel, umoril slzy, a niage za to, že ge to roz-
 kaž Boží, aby w písmech swatých četl, šel na
 to místo, kde gich byl ležeti nechal, a kde Aly-
 pius až posud seděl, a otevíraw ge četl po tichu
 místo, kteráž mu nepřevé do očí padlo, a fice:
 „Gaťošto we dne počtivě choďme, ne w hodo-
 wání a w opilstwi, ne w smilstwích a nestyda-

toštěch, ne w swáru a w zátwisti: ale oblecte se w Pána Ježíše Krista a péče o tělo nemijwete dle žádosti geho" (Řim. 13, 13. 14.). Dále nechtěl čisti; milost Boží swjtěžila w něm, přemohla wšsedku pochybnost a neodhodlanost a přinesla pokoj a gistotu srdci geho. Přítel geho Alhypius, kterémuž se byl swěřil, podobně se odhodlal ctivosti se zasmětiti. S slli oba k swaté Monice, a wyprawowali gj, co je bylo přihodilo, kteráž radosti plésajíc dobrořečila tomu, kterýž mocen gest, wšsedko učiniti mnohem hogněgi, než prosíme neb rozumíme. Od té doby utwrdil se Augustin w úmyslu swém, že se wyhradně službě Boží oddá, a stawu manželského a wšseho pozemského zisku se odřekne. Srdce geho typělo neobyčejnau radostí a slastí, giž utagiti nemoha, prawil: „O Pane, gá gsem služebník twůg, gá služebník twůg a syn děwky twé! Tyš roztrhl wšsedky swazky mé; tobě obětowati budu obět chwály. Chwaliz tě srdce mé a gazyt můg, a wesskery kosti mé mluwtež: Bože, kdož podobný tobě? Tak mluwtež, ty ale odpowjdej mi, a rei dušši mé: „Spašeni twé gá gsem.“ Kdo a gahý gsem gá? Gaf zln gsem byl gá a skutkowé mogi, a pakli ne skutkowé, řeči moge, pakli ne řeči, wůle má. Ty ale, ó Bože, gfi dobrotiwý a milosrdný; twá prawice pohledla na prohlubeň smrti mé a wyčerpala z hloubi srdce mého propast porušenosti mé, a ta byla, že nechtěl gsem, coš ty chtěl, a že gsem chtěl, coš ty nechtěl!“

Poněwadž po několika neděljch nastaly škol-
 ni prázdniny, došonal Augustin své přednášky,
 a pak se odebral na statek gednoho z přátel svých,
 aby se w tichosti a saukromnosti na swatý křest
 dostogně připrawiti mohl. S nim šli máteř
 geho Monika, syn Adeodat, bratr Marciŭs, dů-
 věrný přítel Alypius a geště někteří jiní přátelé.
 Zde konal tuhé skutky kagicnosti, a zabýwal se
 čtením a rozzimáním žalmů, při čemž se duše
 geho wždy wětšší a wětšší láskou rozplameňowala.
 Odsud psal také Mediolánským, aby se o nowého
 učitele w řečnictwí starali. Na začátku postu
 roku následugjeho 387. nawrátil se opět do Me-
 diolánu, a dal se zapřsat w řadu těch, kteříž o weli-
 konocih nepřew přišších křtu swatého aučastni se
 státi měli; a také byli skutečně on a přítel Aly-
 pius a syn Adeodat na bjlaw sobotu od swatého
 Ambrože křtění. Adeodat umřel brzo po křtu
 swatém, nose geště bjlé rauchy, gež na znamení
 newinnosti při křtu swatém byl obdržel. Nyní
 zmizel z útroby nowokřtěného Augustina wšeděn
 nepokog; mjr Boží uhostil se w duši geho; i ulo-
 žil u sebe, aby se úplně službě Boží oddati mohl,
 do Afriky se nawrátiti. Wydal se tedy na ce-
 stu s některými přátely; Monika starala se o
 wšedky, gakoby wšedky byla porodila, a slaužila
 jim, gakoby dcera wšedch gich byla. Když do
 Ostie přišli, roznemohla se Monika a bewátého
 dne umřela. Augustin zatlačil oči máteři, kte-
 ráž tak newýmlymně mnoho pro něho byla tr-
 pěla, a dal gi slušně pochowati. Gaskoli rána

tato hluboce srdce geho se byla dotkla, přemohl přede tolii bolestí svou, že, kdyby mrtvol matky do hrobu kladli, a nektwamau obět za ni přinášeli, nezaplakal; a wšak hluboký zármutek, gewjci se na twáři, ukrýti nemohl. Kdykoli pozděgi na ni si wzpomněl a na gegi bohumilé obcowání, na gegi wliidnost, přiwětíwost a mateřskou péči a lásku, plakával wždy před twáří Boží, plakával pro ni a za ni, a ačkoli pewně wěřil, že milosti Boží stala se aučastnau, nic méně byl gi wždy při oltáři, gať si toho byla žádala, pamětlíw.

Roku 388. konečně dostal se Auğustin s přátely swými do wlasti. Roznjcen láskou k došlosti odebral se s nimi na zděděný po otci stateček blíž Tagasty, kde se wšickni kagicimu a tuhému žiwotu oddali. Brzo na to ale prodal stateček i s domem, w kterémž přebýwali, a dal peníze chudým a kostelům. Postění, modlení, a jiné dobré skutky, čtení a rozgjmání písem swatých, spisování užitečných kněh, bylo po tři léta gediným a neymilegšším zaměstnáním těchto paustewnjků. Auğustin si umjnil, že w tomto klášteře, tak nazýwal nyněgšj přjbytek swůg, až do smrti w kagienosti setrwá; ale Hospodin, genž pokorného powýssuge, a těch na swjcen stawj, kterjž se z lásky k němu ukrýwagi, zřjdl to, že Auğustin na kněžstwí powýssen byl. Stalo se to následowně: w Hipponu, znamenitém městě numidském na moři ležícím, zdržowal se gistý cjsařský auředník, muž to welmi nábožný, kterýž

se světa obřici a s Auḡustinem o tom se poraditi chtěl. Auḡustin dožadán o to, wydal se do Hippona, ginať nemysle, než že gmenowaného muže do svého bratřstwa dowede. Toho času, co se Auḡustin w Hipponě zdržowal, řázał ge=denfráte téhož města biskup bohabogný Valerius o potřebě, aby pro cirkew hipponstau nowý kněz wysvěcen byl. Gotwa že domluwil, chopil se lid přítomného Auḡustina, o gehož wzneffených ctio=stech giž před tím byli slyšeli, a postavili ho Valeriovi, gednomyslně žádagice, aby ho za kněze wysvětil. I byl Auḡustin, gakkoli se omlauwal a šzel, wysvěcen. „Pro mé hřichy, pišse w gednom z listů svých, neb neznám giného důvodu, dopustil Bůh, abych se t weslu loďky po prwnjm wesláři dostal, gá, genž ani weslem wládnauti neumjm. Prawdať gest, že nic není přjgemněg=ssjho, zwláště za našich dnů, než důstognoť biskupská, kněžská a gahenská; a také nic není leh=čjho než auřadowání gegich, řdyž se to gen powrchně děge, a při tom se neporádkům lidským pochlebuge; ale také není před twáří Boží nic hanebněgssjho a nic mržčjho, než auřadowání takové. Ale i nic není wzneffeněgssjho, nic před Bohem blaženěgssjho, než swaté auřadowání biskupů, kněží, gahnů, pašli ge dle prawidel a zákonů od Krista Pána daných zastáwagi; ale také není nic těžššjho, nic úsilněgssjho, nic nebez=pečněgssjho.“

Auḡustin, kterýž nyní w Hipponě zůstati musil, žádal si, aby bohabogni bratři, kteříž w Ta=

gašle w swaté ukrytoſti živi byli, do Hippona ſe přeſtěhowali. Nábožný biſkup byl k tomu ná-
pomocen; a netrvalo dlouho, množil ſe počet
nábožných těch mužů načetě, ale negen ſe množil
počet bratrů, nýbrž pěstowáním swatého Auḡuſtina
i ctnoſti mezi nimi roſily, tať že mnozi z klá-
ſtera hipponſkého za biſkupy ſe doſtali, kteří;
ſwatoſtí života a hlubokau učenoſti ozdobaui
církwě ſe ſtali.

Biſkup Valerius poznal w frátce poſlad
kterýž ſe církwí w oſobě kněze Auḡuſtina doſtal,
a nechtě ho dále mrtwý nechat ležeti, kázal
mu, aby lidu ſlowo Boží zvěſtował. Auḡuſtin
ſe omlauwal poťorně, že není k taťowě věci
doſti způſoben, a že w církwí není obyčeg, aby
kněz u přítomnoſti biſkupowě k lidu mluwil. Ale
Valerius nedbal těch omluw, a ſotwa mu na
ſnažnau proſbu fratický čas powolil, aby ſe mo-
blitbami, rozgymáním a báábáním w piſmích ſwa-
tých na powolání ſwé připravuil, ať wſſiční dobře
wěděli, že mu toho potřeby není. Auḡuſtin dá-
wal w kázanjch ſwých na gewo bohatoſť myſlě-
neť, nadobyčegnau dogimawoſť, welikau wzneſe-
noſť citů, tklíwau ſrdečnoſť, gaſnau proſtotu, a
hlubokau znalouť ſrdce lidſkého, protož taťé wů-
mluwnoſť geho s podiwu hodnými účinky ſe potkala,
a ſlawu geho daleko ſſiroko rozneſla.

Nábožný biſkup Valerius neměl žiwěgſſího
přání, než aby Auḡuſtin geho náſtupcem ſe ſtal.
Z té přičiny wſſe k tomu konci tagně připravował
boge ſe, aby ſic poťorný Auḡuſtin důſtogenſtwí

romu je nemylhul. Augustin wzborowal blauiho ; wida ale, že w tom wúle Boží, a že wšicni biskupowé numidičtj a wesseren lid toho si žádá, podrobil konečně wúli swau řizenj Božímu a dal je w provincii r. 395. na biskupstwj poswětiti. Následugjeho roku po smrti Valeriově uwázal je w zpráwu wessere církwe hipponské. Teď opustil klášter a přestěhowal se do residence biskupské, život ale klášternj neopustil, nýbrž kněze, gahny a podgahny a wšecť duchowenstwo své k sobě powolat, přiměl ge, aby wšeho pozemského zboží a wšij magetnosti se odřekše w bratrské pospolitosti žiti byli, a také nikoho napotom ne- wyswětíl, kdo se k podobnému životu způsobu nezaslíbil. Tak powstalo towarýšstwo duchowenstwa dle gistých zákonů je řjdicjho, kteréž se pod zpráwau swatého biskupa štalo wzorem zdrželiwosti, štrjdomosti, pokory, nábožnosti a lásky.

Augustin šwjtíl gim wštem na cestě zbožnosti, a nelířil se od nich ani oděwem ani života způsobem, leč gedinau dokonalostí a swatostí. Wofrm geho i wšeho duchowenstwa š ním přebýwagjeho byl šprostý, obyčegně nic giného, než zeliny a lusstiny, hostům dávala se lepšij strawa. Mezi gjblem čítawala se wždy někaká nábožná kniha, aneb je o wěcech nábožných a dussených rozmlauwalo; zbytečné, pohoršugjci aneb gměnu bližnjho škodné řeči nesměly se nikdy mluwiti. Aby nikdo zákona toho nepřestau- pil, dal w gjdárně zlatými literami napsati:

„Kdožkoli gméno giných uwyl gest káletí zlymi, ten se mnau stolorat powždy se pilně warug!“

W domě geho nesměla žádná ženská by-
dleti, ba ani geho sestra, ani která z neterí geho;
neb chtěl přetrhnauti wšši příčinu k pomluwám,
kteréž by owšem zníknauti mohly, když by sem
na náwstěwu giné ženské přicházely. Wúbec
byl w obcowání s osobami druhého pohlaví
nad míru opatrný i tenkrát, když s nimi moci
auřadu swého co gebnati měl, a nikdy se žádnau
ženskau nemluwil, aby některý z duchowenstwa
přítomen nebyl. — Gest dobrá powěst ducho-
wního kwiťek welmi autlý, kterýž se nebať leč
w tuhé ohradě počestnosti a ustawičné bedliwosti.

A wšak kdož gest s to, aby wyčetl wšedny
ctnosti, gimiž se Augústin stkwěl? Kdo wyljčí
ten oheň lásky, kterýmž hořelo geho srdce k Bohu
a k bližnímu, kdo welikost geho wděčnosti za to,
že ho Hospodin tak milostiwě na cestu prawdy
uwedl? Kdo popíše geho horliwost w modlitbě,
geho wěrnost w hlásání slowa Božího, kdo ti-
choť w protiwenstwj a statečnost i wytrwalost
w hágení učení swatého? K tomu nestačí spro-
sté péro lidské, nestačí wýmluwnost obyčegná,
k tomu gest sil nadobyčegných potřebí. A wšak
geho nezisstnost a lastawost k chudým několi-
ka aspoň slowy opomenauti nelze. Meměl ničehož,
což by swým nazýwal, nýbrž wšse, což měl, bylo
společné, a na wšsem, co duchowenstwo geho mělo,
měli i chudí podíl. On založil pokladnici, do

nijž každy, kdo chtěl, báref swůg pro Boha wklá= dal. Když se poslabnice wyprázdnila, přednášel potřeby chudých aneb cirkwe bez obalu swým wěřicjm. Shledaw gedentráte, že málo darů se sešlo, prawil ku konci kázanj: „Gá žebrám na žebráky, a rád budu žebrati, aby gste se šyny Božími stali.“ Gindy zas řekl: „Biskup nemá zlato ukládati, a chudého o almužnu proficjho bez daru propaustteti. Denně přicházegj k nám, fterjž plačce úsilně o almužny prosj, nám scházegj ale penjze, a musjme mnohých propustiti, nepomohšse jim.“ Ano na důkaz, gať bjda lid= stá k srdci mu šla, dal gaťo někdy sw. Ambrož w čas neywětšj nauze zlaté nádobj kostelnj rozpustiti, čímž pak chudým pomáhal a zagaté wyfupowal.

Nedá se pochopiti, odkud swatý biskup tento při tom množstwj úradnjch pracj tolik času wzał, že tolik a tať důkladných spisů a knih složiti a sepsati mohl; knihy to, fterýchž se takměř wšicni učitelowé cirkwe dowoláwagj, z fterých neyrázně= sšjch důkladů pro swatau prambu čerpagj, a w fterýchž se pewná wjra, wrauci láska, neljčená pořora, milostná tichost swatého tohoto muže gaťo w gasném zrcadle obráží. Gaťo slunce lestem tať stkwj se Auḡustin w cirkwi Boží.

Skorem 36 let byl Auḡustin cirkew hip= ponskau zprawowal, an znamenal, že mu tělesné šjly ubýwá — byltě giž stařeček 72letý. — Nemoha tedy auřad swůg tať dořonale, gaťž si toho přál, zastáwati, wymolil si r. 426. nábožného

kněze Heraclia za pomocníka. Čas, kterýž takto vyžítal, věnoval modlitbě, svatému rozjímání a opravování starých kněh a skládání nových. Čtyry léta byla tak uplynula, an Vandalové, národ to velmi surový, hrůzně celou zemi plennice také město Hippon oblehli. Bída, v kterou církev hipponská upadla, šla Augustinovi k srdci, jako žádnému jinému; viděl zagistě popleněné osady, vydrancované a zneuctěné kostely, olaupený lid o gměni, o ctosti, o míru, o spasení. I plakal té bídě takměř dnem a nocí, avšak nezapomněl při tom při všem spravedlnosti Boží zpomínati, říkaje: „Spravedlivu gš, ó Bože, a soudové twogi dobří gšau!“ Sedenfráte mluvě při jídle o spravedlivých sáudech Božích a o smilování jeho řekl: že se modlí, aby Bůh buď nepřátelům dal obtáhnauti, aneb služebníkům svým posílil, by svatou vůli jeho trpělivě nesi, aneb aby geg samého k sobě vzal. Dč prošil, stalo se. V čas obležení upadl v horečku, kteráž ho konečně všech svých života pozemského zbavila. Znamenaje, že se angel smrti blíží, zapléšal radostí: „Milosrdného, řka, máme Boha!“ Čím blíže a blíže hodinka odchodu jeho přicházela, tím vroucnější stávala se jeho láska a touha, tím větší ale byla také jeho straščenost, giž čtením žalmů kagicích oživoval. Posledních deset dní strávil v úplné sautromnosti, nepomoluge přátelům k sobě přigiti, leda když lékařové ho namošťiwili, aneb když občerstvení potřebného se mu dávalo. To-

ho času, co nemocen byl, byl žádán, aby na gi-
stého nemocného rukau swých wložil, a tať geg
uzdrawil. Auḡustin zpěčowal se to učiniti, ři-
kage: to kdyby mohl, že by sám sebe uzdrawil.
Když ale nemocný od sebe řeci mu dal, že we
snách k němu řečeno bylo, aby gba k Auḡusti-
nowi ruce na sebe wložiti dal, že uzdrawen bude,
učinil skutečně Auḡustin, oč žádán byl, a hle
nemocný okamžitě se uzdrawil. Konečně usnul
ale w Pánu r. 430. dne 28. srpna, stár gsa 76
let, kteréhož dne cirkew tať swátek geho swětj.

O z g j m á n j.

Wesslera snaha swatého Auḡustina, i ten-
fráte když se od Boha newwice byl wzdálil, za-
kládala se w hledání a poznání prawdy, giž tať
konečně milostj Boží nalezl a poznal. Než tá-
žeš se, co gest poznání prawdy? Na to nechť
sw. Auḡustin sám odpowjda. Poznání prawdy,
píše w swém manualu čili rukowěti, gest new-
prwé poznati sebe samého a usilowati o to, aby
byl tjm, čímž by býti měl: a co by napraweni po-
třebowalo, to aby naprawil. Potom poznati
a milowati Stwořitele swého: nebo to gest wffe-
čo dobré člowěfa. Wiž tedy, gať newýmmlowná
gest láska milowání Božího k nám! Z ničehož
stworil nás, a cožkoli máme, darowal nám. Ale
že gsme wíce milowali dary než dárce, stwoření
než Stwořitele: protož upabli gsme w osidlo

ďáblowo, a učiněni gſme ſlužebnjci geho. Bůh pať miloſrdenſtwjm hnut gſa, poſlal Syna ſwěho, aby wykaupil ſlužebnjky: poſlal tať Duchu ſwatěho, aby ſlužebnjky přigal za ſyny zaljbeně. Dal Syna na mzdu wykaupenj, Duchu ſwatěho na základ miloſti, napoſledy pať wſſeho ſebe chowá w dědictwj zaljbenj. Tať Bůh náſ, gaťo neydobrotiwěgſſj a neymiloſrbdněgſſj z miloſti a žádoſti, kterauž má k člowěku, netoliko to, což mu bylo neymilegſſjho, ale i ſaměho ſebe wynaložil, aby člowěka wykaupil, ne tať ſobě gaťo člowěku ſaměmu. Aby ſe lidé z Boha robili, neyprwě Bůh ſám z nich ſe narobil. Kdo geť tať twrdý, aby ho neobměčila láſka Boží, tať přebcházegjci člowěka, že pro člowěka člowěkem býti ráčil! Kdo můž neenáwiděti člowěka, gehožto přiroženj a podobenſtwj ſpatřuge w člowěčenſtwj Božjm! W prawdě kďož ho nenáwidj, nenáwidj Boha, a tať potracuge a mřhá wſſe, což činj. Nebo Bůh pro člowěka člowěkem učiněn geť, aby thž byl wykupitel, kterýž geť i ſtworitel, aby z ſwěho wykaupen byl člowěk. A aby mjce milowán byl Bůh od člowěka, w podobenſtwj člowěka ſe ukázal: aby obogj ſmyſl člowěka byl w něm oblahoſlaweněný, a obnoweno bylo oko i ſrdce w geho Božſtwj, a oko těla w geho člowěčenſtwj: aby buďto wcházegge aneb wycházegge, w něm ſamém paſtwu nacházelo přiroženj lidſtě, ſtworěné od něho.

„Wyſſjch wěcj nad ſebe nehledey a ſilněgſſjch nad ſebe neſtaumey: ale což přikázal

tobě Bůh, o tom vždycky přemýšluj" (Sir. 3, 22.).

"Boha je bog, a přikázání jeho ostříhej: nebo to jest wšeliký člověk" (Kazat. 12, 13.).

"Po tomť wjme, že jsme geg (Krista) poznali, gestliže jeho přikázání ostříháme" (I. Jan 2, 3.).

"Wjme, že Syn Boží přišel, a dal nám jmysl, abychom poznali pravého Boha, a byli w pravém Synu jeho" (I. Jan 5, 20).

Modlitba.

O Bože, kterýž wšemocnost swau smilowáním a odpustěním hříchů neywjce ukazuješ, rozhogniž nad námi milosrdenstwj swé, abys nás, kterjž po zaslíbení twých taužíme, wěčných statků ančastny učiniti ráčil, skrze Krista Ježíše Pána našeho. Amen. (Modlitba církewnj.)

Dnešního dne swětí je také swátek: W Římě swatého Hermeta, mučedníka; w Brivatě u Awernů swatého Inliana, mučedníka; w Konstancii w Francouzsku swatého Belagía, mučedníka; w Salernu swatých mučedníků: Fortunata, Raja a Antesy; w Konstantinopoli swatého Alexandra, biskupa; u Santonis swatého Witwiana, biskupa; též swatého Mogžiše, mauřenjna a m. g. sw.

29.

Život sw. Serapie a sw. Sabiny, mučednic.

Sw. Serapia narodila se w Antiochii z rodičů křesťanských. Když gedenkrátě w Antiochii weliké protivenství křesťanů powstalo, odstěhovali se rodičové Serapiini do Říma, kdež také w Pánu život swůg dokonali. Serapia gsauc teš wšši pomoci zbawena, dala se do služby u gedné wdowy, gménem Sabiny. Tato byla owšem gestě pohanka, a wššak nic méně wedla život počestný a profazowala lidem mnoho dobrého. Mimo to byla u dwora císaře Wespasiana u weliké wáznosti, proto že byl gegi nebožtík manžel Valentinus znamenitý a slawný důstojník w cjiářském wogště. Sabina gsauc, gať řečeno, žena dobrotiwá chowala Serapii welmi dobře, ano w krátkém čase učinila gi swau přítelkyni a důvěrnicí. I bylat Serapia takowého wyznamenaní wšseligať hodna, gsauc negen twáři sličné a mravů ušlechtilých, nýbrž i stromná, rozšafná a spravedliwá. Serapia gsauc od maličkości nawyflá powinností wjry swé, neopominula ani w domě modloslužebné přítelkyně wěrně zachowáwati, co sw. ewangelium wyznačacím swým za powinnost klade. I neusslo to pozornosti Sabiny, že mladá gegi přítelkyně welmi často a s plamennau wraucností se modlswá, neusslo gi, že tělo swé w příliš tuhau uzdu pogí=

má; že ostražitě na smysly svými bdi, flowem že život webe od života pohanůw zcela rozdílný. S otázala se gi gedentráte po příčině tak neobvyčejného obcowání. Serapia wyložila gi wšše, gaž mohla a uměla, a to fice s tak znamenitým prospěchem, že Sabina gednať gegimi flowy, gednať swatým obcowáním gegim pohnuta, milosti Boží srdce své otewřela a pokřtiti se dala! — Blaze tomu, kdož Boha dobrými skutky oslawuge a bližnjho k milování ctnosti podněcuge tím, že sám skutky ctnostné koná! Sabina poznawšši welikost a důležitost smilování a milosti Božjch, gichž je křtem swatým stala účastna, zplýwala netoliko dnem a nocí w biskupčině, nýbrž i upřímně a horlivě na dráze křesťanské dokonalosti kráčela. Serapia byla gi teď mnohem dražšji a milegšji; stegně powinnosti a stegná snažení spogila geště užegi duše gegich; Sabině byla Serapie teď dcerau, a Serapii Sabina matkau; obě pať ukládaly si bohatý poklad dobrých skutků. „Máš-li čeledina wěrného, buďž tobě gafo duše twá, a gafo s bratrem, tak s ním nafládey“ (Sir. 33, 31).

Obrácení tak znamenité panj na křesťanskau wjru, gaťá byla Sabina, nemohlo tagno zůstati, i bylo se co báti, že gafo wůbec se stáwalo, i ona dnes neb zitra na saubu proto státi a odpowjdati bude. A tož také stalo se. Ušlyšsem totiž Veryllus wládač římský, že Sabina Serapij swedena wlastenské bohy opustila, a w Krista uwěřila: poslal hned pochopy, aby Serapii

gali a na saub postavili. Ale Sabina nechťela milau dceru swau Serapii w neynebezpečnějšim okamženi žiwota opustiti, a promodila gi k saub. Beryllus užřew Sabinu, ona negsauc povolána tu stogj, obrátil se k ni, a trpkými slovy gi wytykal, že nepřamětlíwa důstognofti a robu swého křesťanům se přiměšřuge a tjm sebe snižuge, bohý pak cjsaře urážj. J napomíná gi, aby opustiwšši swůdnici Serapii w pokogi domů se nawrátila. Ale Sabina nebyla z těch, kterjž Boha před lidmi zapjragj, a přátel swých w čas nauze a potřeby opaušřtěgj; nýbrž odpowěděla šřatečně: „Kěž byš se také ty slowům této swaté panny dal přeshwědčiti, gafo gá gsem se přeshwědčila, a kěž byš ušřaupil od nečistých duchů, a poznal prawého a šřutečného Boha, kterýž dobré wolá k žiwotu wěčnému, zlé ale ušřatwičnému kárání odemzdává.“ Gednař tato šřlowa, gednař ale wznešřenost Sabinina a důstognoft zářjci na twáři gegj zarazila Berylla, že gi i s Serapij bez úhony odegjti dal.

Sabina uwažugje, že nebezpečj od milé Serapie gen poobloženo gest, nikoli ale odstraněno, chťela gi ukrýti, a tak muř a nasilné šřmrti zba- witi. Ale Serapia bránila tomu, řřauc: „Nešřtarey se o mne, panj matko má, raděgi se modli a důwěřug w Pána Křřsta. Dausámř, že mne, ačřkoli nehodnau hřřšřnici, učinj šřlužebnicj swau.“ Obáwání Sabinino vyplnilo se přjliš brzo. Šřiž po třech dnech přjšřli zrowna od Berylla wyslani drábowné s tjm přjřřným rozřkazem, aby

Serapiu samotnu k saudu přivedli. Serapia šla bez odporu, gi w patách ale Sabina. Znamenajíc tato, že milenau dceru z ruš práwa králového newymůže, pohrozila Beryllowi tresty Božími, kterýchž pro násilj služebníkům Božím učiněné neugde, a plačje domů se wrátila.

Serapia přirozenau sličností se stkwějíc, giž čistota a newinnost duše krásy dodávala, stála před Beryllem klidně a pokorně. Duše gegi dávala w pomoc a w posilu od Boha. Tu řekl k ni wládař: „Serapio, obětug bohům nesmrtelným, gimž císařowé obětugi.“ Serapia odpowěděla neohroženě: „Gá se bogim Boha wšemohaucjho, a klanjm se tomu, genž stwořil nebe i zemi a wsecko, co w nich gest. Kterýmž ty ale mi obětowati kážeš, to negsau bohové, nýbrž káblowé, a gá se gim klaněti nesmjím, gsau křešťanka.“ Na to prawil wládař Beryllus: „Gdi tedy a obětug swému Kristu.“ I odpowěděla Serapia: „Gá mu přinášjm každodenně oběti, an se mu klanjm a dnem a nocj modljm.“ „Kde pať gest chrám Kristůw, tázal se nyní Beryllus, a gafé oběti tam přinášjwáš.“ „Má oběť gest, odpowěděla Serapia, že se šnažjm w čistotě sebe zachowati, a milosrdenstwjm Božím i giných k témuž wyznání přiwesti. Nic není krásněgšjho, než prawého Boha znáti a nábožným žitobytjm gemu slaužiti. Paťli pomocj Boží čistau se zachowám, budu zagisté i chrámem Božím, anť písmo swaté bj: Wy gste chrám Boží, a duch Boží přebýwá w wáš.“ Na tato slowa otázal se

wlábat, řka: „Tedy přestaneš bytí chrámem Boha svého, když poruštěna budeš.“ Serapia odpovíděla: „Kdo chrám Boží poruší, toho rozptýlí Bůh!“ Smyslu slova těchto Veryllus nerozuměje, dal pannu do hanebné gašes komnaty odvésti, kdež rozpustilá a chlipná mládež svévolí své s ní míti měla; gsa toho důmnění, že, mnohem povolněgšji bude k modlám, když by čistota gegi porušení wzala. Serapia přisvědšji na místo hanby, poklekla modlíc se: „K tobě wolám, Pane Ježíši Kriste, genž pravý strážce a ochrance gš, k tobě wolám, Pane Ježíši Kriste, genž si světlo a radost věčná, kterýš zavřenými dveřmi apóstoly uvězněné natvštjwil a gich potěšil, buď mi, prosím, přítomen a smilug se nad ubohau služebnici swau a zbaw mne nečistých žádostí těchto mladjků. Nechť zatemni se zrakové gegich, aby nemohli se dotknauti služebnice w tebe dafagjej, aniž porušiti těla mého, tobě zasvěceného. Nechť zastydí se nestydatosti své, a nebey mne postvorniti, nýbrž řaž, ať se k tobě dostanu. Nawštěm také služebnici swau Sabinu, a posilni gi, ó dobrý Ježíši, we všem dobrém, aby nepřítel neswtěžil nad nj, neboť mnoho zlého přetrpěla pro mne. Pane Ježíši Kriste, wyslyš mne, genž gš požehnaný a slawný a chwály hodný s Otcem a Duchem swatým na věky věků.“

„Blizko gest ale Hospodin s swau pomocí těm, kteříž gsau sauzeného srdce, a poníženým duchem pomáhá.“ Pravdu slova těch zkusila na sobě také sw. Serapia. Neboť sotwa že modlitbu

svau dořončila, přišli dva drží a nestydatí mládci s zlým aumyslem w komnatu, ale sotwa že wřročili, upadli gařo malomocni na zemi, na niřž po celau noc gařo mrtwi leřeli, co zatím panna řepjatýma rukama na kolenu k Bohu se modřila wraucné dřiřy mu wřdávajic. Zgřtra druřhého dne podřwili se nemálo wřřřanř od wřládaře wřřwědaři, řdyř užřeli co se řtalo: i nawřátirřř se k wřládaři o wřřem, co a gař řřledali, mu zřřáwu dali. Těto řázal ři opřt Serapii postawiti, a porauřaw se ři, otázal se, gařými řauřly řy dwa mladřiřy, co přřř noc u ni řyli, ochřomila. Serapia odpowřděla we wřři řřromnosti: „Gá negřem řádna řauřelnice; Bůh wřřřřřel modřitbu řřřebnice řwě, a porazil řřlipniřřy, řterěř řř řy posřal, aby mne poruřřili.“ Mladřei řyl nřni přřineřřeni, a řař se řib wěřřřeren řtal řwěřřem, gař mocně Bůh řiwý řřřebniřřy řwě řřráni. ř Beryllus widěl na wřlastni řči, co se řylo řtalo, ale wřřř řto přřřřřge gařýmiř tagným řauřlům, obrátil se k Serapii řekl: „Pařli ři mladřiř řádnyřmi řauřly ne-
porazila, ředyř se modři k Bohu řwěmu, ař ge opřt uzdrawi.“ Serapia, ačřoli dobřř wěděla, ře řłowěř řen řatwřřelý řest w řřřřřř řwých, a ře w Boha neuwěři, řyř řy i řřewně řářřařy uwiděl, wřřla se nic méně na kolena a modřila se řa řřlipně mladřiřy, a pomodřiwřřř se uřřinila nad nimi řřřř řwatý; řterřř i řned wřřawřřř o ne-
winnosti a neporuřřřné řřřřř řwatě pauny řřewně řwěřectwiř dáwali. Ale řatwřřelý wřládař řřřel, gařř se řze domřřřwati, i řento řiw řa paubě

čáry a dal nato neporuffenau pannu neypru potupně obnažiti; pať na celém těle bolešně páliti a konečně ukrutně mrštati. Stálost gegi nepoblehla muťám, nýbrž zmáhala se pod muťami, neboť zgeruě hlásala swau nenáwist k modlám a wjru w Krista Ježíše, až konečně hlavu gi štali. To štalo se aš r. 180.

Dozvěděwšši se sw. Sabina, že milá Serapia šťastně tuhý bog dokonala, šebrala swaté požůstatty gegi, a držic ge za neywěťšši pošlad pochowala ge š welikau sláwau w hrobě, kterýž sobě připrawiti dala. Roť na to dal sudj Elpidius také Sabinu giti, a předswědčiw se, že gi ani po dobrém ani po zlém od Krista neodlaučj, wynesl saub, řka: „Ušaubili gsme, aby Sabina bohůw neposlušná a cisarům se rauhagjci štata byla, a gměnj gegi aby weřegným ústawům propadlo.“ Saub ten byl také dne 29. srpna wyřonán. Gegi mrtwol wzali křesťané a pochowali geg do téhož hrobu, w kterémž giž tělo sw. Serapie odpocjwalo.

Rozgjmánj.

Gako sw. Serapia mušegj až po dneš mnozi mladjci a mladice do služby se dáti, ale bohužel málo kterj gsau, gežto by š stawem swým tak spofogeni byli, gako tato swětice. Nedá se zapřiti, že staw služebného lidu dost často obtjžný a twrby býwá, ale obtjž tu cjtjwá gebiné ten, řdož na

stav svůj hledí okem světským, okem tělesným, okem sobeckým. Člověk takový nemůže a nenalezá nic na svém stavu, což by ho těšilo, ano že sloužiti, posluhovati a pracovati musí, drží za nevyvratitelnou, za věc nevyprotivnějnou, za břemeno nesnesitelné. On by sám rád panoval, sám přikazoval a zahálel; hubená závist vykauká ze všech jeho myšlenek, řečí a skutků, a slova: „proč gest on mým pánem,“ bývá gebiným předmětem, kterýž v závistivé hořkosti na mysl přemítává a tak s Bohem se ustavičně hadruje a o časnou a věčnou blaženost se ohrábá. — Abo však tím okem pravého křesťana stav svůj pozoruje, brzo v něm nage mnoho pramenů všemožné blaženosti. Vít on zagiště, že i Kristus sám na svět přišel, nikoli aby mu bylo sloužino, nýbrž aby sloužil, že vzal na sebe, jakož sv. Pavol píše, podobu služebníka, že se službám i nejnižším podrobil, až i nohy učedníkům myl, a že nikdy, počub na zemi obcova, své vůle neplnil. Vít on, že tagemství to Boží, proč onen vládně a jiný zaš posluhá, proč onen bohatstvím oplývá, tento však trůnnou rukou prací bídne se žije; proč onen slavného v světě gména má, tento ale k službám nejnižším obsažen gest. Ale právě proto, že ví, že v tom ve všem vůle Boží gest, a že mimo vůli Boží ani vlas s hlavy lidské nesegde, bývá vždy s osudem svým spokojen, aniž mysl marnými žádostmi natváštuje pamětliv slovo Pavla apóstola říkajícího: „Gedenkaždý

w powołání, w kterémž powolán gest, w tom
 zůstáwey. Služebníkem byw powolán, nedbey
 na to, nebo kdož gest w Pánu powolán, byw
 služebníkem osmobožený gest Páně. Gedenkaždý
 w čemž powolán gest, bratři, w tom zůstáwey
 před Bohem" (I. Kor. 7.). A proč by medle
 služebný člověk, rozumj se služebný člověk právě
 křesťanský, s státem svým neměl spůsoben býti?
 Proč by měl taužiti po vyšším státní a rmau-
 titi se, že po wšech dnech života giným lidem
 po vůli a k službám býti musí? Wš on s bez-
 pečností zagisté, že boháčům těžko bude wegiti
 w království nebeské, že neytwrdší saud při těch,
 genž představeni gsau giným, wykonán bude, že
 od toho, komu mnoho dáno, mnoho také se bude
 žádati, že Bůh nehledj na to, což welikého a zna-
 menitého gsme wywedli, nýbrž gať swědomitě gsme
 powinnosti státní a powolání swého plnili. A to
 wšse uwažuge služebník křesťanský nemůže neuzná-
 wati, že ačkoli by se w očích swěta maličkým býti
 zdál, že před Bohem welikým státi se může, bu-
 de-li měren powinností powolání swého, a že
 mnohem kratší a bezpečnější cesta geho gest
 k spásení, než cesta představených a bohatých
 a pánů, a že, byť by i twrdý byl stát geho
 uyněgší, přigde doba, kde pán a nepán před spra-
 wedlivým saudem Boha swého státi budeme,
 genž nebera ohled na osobu každého sauditi bude
 wedlé toho, co byl a co měl, a wedlé toho, gať
 swědomitě konal powinnosti toho státní, do kte-
 réhož geg newyšihlý saud Boží byl postawil.

„Prosím vás, aby jste hodně chodili v povolání, kterýmž povoláni jste“ (Čes. 4, 1.).

„Hospodine, kdo bude přebývati v stánku tvém, aneb kdo odpočine na hoře svaté tvé? Ten, kdož žije gest bez poskvrny a činí spravedlnost, kdož mluví pravdu z srdce svého; kdož nepomlouvá gazykem svým, aniž činí bližnímu svému zlého a pohanění nepřigal proti bližním svým.“

„Neprospěgeť bohatství v den pomsty Boží, ale spravedlnost vysvobodí od smrti (věčné).“ (Přijl. 11, 4.).

Modlitba.

K tobě, ó Bože, kterýž jsi rozličné stavy v tovaryšství lidském ustanoviti a každému jeho stavu a povolání vykazati ráčil, k tobě volám z hlubokosti duše své, račiž, prosím, té milosti mi propůjčiti, abych povinnosti svého povolání rád a věrně konal a spášení bližního prospěšným se stal; račiž mi to, prosím, propůjčiti na přímluvu světic tvých Serapie a Sabiny strže Krista Ježíše. Amen.

Dnes světi se také svátek: V Římě svaté Kambiky, panny a mučednice; v Antiochii svatých mučedníků: Nylca a Pavla; v Konstantinopoli svatých mučedníků Hypacia, biskupa, a Ondřeje, kněze, pro uctění svatých obrazů ukrutně usmrccených; v Perugii svatého Gwilmia, Římana; v Recu svatého Adelfa, biskupa; v Paříži svatého Mederika, kněze; v Anglantu svatého Sebba, krále; v Smirně sv. Bazilly; ve vsi Trifassině svaté Sabiny, panny a m. g. sw.

Život sw. Rozy limanské.

Asie, Afrika a Evropa byly krwí tisícera mučedníků zality a již od století vydaly ze sebe nečíslné množství swatých a světic Božích, an Amerika ještě v husté tmě newěry a modloslužebnosti wězela. Tu ale smilowan se nad lidem Bůh, seslal mu blahozvěsty, kteříž bludy zapuzovali, lid učili a wzdělávali a swjci swatého ewangelium, kamkoli přišli, s nesmírnou snahou rozswěcovali. A Bůh žehnal milostiwě swatau snahu gegich, i stalo se, že množství lidí wšeho wěku, wšeho stáru a wšeho powolání swjci swaté wjry se dali oswjtití a tělem dušší Boha ctiti, gemu slaužiti a nade wšecí geg milowati počali. Nejgasnější hvězda této tak krásně zkwětagjci církwe gest bez odporu sw. Rosa čili: Růžena limanská.

Sw. Roza pocházela z rodu španělského; gegi otec měl gmě Kašpar de Floribus a matka Maria de Oliwa. Narodila se r. 1586. w městě Limě, w hlawním městě králowstwí peruánského w Americe. Ma křtu swatém dostala gměno Isabella, pozděgi ale říkali gi Růžena pro krásu a sličnost twáří. Wedla již w dětinškém wěku život welmi swatý, a zdálo se, že takměř wesskery ctnosti křesťanské w dušší gegi již tenkrát se usjblily. Dbawláště dáwala na gewo neobyčegnou trpělnost we wšelích

utrpeních a řidkau náslonnost k mrtvení sebe. Svata Kateřina sienští, gegiž život byla četla, stala se jí příkladem, gehož následowati swatě ji byla předewzala. Bylaf gessťe dětsko, fbyž tělo gegi takowými nebuhy ochurawělo, že lékařowé ge řezati museli. Ale Rosa ani necekla při wšech bolestech, a wůbec nesla wše, cokolí lékařowé jí činili, s tak statečnau myslí, až se tomu wšicni diwili. Trpělivosti jí dobawala připomínáním si utrpení Krista Ježíše; gemu obětowala wšechy muhy a bolesti své, a aby k němu lásky své dořazala, w děckých gessťe letech třikráte w týhodni se postiwala ničehož nepožiwagje, než chléb a wodu; a wšaf i ostatní dny býwaly jí pokrmen dost nechutně připrawené kořinky a zeliny. Čím wíce jí let přibýwalo, tím se stáwala k sobě přísnějši, tak že my widauce a uwažugje, gať hrubě se postila, gať takměř celé noci na modlitbách a w swatém rozgjmání probděla, gať tělo své ostrým bičowaním a giurými wymyšlenými způsoby mořila a mrtwila, gebiné wšemu tomu se diwiti můžeme, nikoli ale příkladu gegiho se držeti, welebje při tom dobrotu Boží, kteráž na swětici tuto tolik milosti byla wylila. Ať giž dieme wše, co gest, umělaf swatá Růžena wšech wěcj, ba i těch, kteréz ginať k ozdobe těla slauží, tak užjwati, že se jí staly nástrojem muť a utrpení. Gednau, pišfe se, wpletla si k rozřazu své matky wěnc z kwětin we wlasý; aby ale marné myslí se uchránila, připewnila geg špenblíkem k řůži; wůbec nosila pod záwogem wěnc, kterýž, aby jí

na trnĳm korunovaného Spasitele připomĳnal, vnĳtř ostĳny opatřen byl.

Giž w pátém roce svého života rozhořela nepřevřelegšĳí lástka k Bohu, odřekla se na wšdy všĳi marnosti a ustavičnau čistotau se Kristu Pánu zasĳbila. Stalo se to při následugici příležitosti. Gedenfráte hrála si s mladšĳím bratrem, že pak ale tento gegĳ wlasĳ s nepozornosti trochu pokálel, nemerle geg opustila. Tu wytelĳl gi to gedenfráte bratr, bezpochyby s nadánĳ Duchu swatého, přidada, že frájně wlasĳ nepozorné mládeži mohau býti pramenem mnoha hřĳchů. Slova tato dořkla se hluboce autlocité Růženy, taĳ že okamžitě wlasĳ si ostřihala a gedině choti swému Kristu Pánu líbiti se snažila. Welikých starostĳ nadělaly gi sličné twáře, gimĳž příroda gi byla nadala, a pro něž ze všech tařměř stran hrubě se gi pochlebowało; i bála se, že mohau-li wlasĳ příčinau hřĳchů býti, že mnohem wice twáře nepozorných k hřĳchu podnikiti mohau. S té příčiny gen zřĳdka kdy wycházela, a musila-li mezi lidgi, třela si pořadě twář a ruce korau a prachem s indického pepře, gimĳž se žĳvost barwám ugĳmá. — Zdali pak nyněgšĳich časů děwčata a ženy taĳe taĳ auřkostlĳwy býwagi, gařo sw. Kosa, řyřoli giin wĳgiĳi gest; ach, nebýwagi, nůbrž wĳdáme ge opaĳ, an se všemožně snažwagi přirozenau postawu marnými ozdobami okrářřliti a swěwolně newinnosti nebezpečných léčef nastrogowati. O, by umářily slova pĳsem swatých: „ženy magĳ se ozdobowati w oděwu

sluřném stydlivosti, řřizlivosti a ne řadeřavými wlasř, neb zlatem neb perlami neb drahým rau= chem, ale tař gařř sluřř ženám řřiznávagřejm ře ř (řřestanskému) nábořenřtwj dobrými řřutřř (řřow. I. Tim. 2, 9. 10.) Řegich ozdobau ne= budiř žewnitřnj wpletenj wlasř, aneb w prowj= genj gich zlatem aneb w nábherném řřatřřowu, ale ten wnitřnj řřlowěř, řřerýř řeř řřřřř w nepo= ruřřitelnosti pokogněho a řřotřřěho ducha, řřerýř řeř řřed obličegem Bořřim drahý. Tař řagistě něřřby i ony řřwatě řřeny, naběgi magice w Bohu, ozdobaowały ře, pobbány bywřře wlařřnjm mužřm (I. Petr 3, 3—5.).

Nářřlonnost gařřářoli nebá ře řněd tař ubu= řiti, aby řas po řase hlavy nepowřznářřela a opěť nářř owládnauti ře nesnařřila. Toř wědauc řře= dobře, byla Rosa na řařřbě řřnutj řřwě nab inřru pozorliwa, a aby řamolářřřu, neynebezpečněřřřřho nepřřitele lidřřěho, genř nářř ř přemnořřa řřlěmu, aniřř to řřamenáme, pobbněcuge a řřwáři, w řobě ubuřřila, aneb ařřpoň řřábněho wřřniřřu řři nebala, byla rodičř řřwřř wřřby posluřřna, milowala řa= motu, mluwila málo a gen řřbyřř tořř potřřeba řřáđala, a řřede wřřřim řřřomnosti a neljčené po= řory pilna byla. S milořřř Bořři a ř řařřowým namáhánjm pobařřilo ře řř řřřřřně, ře wřřřěřř ná= ruřřivosti w řobě wřřřořenila a řařřbě řřřřřně řřnutj ubuřřila.

Řegj lářřa ř rodičřm obgerwila ře w ney= gařřněřřřřim řřwětle, řřbyřř rozličnými nehobami řřřřřřř

a u melikau nauzi padli. Útlá panna pracovala pro ně takměř dnem i nocí, ano i do cizích domů na výdělek chodila. I žehnal Pán Bůh práci gegi wititelně a nezřídka stalo se, že, se gegi rodičům jako zážračné pomoci dostalo. A však starostlivá dívka nepřestala při pracích svých ustavičně s Bohem se obírat, nýbrž cokoli pracovala, pracovala vždy ve jménu Božím a pro Boha. Tím se stala gi každická práce stupněm, po kterémž se k Bohu blíž a blíž dostávala. — Ach kdy, ach kdy naučíme se my ruky mjeti u práce a srdce u Boha, kdy, ach kdy budeme čerpati z prací svých netoliko zisk zemský, nýbrž i zisk věčný? O kěz bychom byli vždy pamětlivi slova apoštola říkavého: „Buďte že gíte, nebo pigete, neb cožkoli giného činíte: vssecko k slávě Boží činite“ (I. Kor. 10, 31). „A vssecko, cožkoli činíte w slovu neb w skutku, vssecko činite ve jménu Pána Ježíše Krista“ (Kolof. 3, 17.).

Učkoli se sw. Rosa až ku podivu přisně mořila a zapírala, zachovala nicméně neobyčejnou krásu a bugarost swau, tak že mnozí mládenci o gegi ruku se ucházeli. Mezi nimi připomíná se zvlášť geden, genž byl gediný syn rodiny velmi bohaté a sšlechtné. Růženina matka smluvila se s mladíkem nepochybugje ani při neymenšším, že poslušná Růžena bez odporu k snatku tak stkwělému přisvědčí. Ale zasnaubená choť Kristowa nechtěla pro celý swět slibu swému státi se newěrnau, a neustaupila ani prosbám a slzám, ani hrozbám a šurowosti rodičů, ani wýčitkám a uráž-

řám bratři, nýbrž neustupně na svém stojte, že si
 Krista Ježíše již za chotě zvolila, obdržela pro-
 následování lásky, nátišy trpělivosti: „Mám-li
 si ginau cestu woliti, řekla kdy si k přibuzenstvu,
 než cestu utrpení, již Kristus a Maria kráčeli?
 Odstup ode mne osvětluje chabost! Milosti
 se nedoběříme, leda až prvé kalich utrpení wypi-
 geme. Snázle na snázle musíme neyprvé snášeti,
 chceme-li se státí dokonale účastni přirození Bo-
 žího, chceme-li se dostatí do slávy synů Božích
 a přigiti ku krásě duši. O, by lidé věděli, co
 milost gest, a jakých krás, sil a útěch do sebe
 zahrává, o závod by se snažili, aby mnoho mohli
 trpěti: a kdyby uměli oceniti hodnotu milosti z říše
 se přísticích, prosili by Boha radostným srdcem
 o protivenský, pronásledování, nemoce, utrpení.

Ráda byla by Růžena se dala do flásterů. Kláry, když se právě tenkrát v Luni začal; ale přibuzenstvo nechť pomoci její prázdno býti, velice jí v tom bránilo. I zůstala doma, ale konečně to přece k tomu přivedla, že v 20. roce svého věku zaslíbila se sesterstvu třetího řádu dominikánského a tím na vždy každé nápotomní ucházení se o její ruku zaměřila.

Čas weššeren tať si rozděšlila, že 12 hodin na modlenj, 10 na práci ručnj a dvě na spanj připadalo. Lůžko gegj bylo buď holé prkno aneb něfoliř polineř dřjwj. Mezery mezi nimi vyplňowala střepinami; gegj podhlawnička byla pytel třjštami aneb ginými otrusky naplněný. W mo=

blenj došla nejvyššího stupně a takových milost se aučastna stala, gaťchž Bůh gen nevyhověnégšim dušim uděluge. Dheň lásky w srdci gegj plápolagjci odrážel se na twáři gegj, fdykoli o Bohu mluvila, zvlášt ale fdyž před welebnau swátosti klaněje se klečela aneb tělo Páně přigimala. „O Bože, molávala nežjda, fdy budau tebe wšicni tak milowati, gaťž toho hoden gš? Dlauho-li budeš gestě trpěti, aby tě lidi hřichy swými uráželi? O kěz wšicni poznagi, gať welice lásky nassj hoden gš, ó kěz to pochopugi, že tě nemáme milowati z otročé bázně trestů ani z zistuchtiwé naděge odměn, nýbrž gediné pro tebe samého! — Bože, budiž láska nasse! Kdo nám dá, abychom geg dokonale milowali? Ach, kdo Boha nemiluge, ten nezná geho dobrotu!“

Abý w modlitbách nebyla wytrhowána, wzdělala si tato choť Kristowa w zahradě domácj chýštu welmi aužkau, w njž takměř uštwičně uzavřena byla. Gsauc gedenfráte otázána, proč tak malinkau chýštu si wzdělala, odpowěděla: „Pro mého Spasitele a pro mne gest dost prostranná!“ Kdy pak asi my budeme s to, abychom řekli: „Pane, co mi gest na nebi from tebe? a bez tebe co gsem chtěl na zemi? Bůh srdce mého a djl můg gest Bůh na wěky“ (Žalm 72, 25. 26.).

W této saukromnosti wedla pokorná a fu podiwu přjsná panna žiwot práwě nebeský. Že wšak niřdo, kohož Bůh miluge, bez protiwensť

nebýmá, musila i velebná tato parna po 15 let přerozmanitá protivenství od rozličných světských a tělesných lidí snášeti, a co již při tom nevyšlo, bylo, že dusse gegi gindy tak utěšená, tak radostí nebeskou oplývací nagebkau z dopuštění Božího vyprávla a v onen smutný a neblahoděgný stav se dostala, gegž nazýváme suchopárností a opuštěností. Gest to nevyhnutelnější stav, v kterýž svatá a Boha vroule milující dusse upadnauti může, horší daleko, než muky a bolesti gáfekoli tělečné, neb gsauce v tom stavu, nemáme ginať, než že Bůh nás opustil. Moudlithy býwagi nám protivny, nenalezáme v nich žádné útěchy; nábožnost nic nás netěší, služby Boží tratí wšedku přijemnost, a wše, čímž jsme je gindy k Bohu powznášeli a gafo k němu zalétali, tíží nás gafo nešneitelné břímě. V takový neblahý stav přicházjwagi wúbec wšickni wywoleni Boží; neboť právě tu je neylépe ufažuge gegich trpěliwost, gegich důwěra, gegich stálost wúbec, čistota a přejnost gegich lásky k Bohu. Gáfekoli stav tento také swatau Rosu rimautil, zůstala nic méně wěrna Bohu swému. „Pane ne má, wýbrž twá wúle je staň,“ byla ta peroná hůl, na niž se v neywětší bauři podpiragje v důwěře v Boha udržela a od pádu zachránila. Z wyslla ctnost gegi z ohnivé peci této gafo třjbro sedmkrátě přepuštěné.

Dusse, lástau k Bohu tolik planaucj gafo dusse Růženina, snaží se wšsemožně čest geho rozmnožowati a zwlášť dusse mu zjstati. Tož učí-

nila i Mosa, a swatě gegi řeči a zbožná napo-
mínání uvedla mnoho zblaudilých duší na dráhu
k věčnému životu. Při tom při všem neopo-
minula nuzným a potřebným také skutky milo-
srdné prokazovati, ačkoli sama ve veliké nuzě
živa byla. Všichni opuštěni churavci měli na
ni věrnou opatrovnici a lastawau těšitelku, ano
wi se, že gedemfráte 8 dní ničehož negebła, aby
uspořeným penězům chudé gedné osobě k pomoci
příspěti mohla. — Zde očitě widěti, upřímná lá-
ska kterať bližnjmu pomáhati umí! Zagisté láska
z Boha gest, a každy, kdož miluge, z Boha se
narobil, a zná Boha. „Milugeme-li se wespoleť,
Bůh w nás zůstává a láska geho w nás doko-
nalá gest“ (I. Jan 4, 7. 12.). Kdy pak se
nasse srdce podobným ohněm rozniť? Kdy sta-
neme se my chudým a nemocným pomocníky a
utěšiteli? — „Neymilegšši, milugime se wespo-
leť“ (tamtéž 4, 7.).

O giných ctnostech této swětkice mluwiti, zdá
se zbytečno, gediné o nemoci gegi se zmíníme.
Tři léta před smrtí upadla w tak těžkau nemoc,
že lékařowé o gegi uzdrawením pochybowali, a
brzkau smrt jí předpokládali. Když jí zpovědník
k trpělivosti a k odemzďání se do vůle Boží
wzbuzowal, a duši gegi modlitbami při umjra-
gicích obyčejnými Pánu Bohu poraučel: pra-
wila hluboce si pomzdechnauc: „Otče můj, těž
by tento den byl poslednj života mého! Než
musím se w vůli Boží wzdati, genž mi gestě
mnohem těžšši, wšak mně velmi milé bolesti připra-

wil." Ž skutečně se trochu sebrala a wšak gen aby neytrpššich bolešti zafusila. Trpěla wšak s trpěliwosti nepřemoženau. „Wjmí, že gsem zaslaužila, co nynj trpjm, řekla, nechť naplnj na mne Hospodin, co neyswětěgšši wůli geho se ljbj; nezpauszjm se jmrť a gessťe wětššich bolešti než sama jmrť gest snášseti. Gessli mi, Pane, bolešti nad bolešti, rozmnož ale přitom také mé trpěliwosti. Pane, pal, řež a bj mne bez milosti! A foy bys mne sebe wje tepal, gest to přede málo proti tomu, čehož gsem zaslaužila.“ — Sprawedliwý taužj po utrpenj, a my hříššníci gim utjkáme! Kdybychom wěděli, gať welikých pokladů z utrpenj nabýti můžeme, zagistě bychom je z nich těššili! „Za neywětšši radošť měgte, bratři mogi, fdyž w rozličná šauženj upadnete, wědauce, že to zkusenj wjry wassj trpěliwost působj; trpěliwost pať skutek dofonalý má: aby gste byli dofonalj a celj w ničemž nemagjce nedostatku,“ pjše sw. Jakub (1, 2—4.).

Čim wjce se choť Kristowa jmrťi blížila, tím wjce taužila s chotěm nebesšm, pro něhož a w kterémž gedině žiwa byla, je spogiti. Znamenagje, že skutečně doba nastáwá, w kterauž swět na wžby opuštj, složila powššechnau zpowěď a s wraucnosti neywřelegšši přigala welebnau šwátost a poslednj pomazánj. Mimo to žáwala rodičů o gegich požehnánj, dala šwým bratřim spašitelná napomenutj, prošila každěho, toho by jnad byla urazila, za odpusťtění, ugiškowala, že každemu od srdce odpausťti a na to po třikráte neyswětěgšši

gméno vyřkla, a w tom se dusse gegi spogila na věky s chotěm swým Kristem Jezíšem, kteréhož tak wraucně, tak plamenně byla milowala. To se stalo dne 24. srpna r. 1617., když 31 let stará byla.

Bohřeb gegi byl konán s newjdanau sláwau. Arcibiskup limanský, wšickni kanownjci a neščislne množstwí lidu bylo mu přítomno; kanownjci nesli gi střjdawě s pány radnjími a s ostatnjími wznesšenými osobami k hrobu. Gelikož gi Bůh i za žiwa i po smrti mnohými zázraky oslawowal, prohlásil gi papež Klement X. giž roku 1671. za swatau, a přikázal, aby se dnešního dne swátek gegi swětil.

R o z g i m á n j.

Abys wytrhowána nebyla w modlitbách, wzbělala si swatá Rosa chýssku, w niž takměř bez přestání život swúg trávila. Od tebe, milá křesťanská dusse, nežábá se, abys se do chýssky aneb do gestyně něgaťe uzawjrala, to ale se ti radj, abys si w srdci swém komůrku přistrogila, do niž bys se čas po čase před hlukem swětským ukryla, owšem dčeš-li se zdokonaliti a zalíbenj Božího dogiti. Starosti swětské a powolánj našeho powinnosti nezřjda tak náš obklopugi a tak smysly naše gimagi, že snadno zapomínáme na to, což daleko důležitěgšího gest nad wšedky starosti pozemské, — zapomínáme na spasenj dusse. Pro samé starosti zemské nemáme kdy přemýšleti, k čemu gšine powo-

Iáni, co s námi po smrti se stane, gať weliké ceny swatá wjra naše gest. Náhlenosti a swůdný swět přemáhaji nás, my se jim vzdáváme, a kterýmiž bychom měli vládnouti, těch stáváme se otroky, a na místo horlivosti nastupuje lenost, na místo bedlivosti nedbalost, na místo přemáhání sebe chaulostivost, lehkomyslnost a netečnost, my se odchylujeme od prawdy, opauštíme stezku ctnosti, anebo newědauce co počti, těkáme brzy sem brzy tam, gať nás právě dobrá napadne. Toť wjte wšickni z wlastní zkušenosti, že tomu tak, a protož gest welmi potřebno, abychom na některý čas od swěta se vzdálili, na starosti swětště poněkud zapomněli, a gediné s Pánem Bohem a s dušši swau se objrali. Toť nehlépe se stane owšem, když se i tělesně před swětem ukryti můžeme? Tuf nahlédneme opravdu a beze lži do srdce a w swědomí swé, uhlédneme bjdu a mizernost swau, swé křehkosti neščislné, swé nedokonalosti, chyby, hříchy, nedbalost a lenost; tu milost Boží wzbudí w nás dokonalau lžtosť nad hříchy, wzbudí w nás perwé předsowzetí, že se napravíme, za zlé zadošť učiníme a již lepšší žiwot powedeme. A skutečně po takowém zbožném cwičení již negsme ti, co gsme býwali, nepřátelé Boží, nybrž gsme již syny Božjmi a dědici králowstwj nebeského. A byť bychom po takowém obnowení dušše opět a opět w namyšlé posléšty upadli, předeť to již tolik nestřodí, neboť onen pokog a ona útěcha, již gsme pocítili po obnowení dušše, bude se nám opět a opět na

mysl staveb, a tauhu w náš budití, abychom se opět obnovili; tím bude moc starých navyklostí a náklonností slábnouti w té míře, w kteréž zalíbení na Bohu w náš poroste. Dstatně nemyslete, že to což nového a neobyčejného. I w starém i w novém zákoně byli mužové, kteříž netoliko takové obnoveníj duše w saukromnosti netoliko přikázovali a schvalovali, nýbrž i sami vykonávali. Wíme, že Mojžíš po čtyřicet dní na hoře Sinai s Bohem se gebiné objíral, než přikázání jeho přinesl, wíme, že Eliáš se nepřvé ukrýl w gestyni, než Hospodin k němu přišel w fučení tichého větríčka; wíme posléz, že Spasitel náš netoliko sám 40 dní a nocí w samotě strávil, nýbrž i často učebníků svých napomínal, aby se hluku světského stranili. Protož lastavé duše neopomínejte čas po čase několiť hodin si uschrániti, kteréž by gste výhradně věnovali na zpytování následugících otázek: co gsem? co mám býti? gakými cestami chodil gsem až posud? gakých prostředků musím užít, aby ch cíle, k kterémuž powolán gsem, došel. To-li učiníte, pokoj a blaženost časná i věčná dostane se wám za podíl.

„Gbi libe můg, wegbi do pokojů svých, zavři dvéře své za sebou, skrey se maličko na malau chvilku, dočudž nepřegde rozhněwání Boží“ (Jf. 26, 20.).

„I řekl (Ježíš): Pogďte saukromi na pusté místo a odpočiňte maličko“ (Mar. 6, 31.).

„Ty, když se budeš modliti, wegdi do (ney=wnitřněgšjho) pokojíka swého, a zamra dwěře, modliž se Dteci swému w skrytě: a Dtec twůg, kterýž widj w skrytě, odplatj tobě“ (Mat. 6, 6.).

Modlitba.

O Bože wssemohauci, neskönčený, dobrotiwý! Ty osprawedlnugeš hřjssnjky, obžiwugeš, kterjž w hřjssjch umřeli, a k nowému žiwotu ge řj=šjš. O prosjm tě, dobroto má neskönčená, obrať oko mé w duššj mau, a učiň, ať widjm a cjtjm a oplafáwám hanbu swau. Ale nenecháwey mne opuštěna, nýbrž šegmi še mne, což se ti neljbj na mně: neboť oči twé widj neščjslné množstwj hřjchů mých. Našloň ke mně ruku swé milosti a odebeř ode mne, čjmž se oko swaté twé urážj. Před tebau zgewná gest i choroba má i zbrawost má; tuto, prosjm, udrž a rozmnož, onu uzdraw a wyleč, škrze Krista Ježíše. Amen.

Dneš se swětj gestě swátě: W Řjmě swátěho Felixa, kněze a mučednjka; tamtéž swaté Gaudencie, panny a mučednice; tamtéž swátěho Pamachia, kněze; w Koljně suffetulánsšém w Africe swatých šedesáti mučednjků; w Abrugetu sw. Bonifacia a Thešly; w Thešsalonice sw. Fantina, mučednjka; w fragi meldensšém sw. Gafria, wygnawače; w Beznonii sw. Bononia, opata a m. g. sw.

Život sv. Raymunda Nonnata, kardinála.

Swatý Raymund byl syn urozených, ale pozemským zbožím nehrubě nadaných manželů w Porteli w království katalonském. Na něm se obgewila prozřetelnost a dobrota Boží obzvláštním způsobem; neboť matka byla s ním právě sedm měsíců s útežkem, když umřela. S museli lékařové plod z života matky nadobyčejným způsobem vzíti, odkudž mu dali jméno Nonnatus, to jest nenarozený. To se stalo r. 1204.

Když tak star byl, že mohl posauditi, co to jest matku ztratit, wymolil si s dětinou důvěrnosti rodičku Boží za svou matku, a posudž žito nepogmenoval než gi milau matkou svou. Byl nadobyčejných darů ducha, a až ku podivu rychlý a činil velký prospěch we všech vědách a umění. Dtec se fice radoval, že uměním a učeností tolik vyniká, když ale do něho zvláštní náklonnost k duchovnímu stavu upozoroval, zarmoutil je, neboť chtěl, aby vysokou hodnotu u dvora krále aragonského a bohatým něgafým sňatkem své a příbuzenstva svého štěstí a blahobyt založil. Aby mu tedy chautky k duchovnímu stavu zahnal, poslal geg gáféhoš statku na wenku řídit a zprawovat. Raymundowi byl owsšem rozkaz otcovský proti myslí, že ale vůli otcovu etil co vůli Boží, odesšel bez reptání, kamž poslán byl.

Samota stála se mu w fratinském čase nad mjrú milá. Přihledání na divny moci a dobroty Boží w přírodě, kteréž se mu ustavičně na oči stávaly, rozplamenowaly duši geho k wětšimu a k wětšimu milování stwořitele swého, tak že konečně i stáda otcowská pásti se gal, aby .beze wšij přefážky a tím pohodlněgi o Bohu rozgymati a gemu slaužiti mohl. Na patě wrchu, kdež obyčegně pásáwal, stála kaple, a w ni byl přerokofný obraz rodičky Boží. To mu způsobilo náramnou radost, tak že přemnohé hodiny fleče a w modlitby pohřžen před tímto obrazem stráwil. — Samota gest pramen, z kteréhož přemnoho poslabů přichází. Kéž bychom také my gi hledali, kéž bychom aspoň duši swau někdy od lomozu swětšého do samoty umáděli, zagiště znechutil by je nám brzo swět s celau geho sláwau. Kdo nikdy nechce býti sám, opozduge je welice na bráze k dofonalosti. „Ty, když je budeš modliti, wegdi do pokojíka swého a zawra dwěre modliž je k Oci swému skrytě,“ přifazuje Spasitel, kterýž se tak rád o samotě ano i w noci modlilwal.

W duši Raymundowě uzráwal pozneuáhla aumysl, aby swěta se odřekl. Z zdwogil swé modlitby a nábožnosti, prose, aby mu Bůh na přimlutowu Rodičky swé zgewiti ráčil, kterauž dráhou by neygistěgi dofonalosti a swaseni doffel. Z byla wyslyšsena skraussená geho modlitba a zgeweno mu, aby se dal do zákona nedáwno k wšupowání zagatých od swatého Petra nolasťého

w Barceloně zřízeného. Stálo ho to wšak geště frusšnau práci, než otce a ostatního příbuzenstwa, kterjž nagednau wšech nadějí na lesklau budoucnost widěli se zbarweny, swoleni obdržel. — Zbaliž pak my také w pochybnostech se modlíwáme: „Nauč nune, Hospodine, činiti vůle twé, nebo Bůh můj ty gš; duch twůg dobrý wediž mne do země přjmé“ (Žalm 142, 10.).

Obdržem tedy otcowu swoleni zvlášť přičiněním kmotra swého hraběte Karbony, wydal se do Barcelony, a dal se od sw. Petra Molassa w oděw řeholnj obléci. Po roku na to složil slawné řeholnj sliby; od té doby cítil se z úplna šťastným, neboť láska geho k blížnjmu neznala mezi. Giž w neyautlegšjim věku mýwal s těžbým nešťastným welkau saustrast, cit tento přibýwagjcimi léty také se zmáhal. Přede wšjim šla mu k srdci utrpení a strasti ubohých křesťanů, kterjž w zaletí u Maurů těžké okowy otroččé nositi musili. Bolest geho rozmnožila se, kdykoli si připomenul, gať snadno by ubožj křesťané usta-wičným trýzněním a giným pokussením swedeni, wjru swatau zapřjti mohli, gaťož gi také někteří chaulostiwci, gimž život časný šel nad život věčný, byli zapřeli. S neměl wraucněgšj žádosti, než aby ubohým těmto co neydrjwe mohl pomoci, a by možná bylo, byl by za spasení gegich sám tělo i duši swau nasabil. Ale wykupowánj zagatých neswěřowal rád než mužům dospělým, mnohozrusseným, u wjře a w křesťanských ctnostech utwřeným. S napjnal Raymund wšechy síly,

aby se wšestranně zbožoval, a také w skutku
 we dwau neb tři letech tak hrubě prospěl, že ho
 představení řádu s neywětší důvěrností zagatých
 křesťanů wykupowat wyslali. „Šedinami gsau
 smyslowé (rozum) lidský a wěť počestný činí ži-
 wot nepostkwrněný“ (sw. kn. maubr. 4, 8. 9.).
 S radostí wybal se Raymund do Afriky, a wy-
 kaupil w Alžiru množstwí zagatých. A když mu
 penje byly došly, dal sebe samého do zástawy
 (pokawab by peněz nových neobdržel) za ty, kteří
 nejwjce wystáti museli a kterýchž wjra w neywětším
 byla nebezpečí. Tato obětíwost rozdráždila mo-
 hamedany proti němu w takowé mře, že wesřeren
 hněw swůg na něm wyliti chtěli. S mořili ho
 gebnať hlabem a žizni, gebnať horkem a žimau,
 gebnať ho tupili, gebnať boleštně mučili. Ale
 on ani necekl. Nesmjrná láska, kterauž se Syn
 Boží za nás obětował, dobáwala mu žmužilosti
 a statečnosti w neytěžších mukách, a zákon Páně:
 „Milugte se wespoleť, gafo gá milowal wás,“ re-
 plameňowal lásku geho, že by byl rád i žiwot
 swůg za ubohé bratry w zagetí položil, „neboť
 wětšího milowání nad to žádný nemá, než aby
 žiwot swůg kdo položil za přátely své,“ bj Kři-
 stus Pán. S možná že by ho ukrutní a suro-
 wí hliďači, gimž, dokawábe by se newyplatil,
 k opatrowání dán byl, byli ubolali, kdyby se
 wrchnost w to nebyla wložila. Neboť bogjce se,
 že by o wýplatu přišli, kdyby ustawičným tře-
 ním a mučením umřel, přikázali, že kdo budu při-
 činau geho smrti, za wýplatu státi musí. Tim

způsobem dostalo se svatému na negaty čas trochu pokoje i wolnosti, že po městě, kam chtěl, choditi mohl. Swobody této nepoužíval k svému prospěchu, nýbrž namřštěmowal zagaté, těšil se, a neznabohům zvěštowal učenj spásy. Nesmírná byla geho radost, když některj z nich oči spásitelné prawdě otwřeli a křtiti se dali. — Kdo wysokau cenu duše zná, ten pochopj, gať weliká to zásluha, přispěti k spasenj dušj, a gať weliká radost býti musj, když se nám podařj, některau dušj z propasti wěčné záhuby wytrhnauti.

Když se wrchnosti byly dozvěděly, že Raymundem wjce mohamedánů a židů k wjře katolické obráceno a křtěno bylo, odsaudili ho, aby za žiwa na kůl wstrčen byl; poněwadž ale lafomost gegich wětšj byla, než slepá gegich horlivosť, dali ho, aby o wýplatu se nepřiprawili, ufrutně zbiti. Toto mučenj ale neumenšilo geho horlivosti, a protož opět gať a kdykoli mohl znoma křesťany wzbužowal a těšil, newěřejm pať wjru swatau zvěštowal. Byl wšak opět dopadnut, načež geg wrchnosti na wšech weřegných mjstech a ulicích dali mrškati, pať ale na náměstj přiwesti, kdež mu zžatým železem oba pysky propálili, aby mluwiti nemohl, zamkli ge zámkem, kterýž se neotwíral, leda když mu dáwali pokrm. Snusný žalár byl teď geho obydljm.

Staro Raymundůw byl nynj bjdny a truchlivosť, neboť opuštěn od celého taťměř swěta, stal se hřjčkau surowých dozorců, kterjž s nim dle ljbosti a chuti naflábali. Ale w dobách nep=

wěťši opuštěnosti neopustil ho Bůh, nýbrž naplňoval jslčenau dušši geho útěchau přesladkau a pomznuášsel myšli geho u wytržení k stanům nebeským.

Gedenkráte přišli na něho dozorcové, an právě u wytržení gsa na slowa na zdi napsaná: „Pane, neodgimey z úst mých slowa prawdy!“ prawici ukazowal. Z podiwili je welice; podiweni gegich ale wzrostlo, když uzřeli, an se na gednau zámeč otewřel a Raymund doložil: „a slowo twé zůstaň na wěky.“ Slibači připiřowali owšem diw tento gakýmśi kauzlům a čárám, ale tím nezabránili, že mnozi z sawwěrců k wjře katolické přistaupili, a mnozi z křesťanů u swaté wjře se utvrdili. Naplnil se, což sw. apostol Pawel o sobě byl napsal: „Chciť bratři, aby gste wěděli, že to, což mne obkličilo, k wěťšimu prospěchu ewangelium přišlo, tať že wězení mé pro Krista rozhlášseno gest po wšem dworu, i ginde wššudy, a mnozi z bratřj w Pánu dautagjce w okowách mých hogněgšji smělost magj bez strachu mluwiti slowo Boží“ (Filib. 1, 12—14.).

Dřim měsíců ztráwil sw. Raymund w hnujném wězení, než byl vyplacen, a wšak čas ten nebyl mu protivný; wždyť trpěl pro Boha, trpěl pro slowo Boží, trpěl pro bližního, a by bylo možná býwalo, ni kdy by z Alžjru nebyl odešel, w naděgi že geště wjce bude moci trpěti, že bližnímu geště wjce prospěšným je stane. Ale právě když takowým aumyslem se objral, powolali geg přednostowé kláštera nazpátek. Když se papež Kle-

hoř IX. doměděl, gať znamenité služby Raymund cirkwi swaté w Africe profázal, a co wšse z lásky f bližnjmu wystál, učinil ho kardinálem. Tato wznešená důstognořt neučinila na swatého žádného dogmu, aniž způsobila gakaus zničnu w žiwobytj geho; zůstal i co kardinál tentýž skromný a pokorný Raymund, gať býwal před tím, a nořil tentýž sprostý oděw gaťo před tím, a když mu w Barceloně palác za přibyteť wyfazowali, odeřel rychle do kláštera, a tam tráwil život w tiché saukromnořti we swé šprosté fomůrce, gaťo který giný sprostý bratr, dle slow Spasitelowých: „Učte se ode mne, neboť gsem gá tichý a pokorný srdcem a naleznete odpočinitj duřem swým.“ Z této klášternj samoty wytrhl ho nagednau papež Řehoř IX., neboť chtě geho rady a zkušenořti w věcech důležitých použitj, powolal geg do Řjma. Merad opauřtěl Raymund zamilowanau samotu klášternj, w kteréz duře geho tať snadno f Boha se pomoznářela; ale i gemu řřla poslušnořt nad oběti, a protož rozlaučiw se ř generálem řádu a ř ostatnjmi bratry wydal se do Řjma. Přišed do Kardony, několiť hodin od Barcelony, těžce se roznemohl. Wřicni tuffili, že se wice neuzdrawj. Ani geho neufflo, že Hospodin ho wolá. Z žádal ř horliwau wraucnořti, by přigal wečeři Páně, a staw se žádořti swé aučasten, umřel w Pánu dne 31. řřpna 1240. w 36. roce wěku swého. Pochowan byl w kapli swatého Mikuláše, w kteréz se w dětinských letech tať rád mo=

bljmával. Swatosť geho osvědčil Bůh mnohými zážraky, kterěz se na geho přimlunu staly.

Rozgjmánj.

Swatému Raymundowi zawřeli mohamedáné ústa zámkem, aby nemohl hlásati swaté ewangelium. Pro podobnau příčinu nebudau nám bohda nyní ústa zawjrána; myslim ale, že by nám přede přecašto něgakého zámku na ústa bylo potřebj, a šice abychom se zdrželi řečj rauhawých, nestydatých, křivých, urážlivých, hrdých, hněwivých, zlowolných a t. d. A gest skutečně takowý zámek, kterýmž se ústa dagj zawřiti. Tážete se, mogi mili, gaký? J powjm wám o něm. Zámek ten gmenuge se: pozornost, a každý, kdož mluwiti chceš, bey pozor: co, gak, kdy a proč mluwiti máš; toho budete-li štetřiti, newygde tať snadno z úst wassich žádne slowo, pro kterěz by gste Boha báti se měli. Předně tedy dáweyte pozor, co mluwiti máte. Mluwiti se má ale gediné to, čímž se neurážj ani Bůh, ani bližnj, čímž se nikomu pohoršfenj nedáwá, zač se nikdy a před nikým ani styděti, ani báti nepotřebugeš, gakož sw. Pawel pišse: „Žádná řeč glá newycházey z úst wassich. Wšseliká hořkost a hněw i rozžlobenj se, i křik i rauhánj buď odgato od wáš, še wšši ginau zlostj“ (Efes. 4, 29, 31.). Za druhé buďž řeč wasse mjrná, nikoli hněwivá, tichá, nikoli newljbná, přjwětivá, nikoli mrzutá; nestůgte neustupně na swém, newof tjm plodj se nepokog dusse, gewj se hrdost

mysli, uráží se láška k bližnímu. Šlechtná mysl ráda povoluge a hádky a sváry předchází. Protož píše také tentýž svatý Pavel: „Řeč každá buď dobrá k vzdělání ujm, aby dala milost poslouchajícím“ (Efes. 4, 29.) a opět: „řeč vaše v milosti budiž a (gaf) solj osolená, aby jste věděli, kterak máte jednomu každému odpovídati“ (Kološ. 4, 6.). A Sirach radí, řka: „Ve mnohých věcech buď jako neměda a poslouchej mlce, také i otazuge je. U prostřed velikomocných neopovažug se (mluviti), a kdež jsou starci, nemnoho mluv“ (32, 12. 13.). Ale i času jest za třetí třeba v mluvení šetriti, totiž nemluvímež nikdy, leč když k tomu čas příhodný, neboť praví Sirach: „Z úst blázna podobensťvoj poslé zatvrženo bude, neb nemluví ho časem svým“ (20, 22.). Všem gíť, že kdyby mnozí z vás byli šetrili příhodného času k mluvení, a kdyby byli mluvili, gak magj šetrně, všem gíť, že by mnohých mrzutostí se byli uvarovali. Mluv člověku rozzlobenému, gak chceš, o tichosti, on tě neuposlechne; ale gíťte více je rozpálj. Počkej ale, až ho hněv přegde, a snad si ho nakloníš. Dobré slovo v čas zřídka se mine s dobrým následkem. A poslední šetriti musíme: proč mluviti chceme. Všauť totiž lidé, kteříž krásné věci mluví, ale gediné proto, aby za hodné a dobré lidi gíni byli; gíni čtj poslávání býti za maudré a učené; tito jsou chvály čtívoj posetílci, onino mrzej pokrytci. Ty ale mluv měg Boha na mysli. Bůh ti budiž podnětem

k mluwenj, Bůh buďž předmětem mluwenj, Bůh buďž koncem a cílem mluwenj. Kdo však všeho toho šetřiti neumí aneb nechce, ten nejlépe učiní, když si každý svůj ústám a mluviti mu nedá.

„Kdož oštrihá úst svých a každý svého, oštrihá od auzkosti duše své“ (Přisl. 21, 23.).

„Buďž každý člověk rychlý k slyšení, ale pozdlý k mluwenj“ (Saf. 1, 19.).

Zbá-li se tomu z nás, že by byl nábožný, a však w údu nepogimá každý, toho marné jest náboženství“ (Saf. 1, 26.).

„Pravím vám: z každého slova práždného, kteréz mluviti budau lidé, wybagi počet w den šaubný“ (Mat. 12, 36.).

M o b l i t b a.

O smrchowaný Bože, ty znáš křehkost mau, znáš, gať snadno a gať často klesám každý. Ah, nyní se obracím k tobě a prosím, nauč mne opatrnosti, ať nemluvim, než kdy a což se tobě líbí. Dey, prosím, proto ústům mým štráž a na rty mé přitiskni pečeť gístau, aby mne každý můg na zkázu nepřivedl. O to prosím štrže Krista Ježíše. Amen.

Dnešního dne svěť se také svěť: W Treviru svěťho Pauljna, biskupa; též svěťch mučedníků Robustiana a Marka; w Transakwis u Marsů sw. mučedníků Gejdia, kněze a towarýšů jeho; w Cesarei kappadočie sw. Theodota Russiun, rodičů sw. Mamanta a Ammie, jeho věstauly; w Aihénách sw. Aristida; w Antisiodoru sw. Optata, wyznawače; w Anglicku sw. Aidana, biskupa lindisfarnského a m. g. sw.

Obsah

Životů Svatých v měsíci srpnu.

		Stránka
1.	Život sv. Eleazara	1
"	sv. Justina pacholíka, mučedníka . .	5
2.	sv. Štěpána papeže, mučedníka . .	12
"	sv. Alfonsa Liĝuory	20
3.	sv. Waldena	31
"	sv. Auĝustina biskupa	38
4.	sv. Dominika	47
5.	sv. Alfry mučednice	63
"	sv. Oswalda krále	74
6.	sv. Justa a Pastora, mládenců a mučedníků	81
"	sv. Nonny, matky svatého Řehoře .	86
7.	sv. Rajetana	94
8.	sv. Cyriaka, Larga a Smaraĝda, mučedníků	110
"	sv. Marina mučedníka	116
9.	sv. Firma a Rustika, mučedníků . .	120
"	bl. Jana firmanského	129
10.	sv. Sixta papeže a sv. Wawřince gabna	138
11.	sv. Sujanny, panny a mučednice .	148
"	sv. Gauĝerika aneb Gaurika . . .	155
12.	sv. Kláry	166

13.	Život	sw. Hippolyta, mučedníka	179
	"	sw. Kassandra mučedníka	186
14.	"	sw. Emsebia	193
	"	sw. Ursicina mučedníka	200
15.	"	sw. Urduina aneb Harduina	211
16.	"	sw. Rocha	222
17.	"	sw. Liberata	233
	"	sw. Elia aneb Eliásse	241
18.	"	sw. Helény, císařovy	254
	"	sw. Kláry montfalkonské	261
19.	"	sw. Ludwíka, biskupa tolosanského .	270
20.	"	sw. Bernarda	285
21.	"	sw. Johanny Frantíšky ze Chantalů	305
22.	"	sw. Symforiana, mučedníka	325
	"	sw. Bernarda olivetského	331
23.	"	sw. Filipa Venicia	344
24.	"	sw. Bartoloměje, apoštola	360
	"	sw. Sidonia Apollinara	366
25.	"	sw. Ludwíka, krále francouzského . .	375
26.	"	sw. Genesía, divadelního herce a mu- čedníka	396
	"	sw. Alexandra, mučedníka	404
27.	"	sw. Josefa kalasanského	408
28.	"	sw. Augustina, biskupa a učitele církve	421
29.	"	sw. Serapie a sw. Sabiny, mučednic	444
30.	"	sw. Rosy limanské	454
31.	"	sw. Ramunda Nonnata, kardinála .	468

